

CORY DOCTOROW

ØESLEBROR

KVEFSEBOL

Boka **“Little Brother”** av Cory Doctorow kom ut i 2008.

“Veslebror” er ei fanomsetjing til nynorsk frå 2025, maskinomsett, og så redigert av Forlaget Kvefsebol v/[Andreas Hadsel Opsvik](#).

Som sitt opphav er omsetjinga utgitt på ein [Creative Commons BY-NC-SA-lisens](#).

Omslagsbilete

Bearbeida versjon av [Richard Grandmorin](#) sitt bilete [demonstration](#), gitt ut under [CC BY 2.0](#).

Versjon

- **29.09.2025:** Versjon 0.9 på nettsida, versjon 0.9 som PDF og Epub

Forord	5
Kapittel 1	13
Kapittel 2	24
Kapittel 3	33
Kapittel 4	46
Kapittel 5	61
Kapittel 6	78
Kapittel 7	90
Kapittel 8	104
Kapittel 9	114
Kapittel 10	129
Kapittel 11	141
Kapittel 12	155
Kapittel 13	170
Kapittel 14	182
Kapittel 15	197
Kapittel 16	215
Kapittel 17	228
Kapittel 18	243
Kapittel 19	257
Kapittel 20	272
Kapittel 21	278
Epilog	287
Etterord	294

Bibliografi og takk	298
Takk til	302
Men, Andreas, kvifor?	304
But, Andreas, why?	305
Nyttige lenker og læremateriell om boka	308
Creative Commons-lisens	309

Forord

Av Cory Doctorow

Eg skreiv *Little Brother* i eit kvitglødande raseri mellom 7. mai 2007 og 2. juli 2007: nøyaktig åtte veker frå den dagen eg tenkte han ut til den dagen eg fullførte han (Alice, som denne boka er dedisert til, måtte tole at eg hamra ut det siste kapittelet klokka 5 om morgonen på hotellet vårt i Roma, der vi feira bryllaupsdagen vår). Eg hadde alltid drøymt om at ei bok berre skulle materialisere seg, fullt forma, og strøyme ut av fingertuppane mine, utan sveitte og strev – men det var slett ikkje så gøy som eg hadde trudd det ville vere. Det var dagar då eg skreiv 10 000 ord, bøygd over tastaturet på flyplassar, på T-banen, i drosjer – kvar som helst eg kunne skrive. Boka prøvde å kome seg ut av hovudet mitt, uansett kva, og eg gjekk glipp av så mykje søvn og så mange måltid at vener byrja å spørje om eg var sjuk.

Då far min var ein ung universitetsstudent på 1960-talet, var han ein av dei få «motkultur»-folka som meinte at datamaskiner var noko bra. For dei fleste unge representerte datamaskiner avhumaniseringa av samfunnet. Universitetsstudentar vart reduserte til nummer på eit holkort, kvart med påskrifta «DO NOT BEND, SPINDLE, FOLD OR MUTILATE», noko som fekk nokre av studentane til å bere merke der det stod: «EG ER EIN STUDENT: IKKJE BØY, BRETT, STIKK HOL PÅ ELLER ØYDELEGG MEG.» Datamaskiner vart sett på som eit middel for å auke styresmaktene si evne til å regimentere folk og tvinge dei til å følge viljen deira.

Då eg var 17, verka det som om verda berre skulle bli friare. Berlinmuren var i ferd med å falle. Datamaskiner – som hadde vore nerdete og rare nokre år tidlegare – var overalt, og modemmet eg hadde brukt for å kople meg til lokale BBS-ar, kopla meg no til heile verda gjennom internett og kommersielle onlinetenester som GENie. Min livslange fascinasjon for aktivistsaker gjekk i høggrin då eg såg korleis hovudvanskane i aktivisme – organisering – vart lettare i sprang (eg hugsar framleis første gongen eg gjekk frå å sende ut eit nyheitsbrev med handskrivne adresser til å bruke ein database med utskriftsfletting). I Sovjetunionen vart kommunikasjonsverktøy brukte til å bringe informasjon og revolusjon til dei fjernaste krokane av den største autoritære staten jorda nokon gong hadde sett.

Men 17 år seinare er ting veldig annleis. Datamaskinene eg elsker blir kuppa, brukte til å spionere på oss, kontrollere oss, sladre på oss. National Security Agency har ulovleg avlytta heile USA og sloppe unna med det. Bilutleiefirma, kollektivtransport og trafikkstyresmakter overvaker kvar vi drar, sender oss automatiske bøter, og sladrar på oss til brysomme folk, politi og skurkar som får ulovleg tilgang til databasane deira. Transport Security Administration har ei «flyforbodsliste» over folk som aldri har vorte dømde for noko brotsverk, men som likevel blir rekna som for farlege til å flyge. Innhaldet i lista er hemmeleg. Regelen som gjer ho rettskraftig er hemmeleg. Kriteria for å bli lagt til på lista er hemmelege. Ho har fireåringar på seg. Og amerikanske senatorar. Og dekorerte veteranar – ekte krigsheltar.

Dei 17-åringane eg kjenner forstår til punkt og prikke kor farleg ei datamaskin kan vere. Det autoritære marerittet frå 1960-talet har kome heim til dei. Dei forførrariske små boksane på skriveborda og i lommene deira overvaker kvar einaste rørsle, stengjer dei inne, og frårøvar dei systematisk dei nye fridomane eg hadde nytt og gjort så god bruk av i mi unge vaksdomstid.

Dessutan vart born tydelegvis brukte som prøvekaninar for ein ny type teknologisk stat som vi alle var på veg mot, ei verd der det å ta eit bilete enten var piratkopiering (på kino, museum eller til og med ein Starbucks), eller terrorisme (på ein offentleg stad), men der vi kunne bli fotograferte, spora og logga hundrevis av gonger om dagen av kvar einaste smådiktator, politimann, byråkrat og butikkeigar. Ei verd der kva som helst tiltak, inkludert tortur, kunne rettferdiggjera berre ved å veive med hendene og rope «Terrorisme! 9/11! Terrorisme!» til all usemje stilna.

Vi treng ikkje å gå den vegen. Viss du elsker fridom, viss du meiner den menneskelege tilstanden blir verdigare gjennom personvern, gjennom retten til å vere i fred, gjennom retten til å utforske dei rare ideane dine så lenge du ikkje skadar andre, då har du felles sak med ungane viss nettlesarar og mobiltelefonar blir brukte til å låse dei inne og følgje etter dei. Viss du trur at svaret på dårleg tale er meir tale – ikkje sensur – då har du ein hund i kampen. Viss du trur på eit lovstyrt samfunn, eit land der herskarane våre må fortelje oss reglane, og må følgje dei sjølve òg, då er du ein del av den same kampen som born kjempar når dei argumenterer for retten til å leve under den same rettsfråsegna som vaksne har.

Denne boka er meint å vere ein del av samtalen om kva eit informasjonssamfunn betyr: betyr det total kontroll, eller uhøyrde fridom? Det er ikkje berre eit substantiv, det er eit verb, det er noko du *gjer*.

Gjer noko

Denne boka er meint å vere noko du *gjer*, ikkje berre noko du les. Teknologien i denne boka er enten ekte eller nesten ekte. Du kan byggje mykje av han. Du kan dele og remikse han (sjå OPPHAVSRETT-SAKA, nedanfor). Du kan bruke ideane til å starte viktige diskusjonar med vener og familie. Du kan bruke desse ideane til å overvinne sensur og kome deg på det frie internettet, sjølv om regjeringa, arbeidsgjevaren eller skulen din ikkje vil at du skal det.

Lage ting: Folk hos Instructables har lagt ut nokre knallgode rettleiingar for å byggje teknologien i denne boka. Det er enkelt og utruleg gøy. Det finst ikkje noko så givande i denne verda som å lage ting, spesielt ting som gjer deg friare: <https://www.instructables.com/member/m1k3y/>

Diskusjonar: Det finst ei lærervegledning til denne boka som forleggjaren min, Tor, har sett saman, med massevis av idear for diskusjonar i klasserommet, lesegrupper og heime om ideane i ho: <https://images.macmillan.com/folio-assets/teachers-guides/9780765323118TG.pdf>

Overvinn sensur: Etterordet i denne boka har mange ressursar for å auke fridomen din på nettet, blokkere snokarar og unngå sensurprogram-blokkeringar. Jo fleire som veit om dette, jo betre.

Dine historier: Eg samlar på historier frå folk som har brukt teknologi for å få overtaket når dei har stått overfor maktmisbruk. Eg kjem til å inkludere dei beste av desse i eit spesielt etterord til den britiske utgåva (sjå nedanfor) av boka, og eg vil også leggje dei ut på nettet. Send meg historiene dine på doctorow@craphound.com, med emnelinja «Abuses of Authority».

Storbritannia

Eg er kanadiar, og eg har budd mange stader (inkludert San Francisco, settinga for *Little Brother*), og no bur eg i London, England, med kona mi Alice og den vesle dottera vår, Poesy. Eg har budd her (av og på) i fem år no, og sjølv om eg elskar staden i fellebitar, er det éin ting som alltid har

plaga meg: bøkene mine er ikkje tilgjengelege her. Nokre butikkar hadde dei som spesialvarer, importerte frå USA, men dei vart ikkje gitt ut av ein britisk forleggjar.

Det har endra seg! HarperCollins UK har kjøpt dei britiske rettane til denne boka (saman med mi neste ungdomsroman, *FOR THE WIN*), og dei gir ho ut berre nokre månader etter den amerikanske utgåva, 17. november 2008 (dagen etter at eg kjem tilbake frå bryllaupsreisea mi!). Oppdatering, 27. november 2008: Og no er ho i hyllene! HarperCollins-utgåva er knallbra, ho òg!

Eg er så glad for dette at eg kunne sprekke, ærleg talt. Ikkje berre fordi dei endeleg sel bøkene mine i mitt adopterte heimland, men fordi eg oppdrar ei dotter her, for faen, og overvakings- og kontrollmanien i dette landet byrjar å skremme vatnet av meg. Det verkar som om heile politi- og styringssystemet i Storbritannia har forelska seg i å ta DNA-prøvar, fingeravtrykk og videoopptak av alle, i tilfelle du ein dag skulle gjere noko gale. Tidleg i 2008 foreslo sjefen for Scotland Yard seriøst å ta DNA frå femåringar som viser «krenkjande trekk» fordi dei sannsynlegvis vil vekse opp til å bli kriminelle. Veka etter sette London-politiet opp plakatar der dei bad oss alle om å melde frå om folk som ser ut til å ta bilete av dei allestadsnærverande CCTV-spionkameraa, fordi alle som er for opptekne av overvakingsmaskineriet truleg er ein terrorist.

Amerika er ikkje det einaste landet som mista forstanden dette tiåret. Storbritannia er rett der i galehuset saman med dei, siklande nedover skjortebrystet og peikande fingeren mot usynlege busemenn og skrikande til dei får medisinarane sine.

Vi må ha denne samtalen over heile planeten. Vil du skaffe deg eit eksemplar i Storbritannia? Sjølv sagt!

<http://craphound.com/littlebrother/buy/#uk>

Andre utgåver

Agenten min, Russell Galen (og underagenten hans Danny Baror), gjorde ein fantastisk jobb med å førehandsselje rettane til *Little Brother* på mange språk og format. Her er lista per i dag (4. mai 2008). Eg vil oppdatere ho etter kvart som fleire utgåver blir selde, så hent gjerne ein ny kopi av denne fila (<http://craphound.com/littlebrother/download>) viss det er ei utgåve du håpar å sjå, eller sjå

<http://craphound.com/littlebrother/buy/> for lenker til å kjøpe alle utgåvene som er i sal no.

Opphavsrett-saka

Creative Commons-lisensen øvst i denne fila har sannsynlegvis gitt deg eit hint om at eg har nokre ganske uortodokse syn på opphavsrett. Her er kva eg meiner om det, i eit nøtteskal: litt rekkjer langt, og meir enn det er for mykje.

Eg likar at opphavsretten let meg selje rettar til forleggjarane mine, filmstudio og så vidare. Det er fint at dei ikkje berre kan ta tinga mine utan løyve og bli rike på det utan å gje meg ein del av kaka. Eg er i ein ganske god posisjon når det gjeld å forhandle med desse selskapa: Eg har ein flott agent og eit tiårs erfaring med opphavsrettslov og lisensiering (inkludert ein periode som delegat ved WIPO, FN-byrået som lagar verdas opphavsrettstraktatar). Dessutan er det berre ikkje så mange av desse forhandlingane – sjølv om eg sel femti eller hundre ulike utgåver av *Little Brother* (noko som ville plassere ho i den øvste milliondelen av ein prosent for skjønnlitteratur), er det framleis berre hundre forhandlingar, noko eg akkurat kunne klart.

Eg hatar at fans som vil gjere det lesarar alltid har gjort, blir forventa å spele i det same systemet som alle desse stjerneagentane og advokatane. Det er berre dumt å seie at eit barneskuleklasserom må snakke med ein advokat hos ein gigantisk global forleggjar før dei set opp eit skodespel basert på ei av bøkene mine. Det er latterleg å seie at folk som vil «låne» den elektroniske kopien av boka mi til ein ven, treng ein lisens for å gjere det. Å låne ut bøker har eksistert lenger enn nokon forleggjar på jorda, og det er ein fin ting.

For å gjere ei lang historie kort: Eg gir bort e-bøker fordi det gir meg kunstnarleg, moralsk og kommersiell tilfredsstilling. Det kommersielle spørsmålet er det som oftast dukkar opp: korleis kan du gje bort gratis e-bøker og framleis tene pengar? For meg – for så å seie alle forfattarar – er det store problemet ikkje piratkopiering, det er å vere ukjend (takkk til Tim O'Reilly for denne flotte aforismen). Av alle som ikkje kjøpte denne boka i dag, gjorde fleirtalet det fordi dei aldri hadde høyrte om ho, ikkje fordi nokon gav dei ein gratis kopi.

E-bøker er verb, ikkje substantiv. Du kopierer dei, det ligg i naturen deira. Og mange av dei kopiane har ein destinasjon, ein person dei er meinte

for, ei handlaga overføring frå ein person til ein annan, som inneber ei personleg tilråding mellom to personar som stolar nok på kvarandre til å dele bits. Det er den typen ting forfattarar (bør) drøyme om, den ordspråklege avgjerda. Ved å gjere bøkene mine tilgjengelege for gratis vidaresending, gjer eg det enkelt for folk som elsker dei å hjelpe andre med å elske dei.

Det er det kommersielle argumentet for å lage gratis e-bøker. No over til det kunstnarlege. Det er det tjueførste hundreåret. Å kopiere ting kjem aldri, aldri til å bli vanskelegare enn det er i dag (eller viss det blir det, vil det vere fordi sivilisasjonen har kollapsa, og då har vi andre problem). Harddiskar kjem ikkje til å bli større, dyrare eller mindre romslege. Nettverk kjem ikkje til å bli treigare eller vanskelegare å få tilgang til. Viss du ikkje lagar kunst med intensjon om å få han kopiert, lagar du eigentleg ikkje kunst for det tjueførste hundreåret. Det er noko sjarmerande med å lage verk du ikkje vil ha kopiert, på same måte som det er hyggeleg å dra til ein bygdetun og sjå den gamaldagse smeden sko ein hest ved si tradisjonelle smie. Men det er knapt, du veit, moderne. Eg er ein science fiction-forfattar. Det er jobben min å skrive om framtida (på ein god dag) eller i det minste notida. Kunst som ikkje er meint for å kopierast, høyrer fortida til.

Til slutt, la oss sjå på det moralske argumentet. Å kopiere ting er naturleg. Det er slik vi lærer (ved å kopiere foreldra våre og folka rundt oss). Mi første historie, skriven då eg var seks, var ei ivrig attforteljing av Star Wars, som eg nettopp hadde sett på kino. No som internett – verdas mest effektive kopimaskin – er så å seie overalt, kjem kopieringsinstinktet vårt berre til å utspele seg meir og meir. Det finst ingen måte eg kan stoppe lesarane mine på, og viss eg prøvde, ville eg vore ein hyklar: då eg var 17, laga eg mixtapes, fotokopierte historier, og kopierte generelt på alle måtar eg kunne førestille meg. Viss internett hadde vore tilgjengeleg då, ville eg ha brukt det til å kopiere så mykje eg overhovudet kunne.

Det finst ingen måte å stoppe det på, og dei som prøver endar opp med å gjere meir skade enn piratkopiering nokon gong gjorde. Platebransjens latterlege heilage krig mot fildelarar (meir enn 20 000 musikkfans saksøkte og teljande!) er eit døme på absurditeten i å prøve å få konditorfargen ut av symjebassenget. Viss valet står mellom å tillate kopiering eller å vere ein skummande bølge som langer ut mot alt han kan nå, vel eg det første.

Donasjonar og eit ord til lærarar og bibliotekarar

Kvar gong eg legg ut ei bok gratis på nettet, får eg e-postar frå lesarar som vil sende meg donasjonar for boka. Eg set pris på den sjenerøse ånda deira, men eg er ikkje interessert i kontante donasjonar, fordi forleggjarane mine er veldig viktige for meg. Dei bidreg umåteleg til boka, forbetrar ho, introduserer ho for eit publikum eg aldri kunne nådd, og hjelper meg med å gjere meir med arbeidet mitt. Eg har ingen ønske om å kutte dei ut av loopen.

Men det må finnast ein god måte å nytte den sjenerøsiteten på, og eg trur eg har funne han. Her er avtalen: det er mange lærarar og bibliotekarar som gjerne skulle fått papirutgåver av denne boka i hendene på borna sine, men som ikkje har budsjett til det (lærarar i USA brukar rundt 1200 dollar frå eiga lomme kvar på skulemateriell som budsjetta deira ikkje strekk til for, noko som er grunnen til at eg sponsar eit klasserom på Ivanhoe Elementary i mitt gamle nabolag i Los Angeles; du kan adoptere ein klasse sjølv her: <http://www.adoptaclassroom.org/>).

Det finst sjenerøse folk som vil sende litt pengar min veg for å takke meg for dei gratis e-bøkene. Eg føreslår at vi koplar dei saman.

Viss du er lærar eller bibliotekar og vil ha ein gratis kopi av *Little Brother*, send ein e-post til freelittlebrother@gmail.com med namnet ditt og namnet og adressa til skulen din. Det vil bli lagt ut på <http://craphound.com/littlebrother/donate/> av den fantastiske hjelparen min, Olga Nunes, slik at potensielle donorar kan sjå det.

Viss du likte den elektroniske utgåva av *Little Brother* og vil donere noko for å seie takk, gå til <http://craphound.com/littlebrother/donate/> og finn ein lærar eller bibliotekar du vil støtte. Gå så til Amazon, BN.com, eller din favoritt-nettbokhandel og bestill ein kopi til klasserommet, og send så ein kopi av kvitteringa (fjern gjerne adressa di og anna personleg informasjon først!) til freelittlebrother@gmail.com slik at Olga kan markere den kopien som sendt. Viss du ikkje vil bli offentleg anerkjend for sjenerøsiteten din, sei ifrå, så held vi deg anonym, elles vil vi takke deg på donasjonssida.

Eg anar ikkje om dette vil ende opp med hundrevis, dusinvis eller berre nokre få kopiar som blir sende ut – men eg har store forhåpningar!

Dedikasjon

Til Alice, som gjer meg heil

Omsetjars endringar:

- 29.09.2025 Eg har oppdatert nokre URL-ar som hadde blitt utdatert sidan 2008.

Kapittel 1

Dette kapittelet er dedisert til BakkaPhoenix Books i Toronto, Canada. Bakka er den eldste science fiction-bokhandelen i verda, og den gjorde meg til den mutanten eg er i dag. Eg vandra inn for første gong då eg var rundt 10 år gamal og spurde om nokre tilrådingar. Tanya Huff (ja, den Tanya Huff, men ho var ikkje ein kjend forfattar den gongen!) tok meg med bak i bruktavdelinga og trykte eit eksemplar av H. Beam Piper si «Little Fuzzy» i hendene mine, og endra livet mitt for alltid. Innan eg var 18, jobba eg på Bakka – eg tok over etter Tanya då ho pensjonerte seg for å skrive på heiltid – og eg lærte livslange lekser om korleis og kvifor folk kjøper bøker. Eg meiner kvar einaste forfattar burde jobbe i ein bokhandel (og mange forfattarar har jobba på Bakka opp gjennom åra! Til 30-årsjubileet til butikken sette dei saman ein antologi med historier av Bakka-forfattarar som inkluderte verk av Michelle Sagara (alias Michelle West), Tanya Huff, Nalo Hopkinson, Tara Tallan – og meg!).

*BakkaPhoenix Books: 697 Queen Street West, Toronto ON Canada
M6J1E6, +1 416 963 9993*

Eg er avgangselev ved Cesar Chavez vidaregåande i solfylte Mission District i San Francisco, og det gjer meg til ein av dei mest overvaka personane i verda. Namnet mitt er Marcus Yallow, men då denne historia starta, gjekk eg under namnet w1n5t0n. Uttalt «Winston». Ikkje uttalt «Dobbelt-v-éin-enn-fem-ti-null-enn», med mindre du er ein kunnskapslaus ordensansvarleg som er så akterutsegld at du framleis kallar internett for «informasjons-supermotorvegen.» Eg kjenner nettopp ein slik kunnskapslaus person, og namnet hans er Fred Benson, ein av tre assisterande rektorar ved Cesar Chavez.

Som menneske er han som eit sugande hol i brystkassa. Men skal ein først ha ein fangevoktar, er det betre med ein som er kunnskapslaus enn ein som verkeleg er på pletten.

«Marcus Yallow,» sa han over høgtalaranlegget ein fredagsmorgon. Høgtalaranlegget er ikkje særleg bra i utgangspunktet, og når du kombinerer det med den vanlege mumlinga til Benson, får du noko som høyrest meir ut som nokon som slit med å fordøye ein dårleg burrito enn ei kunngjering frå skulen. Men menneske er gode til å plukke ut namna

sine frå lyd-kaos – det er eit overlevingstrekk. Eg greip veska mi og la datamaskina tre fjerdedels saman – eg ville ikkje øydeleggje nedlastingane mine – og gjorde meg klar for det uunngåelege: «Meld deg på administrasjonskontoret med ein gong.»

Samfunnsfaglæraren min, Ms. Galvez, himla med auga til meg, og eg himla tilbake til ho. Systemet var alltid etter meg, berre fordi eg går gjennom brannmurane på skulen som vått tørkepapir, lurar programvara for gangelagsattkjenning, og griller sladrebrickene dei sporer oss med. Galvez er uansett ein grei type, ho held aldri det imot meg (spesielt ikkje når eg hjelper ho med å kome seg inn på nettposten sin så ho kan snakke med broren som er stasjonert i Irak).

Kompisen min, Darryl, gav meg eit klaps på ræva då eg gjekk forbi. Eg har kjent Darryl sidan vi framleis var i bleier og rømde frå barnehagen, og eg har fått han inn og ut av trøbbel heile tida. Eg løfta armene over hovudet som ein prisvinnande boksar, forlét samfunnsfagtimen og byrja kanossagangen til kontoret.

Eg var halvveges då telefonen min ringde. Det var endå ein ting som var forbode – telefonar er *muy prohibido* på Chavez High – men kvifor skulle det stoppe meg? Eg smatt inn på toalettet og lukka meg inne i den midterste båsen (den inste båsen er alltid den eklaste fordi så mange går rett dit i håp om å sleppe unna lukta og ekkelheita – dei smarte og mest hygieniske vel den i midten). Eg sjekka telefonen – heime-PC-en min hadde sendt han ein e-post for å fortelje at det var noko nytt på Harajuku Fun Madness, som tilfeldigvis er det beste spelet som nokon gong er funne opp. Eg gliste. Å vere på skulen på fredagar var uansett noko dritt, og eg var glad for unnskyldninga til å stikke av.

Eg spaserte resten av vegen til kontoret til Benson og vinka til han då eg segla gjennom døra.

«Om det ikkje er Dobbelt-v-éin-enn-fem-ti-null-enn,» sa han. Fredrick Benson – personnummer 545-03-2343, fødselsdato 15. august 1962, jentenamnet til mora er Di Bona, heimby Petaluma – er mykje høgare enn meg. Eg er ein liten tass på 1,73 m, medan han er 2,01 m, og college-dagane på basketballbana er så langt bak han at brystmuskane har vorte til slappe mannepuppar som var smerteleg tydelege gjennom dei gratis dot-com-poloskjortene hans. Han ser alltid ut som om han skal til å slam-dunke deg, og han er veldig glad i å heve stemma for dramatisk effekt. Begge delar byrjar å miste effekten etter gjenteken bruk.

«Beklagar, nei,» sa eg. «Eg har aldri høyrte om denne R2D2-karakteren din.»

«W1n5t0n,» sa han, og stava det ut igjen. Han gav meg eit stygt blikk og venta på at eg skulle gje meg. Sjølv sagt var det kallenamnet mitt, og hadde vore det i årevis. Det var identiteten eg brukte når eg posta på forum der eg bidrog til feltet for anvend tryggingforsking. Du veit, som å snike seg ut av skulen og deaktivere sporingsbrikka på telefonen min. Men han visste ikkje at dette var kallenamnet mitt. Berre nokre få personar visste det, og eg stolte på dei alle til verdas ende.

«Hmm, det ringer ingen bjøller,» sa eg. Eg hadde gjort nokre ganske kule ting rundt på skulen med det kallenamnet – eg var veldig stolt av arbeidet mitt med sladrebrikke-dreparar – og viss han kunne kople dei to identitetane, ville eg vere i trøbbel. Ingen på skulen kalla meg nokon gong w1n5t0n eller eingong Winston. Ikkje eingong kompisane mine. Det var Marcus eller ingenting.

Benson sette seg ned bak skrivebordet sitt og tromma nervøst med klasseringen på skriveunderlaget. Han gjorde dette kvar gong ting byrja å gå dårleg for han. Pokerspelarar kallar slikt eit «tell» – noko som let deg vite kva som gjekk føre seg i hovudet på den andre. Eg kunne Bensons «tells» inn og ut.

«Marcus, eg håpar du forstår kor alvorleg dette er.»

«Det vil eg gjere så snart De forklarar kva dette er, sir.» Eg seier alltid «sir» til autoritetsfigurar når eg køddar med dei. Det er mitt eige «tell». Han rista på hovudet og såg ned, endå eit «tell». Kva tid som helst no kom han til å byrje å skrike til meg.

«Høyr her, guten! Det er på tide du innser at vi veit kva du har halde på med, og at vi ikkje kjem til å behandle deg mildt. Du skal vere heldig om du ikkje blir utvist før dette møtet er over. Vil du fullføre skulen?»

«Mr. Benson, De har framleis ikkje forklart kva problemet er—»

Han slo handa i bordet og peika fingeren mot meg. «Problemet, Mr. Yallow, er at du har vore involvert i ei kriminell samansverjing for å undergrave tryggingssystemet til skulen, og du har levert ulike tryggingstiltak til medelevane dine. Du veit at vi utviste Graciella Uriarte førre veke for å ha brukt ein av dine einingar.» Uriarte hadde fått ufortent kjeft. Ho hadde kjøpt ein radiosendar-jammar frå ein head-shop nær

16th Street-bybanestasjonen, og den hadde utløyst mottiltaka i skulekorridoren. Ikkje mi skuld, men eg følte med ho.

«Og De trur eg er involvert i det?»

«Vi har påliteleg etterretning som indikerer at du er w1n5t0n» – igjen, han stava det ut, og eg byrja å lure på om han ikkje hadde funne ut at 1-talet var ein l og 5-talet ein S. «Vi veit at denne w1n5t0n-karakteren er ansvarleg for tjuveriet av fjorårets standardiserte prøver.»

Det var faktisk ikkje meg, men det var eit genialt hack, og det var litt smigrande å høyre at det vart tilskrive meg. «Og derfor risikerer du fleire år i fengsel med mindre du samarbeider med meg.»

«De har ‘påliteleg etterretning’? Det vil eg gjerne sjå.»

Han såg mørkt på meg. «Haldninga di kjem ikkje til å hjelpe deg.»

«Viss det finst bevis, sir, meiner eg De bør ringje politiet og overlevere det til dei. Det høyrer ut som dette er ei svært alvorleg sak, og eg vil ikkje stå i vegen for ei skikkeleg etterforsking av dei rettmessige styresmaktene.»

«Du vil at eg skal ringje politiet.»

«Og foreldra mine, tenkjer eg. Det ville vore det beste.»

Vi stirde på kvarandre over skrivebordet. Han hadde tydelegvis forventa at eg skulle gje meg med ein gong han slapp bomba. Eg gjev meg ikkje. Eg har eit triks for å stirre ned folk som Benson. Eg ser litt til venstre for hovudet deira og tenkjer på teksten til gamle irske folkesongar, av den typen med tre hundre vers. Det får meg til å sjå heilt roleg og ubekymra ut.

Og venga var på fuglen og fuglen var på egget og egget var i reiret og reiret var på bladet og bladet var på kvisten og kvisten var på greina og greina var på hovudgreina og hovudgreina var på treet og treet var i myra – myra nede i dalen-å! Hei-hå den skranglande myra, myra nede i dalen-å–

«Du kan gå tilbake til klassen no,» sa han. «Eg kallar på deg når politiet er klare til å snakke med deg.»

«Kjem De til å ringje dei no?»

«Prosedyren for å tilkalle politiet er komplisert. Eg hadde håpa vi kunne ordne dette rettferdig og raskt, men sidan du insisterer–»

«Eg kan vente medan De ringjer dei,» sa eg. «Det gjer meg ingenting.»

Han tromma med ringen igjen, og eg stålsette meg for smellet.

«GÅ!» skreik han. «Kom deg til helvete ut av kontoret mitt, din elendige vesle—»

Eg kom meg ut, med eit nøytralt uttrykk. Han kom ikkje til å ringje politiet. Hadde han hatt nok bevis til å gå til politiet, ville han ha ringt dei med ein gong. Han hata meg. Eg tenkte han hadde høyrte noko uverifisert sladder og håpa å skremme meg til å stadfeste det.

Eg gjekk lett og ledig nedover korridoren og heldt gangelaget jamt og målt for kameraa som kjende att gangelag. Desse hadde vorte installerte berre eit år tidlegare, og eg elska dei for den reine idiotien deira. Før hadde vi hatt kamera med andletsattkjenning som dekte nesten alle offentlege område på skulen, men ein domstol avgjorde at det var grunnlovsstridig. Så Benson og mange andre paranoide skuleadministratorar hadde brukt lærebokpengane våre på desse idiotiske kameraa som visstnok skulle kunne skilje gangelaget til éin person frå ein annan. Jada, sikkert.

Eg kom tilbake til klassen og sette meg ned igjen, og Ms. Galvez ønska meg varmt velkomen tilbake. Eg pakka ut den standardutleverte maskina frå skulen og kom tilbake i klassemodus. SkuleBoka var den sleipaste sladreteknologien av alle; dei logga kvart tastetrykk, overvaka all nettverkstrafikk for mistenkjelege nøkkelord, talde kvart klikk, og heldt styr på kvar einaste flyktige tanke du sende ut på nettet. Vi fekk dei i andre klasse på vidaregåande, og det tok berre eit par månader før det nye og skinande var borte. Så snart folk fann ut at desse «gratis» berbare datamaskinene jobba for systemet – og i tillegg viste ein endelaus parade av uforskamma reklamar – byrja dei plutseleg å kjennest veldig tunge og byrdefulle.

Å knekke SkuleBoka mi hadde vore enkelt. Knekken var på nettet innan ein månad etter at maskina dukka opp, og det var ingenting hokuspokus med det – berre last ned eit diskbilete, brenn det på ein DVD, set det i SkuleBoka, og start ho medan du held nede ein haug med ulike tastar samstundes. DVD-en gjorde resten, og installerte ei rekkje skjulte program på maskina, program som ville halde seg skjulte sjølv når utdanningsetaten utførte sine daglege fjernkontrollerte integritetssjekkar av maskinene. No og då måtte eg oppdatere programvara for å kome

forbi dei nyaste testane til etaten, men det var ein liten pris å betale for å få litt kontroll over boksen.

Eg fyrte opp IMParanoid, den hemmelege lynmeldingstenesta eg brukte når eg ville ha ein uoffisiell diskusjon midt i timen. Darryl var allereie pålogga.

Spelet er i gang! Noko stort er på gang med Harajuku Fun Madness, mann. Er du med?

Aldri. I. Verda. Viss eg blir teken for å skulke ein tredje gong, blir eg utvist. Det veit du, mann. Vi går etter skulen.

Du har lunsj og så sjølvstudietime, ikkje sant? Det er to timar. Rikelig med tid til å løyse dette sporet og kome tilbake før nokon saknar oss. Eg hentar heile gjengen.

Harajuku Fun Madness er det beste spelet som nokon gong er laga. Eg veit eg allereie har sagt det, men det er verdt å repetere. Det er eit ARG, eit alternativt røyndomsspel, og historia er at ein gjeng japanske motetenåringar oppdaga ein mirakuløs lækjande edelstein ved tempelet i Harajuku, som er staden der kule japanske tenåringar har funne opp kvar einaste større subkultur dei siste ti åra. Dei blir jakta på av onde munkar, yakuzaen (den japanske mafiaen), romvesen, skatteinspektørar, foreldre, og ein løpsk kunstig intelligens. Dei sender spelarane koda meldingar som vi må dechiffre og bruke til å finne spor som fører til fleire koda meldingar og fleire spor. Tenk deg den beste ettermiddagen du nokon gong har hatt med å vandre rundt i gatene i ein by, sjekke ut alle dei rare folka, morosame flygeblada, gategalningane og kule butikkane. Legg så til ein skattejakt, ein som krev at du undersøker galne, gamle filmar og songar og tenåringskultur frå heile verda og gjennom tid og rom. Og det er ein konkurranse, der vinnarlaget på fire får ein hovudpremie på ti dagar i Tokyo, der dei kan henge på Harajuku-brua, nerde seg i Akihabara og ta med seg alt Astro Boy-stæsj dei kan ete. Bortsett frå at han heiter «Atom Boy» i Japan. Det er Harajuku Fun Madness, og når du først har løyst eit par gåter, ser du deg aldri tilbake.

Nei, mann, berre nei. NEI. Ikkje eingong spør.

Eg treng deg, D. Du er den beste eg har. Eg svergar, eg skal få oss inn og ut utan at nokon veit det. Du veit eg kan det, ikkje sant?

Eg veit du kan det

Så du er med?

Helvete heller

Kom igjen, Darryl. Du kjem ikkje til å liggje på dødsleiet og ønskje at du hadde brukt fleire studieøkter på skulen

Eg kjem ikkje til å liggje på dødsleiet og ønskje at eg hadde brukt meir tid på å spele ARGs heller

Ja, men trur du ikkje du kanskje kjem til å liggje på dødsleiet og ønskje at du hadde brukt meir tid saman med Vanessa Pak?

Van var ein del av laget mitt. Ho gjekk på ein privat jenteskule i East Bay, men eg visste ho ville skulke for å kome og gjennomføre oppdraget med meg. Darryl har vore forelska i ho bokstaveleg talt i årevis – sjølv før puberteten utstyrte ho med mange overdådige gåver. Darryl hadde forelska seg i sinnet hennar. Trist, eigentleg.

Du er ein drittsekk

Du kjem?

Han såg på meg og rista på hovudet. Så nikka han. Eg blunka til han og byrja å kontakte resten av laget.

*
**

Eg var ikkje alltid interessert i ARG-ing. Eg har ei mørk hemmelegheit: Eg var ein gong ein laivar. Laiving er levande rollespel, og det er akkurat det det høyrer ut som: å springe rundt i kostyme, snakke med ein rar aksent, og late som ein er ein superspion, ein vampyr eller ein riddar frå mellomalderen. Det er som «Capture the Flag» i monsterkostyme, med ein dæsj av skuleteater, og dei beste spela var dei vi spelte på speidarleirar utanfor byen i Sonoma eller nede på halvøya. Desse tre-dagars-eposa kunne bli ganske ville, med heildagsturar, episke kampar med sverd av skum og bambus, der vi kasta magi ved å kyle bøneposar og rope «Fireball!» og så vidare.

Moro, om enn litt tullele. Ikkje på langt nær så nerdete som å snakke om kva alven din planla å gjere medan du sat rundt eit bord fullt av lettbrusboksar og måla miniatyrar, og meir fysisk aktivt enn å gå i datamus-koma framfor eit massivt fleirspelars-spel heime.

Det som fekk meg i trøbbel var minispela på hotella. Kvar gong ein science fiction-kongress kom til byen, klarte ein eller annan laiver å overtyde dei om å la oss arrangere eit par seks timars minispel på kongressen, og slik utnytte leigeavtalen deira. Å ha ein gjeng entusiastiske ungar springande rundt i kostyme gav farge til arrangementet, og vi fekk ha det kjekt blant folk som var endå meir sosialt avvikande enn oss. Problemet med hotell er at dei også har mange ikkje-spelarar i seg – og ikkje berre sci-fi-folk. Normale folk. Frå statar som byrjar og sluttar med vokalar. På ferie. Og nokre gonger misforstår desse folka kva eit spel er. La oss berre la det liggje med det, ok?

*
**

Timen var over om ti minutt, og det gav meg ikkje mykje tid til å førebu meg. Første post på programmet var dei plagsame kameraa for gangelagsattkjenning. Som eg sa, starta dei som kamera for andletsattkjenning, men dei vart dømde grunnlovsstridige. Så vidt eg veit, har ingen domstol enno avgjort om desse gangelagskameraa er noko meir lovlege, men til dei gjer det, sit vi fast med dei.

«Gangelag» er eit fint ord for måten du går på. Folk er ganske flinke til å kjenne att gangelag – neste gong du er på campingtur, legg merke til korleis lommelykta duppar når ein ven nærmar seg i det fjerne. Sjansane er store for at du kan identifisere han berre ut frå lysrørsla, den karakteristiske måten lyset duppar opp og ned på som fortel apeskallane våre at det er ein person som nærmar seg. Programvare for gangelagsattkjenning tek bilete av rørslene dine, prøver å isolere deg i bileta som ein silhuett, og prøver deretter å matche silhuetten med ein database for å sjå om den veit kven du er. Det er ein biometrisk identifikator, som fingeravtrykk eller netthinneskanning, men den har mange fleire «kollisjonar» enn nokon av dei. Ein biometrisk «kollisjon» er når ei måling passar med meir enn éin person. Berre du har ditt fingeravtrykk, men gangelaget ditt deler du med mange andre. Ikkje heilt, sjølvsagt. Din personlege, centimeter-for-centimeter-gange er din og berre din. Problemet er at din centimeter-for-centimeter-gange endrar seg basert på kor trøytt du er, kva golvet er laga av, om du forstua ankelen då du spelte basketball, og om du nyleg har bytta sko. Så systemet gjer profilen din litt uklar, og ser etter folk som går *omtrent* som deg. Det er mange som går *omtrent* som deg.

Dessutan er det enkelt å *ikkje* gå omtrent som deg – berre ta av deg den eine skoen. Sjølv sagt vil du då alltid gå som deg-med-éin-sko-av, så kameraa vil til slutt finne ut at det framleis er deg. Difor føretrekkjer eg å sprøyte inn litt tilfeldigheit i angrepa mine på gangelagsattkjenninga: Eg puttar ei handfull grus i kvar sko. Billig og effektivt, og ingen to steg er like. I tillegg får du ein flott refleksologi-fotmassasje i prosessen. (Eg tullar. Refleksologi er omtrent like vitskapleg nyttig som gangelagsattkjenning.)

Kameraa pleidde å utløyse ein alarm kvar gong nokon dei ikkje kjende att kom inn på skuleområdet. Dette fungerte ikkje. Alarmen gjekk kvart tiande minutt. Når postmannen kom. Når ein forelder stakk innom. Når vaktmeistrane byrja å fikse på basketballbana. Når ein elev dukka opp med nye sko. Så no prøver den berre å halde styr på kven som er kvar, og når. Viss nokon forlèt skulen gjennom portane i skuletida, blir gangelaget sjekka for å sjå om det på ein måte liknar på gangelaget til nokon av elevane, og viss det gjer det, tut-tut-tut, alarmen går!

Chavez High er omringa av grusgangar. Eg likar å ha eit par nevar med stein i skulderveska mi, i tilfelle. Eg gav Darryl stille ti eller femten spisse små jævlar, og vi fylte begge skoa våre. Timen var snart over – og eg innsåg at eg framleis ikkje hadde sjekka Harajuku Fun Madness-sida for å sjå kvar neste spor var! Eg hadde vore litt hyperfokusert på flukta, og hadde ikkje tenkt på kvar vi skulle flykte *til*.

Eg snudde meg til SkuleBoka mi og trykte på tastaturet. Nettlesaren vi brukte følgde med maskina. Det var ein nedlåst spionvare-versjon av Internet Explorer, Microsoft sin krasj-vare-dritt som ingen under 40 brukte frivillig. Eg hadde ein kopi av Firefox på USB-stasjonen som var innebygd i klokka mi, men det var ikkje nok – SkuleBoka køyrde Windows Vista4Schools, eit antikt operativsystem designa for å gje skuleadministratorar illusjonen av at dei kontrollerte kva program elevane deira kunne køyre. Men Vista4Schools er sin eigen verste fiende. Det er mange program som Vista4Schools ikkje vil at du skal kunne slå av – tasteloggjarar, sensurprogramvare – og desse programma køyrer i ein spesiell modus som gjer dei usynlege for systemet. Du kan ikkje avslutte dei fordi du ikkje eingong kan sjå at dei er der.

Alle program som startar med *SYS* er usynlege for operativsystemet. Det dukkar ikkje opp i lister over harddisken, heller ikkje i prosessmonitoren.

Så min kopi av Firefox heitte *SYSFirefox* – og då eg starta det, vart det usynleg for Windows, og dermed usynleg for nettverkets spionvare.

No som eg hadde ein uavhengig nettlesar i gang, trengde eg ei uavhengig nettverkstilknyting. Skulen sitt nettverk logga kvart einaste klikk inn og ut av systemet, noko som var dårlege nyheiter viss du planla å surfe over til Harajuku Fun Madness-sida for litt utanomfagleg moro. Svaret er noko genialt kalla TOR – The Onion Router. Ein løk-ruter er ei internettside som tek imot førespurnader om nettsider og sender dei vidare til andre løk-ruterar, og vidare til andre løk-ruterar, til ein av dei til slutt bestemmer seg for å hente sida og sende ho tilbake gjennom laga i løken til ho når deg. Trafikken til løk-ruterane er kryptert, noko som betyr at skulen ikkje kan sjå kva du spør etter, og laga i løken veit ikkje kven dei jobbar for. Det er millionar av nodar – programmet vart sett opp av det amerikanske marineforskningskontoret for å hjelpe folka deira med å kome seg rundt sensurprogramvara i land som Syria og Kina, noko som betyr at det er perfekt designa for å fungere innanfor rammene til ein gjennomsnittleg amerikansk vidaregåande skule. TOR fungerer fordi skulen har ei avgrensa svarteliste over slemme adresser vi ikkje får lov til å besøkje, og adressene til nodane endrar seg heile tida – skulen kunne aldri klart å halde styr på alle saman.

Firefox og TOR saman gjorde meg til den usynlege mann, immun mot utdanningsetatens snoking, fri til å sjekke ut Harajuku FM-sida og sjå kva som skjedde. Der var det, eit nytt spor. Som alle Harajuku Fun Madness-spor, hadde det ein fysisk, ein nettbasert og ein mental komponent. Den nettbaserte komponenten var ei gåte du måtte løyse, ei som kravde at du undersøkte svara på ein haug med obskure spørsmål. Denne bunken inkluderte ein haug med spørsmål om handlingane i *dojinshi* – det er teikneseriar teikna av fans av manga, japanske teikneseriar. Dei kan vere like store som dei offisielle teikneseriane som inspirerer dei, men dei er mykje rarare, med kryssande handlingar og nokre gonger veldig tullele songar og action. Mange kjærleikshistorier, sjølv sagt. Alle elsker å sjå favoritt-teikneseriefigurane sine finne saman. Eg måtte løyse desse gåtene seinare, når eg kom heim. Dei var enklast å løyse med heile laget, ved å laste ned tonnevis av *dojinshi*-filer og saumfare dei for svar på gåtene.

Eg hadde akkurat gjort ferdig å samle alle spora då klokka ringde, og vi byrja flukta vår. Eg lempa grusen diskret ned langs sida av dei korte støvlane mine – ankelhøge Blundstones frå Australia, supre å springe og

klatre i, og det enkle slip-on/slip-off-designet utan lisser gjer dei praktiske ved dei endelause metalldetektorane som er overalt no. Vi måtte sjølv sagt også unngå fysisk overvaking, men det blir enklare kvar gong dei legg til eit nytt lag med fysisk snoking – alle dei fancy finessane lurar det kjære fakultetet vårt inn i ein heilt falsk tryggleikskjensle. Vi surfa med folkemengda nedover gangane, på veg mot favoritt-sideutgangen min.

Vi var halvvegs då Darryl kviskra: «Fanken! Eg gløymde, eg har ei bibliotekbok i veska mi.»

«Du tullar med meg,» sa eg, og drog han inn på neste toalett vi passerte. Bibliotekbøker er dårlege nyheiter. Kvar og ein av dei har ein arphid – ei radiofrekvensidentifikasjonsbrikke – limt inn i bokpermen, noko som gjer det mogleg for bibliotekarane å sjekke ut bøkene ved å vifte dei over ein lesar, og som let ei bibliotekhylle fortelje deg om nokon av bøkene på ho er feilplasserte. Men det lèt òg skulen spore kvar du er til kvar tid. Det var endå eit av dei juridiske smothola: domstolane ville ikkje la skulane spore oss med arphids, men dei kunne spore bibliotekbøker, og bruke skulearkiva til å fortelje dei kven som sannsynlegvis bar på kva bibliotekbok.

Eg hadde ein liten Faraday-pose i veska mi – dette er små lommebøker fora med eit nett av kopartrådar som effektivt blokkerer radioenergi og dermed stilnar arphids. Men posane var laga for å nøytralisere ID-kort og bompengebrikker, ikkje bøker som «Introduksjon til fysikk». Eg stønna. Boka var på storleik med ei ordbok.

Kapittel 2

Dette kapittelet er dedikert til Dark Delicacies, den lokale bokhandelen i min adopterte heimby Burbank, California. Darkdel er sterkt avhengig av signeringar og spesielle arrangement og er djupt forankra i lokalsamfunnet som eit knutepunkt for sjangerlesarar, samlarar og skaparar. Det er ikkje rart at då den elendige huseigaren deira auka leiga på lokala dei hadde hatt i 25 år, samla forfattarar frå heile verda inn pengar for å hjelpe dei med å flytte rundt hjørnet.

<https://www.darkdel.com/>

«Eg tenkjer å studere fysikk når eg byrjar på Berkeley,» sa Darryl. Faren hans underviste ved University of California i Berkeley, noko som betydde at han ville få betalt skulepengar når han byrja der. Og det hadde aldri vore noko spørsmål i heimen til Darryl om om han skulle dra.

«Greitt, men kunne du ikkje undersøkt det på nettet?»

«Faren min sa eg burde lese ho. Dessutan planla eg ikkje å gjere noko kriminelt i dag.»

«Å skulke skulen er ikkje eit lovbrøt. Det er eit regelbrøt. Dei er heilt forskjellige.»

«Kva skal vi gjere, Marcus?»

«Vel, eg kan ikkje gøyme ho, så eg må nok øydeleggje ho.» Å drepe arphids er ein mørk kunst. Ingen forhandlar vil ha vondsinna kundar som går rundt på butikkgolvet og legg att ei mengd lobotomert varegods som manglar den usynlege strekkoden sin, så produsentane har nekta å implementere eit «drep-signal» som du kan sende via radio til ein arphid for å få han til å slå seg av. Du kan omprogrammere arphids med den rette boksen, men eg hatar å gjere det med bibliotekbøker. Det er ikkje akkurat som å rive sider ut av ei bok, men det er likevel ille, sidan ei bok med ein omprogrammert arphid ikkje kan setjast på plass og ikkje kan finnast. Det blir berre som ei nål i ein høystakk.

Det etterlét meg med berre eitt alternativ: å «nuke» tingen. Bokstavleg talt. 30 sekund i ein mikrobølgeovn tek knekken på så å seie kvar einaste arphid på marknaden. Og fordi arphiden ikkje ville svare i det heile tatt når D leverte ho tilbake på biblioteket, ville dei berre skrive ut ein ny ein for ho og kode ho om med kataloginformasjonen til boka, og

ho ville ende opp rein og pen tilbake på hylla si. Alt vi trengde var ein mikrobølgjeomn.

«Gje det to minutt til, så er lærarrommet tomt,» sa eg.

Darryl greip boka si og gjekk mot døra. «Gløym det, aldri i livet. Eg går til timen.»

Eg nappa tak i olbogen hans og drog han tilbake. «Kom igjen, D, roleg no. Det går bra.»

«Lærarrommet? Kanskje du ikkje høyrde etter, Marcus. Viss eg blir teken berre éin gong til, blir eg utvist. Høyrer du det? Utvist.»

«Du blir ikkje teken,» sa eg. Den einaste staden ein lærar ikkje ville vere etter denne timen var pauserommet. «Vi går inn bakvegen.»

Pauserommet hadde eit lite kjøkken på sida, med eigen inngang for lærarar som berre ville stikke innom og hente seg ein kopp kaffi.

Mikrobølgjeomnen – som alltid stinka av popkorn og sølt suppe – var rett der inne, på minikjøleskapet.

Darryl stønna. Eg tenkte raskt. «Høyr, klokka har allereie ringt. Viss du går til lesesalen no, får du seint-lapp. Betre å ikkje dukke opp i det heile tatt no. Eg kan infiltrere og eksfiltrere kva som helst rom på denne campusen, D. Du har sett meg gjere det. Eg skal passe på deg, bror.»

Han stønna igjen. Det var eit av Darryl sine «tells»: når han byrjar å stønne, er han klar til å gje etter.

«La oss stikke,» sa eg, og vi fór av garde.

Det gjekk feilfritt. Vi sneik oss forbi klasseromma, tok baktrappa ned i kjellaren, og kom opp hovudtrappa rett framfor lærarrommet. Ikkje ein lyd kom frå døra, og eg vrei stilt på dørhandtaket og drog Darryl inn før eg like stilt lukka døra. Boka passa så vidt inn i mikrobølgjeomnen, som såg endå mindre sanitær ut enn sist eg var innom her for å bruke han. Eg pakka ho samvitsfullt inn i papirhandklede før eg sette ho ned.

«Herregud, lærarar er grisar,» kviskra eg. Darryl, kvit i andletet og anspent, sa ingenting.

Arphiden døydde i ein gneistregn, noko som egentleg var ganske vakkert (men ikkje på langt nær så pent som effekten du får når du hiv ei frosen drue i mikrobølgjeomnen, noko som må opplevast for å bli trudd).

No var det berre å eksfiltrere campusen i perfekt anonymitet og stikke av.

Darryl opna døra og byrja å gå ut, med meg i hælane. Eit sekund seinare stod han på tærne mine, med olbogane trykt inn i brystet mitt, medan han prøvde å rygge tilbake inn i det skapstore kjøkkenet vi nettopp hadde forlate.

«Tilbake,» kviskra han inntrengjande. «Fort – det er Charles!»

Charles Walker og eg kjem ikkje overeins. Vi går i same klasse, og vi har kjent kvarandre like lenge som eg har kjent Darryl, men der stoppar likskapen. Charles har alltid vore stor for alderen, og no som han spelar fotball og bolar seg, er han endå større. Han har problem med sinnekontroll – eg mista ei mjølketann til han i tredje klasse – og han har klart å unngå trøbbel for det ved å bli den mest aktive sladrehanen på skulen. Det er ein dårleg kombinasjon, ein bølge som også sladrar, som finn stor glede i å gå til lærarane med kva som helst av overtramp han har funne. Benson elska Charles. Charles likte å late som om han hadde eit slags uspesifisert blæreproblem, noko som gav han ei ferdig unnskyldning til å snike rundt i gangane på Chavez, på jakt etter folk å sladre på. Sist gong Charles fann noko på meg, enda det med at eg slutta med laiving. Eg hadde ingen intensjon om å bli teken av han igjen.

«Kva gjer han?»

«Han kjem denne vegen, det er det han gjer,» sa Darryl. Han skalv.

«OK,» sa eg. «OK, tid for naudtiltak.» Eg tok fram telefonen. Eg hadde planlagt dette i god tid. Charles skulle aldri få tak i meg igjen. Eg sende ein e-post til serveren min heime, og den sette i gang. Nokre sekund seinare gjekk telefonen til Charles amok på spektakulært vis. Eg hadde fått titusenvís av samtidige, tilfeldige anrop og tekstmeldingar sendt til han, noko som fekk kvar einaste pipelyd og ringetone han hadde til å gå av og halde fram med å gå av. Angrepet vart utført ved hjelp av eit botnett, og det følte eg meg dårleg for, men det var i teneste for ei god sak. Botnett er der infiserte datamaskiner tilbringer etterlivet sitt. Når du får ein orm eller eit virus, sender datamaskina di ei melding til ein chat-kanal på IRC – Internet Relay Chat. Den meldinga fortel botmasteren – fyren som spreidde ormen – at datamaskinene er der, klare til å gjere som han befaler. Botnett er ekstremt mektige, sidan dei kan bestå av tusenvis, til og med hundretusenvis av datamaskiner, spreidd over heile

internett, kopla til saftige høghastigheitstilknytingar og køyrande på raske heime-PC-ar. Desse PC-ane fungerer normalt på vegner av eigarane sine, men når botmasteren kallar på dei, reiser dei seg som zombiar for å gjere som han vil. Det er så mange infiserte PC-ar på internett at prisen for å leige eit par timar på eit botnett har krasja. For det meste jobbar desse tinga for spammere som billege, distribuerte spambotar, som fyller innboksen din med lokkemiddel for piller som gjev ereksjon eller med nye virus som kan infisere deg og rekruttere maskina di til å bli med i botnettet. Eg hadde nettopp leigd 10 sekunds tid på tre tusen PC-ar og fått kvar av dei til å sende ei tekstmelding eller ein taleanrop over IP til telefonen til Charles, der nummeret var henta frå ein klistrelapp på skrivebordet til Benson under eit skjebnesvangert kontorbesøk.

Det er unødvendig å seie at telefonen til Charles ikkje var utstyrt for å handtere dette. Først fylte SMS-ane minnet på telefonen hans, noko som fekk han til å byrje å kvelast på dei rutinemessige operasjonane han trengde for å gjere ting som å styre ringetonen og logge alle dei falske retur-numra til dei innkomande anropa (visste du at det er veldig enkelt å forfalske retur-nummeret på ein anrops-ID? Det finst omtrent femti måtar å gjere det på – berre google «spoof caller id»). Charles stirde forvirra på han, og trykte rasande på han, dei tjukke augebryna hans rynka seg og vrikka medan han kjempa med demonane som hadde besett den mest personlege av einingane hans. Planen fungerte så langt, men han gjorde ikkje det han skulle gjere etterpå – han skulle finne ein stad å setje seg ned og prøve å finne ut korleis han skulle få telefonen sin tilbake.

Darryl rista meg i skuldra, og eg trekte auget vekk frå sprekken i døra. «Kva gjer han?» kviskra Darryl.

«Eg har øydelagt telefonen hans, men han berre stirar på han no i staden for å gå vidare.»

Det kom ikkje til å bli enkelt å starte den tingen på nytt. Når minnet var heilt fullt, ville han ha vanskar med å laste inn koden han trengde for å slette dei falske meldingane – og det fanst inga massesletting for tekstmeldingar på telefonen hans, så han måtte manuelt slette alle dei tusenvis av meldingane.

Darryl dytta meg tilbake og stakk auget sitt opp til døra. Eit augneblink seinare byrja skuldrene hans å riste. Eg vart redd og tenkte han fekk

panikk, men då han trekte seg tilbake, såg eg at han lo så mykje at tårene rann nedover kinna hans.

«Galvez tok han skikkeleg for å vere i gangane i timen og for å ha telefonen framme – du skulle ha sett korleis ho gjekk laus på han. Ho naut det verkeleg.»

Vi handhelste høgtideleg og sneik oss ut av korridoren, ned trappene, rundt på baksida, ut døra, forbi gjerdet og ut i det herlege solskinet ein ettermiddag i Mission. Valencia Street hadde aldri sett så bra ut. Eg sjekka klokka og skreik til. «La oss kome oss av garde! Resten av gjengen møter oss ved kabelvognene om tjue minutt!»

*
**

Van oppdaga oss først. Ho blanda seg med ei gruppe koreanske turistar, noko som er ein av favorittmåtane hennar å kamuflere seg på når ho skulkar skulen. Heilt sidan skulkebloggen gjekk live, er verda vår full av nysgjerrige butikkeigarar og pirkete folk som tek på seg å ta bilete av oss og leggje dei ut på nettet der skuleadministratorar kan sjå dei. Ho kom ut av folkemengda og hoppa mot oss. Darryl har vore forelska i Van sidan tidenes morgon, og ho er søt nok til å late som ho ikkje veit det. Ho gav meg ein klem og gjekk så vidare til Darryl, og gav han eit raskt systerleg kyss på kinnet som fekk han til å bli raud heilt opp til øyreflippene. Dei to var eit rart par: Darryl er litt på den tunge sida, sjølv om han ber det godt, og han har ein slags rosa hudfarge som blir raud i kinna kvar gong han spring eller blir oppglødd. Han har kunna gro skjegg sidan vi var 14, men heldigvis byrja han å barbere seg etter ein kort periode kjent i gjengen vår som «Lincoln-åra». Og han er høg. Veldig, veldig høg. Som ein basketballspelar. Samtidig er Van eit halvt hovud kortare enn meg, og tynn, med rett svart hår som ho har i galne, forseggjorde fletter som ho finn på nettet. Ho har pen koparfarga hud og mørke auge, og ho elskar store glasringar på storleik med reddikar, som klikkar og klakkar saman når ho dansar.

«Kvar er Jolu?» sa ho.

«Korleis har du det, Van?» spurde Darryl med kvelt stemme. Han var alltid eit steg bak i samtalen når det gjaldt Van.

«Eg har det supert, D. Korleis går det med alt ditt?» Å, ho var ein slem, slem person. Darryl heldt nesten på å svime av.

Jolu redda han frå sosial skam ved å dukke opp akkurat då, i ei overdimensjonert baseballjakke i skinn, kule joggesko, og ein nettingcaps som reklamerte for vår favoritt-meksikanske maskerte brytar, El Santo Junior. Jolu er José Luis Torrez, det siste medlemmet av firkløveret vårt. Han gjekk på ein superstreng katolsk skule i Outer Richmond, så det var ikkje lett for han å kome seg ut. Men han klarte det alltid: ingen eksfiltrerte som vår Jolu. Han likte jakka si fordi ho hang langt ned – noko som var ganske stilig i delar av byen – og dekte over alt det katolske skulesakene hans, som var som ein blink for nysgjerrige tullingar med skulkebloggen bokmerka på telefonane sine.

«Kven er klar til å dra?» spurde eg, etter at vi alle hadde helsa. Eg trekte fram telefonen min og viste dei kartet eg hadde lasta ned på bybanen. «Så vidt eg kan skjøne, vil vi gå opp til Nikko igjen, så eitt kvartal forbi til O'Farrell, så til venstre opp mot Van Ness. Ein stad der inne bør vi finne det trådlause signalet.»

Van gjorde ein grimase. «Det er ein ekkel del av Tenderloin.» Eg kunne ikkje argumentere mot det. Den delen av San Francisco er ein av dei rare bitane – du går inn gjennom hovudinngangen til Hilton, og alt er turistgreier som kabelvogn-snuplassen og familierestaurantar. Går du gjennom til den andre sida, er du i 'Loin, der kvar einaste utslitne transperson-prostituert, hardbarka hallik, kvesande narkolargar og galne heimlause i byen var samla. Kva dei kjøpte og selde, var ingen av oss gamle nok til å vere ein del av (sjølv om det var mange prostituerte på vår alder som dreiv verksemda si i 'Loin).

«Sjå på den lyse sida,» sa eg. «Den einaste gongen du vil gå opp dit, er midt på lyse dagen. Ingen av dei andre spelarane kjem til å nærme seg staden før i morgon tidlegast. Dette er det vi i ARG-bransjen kallar eit monster-forsprang.»

Jolu gliste til meg. «Du får det til å høyrast ut som noko bra,» sa han.

«Betre enn å ete uni,» sa eg.

«Skal vi prate, eller skal vi vinne?» sa Van. Etter meg var ho utan tvil den mest hardbarka spelaren i gruppa vår. Ho tok det å vinne veldig, veldig alvorleg.

Vi la i veg, fire gode vener på veg for å dechifrere eit spor, vinne spelet – og miste alt vi brydde oss om, for alltid.

*
**

Den fysiske komponenten av dagens spor var eit sett med GPS-koordinatar – det var koordinatar for alle dei store byane der Harajuku Fun Madness vart spelt – der vi skulle finne signalet til eit WiFi-aksesspunkt. Det signalet vart med vilje jamma av eit anna, nærliggjande WiFi-punkt som var gøymt slik at det ikkje kunne oppdagast av vanlege wifindarar, små nøkkelknippe-dingsar som fortalde deg når du var innanfor rekkevidda til nokon sitt opne aksesspunkt, som du kunne bruke gratis. Vi måtte finne plasseringa til det «gøymde» aksesspunktet ved å måle styrken på det «synlege», og finne staden der det var mest mystisk svakt. Der ville vi finne eit anna spor – sist gong hadde det vore i dagens rett på Anzu, den fasjonable sushi-restauranten på Nikko-hotellet i Tenderloin. Nikko var eigd av Japan Airlines, ein av sponsorane til Harajuku Fun Madness, og personalet hadde gjort stor stas på oss då vi endeleg fann sporet. Dei hadde gjeve oss skåler med misosuppe og fått oss til å prøve *uni*, som er sushi laga av kråkebolle, med konsistens som veldig rennande ost og ei lukt som veldig rennande hundebæsj. Men det smakte visst veldig godt. Eller, det sa i alle fall Darryl til meg. Eg kom ikkje til å ete det greiene der.

Eg fanga opp WiFi-signalet med wifindaren på telefonen min omtrent tre kvartal opp O'Farrell, rett før Hyde Street, framfor ein luguber «Asian Massage Parlor» med eit raudt, blinkande STENGT-skilt i vindauget. Nettverksnamnet var HarajukuFM, så vi visste vi var på rett stad.

«Viss det er der inne, går ikkje eg,» sa Darryl.

«Har de alle wifindarane dykkar?» sa eg. Darryl og Van hadde telefonar med innebygde wifindarar, medan Jolu, som var for kul til å bere ein telefon større enn litlefingeren sin, hadde ein separat, liten retningsbestemt dings. «OK, spre dykk ut og sjå kva vi ser. De ser etter eit brått fall i signalet som blir verre jo meir de bevegar dykk langs det.»

Eg tok eit steg bakover og enda opp med å stå på tærne til nokon. Ei kvinneleg stemme sa «au!», og eg snudde meg rundt, redd for at ein eller annan crack-hore skulle stikke meg for å ha øydelagt hælane hennar. I staden stod eg andlet til andlet med ei anna jente på min alder. Ho hadde ein dott med knallrosa hår og eit skarpt, gnagar-aktig andlet, med store solbriller som nesten var som flygarbriller. Ho var kledd i stripete tights under ein svart bestemorkjole, med mange små japanske *decorer-*

leiker festa med sikkerheitsnåler – animefigurar, gamle verdsléiarar, emblem frå utanlandske brusmerke. Ho heldt opp eit kamera og tok eit bilete av meg og gjengen min.

«Smil,» sa ho. «De er på Candid Snitch-Cam.»

«Aldri i livet,» sa eg. «Du ville ikkje →»

«Det vil eg,» sa ho. «Eg vil sende dette biletet til skulkebloggen om tretti sekund med mindre de fire trekk dykk tilbake frå dette sporet og let meg og venene mine her finne det. De kan kome tilbake om ein time, så er det dykkar. Eg synest det er meir enn rettferdig.»

Eg såg bak ho og la merke til tre andre jenter i liknande klede – ei med blått hår, ei med grønt, og ei med lilla. «Kven skal de liksom vere, tress-is-laget?»

«Vi er laget som skal banke laget dykkar i Harajuku Fun Madness,» sa ho. «Og eg er den som akkurat no skal laste opp biletet dykkar og få dykk i så mykje trøbbel→»

Bak meg kjende eg Van byrje å gå framover. Jenteskulen hennar var berykta for slåsskampane sine, og eg var ganske sikker på at ho var klar til å slå ned denne jenta.

Så endra verda seg for alltid.

Vi kjende det først, den kvalmande ristinga i sementen under føtene som kvar einaste kaliforniar kjenner instinktivt – jordskjelv. Min første impuls, som alltid, var å kome meg unna: «når du er i trøbbel eller tvil, spring i sirkclar, skrik og hyl.» Men faktum var at vi allereie var på den tryggaste staden vi kunne vere, ikkje i ei bygning som kunne falle saman over oss, ikkje ute midt i vegen der bitar av fallande takplater kunne knuse hovuda våre.

Jordskjelv er uhyggeleg stille – i starten, i alle fall – men dette var ikkje stille. Dette var høgt, ein utruleg brølande lyd som var høgare enn noko eg nokon gong hadde høyrte før. Lyden var så valdsam at den tvang meg i kne, og eg var ikkje den einaste. Darryl rista i armen min og peika over bygningane, og då såg vi ho: ei enorm svart sky som steig opp frå nordaust, frå retninga mot bukta.

Det kom endå eit drønn, og røykskya spreidde seg ut, den svarte, veksande forma vi alle hadde vakse opp med å sjå på film. Nokon hadde nettopp sprengt noko, skikkeleg.

Det kom fleire drønn og fleire ristingar. Hovud dukka opp i vindauga oppover og nedover gata. Vi såg alle på soppskya i stille.

Så byrja sirenene.

Eg hadde høyrte slike sirener før – dei testar flyalarmen klokka tolv på tysdagar innimellom. Men eg hadde berre høyrte dei gå av uplanlagd i gamle krigsfilmar og dataspel, den typen der nokon bombar nokon andre frå lufta. Flyalarmar. *Wooooooo*-lyden gjorde merkeleg nok det heile mindre verkeleg.

«Oppsøk tilfluktsrom med ein gong.» Det var som stemma til Gud, den kom frå alle stader samstundes. Det var høgtalarar på nokre av straumstolpane, noko eg aldri hadde lagt merke til før, og alle hadde slått seg på samstundes.

«Oppsøk tilfluktsrom med ein gong.» Tilfluktsrom? Vi såg forvirra på kvarandre. Kva for tilfluktsrom? Skya steig jamt, og spreidde seg utover. Var ho kjernefysisk? Drog vi våre siste andedrag?

Jenta med det rosa håret greip tak i venene sine, og dei styrta nedoverbakke, tilbake mot bybanestasjonen og foten av bakkane.

«OPPSØK TILFLUKTSROM MED EIN GONG.» No var det skriking, og mykje springing rundt omkring. Turistar – du kan alltid kjenne att turistane, det er dei som trur CALIFORNIA = VARMT og tilbringer San Francisco-feriane sine frysande i shorts og t-skjorter – spreidde seg i alle retningar.

«Vi må stikke!» brølte Darryl i øyret mitt, så vidt høyrleg over hylinga frå sirenene, som no hadde fått selskap av tradisjonelle politisirener. Eit dusin SFPD-patroljebilar skreik forbi oss.

«OPPSØK TILFLUKTSROM MED EIN GONG.»

«Ned til bybanen,» brølte eg. Venene mine nikka. Vi samla oss og byrja å bevege oss raskt nedoverbakke.

Kapittel 3

Dette kapittelet er dedikert til Borderlands Books, San Franciscos strålende uavhengige science fiction-bokhandel. Borderlands ligg i praksis tvers over gata for den fiktive Cesar Chavez High som er skildra i Little Brother, og butikken er ikkje berre kjend for sine geniale arrangement, signeringar, bokklubbar og liknande, men også for den fantastiske hårlause egyptiske katten sin, Ripley, som likar å sitje som ein summande gargoyle på datamaskina framme i butikken. Borderlands er omtrent den hyggelegaste bokhandelen du kan tenkje deg, fylt med komfortable stader å sitje og lese, og bemanna av utruleg kunnskapsrike ekspeditørar som veit alt som er å vite om science fiction. Endå betre er det at dei alltid har vore villige til å ta imot bestillingar på boka mi (via nett eller telefon) og halde dei av til eg kjem innom butikken for å signere, før dei sender dei gratis innanfor USA! Borderlands Books: [http://www.borderlands-books.com/866 Valencia Ave, San Francisco CA USA 94110+1 888 893 4008](http://www.borderlands-books.com/866%20Valencia%20Ave,%20San%20Francisco%20CA%20USA%2094110+1%20888%20893%204008)

Vi passerte mange folk på vegen til Powell Street-bybanen. Dei sprang eller gjekk, kvite i andletet og stille, eller ropande og paniske. Heimlause krøkte seg saman i dørpningar og såg på det heile, medan ei høg, svart trans-prostituert ropte til to unge menn med bart om eit eller anna. Jo nærare vi kom bana, jo verre vart trengselen. Då vi nådde trappa ned til stasjonen, var det reine klaustrofobien, eit enormt kaos av folk som prøvde å trenge seg ned ei smal trapp. Eg fekk andletet klemt opp mot ryggen til nokon, og nokon andre pressa seg inn i ryggen min. Darryl var framleis ved sida av meg – han var stor nok til at han var vanskeleg å dytte, og Jolu var rett bak han, og heldt seg på ein måte fast i midja hans. Eg fekk auge på Vanessa nokre meter unna, fanga av fleire folk.

«Dra til helvete!» hørde eg Van rope bak meg. «Sleiking! Få hendene dine vekk frå meg!»

Eg strevde med å snu meg mot folkemengda og såg Van sjå med avsky på ein eldre fyr i ein pen dress som på ein måte smilte lurt til ho. Ho grov i veska si, og eg visste kva ho leita etter.

«Ikkje spray han!» ropte eg over larmen. «Då får vi det alle saman.»

Ved ordet «spray» såg fyren redd ut og smelta på ein måte tilbake, sjølv om folkemengda heldt han i rørsle framover. Framfor meg såg eg nokon,

ei middelaldrande dame i ein hippiekjole, vakle og falle. Ho skreik då ho gjekk i bakken, og eg såg ho kjempe for å kome seg opp, men ho klarte det ikkje, presset frå folkemengda var for sterkt. Då eg nærma meg ho, bøygde eg meg for å hjelpe ho opp, og vart nesten slått over ho. Eg enda opp med å tråkke på magen hennar då folkemengda skauv meg forbi, men då trur eg ikkje ho kjende noko lenger.

Eg var meir redd enn eg nokon gong hadde vore. Det var skriking overalt no, og fleire kroppar på golvet, og presset bakfrå var like nådeløst som ein bulldosar. Det var så vidt eg klarte å halde meg på beina.

Vi var i den opne hallen der sperreportane var. Det var knapt betre her – det avgrensa rommet fekk stemmene rundt oss til å ekkoe tilbake i eit brøl som fekk hovudet mitt til å ringe, og lukta og kjensla av alle desse kroppane gav meg ei klaustrofobisk kjensle eg aldri hadde visst eg var utsett for. Folk trengde seg framleis ned trappene, og fleire pressa seg forbi sperreportane og ned rulletrappene til plattformene, men det var tydeleg for meg at dette ikkje kom til å ende godt.

«Skal vi prøve oss på overflata?» sa eg til Darryl.

«Ja, for helvete ja,» sa han. «Dette er brutalt.»

Eg såg mot Vanessa – det var ingen sjanse for at ho ville høyre meg. Eg klarte å få fram telefonen og sende ho ei tekstmelding.

Vi kjem oss ut herifrå

Eg såg ho kjenne vibrasjonen frå telefonen, såg ho sjå ned på han og deretter tilbake på meg og nikke kraftig. Darryl hadde i mellomtida informert Jolu.

«Kva er planen?» ropte Darryl i øyret mitt.

«Vi må tilbake!» ropte eg tilbake, og peika på den nådelause trengselen av kroppar.

«Det er umogleg!» sa han.

«Det blir berre meir umogleg jo lenger vi ventar!»

Han trekte på skuldrene. Van arbeidde seg bort til meg og greip tak i handleddet mitt. Eg tok Darryl og Darryl tok Jolu i den andre handa, og vi pressa oss ut.

Det var ikkje lett. Vi bevega oss omtrent tre tommar i minuttet til å byrje med, og deretter endå saktare då vi nådde trappa. Folk vi passerte var ikkje særleg glade for at vi skauv dei unna, heller. Eit par personar banna til oss, og det var ein fyr som såg ut som om han ville ha slått meg viss han hadde klart å få armane lause. Vi passerte tre personar til som var knuste under oss, men det var ingenting eg kunne gjere for å hjelpe dei. På det tidspunktet tenkte eg ikkje eingong på å hjelpe nokon. Alt eg kunne tenkje på var å finne opningane framfor oss å bevege meg inn i, på det mektige draget frå Darryl i handleddet mitt, på dødsgrepet mitt om Van bak meg.

Ei æve seinare spratt vi ut som champagnekorkar, og blunka i det grå, røykfylte lyset. Luftvernsirenene ula framleis, og lyden av sirenene frå utrykkingskøyretøya som fór nedover Market Street var endå høgare. Det var nesten ingen på gatene lenger – berre folk som håplaust prøvde å kome seg under jorda. Mange av dei gret. Eg fekk auge på ein haug med tomme benkar – vanlegvis okkuperte av utslitne fyllikar – og peika mot dei. Vi gjekk mot dei, medan sirenene og røyken fekk oss til å dukke og krumme skuldrene. Vi nådde benkane akkurat i det Darryl fall framover. Vi ropte alle saman, og Vanessa greip han og snudde han rundt. Sida av skjorta hans var raudfarga, og flekken spreidde seg. Ho drog opp skjorta hans og avdekte eit langt, djupt kutt i den lubne sida hans.

«Nokon har faen meg stukke han i folkemengda,» sa Jolu, medan hendene hans knytte seg til nevar. «Herregud, det er brutalt.»

Darryl stønna og såg på oss, så ned på sida si, så stønna han og hovudet gjekk bakover igjen. Vanessa tok av seg dongerijakka og deretter hettegenseren i bomull ho hadde under. Ho krølla han saman og pressa han mot sida til Darryl. «Ta hovudet hans,» sa ho til meg. «Hald det høgt.» Til Jolu sa ho: «Få føtene hans opp – rull saman jakka di eller noko.» Jolu handla raskt. Mora til Vanessa er sjukepleiar, og ho hadde hatt førstehjelpstrening kvar sommar på leir. Ho elska å sjå på folk i filmar som gjorde feil med førstehjelp og gjere narr av dei. Eg var så glad for å ha ho med oss.

Vi sat der lenge og heldt hettegenseren mot sida til Darryl. Han insisterte heile tida på at han var fin og at vi burde la han reise seg, og Van bad han heile tida om å halde kjeft og liggje stille før ho banka han.

«Kva med å ringje 911?» sa Jolu.

Eg følte meg som ein idiot. Eg drog fram telefonen og tasta 911. Lyden eg fekk var ikkje eingong ein opptattone – det var som eit klynk av smerte frå telefonsystemet. Slike lydar får du ikkje med mindre tre millionar menneske ringjer same nummer samstundes. Kven treng botnett når du har terroristar?

«Kva med Wikipedia?» sa Jolu.

«Ingen telefon, ingen data,» sa eg.

«Kva med dei?» sa Darryl, og peika mot gata. Eg såg dit han peika, og tenkte eg ville sjå ein politimann eller ein ambulansearbeidar, men det var ingen der.

«Det går bra, kompis, berre slapp av,» sa eg.

«Nei, din idiot, kva med dei, politiet i bilane? Der!»

Han hadde rett. Kvart femte sekund suste ein politibil, ein ambulanse eller ein brannbil forbi. Dei kunne skaffe oss hjelp. Eg var ein idiot.

«Kom igjen, då,» sa eg, «lat oss få deg dit dei kan sjå deg, så vinkar vi ned ein.»

Vanessa likte det ikkje, men eg tenkte at ein politimann ikkje kom til å stoppe for ein gut som vinka med hatten i gata, ikkje den dagen. Dei kunne kanskje stoppe viss dei såg Darryl blø der, derimot. Eg krangla kort med ho, og Darryl avgjorde det ved å vakle på beina og dra seg ned mot Market Street. Det første køyretøyet som suste forbi – ein ambulanse – sakka ikkje eingong farten. Heller ikkje politibilen som passerte, eller brannbilen, eller dei neste tre politibilane. Darryl var ikkje i god form – han var kvit i andletet og pusta tungt. Genseren til Van var gjennomvåt av blod.

Eg var lei av bilar som køyrde rett forbi meg. Neste gong ein bil dukka opp nedover Market Street, steig eg rett ut i vegen, vinka med armene over hovudet og ropte «STOPP.» Bilen bråstoppa, og først då la eg merke til at det ikkje var ein politibil, ambulanse eller brannbil. Det var ein militærliknande jeep, som ein pansra Hummer, berre at han ikkje hadde nokon militære merke. Bilen skrensa til ein stopp rett framfor meg, og eg hoppa tilbake, mista balansen og hamna på vegen. Eg kjende dørene opne seg nær meg, og såg så eit virvar av støvla føter som bevega seg tett på. Eg såg opp og såg ein gjeng militærliknande karar i kjeledressar, som heldt

store, klumpete rifler og hadde på seg hettekleddede gassmasker med farga visir. Eg rakk knapt å registrere dei før riflene vart retta mot meg. Eg hadde aldri sett ned løpet på eit våpen før, men alt du har høyrte om opplevinga er sant. Du fryser der du er, tida stoppar, og hjartet dunkar i øyra dine. Eg opna munnen, lukka han igjen, og så, veldig langsamt, heldt eg hendene opp framfor meg.

Den andletslause, augelause væpna mannen over meg heldt våpenet sitt heilt i vater. Eg pusta ikkje eingong. Van skreik noko og Jolu ropte, og eg såg på dei eit sekund, og det var då nokon trekte ein grov sekk over hovudet mitt og stramma han hardt rundt luftrøyret mitt, så raskt og så valdsamt at eg knapt rakk å gispe før han var låst på meg. Eg vart skubba brutalt, men kjenslelaust, ned på magen, og noko gjekk to gonger rundt handledda mine og stramma seg så til, det kjendest som ståltråd og skar seg grusamt inn. Eg ropte ut, og mi eiga stemme vart dempa av hetta. Eg var no i totalt mørke og anstrengde øyra for å høyre kva som skjedde med venene mine. Eg høyrde dei rope gjennom det dempende lerretet på sekken, og så vart eg utan personleg omsut halt på beina etter handledda, armane mine vridde opp bak ryggen, skuldrene mine skreik.

Eg snubla litt, så dytta ei hand hovudet mitt ned, og eg var inne i Hummeren. Fleire kroppar vart brutalt skubba inn ved sida av meg. «Folkens?» ropte eg, og fekk eit hardt slag i hovudet for bryet. Eg høyrde Jolu svare, og kjende så slaget han fekk òg. Hovudet mitt ringde som ei gongong.

«Hei,» sa eg til soldatane. «Hei, høyr her! Vi går på vidaregåande. Eg ville vinke dykk ned fordi vennen min blødde. Nokon hadde stukke han.» Eg ante ikkje kor mykje av dette som kom gjennom den dempende sekken. Eg heldt fram med å prate. «Høyr – dette er ei slags misforståing. Vi må få vennen min til eit sjukehus—»

Nokon slo meg i hovudet igjen. Det kjendest som om dei brukte ein batong eller noko – det var hardare enn nokon hadde slått meg i hovudet før. Auga mine sumde og rann, og eg kunne bokstaveleg talt ikkje puste gjennom smerta. Eit augneblink seinare fekk eg igjen pusten, men eg sa ingenting. Eg hadde lært mi lekse.

Kven var desse klovne? Dei hadde ikkje på seg merke. Kanskje dei var terroristar! Eg hadde aldri verkeleg truDD på terroristar før – altså, eg visste at det i det abstrakte fanst terroristar ein eller annan stad i verda, men dei utgjorde eigentleg ingen risiko for meg. Det fanst millionar av

måtar verda kunne drepe meg på – frå å bli påkøyrd av ein full sjåfør som rasa nedover Valencia – som var uendeleg mykje meir sannsynlege og umiddelbare enn terroristar. Terroristar drap langt færre menneske enn fall på badet og ulykker med elektrisk støyt. Å bekymre seg for dei hadde alltid slått meg som like nyttig som å bekymre seg for å bli treft av lynet. Der eg sat bak i den Hummeren, med hovudet i ein sekk, hendene bunde bak ryggen, og slang fram og tilbake medan blåmerka hovna opp på hovudet mitt, kjendest terrorisme plutselig mykje meir risikabelt.

Bilen vogga fram og tilbake og tippa oppover. Eg skjønnte vi var på veg over Nob Hill, og ut frå vinkelen verka det som vi tok ein av dei brattare rutene – eg gjetta Powell Street. No fór vi like bratt nedover. Viss det mentale kartet mitt stemte, var vi på veg ned til Fisherman's Wharf. Der kunne ein gå om bord i ein båt, kome seg unna. Det passa med terrorisme-hypotesen. Kvifor i helvete skulle terroristar kidnappe ein gjeng vidaregåandeelevar?

Vi stoppa med eit rykk, framleis i ein nedoverbakke. Motoren døydde, og så svinga dørene opp. Nokon drog meg etter armane ut på vegen, og skubba meg så, snublande, nedover ein asfaltert veg. Nokre sekund seinare snubla eg over ei ståltrapp og slo leggene mine. Hendene bak meg gav meg endå eit dytt. Eg gjekk forsiktig opp trappa, utan å kunne bruke hendene mine. Eg kom meg opp det tredje trinnet og strekte meg etter det fjerde, men det var ikkje der. Eg heldt på å falle igjen, men nye hender greip meg framanfrå og drog meg nedover eit stålgolv, tvinga meg så på kne og låste hendene mine til noko bak meg. Meir rørsle, og kjensla av kroppar som vart lenka fast ved sida av meg. Stønn og dempa lydar. Latter. Så ei lang, tidlaus æve i den dempa skumringa, pustande min eigen pust, høyrande min eigen pust i øyra.

*
**

Eg klarte faktisk å få til ein slags søvn der, knelande med sirkulasjonen avskoren til beina, hovudet i mørkret. Kroppen min hadde sprøyta eit års forsyning av adrenalin inn i blodstraumen i løpet av 30 minutt, og sjølv om det greiene kan gje deg styrke til å løfte bilar av dine kjære og hoppe over høge bygningar, er nedfarten alltid jævlige. Eg vakna til at nokon drog sekken av hovudet mitt. Dei var verken røffe eller forsiktige – berre ... upersonlege. Som ein på McDonald's som set saman burgarar.

Lyset i rommet var så skarpt at eg måtte klemme auga att, men langsamt klarte eg å opne dei på gløtt, så til sprekker, og til slutt heilt opp og sjå meg rundt. Vi var alle bak i ein lastebil, ein stor semitrailer. Eg kunne sjå hjulbrønnane med jamne mellomrom i golvet. Men lasteplanet på denne bilen hadde vorte omgjort til ein slags mobil kommandopost/fengsel. Stålpultar stod langs veggane med rekker av glatte flatskjermar som klatra over dei på ledda armar som lét dei bli omplasserte i ein glorie rundt operatørane. Kvar pult hadde ein nydeleg kontorstol framfor seg, pryda med knottar for justering av kvar einaste millimeter av sitjeflata, i tillegg til høgde, helling og svinging. Så var det fengselsdelen – fremst i lastebilen, lengst vekk frå dørene, var stålskinner bolta fast i sidene på køyretøyet, og festa til desse stålskinnene var fangane. Eg fekk auge på Van og Jolu med ein gong. Darryl kunne ha vore blant dei resterande dusinet som var lenka fast der bak, men det var umogleg å seie – mange av dei hang med hovudet og blokkerte utsynet mitt. Det stinka av sveitte og frykt.

Vanessa såg på meg og beit seg i leppa. Ho var redd. Eg var redd, eg òg. Det var Jolu òg, auga hans rulla vilt i hovudet, det kvite i auga syntest. Eg var redd. Dessutan var eg pissetrengd.

Eg såg meg rundt etter fangevoktarane våre. Eg hadde unngått å sjå på dei til no, på same måte som ein ikkje ser inn i mørket i eit skap der fantasien har framkalla ein busemann. Du vil ikkje vite om du har rett. Men eg måtte få eit betre inntrykk av desse tullingane som hadde kidnappa oss. Viss dei var terroristar, ville eg vite det. Eg visste ikkje korleis ein terrorist såg ut, sjølv om TV-seriar hadde gjort sitt beste for å overtyde meg om at dei var brune arabarar med store skjegg og strikka luer og lause bomullskjolar som hang ned til ankane. Ikkje slik med fangevoktarane våre. Dei kunne ha vore pause-cheerleaderar under Super Bowl. Dei såg amerikanske ut på ein måte eg ikkje heilt kunne definere. Sterke kjever, korte, pene hårklippar som ikkje var heilt militære. Dei var kvite og brune, menn og kvinner, og smilte fritt til kvarandre medan dei sette seg i den andre enden av lastebilen, tulla og drakk kaffi frå pappkoppar. Desse var ikkje arabarar frå Afghanistan: dei såg ut som turistar frå Nebraska.

Eg stirde på ei av dei, ei ung, kvit kvinne med brunt hår som knapt såg eldre ut enn meg, litt søt på ein skummel kontor-power-suit-måte. Viss du stirar på nokon lenge nok, vil dei til slutt sjå tilbake på deg. Ho gjorde

det, og andletet hennar endra seg til ein heilt annan konfigurasjon, kjenslelaus, til og med robotaktig. Smilet forsvann på eit blunk.

«Hei,» sa eg. «Høyr her, eg forstår ikkje kva som skjer, men eg må verkeleg pisse, skjønar du?»

Ho såg tvers gjennom meg som om ho ikkje hadde høyrte noko.

«Seriøst, viss eg ikkje kjem meg på do snart, kjem eg til å ha eit stygt uhell. Det kjem til å bli ganske illeluktande her bak, skjønar du?»

Ho snudde seg til kollegaene sine, ein liten klynge på tre, og dei hadde ein lågmælt samtale eg ikkje kunne høyre over viftene frå datamaskinene. Ho snudde seg tilbake til meg. «Hald deg i ti minutt til, så får de kvar sin tur på do.»

«Eg trur ikkje eg har ti minutt til i meg,» sa eg, og lét litt meir hast enn eg eigentleg følte snike seg inn i stemma mi. «Seriøst, frøken, det er no eller aldri.»

Ho rista på hovudet og såg på meg som om eg var ein patetisk tapar. Ho og venene hennar rådførte seg litt meir, så kom ein annan fram. Han var eldre, i byrjinga av trettiåra, og ganske brei over skuldrene, som om han trente. Han såg ut som han var kinesisk eller koreansk – sjølv ikkje Van kan alltid sjå skilnaden – men med den haldninga som sa «amerikanar» på ein måte eg ikkje kunne setje fingeren på. Han trekte sportsjakka si til side for å la meg sjå utstyret som var festa der: Eg kjende att ein pistol, ein elektrosjokkpistol og ein boks med anten tåregass eller pepperspray før han lét jakka falle igjen.

«Ikkje noko tull,» sa han.

«Ingenting,» samtykte eg.

Han rørte ved noko på beltet sitt, og lenkene bak meg losna, armene mine fall plutseleg ned bak meg. Det var som om han hadde på seg Batmans utstyrsbelte – trådlause fjernkontrollar for lenker! Eg gjetta det gav meining: ein vil ikkje lene seg over fangane sine med alt det dødelege utstyret på augehøgda – dei kunne jo gripe tak i pistolen din med tennene og trekkje av med tunga eller noko.

Hendene mine var framleis bundne saman bak meg med plaststripene, og no som eg ikkje lenger var støtta av lenkene, fann eg ut at beina mine

hadde vorte til steinstøtter medan eg hadde satt fast i same stilling. Kort sagt, eg fall på trynet og vingla svakt med beina medan dei sovna og prikka, og prøvde å få dei under meg slik at eg kunne vippe meg opp på føtene. Fyren rykte meg på beina, og eg klovnevandra til heilt bakerst i lastebilen, til eit lite innekapsla berbart toalett der. Eg prøvde å få auge på Darryl på vegen tilbake, men han kunne ha vore kven som helst av dei fem eller seks samansunkne personane. Eller ingen av dei.

«Inn med deg,» sa fyren.

Eg rykte i handledda. «Kan du ta av desse, er du snill?» Fingrane mine kjendest som lilla pølser etter timane i bondage i plastlenkene. Fyren rørte seg ikkje.

«Høyr her,» sa eg, og prøvde å ikkje høyrast sarkastisk eller sint ut (det var ikkje lett). «Høyr her. Anten klipper du laus handledda mine, eller så må du sikte for meg. Eit dobesøk er ikkje ei handfri oppleving.»

Nokon i lastebilen fniste. Fyren likte meg ikkje, det kunne eg sjå på måten kjevemusklane hans mol rundt. Herregud, desse folka var anspente.

Han strekte seg ned til beltet og kom opp med eit veldig fint multiverktøy. Han vippa ut ein skarp kniv og skar gjennom plastlenkene, og hendene mine var mine egne igjen.

«Takk,» sa eg.

Han skubba meg inn på badet. Hendene mine var ubrukelege, som leirklumpar på enden av handledda. Då eg vrikka slapt på fingrane, prikka det i dei, så vart prikkinga til ei brennande kjensle som nesten fekk meg til å rope ut. Eg la ned setet, tok ned buksene og sette meg. Eg stolte ikkje på at eg kunne halde meg på beina. Då blæra mi sleppte taket, gjorde auga mine det same. Eg gret, lydlaust, og vogga fram og tilbake medan tårer og snørr rann nedover andletet mitt. Det var så vidt eg klarte å la vere å hulke – eg dekte munnen og heldt lydane inne. Eg ville ikkje gje dei den tilfredsstillinga.

Til slutt var eg ferdigpissa og ferdiggråten, og fyren banka på døra. Eg tørka andletet mitt så godt eg kunne med dotter av toalettpapir, stappa alt ned i doen og trekte ned, såg meg så rundt etter ein vask, men fann berre ei pumpeflaske med kraftig handdesinfeksjon dekt av lister med

lita skrift over kva biologiske baseluskar den verka mot. Eg gnidde litt inn i hendene og steig ut av doen.

«Kva gjorde du der inne?» sa fyren.

«Brukte fasilitetane,» sa eg. Han snudde meg rundt og greip hendene mine, og eg kjende eit nytt par plastlenker gå rundt dei. Handledda mine hadde hovna opp sidan det siste paret vart tekne av, og dei nye skar seg grusamt inn i den ømme huda mi, men eg nekta å gje han tilfredsstillinga av å rope ut.

Han lenka meg tilbake på plassen min og greip neste person, som eg no såg var Jolu, andletet hans oppblåst og med eit stygt blåmerke på kinnet. «Går det bra med deg?» spurde eg han, og vennen min med utstyrbeltet la brått handa si på panna mi og skauv hardt, slik at bakhovudet mitt slo mot metallveggen i lastebilen med ein lyd som ei klokke som slår eitt. «Ikkje noko snakking,» sa han medan eg kjempa for å fokusere blikket igjen. Eg likte ikkje desse folka. Eg bestemte meg der og då for at dei skulle få betale for alt dette.

Éin etter éin gjekk alle fangane på do og kom tilbake, og då dei var ferdige, gjekk vakta mi tilbake til venene sine og tok ein ny kopp kaffi – dei drakk frå ein stor pappbeholdar med Starbucks, såg eg – og dei hadde ein utydeleg samtale som involverte ein god del latter. Så opna døra bakerst i lastebilen seg, og frisk luft kom inn, ikkje røykfylt slik den hadde vore før, men med eit hint av ozon. I glimtet av uteliv eg fekk sjå før døra lukka seg, såg eg at det var mørkt ute, og at det regna, med ein av desse San Francisco-yrane som er dels tåke.

Mannen som kom inn hadde på seg ein militæruniform. Ein amerikansk militæruniform. Han helsa på folka i lastebilen, og dei helsa tilbake, og det var då eg forstod at eg ikkje var fange hos nokre terroristar – eg var fange av Dei amerikanske sambandsstatane.

Dei sette opp ein liten skjerm i enden av lastebilen og kom så for å hente oss éin om gongen, løyste oss frå lenkene og førte oss bakerst i bilen. Så vidt eg kunne rekne ut – medan eg talde sekund i hovudet, tusen-og-ééééin, tusen-og-toooo – varte avhøyra i omtrent sju minutt kvar. Hovudet mitt dunka av dehydrering og koffeinabstinens.

Eg var tredjemann, henta av kvinna med den strenge frisyren. På nært hald såg ho sliten ut, med posar under auga og dystre linjer i munnvikene.

«Takk,» sa eg automatisk, då ho låste meg opp med ein fjernkontroll og så drog meg på beina. Eg hata meg sjølv for den automatiske høflegheita, men den hadde vorte drilla inn i meg.

Ho trekte ikkje på ei mine. Eg gjekk føre ho til bakerste del av lastebilen og bak skjermen. Der stod ein enkelt klappstol, eg sette meg i den. To av dei – Streng Frisyre og Teknisk Utstyrsbelte – såg på meg frå dei ergonomiske superstolane sine. Dei hadde eit lite bord mellom seg med innhaldet frå lommeboka og ryggsekken min spreidd utover.

«Hallo, Marcus,» sa Streng Frisyre. «Vi har nokre spørsmål til deg.»

«Er eg arrestert?» spurde eg. Det var ikkje eit tomt spørsmål. Viss du ikkje er arrestert, er det grenser for kva politiet kan og ikkje kan gjere mot deg. For det første kan dei ikkje halde deg for evig utan å arrestere deg, gje deg ein telefonsamtale og la deg snakke med ein advokat. Og jøye meg, om eg ikkje skulle snakke med ein advokat.

«Kva er dette til?» sa ho, og heldt opp telefonen min. Skjermen viste feilmeldinga du fekk om du heldt fram med å prøve å kome deg inn på dataa utan å gje rett passord. Det var ei litt frekk melding – ei animert hand som gav ein viss universelt anerkjend gest – for eg likte å tilpasse utstyret mitt.

«Er eg arrestert?» gjentok eg. Dei kan ikkje tvinge deg til å svare på spørsmål om du ikkje er arrestert, og når du spør om du er arrestert, må dei svare deg. Det er reglane.

«Du blir halden tilbake av Sikkerhetsdepartementet – DHS,» snerra kvinna.

«Er eg arrestert?»

«Du kjem til å bli meir samarbeidsvillig, Marcus, frå no av.» Ho sa ikkje «elles så», men det låg i lufta.

«Eg vil gjerne kontakte ein advokat,» sa eg. «Eg vil gjerne vite kva eg er sikta for. Eg vil gjerne sjå ei form for legitimasjon frå dykk begge.»

Dei to agentane utveksla eit blikk.

«Eg trur du verkeleg bør revurdere tilnærminga di til denne situasjonen,» sa Streng Frisyre. «Eg trur du bør gjere det med ein gong. Vi fann ei rekkje mistenkjelege einingar på deg. Vi fann deg og dine medsammensvorne nær staden for det verste terrorangrepet dette landet nokon gong har sett. Set dei to fakta saman, og ting ser ikkje særleg bra ut for deg, Marcus. Du kan samarbeide, eller du kan kome til å angre veldig, veldig bittært. Så, kva er dette til?»

«Trur de eg er ein terrorist? Eg er sytten år gammal!»

«Akkurat rett alder – Al-Qaida elsker å rekruttere lett påverkelege, idealistiske ungdommar. Vi har googla deg, veit du. Du har lagt ut mykje veldig stygt på det offentlege internettet.»

«Eg vil gjerne snakke med ein advokat,» sa eg.

Steng Frisyre såg på meg som om eg var eit insekt. «Du har den feilaktige oppfatninga at du har vorte plukka opp av politiet for eit lovbrøt. Du må kome deg forbi det. Du blir halden tilbake som ein potensiell fiendtleg stridande av regjeringa i USA. Viss eg var deg, ville eg tenkt veldig hardt på korleis eg skulle overtyde oss om at du ikkje er ein fiendtleg stridande. Veldig hardt. For det finst mørke hol som fiendtlege stridande kan forsvinne i, veldig mørke, djupe hol, hol der du berre kan bli borte. For alltid. Høyrer du på meg, unge mann? Eg vil at du skal låse opp denne telefonen og så dekryptere filene i minnet. Eg vil at du skal gjere greie for deg: kvifor var du ute på gata? Kva veit du om angrepet på denne byen?»

«Eg kjem ikkje til å låse opp telefonen min for dykk,» sa eg, indignert. Telefonminnet mitt hadde all slags private ting på seg: bilete, e-postar, små hacks og modifikasjonar eg hadde installert. «Det er private ting.»

«Kva har du å skjule?»

«Eg har rett til personvernet mitt,» sa eg. «Og eg vil snakke med ein advokat.»

«Dette er din siste sjanse, gut. Ærlege folk har ingenting å skjule.»

«Eg vil snakke med ein advokat.» Foreldra mine ville betalt for det. Alle FAQ-ane om å bli arrestert var tydelege på dette punktet. Berre hald fram med å be om å få sjå ein advokat, uansett kva dei seier eller gjer. Det kjem ikkje noko godt ut av å snakke med politiet utan at advokaten din er

til stades. Desse to sa dei ikkje var politi, men om dette ikkje var ein arrestasjon, kva var det då?

I etterpåklokskapens namn burde eg kanskje ha låst opp telefonen min for dei.

Kapittel 4

*Dette kapittelet er dedikert til Barnes and Noble, ein amerikansk nasjonal bokhandelkjede. Då USAs små, uavhengige bokhandlar forsvann, byrja Barnes and Noble å byggje desse gigantiske templa til lesing over heile landet. Med titusenvís av titlar på lager (kjøpesenterbokhandlane og daglegvarebutikkane sine spinnande stativ hadde berre ein liten brøkdel av det) og lange opningstider som var praktiske for familiar, arbeidande folk og andre potensielle lesarar, heldt B&N-butikkane karrierane til mange forfattarar flytande, ved å lagerføre titlar som mindre butikkar umogleg kunne ha råd til å ha på sine avgrensa hyller. B&N har alltid hatt sterke program for samfunnskontakt, og eg har hatt nokre av mine best besøkte og best organiserte signeringar i B&N-butikkar, inkludert dei store arrangementa i den (sørgjeleg nok nedlagde) B&N på Union Square i New York, der den enorme signeringa etter Nebula Awards fann stad, og B&N i Chicago som var vert for arrangementet etter Nebulas nokre år seinare. Best av alt er at B&N sine «nerdete» innkjøparar verkeleg Forstår Det når det gjeld science fiction, teikneseriar og manga, spel og liknande titlar. Dei er lidenskaplege og kunnskapsrike om feltet, og det syner seg i det framifrå utvalet som er utstilt i butikkane. Barnes and Noble, landsdekkande:
<http://search.barnesandnoble.com/Little-Brother/Cory-Doctorow/e/9780765319852/?itm=6>*

Dei lenka meg fast og trekte hetta over hovudet på meg igjen og lét meg vere der. Lang tid seinare byrja lastebilen å bevege seg, rullande nedover, og så vart eg halt på beina igjen. Eg fall med ein gong. Beina mine sov så hardt at dei kjendest som isblokker, bortsett frå knea, som var hovne og ømme etter alle timane med kneling. Hender greip skuldrene og føtene mine, og eg vart løfta opp som ein sekk poteter. Det var utydelege stemmer rundt meg. Nokre gret. Nokre banna. Eg vart boren eit kort stykke, så sett ned og lenka fast til eit anna rekkverk. Knea mine bar meg ikkje lenger, og eg stupte framover og enda opp vridd på golvet som ei kringle, strevande mot plasten som heldt handledda mine.

Så var vi i rørsle igjen, og denne gongen var det ikkje som å køyre i ein lastebil. Golvet under meg vogga mjukt og vibrerte av tunge dieselmotorar, og eg forstod at eg var på eit skip! Magen min vart til is. Eg vart teken bort frå Amerikas kyst til ein annan stad, og kven i helvete visste kvar det var? Eg hadde vore redd før, men denne tanken skremde

meg, etterlét meg lamma og mållaus av frykt. Eg innsåg at eg kanskje aldri kom til å sjå foreldra mine igjen, og eg smakte faktisk litt oppkast som brann seg oppover i halsen min. Sekken over hovudet mitt lukka seg om meg, og eg klarte knapt å puste, noko som vart forverra av den rare posisjonen eg var vridd inn i. Men heldigvis var vi ikkje på sjøen særleg lenge. Det kjendest som ein time, men eg veit no at det berre var femten minutt, og så kjende eg at vi la til kai, kjende fotsteg på dekket rundt meg og kjende andre fangar bli løyste frå lenkene og borne eller leidde vekk. Då dei kom for meg, prøvde eg å reise meg igjen, men klarte det ikkje, og dei bar meg igjen, upersonleg, røft.

Då dei tok av hetta igjen, var eg i ei celle.

Cella var gammal og forfallen og lukta av sjøluft. Det var eitt vindauge høgt oppe, med rustne gitter. Det var framleis mørkt ute. Det var eit teppe på golvet og eit lite metalltoalett utan sete, sett inn i veggen. Vakta som tok av hetta mi gliste til meg og lukka den massive ståldøra bak seg. Eg masserte forsiktig beina mine og freste medan blodet kom tilbake i dei og i hendene. Etter kvart klarte eg å stå, og så å gå fram og tilbake. Eg hørde andre folk snakke, gråte, rope. Eg ropte litt eg òg: «Jolu! Darryl! Vanessa!». Andre stemmer i celleblokka tok opp ropet, ropte ut namn dei òg, ropte ut obscenitetar. Dei næraste stemmene høyrdest ut som fyllikar som mista forstanden på eit gatehjørne. Kanskje eg høyrdest slik ut, eg òg. Vakter ropte til oss at vi skulle vere stille, og det fekk berre alle til å rope høgare. Til slutt hylte vi alle saman, skreik av full hals, skreik oss hese. Kvifor ikkje? Kva hadde vi å tape?

*
**

Neste gong dei kom for å avhøyre meg, var eg skiten og sliten, tørst og svolten. Dama med den strenge frisyren var med i det nye avhøyrsgjeldet, saman med tre store karar som flytta meg rundt som eit kjøtstykke. Ein var svart, dei to andre var kvite, sjølv om den eine kunne ha vore latinamerikansk. Alle bar våpen. Det var som ein Benetton-reklame kryssa med eit parti Counter-Strike. Dei tok meg frå cella mi og lenka handledda og anklane mine saman. Eg følgde med på omgivnadene medan vi gjekk. Eg hørde vatn utanfor og tenkte at vi kanskje var på Alcatraz – det var jo eit fengsel, sjølv om det hadde vore ein turistattraksjon i generasjonar, staden der ein drog for å sjå kvar Al Capone og hans gangster-samtidige sona. Men eg hadde vore på Alcatraz på skuletur. Det var gamalt og rusta, mellomalderleg. Denne

staden kjendest som om den stamma frå andre verdskrigen, ikkje kolonitida. Det var strekkodar laserprinta på klistremerke og plasserte på kvar av celledørene, og nummer, men bortsett frå det var det ingen måte å vite kven eller kva som kunne vere bak dei.

Avhøyrssrommet var moderne, med lysrøyr, ergonomiske stolar – men ikkje for meg, eg fekk ein klappstol i plast – og eit stort møteromsbord i tre. Ein spegel dekte den eine veggen, akkurat som i politiseriane, og eg tenkte at nokon sikkert såg på bakfrå. Dama med den strenge frisyren og venene hennar forsynte seg med kaffi frå ein behaldar på eit sidebord (eg kunne ha rive strupen ut på ho med tennene for å få kaffien hennar der og då), og sette så ein isopor-kopp med vatn ned ved sida av meg – utan å låse opp handledda mine bak ryggen, så eg ikkje kunne nå den. Ha-ha, veldig morosamt.

«Hallo, Marcus,» sa Streng Frisyre. «Korleis er haldninga di i dag?»

Eg sa ingenting.

«Dette er ikkje så ille som det kan bli, veit du,» sa ho. «Dette er så bra som det blir frå no av. Sjølv etter at du har fortalt oss det vi vil vite, sjølv om det overtyder oss om at du berre var på feil stad til feil tid, er du ein merkt mann no. Vi kjem til å følgje med på deg overalt kor du går og alt du gjer. Du har oppført deg som om du har noko å gøyme, og det likar vi ikkje.»

Det er patetisk, men alt hjernen min kunne tenkje på var den frasen, «overtyder oss om at du var på feil stad til feil tid.» Dette var det verste som nokon gong hadde hendt meg. Eg hadde aldri, aldri følt meg så dårleg eller så redd før. Dei orda, «feil stad til feil tid,» dei fem orda, var som ei livline som hang framfor meg medan eg kjempa for å halde hovudet over vatn.

«Hallo, Marcus?» ho knipsa med fingrane framfor andletet mitt. «Her borte, Marcus.»

Det var eit lite smil om munnen hennar, og eg hata meg sjølv for å la ho sjå frykta mi.

«Marcus, det kan bli mykje verre enn dette. Dette er ikkje den verste staden vi kan putte deg, ikkje i det heile tatt.»

Ho strekte seg ned under bordet og kom opp med ei stresskoffert, som ho opna med eit smekk. Frå den tok ho ut telefonen min, arphid-skarpskyttaren/klonaren min, wifindaren min og minnepennane mine. Ho la dei ned på bordet, ein etter ein.

«Her er det vi vil ha frå deg. Du låser opp telefonen for oss i dag. Gjer du det, får du lufte- og bade-privilegier. Ein dusj, og lov til å gå rundt i luftegarden. I morgon hentar vi deg tilbake og ber deg om å dekode dataa på desse minnepennane. Gjer du det, får du ete i messa. Dagen etter vil vi ha e-postpassorda dine, og det vil gje deg bibliotek-privilegium.»

Ordet «nei» låg på leppene mine, som ein rap som prøvde å kome opp, men det kom ikkje. «Kvifor?» var det som kom ut i staden.

«Vi vil vere sikre på at du er den du ser ut til å vere. Dette handlar om din tryggleik, Marcus. Sei at du er uskuldg. Du kan vere det, sjølv om kvifor ein uskuldig mann skulle oppføre seg som om han har så mykje å gøyme, er forbi mi fatteevne. Men sei at du er det: du kunne ha vore på den brua då ho sprengdest. Foreldra dine kunne ha vore der. Venene dine. Vil du ikkje at vi skal ta dei som angreip heimen din?»

Det er rart, men då ho snakka om at eg skulle få «privilegium», skremde det meg til underkasting. Eg følte det som om eg hadde gjort noko for å hamne der eg var, som om det kanskje delvis var mi skuld, som om eg kunne gjere noko for å endre det. Men så snart ho bytte til dette tullet om «tryggleik» og «sikkerheit», kom ryggrada mi tilbake.

«Dame,» sa eg, «De snakkar om å angripe heimen min, men så vidt eg kan sjå, er De den einaste som har angripe meg i det siste. Eg trudde eg budde i eit land med ei grunnlov. Eg trudde eg budde i ein rettsnasjon. De snakkar om å forsvare fridomen min ved å rive i stykker Bill of Rights.»

Eit glimt av irritasjon fór over andletet hennar, så forsvann det.

«Så melodramatisk, Marcus. Ingen har angripe deg. Du har vorte halden tilbake av regjeringa i landet ditt medan vi søker detaljar om det verste terrorangrepet som nokon gong er utført på vår nasjons jord. Du har makta til å hjelpe oss med å kjempe denne krigen mot nasjonens fiendar. Vil du bevare Bill of Rights? Hjelp oss å stoppe vonde menneske frå å sprengje byen din i lufta. No har du nøyaktig tretti sekund til å låse

opp den telefonen før eg sender deg tilbake til cella di. Vi har mange andre folk å intervju i dag.»

Ho såg på klokka si. Eg rista på handledda, rista i kjettingane som hindra meg i å strekkje meg rundt og låse opp telefonen. Ja, eg kom til å gjere det. Ho hadde fortalt meg kva vegen min til fridom var – til verda, til foreldra mine – og det hadde gjeve meg håp. No hadde ho trua med å sende meg vekk, ta meg av den vegen, og håpet mitt hadde krasja, og alt eg kunne tenkje på var korleis eg skulle kome meg tilbake på den. Så eg rista på handledda, ville bort til telefonen min og låse han opp for ho, og ho såg berre kaldt på meg, og sjekka klokka si.

«Passordet,» sa eg, og forstod endeleg kva ho ville ha av meg. Ho ville at eg skulle seie det høgt, her, der ho kunne ta det opp, der kompisanen hennar kunne høyre det. Ho ville ikkje berre at eg skulle låse opp telefonen. Ho ville at eg skulle underkaste meg ho. Gje ho kontrollen over meg. Gje opp kvar einaste hemmelegheit, all mi private sfære. «Passordet,» sa eg igjen, og så fortalde eg ho passordet. Gud hjelpe meg, eg underkasta meg viljen hennar.

Ho smilte eit lite, prippent smil, som måtte vere isdronning-ekvivalenten hennar til ein touchdown-dans, og vaktene førte meg vekk. Då døra lukka seg, såg eg ho bøye seg ned over telefonen og taste inn passordet.

Eg skulle ønskje eg kunne seie at eg hadde forutsett denne moglegheita og laga eit falskt passord som låste opp ein heilt ufarleg partisjon på telefonen min, men eg var ikkje på langt nær så paranoid/smart.

Du lurar kanskje på dette tidspunktet på kva mørke hemmelegheiter eg hadde låst inne på telefonen og minnepennane og i e-posten min. Eg er jo berre ein gutunge. Sanninga er at eg hadde alt å gøyme, og ingenting. Mellom telefonen min og minnepennane mine kunne du få eit ganske godt bilete av kven venene mine var, kva eg tenkte om dei, alle dei tullele tinga vi hadde gjort. Du kunne lese utskriftene av dei elektroniske kranglane vi hadde ført og dei elektroniske forsoningane vi hadde kome fram til. Du skjønar, eg slettar ikkje ting. Kvifor skulle eg det? Lagring er billeg, og du veit aldri når du vil gå tilbake til dei tinga. Spesielt dei dumme tinga. Du veit den kjensla du får nokre gonger der du sit på T-banen og det er ingen å snakke med, og du plutselig hugsar ein bitter krangel du hadde, noko forferdeleg du sa? Vel, det er vanlegvis aldri så ille som du hugsar. Å kunne gå tilbake og sjå det igjen er ein flott måte å minne deg sjølv på at du ikkje er ein så forferdeleg person som du trur du

er. Darryl og eg har kome over fleire kranglar på den måten enn eg kan telje.

Og det er ikkje eingong det. Eg veit at telefonen min er privat. Eg veit at minnepennane mine er private. Det er på grunn av kryptografi – meldingskryptering. Matematikken bak krypto er god og solid, og du og eg får tilgang til same krypto som bankar og National Security Agency brukar. Det finst berre éin type krypto som nokon brukar: krypto som er offentleg, open og kan brukast av kven som helst. Det er slik du veit at den fungerer.

Det er noko verkeleg frigjerande ved å ha eit hjørne av livet ditt som er ditt eige, som ingen får sjå unntatt deg. Det er litt som å vere naken eller å gå på do. Alle er nakne ein gong i blant. Alle må setje seg på do. Det er ingenting skammeleg, avvikande eller rart med nokon av delane. Men kva om eg bestemte at frå no av, kvar gong du skulle kvitte deg med fast avfall, måtte du gjere det i eit glasrom plassert midt på Times Square, og du måtte vere splitter naken? Sjølv om du ikkje har noko gale eller rart med kroppen din – og kor mange av oss kan seie det? – måtte du vere ganske rar for å like den ideen. Dei fleste av oss ville sprunge skrikande vekk. Dei fleste av oss ville halde det inne til vi eksploderte.

Det handlar ikkje om å gjere noko skammeleg. Det handlar om å gjere noko privat. Det handlar om at livet ditt tilhøyrer deg.

Dei tok det frå meg, bit for bit. Då eg gjekk tilbake til cella mi, kom den kjensla av å fortjene det tilbake til meg. Eg hadde brote mange reglar heile livet og kome unna med det, stort sett. Kanskje dette var rettferd. Kanskje dette var fortida mi som kom tilbake for å ta meg. Tross alt var eg der eg var fordi eg hadde sneike meg ut av skulen.

Eg fekk dusjen min. Eg fekk gå rundt i luftegarden. Det var ein flik av himmel over meg, og det lukta som Bay Area, men utover det ante eg ikkje kvar eg vart halden. Ingen andre fangar var synlege under lufteperioden min, og eg vart ganske lei av å gå i sirklar. Eg anstrengde øyra for å fange opp ein kvar lyd som kunne hjelpe meg å forstå kva denne staden var, men alt eg hørde var eit og anna køyretøy, nokre fjerne samtalar, eit fly som landa ein stad i nærleiken.

Dei tok meg med tilbake til cella mi og mata meg, ein halv pepperoni-pai frå Goat Hill Pizza, som eg kjende godt, oppe på Potrero Hill. Esken med den kjende grafikken og 415-telefonnummeret var ei påminning om at

berre dagen før hadde eg vore ein fri mann i eit fritt land, og at eg no var ein fange. Eg bekymra meg konstant for Darryl og engsta meg for dei andre venene mine. Kanskje dei hadde vore meir samarbeidsvillige og vorte lauslatne. Kanskje dei hadde fortalt det til foreldra mine, og dei ringde panisk rundt.

Kanskje ikkje.

Cella var fantastisk naken, tom som sjela mi. Eg fantaserte om at veggen ovanfor køya mi var ein skjerm, at eg kunne ha hacka akkurat no, opna celledøra. Eg fantaserte om arbeidsbenken min og prosjekta der – dei gamle boksane eg heldt på å gjere om til eit ghetto-surround-anlegg, kite-kameraet for flyfoto eg bygde, min heimebrygga laptop.

Eg ville ut derifrå. Eg ville heim og ha venene mine og skulen min og foreldra mine og livet mitt tilbake. Eg ville kunne gå dit eg ville, ikkje vere fanga i å gå fram og tilbake og fram og tilbake.

*
**

Dei tok passorda til minnepinnane mine neste gong. Dei inneheldt nokre interessante meldingar eg hadde lasta ned frå ei eller anna nettbasert diskusjonsgruppe, nokre chat-utskrifter, ting der folk hadde hjelpt meg med noko av den kunnskapen eg trengde for å gjere dei tinga eg gjorde. Det var ingenting der du ikkje kunne funne med Google, sjølv sagt, men eg trudde ikkje det ville telje i min favør.

Eg fekk lufte meg igjen den ettermiddagen, og denne gongen var det andre i luftegarden då eg kom dit, fire andre gutar og to kvinner, i alle aldrar og med ulik rasemessig bakgrunn. Eg antar at mange folk gjorde ting for å fortjene «privilegia» sine.

Dei gav meg ein halvtime, og eg prøvde å starte ein samtale med den mest normalt utsjåande av dei andre fangane, ein svart fyr på min alder med kort afro. Men då eg presenterte meg og strekte fram handa, kasta han eit blick mot kameraa som var illevarslande monterte i hjørna av luftegarden og heldt fram med å gå utan å endre andletsuttrykk.

Men så, like før dei ropte namnet mitt og tok meg med inn i bygningen igjen, opna døra seg og ut kom – Vanessa! Eg hadde aldri vore gladare for å sjå eit vennleg andlet. Ho såg sliten og sur ut, men ikkje skadd, og då ho såg meg, ropte ho namnet mitt og sprang mot meg. Vi klemte kvarandre hardt, og eg innsåg at eg skalv. Då innsåg eg at ho skalv, ho òg.

«Går det bra med deg?» sa ho, og heldt meg på armlengds avstand.

«Det går bra med meg,» sa eg. «Dei sa dei ville la meg gå viss eg gav dei passorda mine.»

«Dei held fram med å stille meg spørsmål om deg og Darryl.»

Det var ei stemme som brølte over høgtalaren, og ropte til oss at vi skulle slutte å snakke, at vi skulle gå, men vi ignorerte den.

«Svar dei,» sa eg, umiddelbart. «Kva som helst dei spør om, svar dei. Om det får deg ut.»

«Korleis går det med Darryl og Jolu?»

«Eg har ikkje sett dei.»

Døra small opp, og fire store vakter strøymde ut. To tok meg, og to tok Vanessa. Dei tvinga meg ned på bakken og snudde hovudet mitt vekk frå Vanessa, sjølv om eg høyrde at ho fekk same behandling. Plaststrips gjekk rundt handledda mine, og så vart eg løfta på beina og ført tilbake til cella mi.

Ingen middag kom den kvelden. Ingen frukost kom neste morgon. Ingen kom og henta meg til avhøyrssrommet for å trekkje ut fleire av hemmelegheitene mine. Plaststripsa kom ikkje av, og skuldrene mine brann, så verka, så vart dei numne, så brann dei igjen. Eg mista all kjensle i hendene.

Eg måtte pisse. Eg klarte ikkje å opne buksene. Eg måtte verkeleg, verkeleg pisse.

Eg pissa på meg.

Dei kom for meg etter det, då det varme pisset hadde kjølna og vorte klamt, og fekk dei allereie skitne jeansa mine til å klistre seg til beina. Dei kom for meg og gjekk med meg ned den lange gangen kanta med dører, kvar dør med sin eigen strekkode, kvar strekkode ein fange som meg. Dei gjekk med meg ned korridoren og tok meg med til avhøyrssrommet, og det var som ein annan planet då eg kom inn der, ei verd der ting var normale, der alt ikkje stinka av urin. Eg følte meg så skiten og skamfull, og alle dei kjenslene av å fortjene det eg fekk, kom tilbake til meg.

Streng Frisyre sat der allereie. Ho var perfekt: frisert og med berre litt sminke. Eg kjende lukta av hårprodukta hennar. Ho rynka på nasen til meg. Eg kjende skamma stige i meg.

«Vel, du har vore ein veldig slem gut, har du ikkje? Er du ikkje ein skiten liten ting?»

Skam. Eg såg ned på bordet. Eg orka ikkje å sjå opp. Eg ville fortelje ho e-postpassordet mitt og kome meg vekk.

«Kva snakka du og venen din om i luftegarden?»

Eg bjeffa ein latter mot bordet. «Eg sa ho skulle svare på spørsmåla dykkar. Eg sa ho skulle samarbeide.»

«Så er det du som gjev ordrane?»

Eg kjende blodet suse i øyra. «Å, kom igjen,» sa eg. «Vi speler eit spel saman, det heiter Harajuku Fun Madness. Eg er lagkaptein. Vi er ikkje terroristar, vi går på vidaregåande! Eg gjev ho ikkje ordrar. Eg sa til ho at vi måtte vere ærlege med dykk slik at vi kunne fjerne all mistanke og kome oss ut herifrå.»

Ho sa ingenting.

«Korleis går det med Darryl?» sa eg.

«Kven?»

«Darryl. De plukka oss opp saman. Vennen min. Nokre hadde stukke han på Powell Street. Det var difor vi var på overflata. For å skaffe han hjelp.»

«Eg er sikker på at han har det fint, då,» sa ho.

Magen min knytte seg, og eg kasta nesten opp. «De veit ikkje? De har han ikkje her?»

«Kven vi har her og kven vi ikkje har her, er ikkje noko vi kjem til å diskutere med deg, nokon gong. Det er ikkje noko du kjem til å få vite. Marcus, du har sett kva som skjer når du ikkje samarbeider med oss. Du har sett kva som skjer når du ikkje lyder ordrane våre. Du har vore litt samarbeidsvillig, og det har nesten ført deg til det punktet der du kan bli fri igjen. Viss du vil gjere den moglegheita om til ein realitet, held du deg til å svare på spørsmåla mine.»

Eg sa ingenting.

«Du lærer, det er bra. No, e-postpassorda dine, takk.»

Eg var klar for dette. Eg gav dei alt: serveradresse, innlogging, passord. Dette spelte inga rolle. Eg hadde ingen e-post på serveren min. Eg lasta ned alt og hadde det på laptopen heime, som lasta ned og sletta posten min frå serveren kvart sekstiande sekund. Dei ville ikkje få noko ut av e-posten min – den vart fjerna frå serveren og lagra på laptopen heime.

Tilbake til cella, men dei klippte laus hendene mine, og eg fekk ein dusj og eit par oransje fengselsbukser. Dei var for store for meg og hang langt nede på hoftene, som eit meksikansk gjengmedlem i Mission. Det er derifrå den posete-bukser-nedpå-ræva-stilen kjem frå, veit du det? Frå fengsel. Eg skal seie deg ein ting, det er mindre morosamt når det ikkje er eit moteuttrykk.

Dei tok jeansa mine, og eg tilbrakte ein ny dag i cella. Veggane var oppskrapa sement over eit stålnett. Ein kunne sjå det, fordi stålet rusta i saltlufta, og nettet skein gjennom den grønne målinga i raud-oransje. Foreldra mine var utanfor det vindauget, ein stad.

Dei kom for meg igjen neste dag.

«Vi har lese posten din i ein dag no. Vi endra passordet slik at heimedatamaskina di ikkje kunne hente den.»

Vel, sjølvstapt hadde dei det. Eg ville ha gjort det same, no som eg tenkte på det.

«Vi har nok på deg no til å putte deg vekk i svært lang tid, Marcus. At du eig desse gjenstandane—» ho gestikulerte mot alle dei små dingsane mine – «og dataa vi henta ut frå telefonen og minnepennane dine, i tillegg til det undergravande materialet vi utan tvil ville funne om vi raida huset ditt og tok datamaskina di. Det er nok til å putte deg vekk til du er ein gamal mann. Forstår du det?»

Eg trudde ikkje på det eit sekund. Det fanst ingen sjanse for at ein dommar ville seie at alt dette utgjorde noko slags reelt lovbrøt. Det var ytringsfridom, det var teknologisk fikling. Det var ikkje eit lovbrøt.

Men kven sa at desse folka nokon gong ville stille meg for ein dommar.

«Vi veit kvar du bur, vi veit kven venene dine er. Vi veit korleis du opererer og korleis du tenkjer.»

Då gjekk det opp for meg. Dei skulle til å la meg gå. Rommet verka å lysne. Eg hørde meg sjølv puste, korte, små pust.

«Vi vil berre vite éin ting: kva var leveringsmekanismen for bombene på brua?»

Eg slutta å puste. Rommet mørkna igjen.

«Kva?»

«Det var ti ladningar på brua, langs heile lengda. Dei var ikkje i bagasjerom på bilar. Dei hadde vorte plasserte der. Kven plasserte dei der, og korleis kom dei dit?»

«Kva?» sa eg igjen.

«Dette er din siste sjanse, Marcus,» sa ho. Ho såg trist ut. «Du gjorde det så bra heilt til no. Fortel oss dette, og du kan dra heim. Du kan skaffe deg ein advokat og forsvare deg i ein domstol. Det finst utan tvil formildande omstende du kan bruke til å forklare handlingane dine. Berre fortel oss denne eine tingen, så er du borte.»

«Eg veit ikkje kva de snakkar om!» Eg gret, og eg brydde meg ikkje eingong. Hulkande, snøftande. «Eg har inga aning om kva de snakkar om!»

Ho rista på hovudet. «Marcus, ver så snill. La oss hjelpe deg. No veit du at vi alltid får det vi vil ha.»

Det var ein plaprande lyd i bakhovudet mitt. Dei var galne. Eg samla meg, jobba hardt for å stoppe tårene. «Høyr her, dame, dette er galskap. De har vore i tinga mine, de har sett alt. Eg er ein sytten år gamal elev, ikkje ein terrorist! De kan ikkje seriøst tru—»

«Marcus, har du enno ikkje skjont at vi er seriøse?» Ho rista på hovudet. «Du får ganske gode karakterar. Eg trudde du ville vere smartare enn som så.» Ho gjorde ein lett gest, og vaktene løfta meg opp etter armholene.

Tilbake i cella mi dukka hundre små talar opp for meg. Franskmennene kallar dette «esprit d'escalier» – trappeånden, dei kjappe replikkane som

kjem til deg etter at du har forlate rommet og snik deg ned trappene. I tankane mine stod eg og leverte, fortalde ho at eg var ein borgar som elska fridomen min, noko som gjorde meg til patriot og ho til forrædar. I tankane mine skjemte eg ho ut for å gjere landet mitt om til ein væpna leir. I tankane mine var eg veltalande og briljant og reduserte ho til tårer.

Men veit du kva? Ingen av dei fine orda kom tilbake til meg då dei drog meg ut neste dag. Alt eg kunne tenkje på var fridom. Foreldra mine.

«Hallo, Marcus,» sa ho. «Korleis har du det?»

Eg såg ned på bordet. Ho hadde ein pen bunke med dokument framfor seg, og den allestadsnærverande kaffikoppen sin frå Starbucks ved sida av seg. Eg fann det trøystande på ein måte, ei påminning om at det fanst ei verkeleg verd der ute ein stad, bortanfor murane.

«Vi er ferdige med å etterforske deg, for no.» Ho lét det henge der. Kanskje det betydde at ho lét meg gå. Kanskje det betydde at ho kom til å kaste meg i ei grøft og gløyme at eg eksisterte.

«Og?» sa eg til slutt.

«Og eg vil igjen understreke for deg at vi er veldig seriøse med dette. Landet vårt har opplevd det verste angrepet som nokon gong er utført på vår jord. Kor mange 9/11-ar vil du vi skal lide før du er villig til å samarbeide? Detaljane i etterforskinga vår er hemmelege. Vi vil ikkje stoppe for noko i vår innsats for å bringe gjerningspersonane bak desse avskyelege brotsverka for retten. Forstår du det?»

«Ja,» mumla eg.

«Vi skal sende deg heim i dag, men du er ein merkt mann. Du har ikkje vorte funnen å vere heva over mistanke – vi slepper deg berre fordi vi inntil vidare er ferdige med å avhøyre deg. Men frå no av tilhøyre du oss. Vi vil halde auge med deg. Vi vil vente på at du gjer eit feiltrinn. Forstår du at vi kan overvake deg nøye, heile tida?»

«Ja,» mumla eg.

«Bra. Du skal aldri snakke om kva som skjedde her til nokon, nokon gong. Dette er eit spørsmål om nasjonal tryggleik. Veit du at dødsstraff framleis gjeld for forræderi i krigstid?»

«Ja,» mumla eg.

«Flink gut,» purra ho. «Vi har nokre papir her du skal signere.» Ho skauv bunken med papir over bordet til meg. Små post-it-lappar med SKRIV UNDER HER trykt på var festa gjennom heile. Ein vakt løyste opp handledda mine.

Eg bladde gjennom papira, og auga mine rann og hovudet mitt sumde. Eg klarte ikkje å få meining i dei. Eg prøvde å dechifrere det juridiske språket. Det verka som om eg signerte ei erklæring om at eg hadde vorte halden frivillig og underkasta meg frivillig avhøyr, av eigen fri vilje.

«Kva skjer om eg ikkje signerer dette?» sa eg.

Ho nappa papira tilbake og gjorde den lette gesten igjen. Vaktene rykte meg på beina.

«Vent!» ropte eg. «Ver så snill! Eg signerer dei!» Dei drog meg mot døra. Alt eg kunne sjå var den døra, alt eg kunne tenkje på var at den lukka seg bak meg.

Eg mista hemningane. Eg grét. Eg bad om å få lov til å signere papira. Å vere så nær fridomen og få den riven vekk, det gjorde meg klar til å gjere kva som helst. Eg kan ikkje telje kor mange gonger eg har høyrte nokon seie: «Å, eg vil heller døye enn å gjere ditt-eller-datt» – eg har sagt det sjølv no og då. Men det var første gong eg forstod kva det verkeleg betydde. Eg ville heller ha døydd enn å dra tilbake til cella mi.

Eg bad medan dei tok meg ut i korridoren. Eg sa til dei at eg ville signere kva som helst.

Ho ropte til vaktene, og dei stoppa. Dei tok meg med tilbake. Dei sette meg ned. Ein av dei la pennen i handa mi.

Sjølvsagt signerte eg, og signerte og signerte.

*
**

Jeansen og t-skjorta mi var tilbake i cella, vaska og bretta. Dei lukta vaskemiddel. Eg tok dei på, vaska andletet mitt, sette meg på køya og stirde på veggen. Dei hadde teke alt frå meg. Først personvernet mitt, så verdigheita. Eg hadde vore klar til å signere kva som helst. Eg ville ha signert ei tilståing som sa at eg hadde snikmyrda Abraham Lincoln.

Eg prøvde å gråte, men det var som om auga mine var tørre, tomme for tårer.

Dei henta meg igjen. Ein vakt nærma seg med ei hette, som den hetta eg hadde fått på då dei plukka oss opp, kva tid det no var, for dagar sidan, veker sidan. Hetta gjekk over hovudet mitt og vart stramma hardt i nakken. Eg var i totalt mørke, og lufta var kvelande og gamal. Eg vart reist på beina og ført ned korridorar, opp trapper, på grus. Opp ein landgang. På eit skips ståldekk. Hendene mine var lenka bak meg, til eit rekkverk. Eg knelte på dekket og lytta til duringa frå dieselmotorane.

Skipet bevega seg. Eit hint av saltluft fann vegen inn i hetta. Det yra, og kleda mine var tunge av vatn. Eg var ute, sjølv om hovudet mitt var i ein sekk. Eg var ute, i verda, augneblink frå fridomen min.

Dei kom for meg og førte meg av båten og over ujamt terreng. Opp tre metalltrinn. Handledda mine vart løyste. Hetta mi vart fjerna.

Eg var tilbake i lastebilen. Dama med den strenge frisyren var der, ved den vesle pulten ho hadde sete ved før. Ho hadde ein ziploc-pose med seg, med telefonen min og andre små einingar, lommeboka mi og vekslepengane frå lommene mine. Ho gav dei til meg utan eit knyst.

Eg fylte lommene. Det kjendest så rart å ha alt tilbake på sin kjende plass, å ha på seg dei kjende kleda. Utanfor bakdøra på lastebilen høyrde eg dei kjende lydane frå den kjende byen min. Ein vakt gav meg ryggsekken min. Kvinna strekte fram handa si til meg. Eg såg berre på den. Ho la den ned og gav meg eit skeivt smil. Så mimar ho at ho lukka munnen og peika på meg, og opna døra.

Det var dagslys ute, grått og yrande. Eg såg ned eit smug mot bilar og lastebilar og sykklar som fór nedover vegen. Eg stod som fanga på det øvste trinnet til lastebilen og stirde på fridomen.

Knea mine skalv. Eg visste no at dei leika med meg igjen. Om eit augneblink ville vaktene gripe meg og dra meg inn igjen, sekken ville gå over hovudet mitt igjen, og eg ville vere tilbake på båten og sendt av garde til fengselet igjen, til dei endelausa, usvarlege spørsmåla. Eg klarte så vidt å halde meg frå å stappe neven i munnen.

Så tvinga eg meg sjølv til å gå ned eit trinn. Endå eit trinn. Det siste trinnet. Joggeskoa mine knasa ned på søppelet på smauggolvet, knust glas, ei sprøyte, grus. Eg tok eit steg. Endå eit. Eg nådde munningen av smuget og steig ut på fortauet.

Ingen greip meg.

Eg var fri.

Sterke armar kasta seg rundt meg. Eg gret nesten.

Kapittel 5

Dette kapittelet er dedikert til Secret Headquarters i Los Angeles, min absolutte favoritt-teikneseriebutikk i heile verda. Den er liten og selektiv med kva den har på lager, og kvar gong eg går inn, går eg ut med tre eller fire samlingar eg aldri hadde høyrte om under armen. Det er som om eigarane, Dave og David, har den utrulege evna til å føresjå nøyaktig kva eg ser etter, og dei legg det fram for meg sekund før eg går inn i butikken. Eg oppdaga omtrent tre fjerdedelar av favoritt-teikneseriane mine ved å vandre inn på SHQ, gripe noko interessant, søkke ned i ein av dei komfortable stolane, og finne meg sjølv transportert til ei anna verd. Då mi andre novellesamling, OVERCLOCKED, kom ut, samarbeidde dei med den lokale illustratøren Martin Cenreda om å lage ein gratis mini-teikneserie basert på Printcrime, den første historia i boka. Eg forlét LA for omtrent eit år sidan, og av alle tinga eg saknar med byen, er Secret Headquarters heilt på toppen av lista. Secret Headquarters: <http://www.thesecretheadquarters.com/> 3817 W. Sunset Boulevard, Los Angeles, CA 90026+1 323 666 2228

Men det var Van, og ho gret, og klemte meg så hardt at eg ikkje fekk puste. Eg brydde meg ikkje. Eg klemte ho tilbake, med andletet mitt gravlagd i håret hennar.

«Du er OK!» sa ho.

«Eg er OK,» klarte eg å seie.

Ho sleppte meg til slutt, og eit anna par armar slo seg rundt meg. Det var Jolu! Dei var begge der. Han kviskra, «Du er trygg, bror,» i øyret mitt og klemte meg endå hardare enn Vanessa hadde gjort.

Då han sleppte, såg eg meg rundt. «Kvar er Darryl?» spurde eg.

Dei såg på kvarandre. «Kanskje han framleis er i lastebilen,» sa Jolu.

Vi snudde oss og såg på lastebilen i enden av smuget. Det var ein umerkt, kvit 18-hjuling. Nokre hadde allereie teke inn den vesle klapptappa. Baklysa glødde raudt, og lastebilen rulla bakover mot oss, og gav frå seg ein jamn *pip, pip, pip*.

«Vent!» ropte eg då han akselererte mot oss. «Vent! Kva med Darryl?» Lastebilen kom nærare. Eg heldt fram med å rope. «Kva med Darryl?»

Jolu og Vanessa hadde kvar sin arm på meg og drog meg vekk. Eg kjempa imot dei og ropte. Lastebilen køyrde ut av smuget, rygga ut i gata, snudde seg nedoverbakke og køyrde vekk. Eg prøvde å springe etter han, men Van og Jolu ville ikkje sleppe meg.

Eg sette meg ned på fortauet, la armane rundt knea mine og gret. Eg gret og gret og gret, høge hulk som eg ikkje hadde gjort sidan eg var ein liten gut. Dei ville ikkje stoppe. Eg klarte ikkje å slutte å skjelve.

Vanessa og Jolu fekk meg på beina og flytta meg litt lenger opp i gata. Dei sett meg ned på ein benk på eit busstopp. Dei gret begge to, dei òg, og vi heldt om kvarandre ei stund, og eg visste vi gret for Darryl, som ingen av oss nokon gong forventa å sjå igjen.

*
**

Vi var nord for Chinatown, i den delen der det byrjar å bli North Beach, eit nabolag med ein klase neonlysande strippeklubbar og den legendariske motkultur-bokhandelen City Lights, der beat-rørsla vart grunnlagd på 1950-talet. Eg kjende denne delen av byen godt. Foreldra mine sin favoritt-italienske restaurant var her, og dei likte å ta meg med hit for store tallerkenar med linguini og enorme fjell med italiensk is med kandiserte fiken og dødelege små espressoar etterpå.

No var det ein annan stad, ein stad der eg smakte fridom for første gong på det som verka som ein æve. Vi sjekka lommene våre og fann nok pengar til å få eit bord på ein av dei italienske restaurantane, ute på fortauet, under ein markise. Den vakre servitrisa tente ein gassvarmar med ein grill-lighter, tok bestillingane våre og gjekk inn. Kjensla av å gje ordrar, av å kontrollere min eigen skjebne, var den mest fantastiske tingen eg nokon gong hadde følt.

«Kor lenge var vi der inne?» spurde eg.

«Seks dagar,» sa Vanessa.

«Eg fekk fem,» sa Jolu.

«Eg talde ikkje.»

«Kva gjorde dei med dykk?» sa Vanessa. Eg ville ikkje snakke om det, men dei såg begge på meg. Då eg først byrja, kunne eg ikkje stoppe. Eg fortalde dei alt, til og med då eg vart tvinga til å pisse på meg, og dei tok

alt inn i stillheit. Eg tok ein pause då servitrisa leverte brusen og venta til ho var utanfor rekkevidde, så avslutta eg.

I forteljinga fjerna det seg. Mot slutten kunne eg ikkje seie om eg overdriv sanninga eller om eg gjorde det heile mindre ille. Minna mine sumde som små fiskar eg nappa etter, og nokre gonger smatt dei ut av grepet mitt.

Jolu rista på hovudet. «Dei var harde mot deg, kompis,» sa han. Han fortalde oss om opphaldet sitt der. Dei hadde avhøyrte han, for det meste om meg, og han hadde halde fram med å fortelje dei sanninga, og heldt seg til ei enkel framstilling av fakta om den dagen og om venskapen vår. Dei hadde fått han til å repetere det om og om igjen, men dei hadde ikkje leika med hovudet hans slik dei hadde gjort med meg. Han hadde ete måltida sine i ei messe med ein haug med andre folk, og fått tid i eit TV-rom der dei viste fjorårets storfilmar på video.

Historia til Vanessa var berre litt annleis. Etter at ho hadde gjort dei sinte ved å snakke med meg, hadde dei teke kleda hennar og fått ho til å gå i eit sett med oransje fengselsoverallar. Ho hadde vorte etterlaten i cella si i to dagar utan kontakt, sjølv om ho fekk mat regelmessig. Men for det meste var det det same som for Jolu: dei same spørsmåla, gjentekne igjen og igjen.

«Dei hata verkeleg deg,» sa Jolu. «Dei var verkeleg ute etter deg. Kvifor?»

Eg kunne ikkje førestille meg kvifor. Så hugsa eg.

Du kan samarbeide, eller du kan angre veldig, veldig bittert.

«Det var fordi eg ikkje ville låse opp telefonen min for dei, den første kvelden. Det var difor dei peika meg ut.» Eg kunne ikkje tru det, men det fanst inga anna forklaring. Det hadde vore rein vondskap. Tanken svirra i hovudet mitt. Dei hadde gjort alt det berre som straff for at eg hadde trassa autoriteten deira. Eg hadde vore redd. No var eg sint. «Dei jævlane,» sa eg, mjukt. «Dei gjorde det for å hemne seg fordi eg var frekk.»

Jolu banna, og så slapp Vanessa laus på koreansk, noko ho berre gjorde når ho var verkeleg, verkeleg sint.

«Eg skal ta dei,» kviskra eg, og stirde på brusen min. «Eg skal ta dei.»

Jolu rista på hovudet. «Du kan ikkje det, veit du. Du kan ikkje kjempe imot det der.»

*
**

Ingen av oss hadde særleg lyst til å snakke om hemn då. I staden snakka vi om kva vi skulle gjere vidare. Vi måtte heim. Bateria på telefonane våre var døde, og det var årevis sidan dette nabolaget hadde hatt telefonkioskar. Vi måtte berre heim. Eg tenkte til og med på å ta ein drosje, men det var ikkje nok pengar mellom oss til å gjere det mogleg.

Så vi gjekk. På hjørnet putta vi nokre myntar i ein aviskiosk for San Francisco Chronicle og stoppa for å lese førsteseksjonen. Det hadde gått fem dagar sidan bombene gjekk av, men det var framleis over heile førstesida.

Dama med den strenge frisyren hadde snakka om at «brua» hadde vorte sprengd, og eg hadde berre antatt at ho snakka om Golden Gate-brua, men eg tok feil. Terroristane hadde sprengd Bay Bridge.

«Kvifor i helvete skulle dei sprengje Bay Bridge?» sa eg. «Golden Gate er jo den som er på alle postkorta.» Sjølv om du aldri har vore i San Francisco, er sjansen stor for at du veit korleis Golden Gate ser ut: det er den store, raudoransje hengebrua som svingar seg dramatisk frå den gamle militærbasen kalla Presidio til Sausalito, der alle dei søte vinlandsbyane ligg, med duftlysbutikkar og kunstgalleri. Ho er utruleg pittoresk, og ho er praktisk talt symbolet for delstaten California. Viss du dreg til Disneyland California Adventure-parken, er det ein replika av ho rett innanfor portane, med ein monorail som køyrer over. Så eg antok naturlegvis at viss du skulle sprengje ei bru i San Francisco, så var det den du ville sprengje.

«Dei vart sikkert skremde vekk av alle kameraa og greiene,» sa Jolu. «Nasjonalgarden sjekkar alltid bilar i begge endar, og det er alle dei sjølv mordsgjerdene og alt det tullet langs heile brua.» Folk har hoppa frå Golden Gate sidan ho opna i 1937 – dei slutta å telje etter det tusande sjølv mordet i 1995.

«Ja,» sa Vanessa. «Pluss at Bay Bridge faktisk går ein stad.» Bay Bridge går frå sentrum av San Francisco til Oakland og derifrå til Berkeley, bydelane i East Bay som er heimen til mange av folka som bur og jobbar i byen. Det er ein av dei få delane av Bay Area der ein vanleg person har

råd til eit hus som er stort nok til å verkeleg strekkje seg ut i, og det er også universitetet og ein del lettindustri der borte. Bybanen går under bukta og bind saman dei to byane, òg, men det er Bay Bridge som har mesteparten av trafikken. Golden Gate var ei fin bru viss du var turist eller ein rik pensjonist som budde ute i vinlandet, men ho var for det meste til pynt. Bay Bridge *er – var* – arbeidshesten blant San Fransisco-bruene.

Eg tenkte på det eit minutt. «De har rett, folkens,» sa eg. «Men eg trur ikkje det er alt. Vi held fram med å oppføre oss som om terroristar angrip landemerke fordi dei hatar landemerke. Terroristar hatar ikkje landemerke eller bruer eller fly. Dei vil berre øydeleggje ting og gjere folk redde. Scape terror. Så sjølvstekt gjekk dei etter Bay Bridge etter at Golden Gate fekk alle dei kameraa – etter at flyplassar fekk alle metalldetektorar og røntgenmaskiner.» Eg tenkte litt meir på det, og stirde tomt på bilane som rulla nedover gata, på folka som gjekk på fortaua, på byen rundt meg. «Terroristar hatar ikkje fly eller bruer. Dei elsker terror.» Det var så openbert at eg ikkje kunne tru eg aldri hadde tenkt på det før. Eg antar at det å bli behandla som ein terrorist i nokre dagar var nok til å klarne tankane mine.

Dei to andre stirde på meg. «Eg har rett, ikkje sant? Alt dette tullet, alle røntgenmaskinene og ID-sjekkane, dei er alle ubrukelege, er dei ikkje?»

Dei nikka langsamt.

«Verre enn ubrukelege,» sa eg, stemma mi steig og sprakk. «Fordi dei enda opp med oss i fengsel, med Darryl—» Eg hadde ikkje tenkt på Darryl sidan vi sette oss ned, og no kom det tilbake til meg, vennen min, sakna, forsvunnen. Eg slutta å snakke og beit tennene saman.

«Vi må fortelje det til foreldra våre,» sa Jolu.

«Vi må skaffe oss ein advokat,» sa Vanessa.

Eg tenkte på å fortelje historia mi. På å fortelje verda kva som hadde hendt meg. På videoane som utan tvil ville kome ut, av meg som gret, redusert til eit krypande dyr. «Vi kan ikkje fortelje dei noko,» sa eg, utan å tenkje.

«Kva meiner du?» sa Van.

«Vi kan ikkje fortelje dei noko,» gjentok eg. «De høyrde ho. Viss vi snakkar, kjem dei tilbake for oss. Dei kjem til å gjere med oss det dei gjorde med Darryl.»

«Du tullar,» sa Jolu. «Du vil at vi skal —»

«Eg vil at vi skal kjempe imot,» sa eg. «Eg vil halde meg fri så eg kan gjere det. Om vi går ut der og plaprar, vil dei berre seie at vi er ungar, at vi finn det på. Vi veit ikkje eingong kvar vi vart haldne! Ingen vil tru oss. Så, ein dag, kjem dei for oss.

«Eg fortel foreldra mine at eg var i ein av dei leirane på den andre sida av bukta. Eg kom over for å møte dykk der, og vi vart stranda, og kom oss laus først i dag. Dei sa i avisene at folk framleis vandra heim frå dei.»

«Eg kan ikkje gjere det,» sa Vanessa. «Etter det dei gjorde med deg, korleis kan du eingong tenkje på å gjere det?»

«Det skjedde med *meg*, det er poenget. Dette er mellom meg og dei, no. Eg skal slå dei, eg skal finne Darryl. Eg kjem ikkje til å ta dette liggjande. Men så snart foreldra våre er involverte, er det slutt for oss. Ingen vil tru oss, og ingen vil bry seg. Viss vi gjer det på min måte, vil folk bry seg.»

«Kva er din måte?» sa Jolu. «Kva er planen din?»

«Eg veit ikkje enno,» innrømde eg. «Gje meg til i morgon tidleg, gje meg i det minste det.» Eg visste at når dei først hadde halde det hemmeleg i ein dag, måtte det vere ein hemmelegheit for alltid. Foreldra våre ville vere endå meir skeptiske viss vi plutseleg «hugsa» at vi hadde vorte haldne i eit hemmeleg fengsel i staden for å ha vorte tekne vare på i ein flyktningleir.

Van og Jolu såg på kvarandre.

«Eg ber berre om ein sjanse,» sa eg. «Vi finn på historia undervegs, får ho på plass. Gje meg éin dag, berre éin dag.»

Dei to andre nikka dystert, og vi la i veg nedoverbakke igjen, på veg heimover. Eg budde på Potrero Hill, Vanessa budde i North Mission og Jolu budde i Noe Valley – tre vidt forskjellige nabolag nokre få minuttsgange frå kvarandre.

Vi gjekk rundt svingen inn på Market Street og stoppa brått. Gata var barrikadert i kvart hjørne, tverrgatene var reduserte til ei enkelt fil, og

parkert langs heile Market Street stod store, umerkte semitrailerar som den som hadde frakta oss, med hetter over hovudet, vekk frå skipskaaien og til Chinatown. Kvar av dei hadde tre ståltrinn som førte ned frå baksida, og dei sumde av aktivitet då soldatar, folk i dress og politi gjekk inn og ut av dei. Dresskledd hadde små merke på jakkeslaga, og soldatane skanna dei medan dei gjekk inn og ut – trådlause autorisasjonsmerke. Då vi gjekk forbi ein, fekk eg eit blikk på det, og såg den velkjende logoen: DHS – Sikkerheitsdepartementet. Soldaten såg at eg stirde og stirde hardt tilbake, og glodde på meg. Eg tok hintet og gjekk vidare. Eg skilde lag med gjengen ved Van Ness. Vi klamra oss til kvarandre og gret og lova å ringje kvarandre.

Gåturen tilbake til Potrero Hill har ei enkel rute og ei vanskeleg rute, sistnemnde tek deg over nokre av dei brattaste bakkane i byen, den typen du ser biljakter på i actionfilmar, med bilar som får luft under hjula medan dei svevar over toppen. Eg tek alltid den vanskelege vegen heim. Det er berre bustadgater, og dei gamle viktorianske husa dei kallar «painted ladies» avdei dei har prangande, forseggjorte målte fasader, og små hagar i front med duftande blomar og høgt gras. Huskattar stirar på deg frå hekkar, og det er nesten ingen heimlause.

Det var så stille i dei gatene at det fekk meg til å ønskje at eg hadde teke den andre ruta, gjennom Mission, som er ... *støyande* er truleg det beste ordet for det. Høglydt og livleg. Mange bråkete fyllikar og sinte crackhovud og medvitslause narkomane, og også mange familiar med barnevogner, gamle damer som sladrar på trappene, lowriders med rånebilar som dunkar *thumpa-thumpa-thumpa* nedover gatene. Det var hipsterar og mørke emo-kunststudentar og til og med eit par gamle pønkarar, gamle karar med ølmage som bula ut under Dead Kennedys-skjortene. Også dragqueens, sinte gjengungdommar, graffitikunstnarar og forvirra gentrifiserarar som prøvde å ikkje bli drepne medan eigedomsinvesteringane deira modna.

Eg gjekk opp Goat Hill og forbi Goat Hill Pizza, noko som fekk meg til å tenkje på fengselet eg hadde vore i, og eg måtte setje meg ned på benken framfor restauranten til skjelvinga gav seg. Då la eg merke til lastebilen oppe i bakken frå meg, ein umerkt 18-hjuling med tre metalltrinn på bakenden. Eg reiste meg og kom meg av garde. Eg kjende auga som såg på meg frå alle retningar.

Eg skunda meg resten av vegen heim. Eg såg ikkje på «painted ladies» eller hagane eller huskattane. Eg heldt blikket festa i bakken.

Begge bilane til foreldra mine stod i oppkøyrse, sjølv om det var midt på dagen. Sjølv sagt. Pappa jobbar i East Bay, så han ville vere heime medan dei jobba på brua. Mamma – vel, kven visste kvifor mamma var heime. Dei var heime for meg.

Allereie før eg var ferdig med å låse opp døra, vart ho rykt ut av handa mi og slengd på vidt gap. Der stod begge foreldra mine, og såg grå og utslitne ut, med store auge stirande på meg. Vi stod der i eit fryst tablå eit augneblink, så styrta dei begge fram og drog meg inn i huset, og heldt nesten på å snuble meg.

Dei snakka begge så høgt og fort at alt eg høyrde var ei ordlaus, brølande babling, og dei klemte meg begge og gret, og eg gret òg, og vi stod berre der i den vesle entreen, gråtande og laga nesten-ord til vi gjekk tom for krefter og gjekk inn på kjøkkenet. Eg gjorde det eg alltid gjorde når eg kom heim: henta meg eit glas vatn frå filteret i kjøleskapet og grov fram eit par kjeks frå «kjeks-tønna» som syster til mamma hadde sendt oss frå England. Det normale i dette fekk hjartet mitt til å slutte å hamre, hjartet tok igjen hjernen, og snart sat vi alle ved bordet.

«Kvar har du vore?» sa dei begge, meir eller mindre unisont.

Eg hadde tenkt litt på dette på veg heim. «Eg vart fanga,» sa eg. «I Oakland. Eg var der med nokre vener, jobba med eit prosjekt, og vi vart alle sette i karantene.»

«I fem dagar?»

«Ja,» sa eg. «Ja. Det var verkeleg ille.» Eg hadde lese om karantenane i Chronicle, og eg lånte skamlaust frå sitata dei hadde publisert. «Ja. Alle som vart fanga i skya. Dei trudde vi hadde vorte angripne med ein slags superbakterie, og dei pakka oss inn i konteinrar i hamneområdet, som sardinar. Det var verkeleg varmt og klamt. Ikkje mykje mat, heller.»

«Herregud,» sa pappa, og knytte nevane på bordet. Pappa underviser i Berkeley tre dagar i veka, og jobbar med nokre masterstudentar i bibliotekvitskapsprogrammet. Resten av tida konsulerer han for klientar i byen og nede på halvøya, tredje-bølgjes dotcom-selskap som gjer ymse ting med arkiv. Han er ein mild bibliotekar av yrke, men han var ein skikkeleg radikal på sekstitalet og dreiv litt med bryting på

vidaregåande. Eg hadde sett han bli skikkeleg sint no og då – eg hadde til og med gjort han så sint no og då – og han kunne verkeleg miste det når han «Hulka» seg. Han kasta ein gong eit huskesett frå Ikea tvers over heile plenen til bestefar då det fall frå kvarandre for femtiande gong medan han monterte det.

«Barbarar,» sa mamma. Ho har budd i Amerika sidan ho var tenåring, men ho blir framleis heilt britisk når ho møter på amerikansk politi, helsevesen, flyplassikkerheit eller heimlause. Då er ordet «barbarar», og aksenten hennar kjem sterkt tilbake. Vi hadde vore i London to gonger for å sjå familien hennar, og eg kan ikkje seie at det kjendest noko meir sivilisert enn San Francisco, berre trongare.

«Men dei lét oss gå, og frakta oss over i dag.» Eg improviserte no.

«Er du skadd?» sa mamma. «Svolten?»

«Søvnig?»

«Ja, litt av alt det. Også Blygen, Minsten, Prosit og Sinnataggen.» Vi hadde ein familietradisjon med Sju dvergar-vitsar. Dei smilte begge litt, men auga deira var framleis våte. Eg syntest verkeleg synd på dei. Dei må ha vore ute av seg av bekymring. Eg var glad for sjansen til å skifte tema. «Ein matbit hadde vore bra.»

«Eg bestiller ein pizza frå Goat Hill,» sa pappa.

«Nei, ikkje det,» sa eg. Dei såg begge på meg som om eg hadde fått antenner. Eg har normalt ein greie for Goat Hill Pizza – altså, eg kan normalt ete det som ein gullfisk et maten sin, og sluke til det enten er tomt eller eg sprekk. Eg prøvde å smile. «Eg har berre ikkje lyst på pizza,» sa eg, lamt. «La oss bestille curry, ok?»

Takk og lov for at San Francisco er take-away-sentralen. Mamma gjekk til skuffa med take-away-menyar (meir normalitet, kjendest som ein slurk vatn i ein tørr, sår hals) og bla gjennom dei. Vi brukte eit par distraherande minutt på å gå gjennom menyen frå den halal-pakistanske staden på Valencia. Eg bestemte meg for blanda tandoori-grill og krema spinat med ferskost, ein salta mango-lassi (mykje betre enn det høyrst ut) og små frityrsteikte bakverk i sukkerlake.

Då maten var bestilt, byrja spørsmåla igjen. Dei hadde høyrst frå familiane til Van, Jolu og Darryl (sjølvstekt) og hadde prøvd å melde oss

sakna. Politiet tok imot namn, men det var så mange «fordrivne personar» at dei ikkje kom til å opne saker på nokon med mindre dei framleis var sakna etter sju dagar. I mellomtida hadde millionar av «har du sett»-sider dukka opp på nettet. Eit par av sidene var gamle MySpace-klonar som hadde gått tom for pengar og såg ein ny sjanse i livet på grunn av all merksemda. Tross alt hadde nokre risikokapitalistar sakna familiemedlemmer i Bay Area. Kanskje viss dei vart funne, ville sida tiltrekkje seg ny investering. Eg greip laptopen til pappa og såg gjennom dei. Dei var fulle av reklame, sjølvsgt, og bilete av sakna personar, for det meste avgangsbilete, bryllaupsbilete og den slags. Det var ganske makabert.

Eg fann biletet mitt og såg at det var lenka til Van, Jolu og Darryl sine. Det var eit lite skjema for å markere folk som funne og eit anna for å skrive notat om andre sakna personar. Eg fylte ut felte for meg og Jolu og Van, og lét Darryl stå tom.

«Du gløymde Darryl,» sa pappa. Han likte ikkje Darryl særleg godt etter at han fann ut at det mangla nokre centimeter frå ei av flaskene i barskapet hans, og til mi evige skam hadde eg skulda på Darryl. Sanninga var sjølvsgt at det hadde vore oss begge, berre tull og fjas, vi prøvde vodka-og-cola under ein heilnatts spelsesjon.

«Han var ikkje med oss,» sa eg. Løgna smakte bittert i munnen. «Å, herregud,» sa mamma. Ho klemte hendene saman. «Vi antok berre at de alle hadde vore saman då du kom heim.»

«Nei,» sa eg, og løgna voks. «Nei, han skulle møte oss, men vi møttest aldri. Han sit sikkert berre fast borte i Berkeley. Han skulle ta Bybanen over.»

Mamma laga ein klynkande lyd. Pappa rista på hovudet og lukka auga. «Veit du ikkje om Bybanen?» sa han.

Eg rista på hovudet. Eg kunne sjå kvar dette bar. Eg kjende det som om bakken styrta mot meg.

«Dei sprengde han,» sa pappa. «Jævlane sprengde han samstundes som brua.»

Det hadde ikkje stått på førstesida av Chronicle, men ein BART-eksplosjon under vatnet ville jo ikkje vere på langt nær så pittoresk som bileta av brua som hang i filler og bitar over bukta. BART-tunnelen frå

Embarcadero i San Francisco til West Oakland-stasjonen var oversvømd.

*
**

Eg gjekk tilbake til datamaskina til pappa og surfa på overskriftene. Ingen var sikre, men dødstalet var i tusental. Mellom bilane som stupte 58 meter ned i sjøen og folka som drukna i toga, steig dødstala. Ein reporter hevda å ha intervjuet ein «identitetsforfalskar» som hadde hjelpt «dusinvis» av folk med å forlate sine gamle liv ved å simpelthen forsvinne etter angrepa, skaffe seg ny ID og sleppe unna dårlege ekteskap, dårleg gjeld og dårlege liv.

Pappa fekk faktisk tårer i auga, og mamma gret ope. Dei klemte meg begge igjen, og klappa meg med hendene som for å forsikre seg om at eg verkeleg var der. Dei sa heile tida at dei elska meg. Eg sa at eg elska dei òg.

Vi hadde ein tårevåt middag, og mamma og pappa hadde begge drukke eit par glas vin, noko som var mykje for dei. Eg fortalde dei at eg byrja å bli trøyt, noko som var sant, og luska opp på rommet mitt.

Eg skulle likevel ikkje leggje meg. Eg måtte kome meg på nettet og finne ut kva som skjedde. Eg måtte snakke med Jolu og Vanessa. Eg måtte byrje å jobbe med å finne Darryl.

Eg sneik meg opp på rommet mitt og opna døra. Eg hadde ikkje sett den gamle senga mi på det som kjendest som tusen år. Eg la meg ned på ho og strekte meg over til nattbordet for å gripe tak i laptopen min. Eg må ikkje ha plugga han heilt inn – straumadapteren måtte vrikkast akkurat rett – så han hadde lada seg langsamt ut medan eg var borte. Eg plugga han inn igjen og gav han eit minutt eller to til å lade før eg prøvde å slå han på igjen. Eg brukte tida til å kle av meg og kaste kleda i søpla – eg ville aldri sjå dei igjen – og tok på meg ein rein boksar og ei fersk t-skjorte. Dei nyvaska kleda, rett frå skuffene mine, kjendest så velkjende og komfortable, som å få ein klem av foreldra mine.

Eg slo på laptopen og dulta ein haug med puter på plass bak meg øvst i senga. Eg sklei bakover, opna lokket på datamaskina og la ho på låra mine. Ho starta framleis opp, og herregud, dei ikonane som kraup over skjermen såg bra ut. Ho kom heilt opp, og så byrja ho å gje meg fleire åtvaringar om lågt batterinivå. Eg sjekka straumkabelen igjen og vrikka

på han, og dei forsvann. Straumkontakten var verkeleg i ferd med å svikte.

Faktisk var det så ille at eg ikkje fekk gjort noko. Kvar gong eg tok handa mi av straumkabelen, mista han kontakten, og datamaskina byrja å klage på batteriet. Eg såg nærare på han. Heile dekselet på datamaskina mi var litt ute av stilling, saumen var splitta i ein vinkelforma glipe som starta smalt og vart breiare mot baksida. Nokre gonger ser du på eit utstyr og oppdagar noko slikt, og du lurar: «Var det alltid slik?» Kanskje du berre aldri la merke til det.

Men med laptopen min var det ikkje mogleg. Du skjønar, eg bygde han. Etter at utdanningsetaten utstyrte oss alle med SkuleBøker, var det ingen sjanse for at foreldra mine ville kjøpe meg ei eiga datamaskin, sjølv om SkuleBoka teknisk sett ikkje tilhørde meg, og eg ikkje skulle installere programvare på ho eller modifisere ho. Eg hadde litt pengar spart opp – småjobbar, julegåver og bursdagar, litt forsiktig eBay-handel. Til saman hadde eg nok pengar til å kjøpe ei heilt elendig, fem år gammal maskin. Så Darryl og eg bygde ein i staden. Du kan kjøpe laptop-deksel akkurat som du kan kjøpe deksel til stasjonære PC-ar, sjølv om dei er litt meir spesialiserte enn vanlege PC-ar. Eg hadde bygd eit par PC-ar med Darryl gjennom åra, og samla delar frå Craigslist og garasjesal og bestilte ting frå billege taiwanske leverandørar vi fann på nettet. Eg tenkte at å byggje ein laptop ville vere den beste måten å få den krafta eg ønskte til den prisen eg hadde råd til.

For å byggje din eigen laptop, startar du med å bestille ein «barebook» – ei maskin med berre litt maskinvare i og rom til det du ville ha. Den gode nyheita var at då eg var ferdig, hadde eg ei maskin som var eit heilt pund lettare enn den Dell-en eg hadde sett på, gjekk raskare, og kosta ein tredjedel av det eg ville ha betalt Dell. Den dårlege nyheita var at å montere ein laptop er som å byggje ein av dei skipa i ei flaske. Det er alt saman pirkearbeid med pinsett og forstøringsglas, der ein prøver å få alt til å passe i det vesle dekselet. I motsetning til ein fullstor PC – som for det meste er luft – er kvar einaste kubikkmillimeter plass i ein laptop oppteken. Kvar gong eg trudde eg hadde det, og skulle skru greia saman igjen, fann eg ut at noko hindra dekselet i å lukke seg heilt, og då var det tilbake til teiknebrettet.

Så eg visste nøyaktig korleis saumen på laptopen min skulle sjå ut når tingen var lukka, og den skulle ikkje sjå slik ut.

Eg heldt fram med å vrikke på straumadapteren, men det var håplaust. Det var ingen måte eg kom til å få starta han utan å ta han frå kvarandre. Eg stønna og la han ved sida av senga. Eg skulle ta meg av det om morgonen.

*
**

Det var i alle fall teorien. To timar seinare stirde eg framleis i taket og spelte av filmar i hovudet mitt av kva dei hadde gjort med meg, kva eg burde ha gjort, alt var sinne og *esprit d'escalier*. Eg rulla ut av senga. Klokka hadde passert midnatt, og eg hadde høyrte foreldra mine gå til sengs klokka elleve. Eg greip laptopen, rydda litt plass på skrivebordet mitt, klippte dei små LED-lampene fast på brillestengene på forstørningssglasa mine og trekte fram eit sett med små presisjonsskruttrekkjarar. Eit minutt seinare hadde eg opna dekslet og fjerna tastaturet, og stirde på innmaten i laptopen min.

Eg henta ein boks med trykkluft og bles ut støvet som vifta hadde sogt inn, og såg over tinga. Noko stemte ikkje. Eg kunne ikkje setje fingeren på det, men det var månader sidan eg hadde hatt lokket av denne tingen. Heldigvis, den tredje gongen eg måtte opne han og slite med å lukke han igjen, hadde eg vorte smart: Eg hadde teke eit bilete av innmaten med alt på plass. Eg hadde ikkje vore heilt smart: først hadde eg berre late biletet liggje på harddisken, og naturlegvis kunne eg ikkje kome til det når eg hadde laptopen i delar. Men så hadde eg skrive det ut og lagt det i den rotete skuffa mi med papir, den papir-kyrkjegarden der eg oppbevarte alle garantikorta og pin-out-diagramma. Eg bla gjennom dei – dei verka meir rotete enn eg hugsa – og fann fram biletet mitt. Eg la det ned ved sida av datamaskina og slappa av i auga, og prøvde å finne ting som såg feilplasserte ut.

Då såg eg det. Bandkabelen som kopla tastaturet til logikkortet var ikkje kopla riktig. Det var rart. Det var ikkje noko moment på den delen, ingenting som kunne lausne han under normal bruk. Eg prøvde å presse han ned igjen og oppdaga at pluggen ikkje berre var dårleg montert – det var noko mellom han og kortet. Eg plukka det ut med pinsett og lyste på det.

Det var noko nytt i tastaturet mitt. Det var ein liten bit maskinvare, berre ein sekstandels tomme tjukk, utan merking. Tastaturet var plugga inn i det, og det var plugga inn i kortet. Med andre ord var det perfekt plassert

for å fange opp alle tastetrykka eg gjorde medan eg skreiv på maskina mi.

Det var ein avlyttingsbrikke.

Eg hørde lyden av hjartet mitt i tinningen. Det var mørkt og stille i huset, men det var ikkje eit trøystande mørke. Det var auge der ute, auge og øyre, og dei såg på meg. Overvaka meg. Overvakinga eg møtte på skulen hadde følgt meg heim, men denne gongen var det ikkje berre utdanningsetaten som såg meg over skuldra: Sikkerheitsdepartementet hadde slutta seg til dei.

Eg tok nesten ut brikka. Så tenkte eg at den som hadde plassert ho der ville vite at ho var borte. Eg lét ho vere. Det gjorde meg kvalm å gjere det. Eg såg etter meir tukling. Eg fann ingenting, men betydde det at det ikkje hadde vore noko? Nokre hadde brote seg inn på rommet mitt og planta denne eininga – hadde demontert laptopen min og montert han igjen. Det var mange andre måtar å avlytte ei datamaskin på. Eg kunne aldri finne alle.

Eg sette saman maskina med numne fingrar. Denne gongen ville ikkje dekselet klikke heilt på plass, men straumkabelen heldt seg i. Eg starta ho opp og la fingrane på tastaturet, og tenkte at eg skulle køyre diagnostiske testar og sjå korleis det stod til. Men eg klarte det ikkje.

Kanskje rommet mitt var avlytta. Kanskje eit kamera spionerte på meg no. Eg hadde følt meg paranoid då eg kom heim. No var eg nesten ute av mitt gode skinn. Det kjendest som eg var tilbake i fengsel, tilbake i avhøyringsrommet, forfølgd av skapningar som hadde meg heilt i si makt. Det fekk meg til å ville gråte.

Berre éin ting å gjere.

Eg gjekk inn på badet og tok av toalettpapirrullen og erstatta han med ein ny. Heldigvis var han nesten tom allereie. Eg rulla ut resten av papiret og grov gjennom delekassa mi til eg fann ein liten plastkonvolutt full av ultralyse kvite LED-lys eg hadde henta ut av ei daud sykkellampe. Eg stakk leidningane deira forsiktig gjennom papprøyet, og brukte ein nål til å lage hola, så henta eg fram litt ledning og kopla dei alle i serie med små metallklips. Eg tvinna ledningane inn i leidningane til eit ni-volts batteri og kopla til batteriet. No hadde eg eit rør omkransa av ultralyse,

retningsbestemte LED-lys, og eg kunne halde det opp mot auget og sjå gjennom det.

Eg hadde bygd ein slik i fjor som eit vitskapsprosjekt og vorte kasta ut av messa då eg viste at det var skjulte kamera i halvparten av klasseromma på Chavez High. Små videokamera kostar mindre enn ein god restaurantmiddag no til dags, så dei dukkar opp overalt. Snikete butikktilsette plasserer dei i prøverom eller solarium og blir kåte av skjulte opptaka av kundane sine – nokre gonger legg dei det berre ut på nettet. Å vite korleis ein kan gjere om ein toalettpapirrull og delar for tre dollar til ein kameradetektor er berre sunn fornuft.

Dette er den enklaste måten å fange eit spionkamera på. Dei har ørsmå linser, men dei reflekterer lys som berre det. Det fungerer best i eit svakt opplyst rom: stir gjennom røyret og skann langsamt alle veggane og andre stader nokon kunne ha plassert eit kamera til du ser glimtet av ein refleksjon. Viss refleksjonen held seg i ro medan du bevegar deg rundt, er det ei linse.

Det var ikkje noko kamera på rommet mitt – i alle fall ikkje eit eg kunne oppdage. Det kunne sjølvstund ha vore lydbrikker. Eller betre kamera. Eller ingenting i det heile. Kan du klandre meg for å føle meg paranoid?

Eg elska den laptopen. Eg kalla han Salmagundi, som betyr noko som er laga av reservedelar. Når du byrjar å gje laptopen din namn, veit du at du har eit djupt forhold til han. No ville eg aldri røre han igjen. Eg ville kaste han ut av vindauget. Kven visste kva dei hadde gjort med han? Kven visste korleis han hadde vorte avlytta?

Eg la han i ei skuff med lokket lukka og såg i taket. Det var seint, og eg burde vere i seng. Men det var ingen sjanse for at eg kom til å sove no. Eg var avlytta. Alle kunne vere avlytta. Verda hadde endra seg for alltid.

«Eg skal finne ein måte å ta dei på,» sa eg. Det var eit løfte, det visste eg då eg hørde det, sjølv om eg aldri hadde gjeve eit løfte før.

Eg kunne ikkje sove etter det. Og dessutan hadde eg ein idé. Ein stad i skapet mitt låg ei krympeplasta eske som inneheldt ein framleis forsegl, ny i pakning, Xbox Universal. Kvar einaste Xbox har vorte seld langt under kostpris – Microsoft tener mesteparten av pengane sine på å krevje pengar frå spelselskap for retten til å gje ut Xbox-spel – men Universal var den første Xbox-en Microsoft bestemte seg for å gje bort

heilt gratis. Førre julesesong hadde det vore stakkarslege taparar på kvart hjørne, kledde som krigarar frå Halo-serien, som delte ut posar med desse spelmaskinene så fort dei kunne. Eg antar det fungerte – alle seier dei selde ein heil haug med spel.

Naturlegvis var det mottiltak for å sikre at du berre spelte spel frå selskap som hadde kjøpt lisensar frå Microsoft for å lage dei. Hackarar blæs gjennom dei mottiltaka. Xbox-en vart knekt av ein gutunge frå MIT som skreiv ein bestseljande bok om det, så gjekk 360-en ned, og så bukka den kortlevde Xbox Portable (som vi alle kalla «den bærbare» – den vog tre pund!) under. Universal skulle vere heilt skotsikker. Vidaregåandeelevane som braut den var brasilianske Linux-hackarar frå favelaen – ein slags slum for husokkupantar. Undervurder aldri viljestyrken til ein gut som er rik på tid og fattig på pengar.

Då brasilianarane publiserte hacken sin, gjekk vi alle amok. Snart fanst det dusinvis av alternative operativsystem for Xbox Universal. Min favoritt var ParanoidXbox, ein variant av Paranoid Linux. Paranoid Linux er eit operativsystem som antar at operatøren er under angrep frå styresmaktene (det var meint for bruk av kinesiske og syriske dissidentar), og det gjer alt det kan for å halde kommunikasjonen og dokumenta dine hemmelege. Det kastar til og med opp ein haug med «agn»-kommunikasjon som skal skjule det faktum at du gjer noko hemmeleg. Så medan du mottek ei politisk melding éin karakter om gongen, latar ParanoidLinux som om det surfar på nettet, fyller ut spørjeskjema og flørtar i chatterom. I mellomtida er éin av kvar fem hundre karakterar du mottek den verkelege meldinga di, ei nål gøymt i ein enorm høystakk.

Eg hadde brent ein ParanoidXbox-DVD då dei først dukka opp, men eg hadde aldri kome så langt som å pakke ut Xbox-en i skapet mitt, finne ein TV å kople han til, og så vidare. Rommet mitt er allereie overfylt nok utan at Microsoft-krasjvare skal ete opp verdifull arbeidsplass.

I kveld skulle eg gjere det offeret. Det tok omtrent tjue minutt å kome i gang. Å ikkje ha ein TV var den vanskelegaste delen, men til slutt hugsar eg at eg hadde ein liten LCD-prosjektor som hadde standard TV RCA-kontaktar bak. Eg kopla han til Xbox-en, lyste på baksida av døra mi og fekk installert ParanoidLinux.

No var eg i gang, og ParanoidLinux leita etter andre Xbox Universal-maskiner å snakke med. Kvar einaste Xbox Universal kjem med innebygd

trådløst for fleirspel. Du kan kople deg til naboane dine via den trådlause lenka og til internett, viss du har ei trådløs internetttilknytning. Eg fann tre ulike sett med naboar innanfor rekkevidde. To av dei hadde òg Xbox Universal-maskinene sine kopla til internett. ParanoidXbox elska den konfigurasjonen: det kunne snylte på litt av internetttilknytningane til naboane mine og bruke dei til å kome seg på nettet gjennom spelnettverket. Naboane ville aldri sakne pakkane: dei betalte for fastpris-internett, og dei surfa ikkje akkurat mykje klokka 2 om natta.

Det beste med alt dette er korleis det fekk meg til å føle meg: i kontroll. Teknologien min jobba for meg, tente meg, verna meg. Den spionerte ikkje på meg. Det er difor eg elska teknologi: viss du brukte han rett, kunne han gje deg makt og privatliv.

Hjernen min gjekk verkeleg for fullt no, på høggit. Det var mange grunnar til å køyre ParanoidXbox – den beste var at kven som helst kunne skrive spel for det. Allereie fanst det ein port av MAME, Multiple Arcade Machine Emulator, slik at du kunne spele praktisk talt kva som helst spel som nokon gong hadde vorte skrive, heilt tilbake til Pong – spel for Apple.

Og den beste delen – så vidt eg var bekymra – var at ParanoidXbox var paranoid. Kvar einaste bit som gjekk over lufta var kryptert til det ugjenkjennelege. Du kunne avlytte det så mykje du ville, men du ville aldri finne ut kven som snakka, kva dei snakka om, eller kven dei snakka til. Anonymt nett, e-post og lynmeldingar. Akkurat det eg trengde.

Alt eg måtte gjere no, var å overtyde alle eg kjende om å bruke det òg.

Kapittel 6

Dette kapittelet er dedikert til Powell's Books, den legendariske «City of Books» i Portland, Oregon. Powell's er den største bokhandelen i verda, eit endelaust univers i fleire etasjar med papirlukt og ruvande hyller. Dei har nye og brukte bøker på dei same hyllene – noko eg alltid har elska – og kvar gong eg har vore innom, har dei hatt eit veritabelt fjell av bøkene mine, og dei har vore utruleg nådige med å be meg signere lagervarer. Ekspedientane er vennlege, utvalet er fabelaktig, og det finst til og med ein Powell's på flyplassen i Portland, noko som gjer han til den desidert beste flyplassbokhandelen i verda for min del! Powell's Books: <http://www.powells.com/cgi-bin/biblio?isbn=9780765319852> 1005 W Burnside, Portland, OR 97209 USA +1 800 878 7323

Trur det eller ei, foreldra mine fekk meg til å gå på skulen neste dag. Eg hadde falle i ein febrilsk søvn klokka tre om morgonen, og klokka sju neste dag stod pappa ved fotenden av senga mi og trua med å dra meg ut etter anklane. Eg klarte å kome meg opp – noko hadde døydd i munnen min etter å ha måla augelokka mine att – og inn i dusjen. Eg lét mamma tvinge i meg eit stykke toast og ein banan, medan eg inderleg ønskte at foreldra mine ville la meg drikke kaffi heime. Eg kunne snike til meg ein på veg til skulen, men å sjå dei nippe til sitt svarte gull medan eg subba rundt i huset, kledde på meg og la bøkene i veska – det var forferdeleg.

Eg har gått til skulen tusen gonger, men i dag var det annleis. Eg gjekk opp og over bakkane for å kome meg ned i Mission, og overalt var det lastebilar. Eg såg nye sensorar og trafikkamera installerte ved mange av stoppskilta. Nokre hadde hatt mykje overvakingsutstyr liggjande, klart til å bli installert ved første høve. Angrepet på Bay Bridge hadde vore akkurat det dei trengde. Alt saman fekk byen til å verke meir dempa, som å vere inne i ein heis, pinleg samvære med nærgåande naboar og allestadsverande kamera.

Den tyrkiske kaffibaren på 24th Street fiksa meg skikkeleg med ein kopp tyrkisk kaffi til å ta med. I grunn er tyrkisk kaffi gjørme som latar som om det er kaffi. Den er tjukk nok til å la ei skei stå i, og den har langt meir koffein enn barkedrikkar som Red Bull. Tru meg, som har lese Wikipedia-artikkelen: slik vart Det osmanske riket vunne, av galne ryttrarar drivne av dødeleg, nattsvart kaffigjørme.

Eg trakk fram kortet mitt for å betale, og han gjorde ein grimase. «Ikkje meir debet,» sa han.

«Hæ? Kvifor ikkje?» Eg hadde betalt for kaffivanen min med kortet mitt i årevis hos tyrkaren. Han pleidde å herje med meg heile tida, fortalde meg at eg var for ung til å drikke slikt, og han nekta framleis å servere meg i det heile i skuletida, overtydd om at eg skulka. Men gjennom åra har tyrkaren og eg utvikla ei slags røff forståing.

Han rista trist på hovudet. «Du ville ikkje forstått. Gå på skulen, gut.»

Det finst ingen sikrare måte å få meg til å ville forstå noko på enn å fortelje meg at eg ikkje vil det. Eg smiska og bad, og kravde at han skulle fortelje meg. Han såg ut som om han skulle kaste meg ut, men då eg spurde han om han meinte eg ikkje var god nok til å handle der, opna han seg.

«Tryggleiken,» sa han, og såg seg rundt i den vesle butikken sin med kar med tørka bønner og frø, og hyller med tyrkiske daglegvarer. «Regjeringa. Dei overvaker alt no, det stod i avisene. PATRIOT Act II, Kongressen vedtok den i går. No kan dei overvake kvar gong du bruker kortet ditt. Eg seier nei. Eg seier at butikken min ikkje skal hjelpe dei med å spionere på kundane mine.»

Haka mi fall ned.

«Du trur kanskje det ikkje er noka stor sak? Kva er problemet med at regjeringa veit når du kjøper kaffi? Fordi det er éin måte dei veit kvar du er, kvar du har vore. Kvifor trur du eg forlét Tyrkia? Ei regjering som alltid spionerer på folket, er ikkje bra. Eg flytta hit for tjue år sidan for fridom – eg hjelper ikkje dei med å ta fridomen vekk.»

«Du kjem til å miste så mange sal,» sa eg brått. Eg ville fortelje han at han var ein helt og handhelse på han, men det var det som kom ut. «Alle bruker debetkort.»

«Kanskje ikkje så mykje lenger. Kanskje kundane mine kjem hit fordi dei veit eg elskar fridom, eg òg. Eg lagar eit skilt til vindauget. Kanskje andre butikkar gjer det same. Eg høyrer ACLU kjem til å saksøkje dei for dette.»

«Du har all min handel frå no av,» sa eg. Eg meinte det. Eg stakk handa i lomma. «Øh, eg har ikkje kontantar, då.»

Han snurpa på leppene og nikka. «Mange folk seier det same. Det er greitt. Du gjev dagens pengar til ACLU.»

På to minutt hadde tyrkaren og eg utveksla fleire ord enn vi hadde gjort i all den tida eg hadde kome til butikken hans. Eg ante ikkje at han hadde alle desse lidenskapane. Eg tenkte berre på han som min vennlege, lokale koffeinlangar. No handhelste eg på han, og då eg forlét butikken hans, følte eg at han og eg hadde blitt eit lag. Eit hemmeleg lag.

*
**

Eg hadde gått glipp av to skuledagar, men det verka ikkje som om eg hadde gått glipp av mykje undervisning. Skulen hadde vore stengd ein av dagane medan byen kjempa for å kome seg på føtene att. Neste dag hadde visst vore via til å sørgje over dei sakna og anteke omkomne. Avisene publiserte biografiar om dei sakna, personlege minneord. Nettet var fylt med desse korte nekrologane, tusenvis av dei.

Pinleg nok var eg ein av dei personane. Eg gjekk inn på skuleplassen, utan å vite dette, og så kom eit rop, og eit augneblink seinare var det hundre menneske rundt meg, som klappa meg på ryggen, og handhelste på meg. Eit par jenter eg ikkje eingong kjende kyssa meg, meir enn vennlege kyss. Eg følte meg som ein rockestjerne.

Lærarane mine var berre litt meir dempa. Ms. Galvez gret like mykje som mor mi, og klemte meg tre gonger før ho lét meg gå til pulten min og setje meg. Det var noko nytt framme i klasserommet. Eit kamera. Ms. Galvez såg at eg stirde på det og gav meg ein løyve-lapp på utydeleg, kopiert brevpapir frå skulen. Styret for San Francisco Unified School District hadde halde eit krisemøte i helga og samrøystes vedteke å be foreldra til kvart einaste barn i byen om løyve til å setje opp overvakingskamera i kvart klasserom og kvar korridor. Lova sa at dei ikkje kunne tvinge oss til å gå på skule med kamera overalt, men ho sa ingenting om at vi frivillig kunne gje avkall på dei grunnlovsfesta rettane våre. Brevet sa at styret var sikre på at dei ville få full etterleving frå foreldra i byen, men at dei ville leggje til rette for å undervise dei borna viss foreldre protesterte i eit eige sett med «uverna» klasserom.

Kvifor hadde vi kamera i klasseromma våre no? Terroristar. Sjølvsaagt. For ved å sprengje ei bru hadde terroristane indikert at skular var neste mål. På ein eller annan måte var det i alle fall den konklusjonen styret hadde kome til.

Eg las dette brevet tre gonger, og så rekte eg opp handa.

«Ja, Marcus?»

«Ms. Galvez, om dette brevet?»

«Ja, Marcus.»

«Er ikkje poenget med terrorisme å gjere oss redde? Det er difor det heiter terrorisme, ikkje sant?»

«Eg antar det.» Klassen stirde på meg. Eg var ikkje den beste eleven på skulen, men eg likte ein god debatt i timen. Dei venta på å høyre kva eg ville seie vidare.

«Så gjer vi ikkje det terroristane vil vi skal gjere? Vinn ikkje dei viss vi oppfører oss redde og set opp kamera i klasseromma og alt det der?»

Det kom nokre nervøse knis. Ein av dei andre rekte opp handa. Det var Charles. Ms. Galvez gav han ordet.

«Å setje opp kamera gjer oss trygge, noko som gjer oss mindre redde.»

«Trygge mot kva?» sa eg, utan å vente på å få ordet.

«Terrorisme,» sa Charles. Dei andre nikka.

«Korleis gjer dei det? Viss ein sjølvmondsbombar styrta inn her og sprengde oss alle i lufta—»

«Ms. Galvez, Marcus bryt skulen sine reglar. Vi skal ikkje spøke med terrorangrep—»

«Kven spøkar?»

«Takk, begge to,» sa Ms. Galvez. Ho såg verkeleg ulykkeleg ut. Eg følte meg litt dårleg for å ha kuppa timen hennar. «Eg synest dette er ein veldig interessant diskusjon, men eg vil gjerne utsetje han til ein seinare time. Eg trur desse sakene kan vere for emosjonelle for oss å ha ein diskusjon om i dag. La oss no gå tilbake til suffragettene, skal vi?»

Så vi brukte resten av timen på å snakke om suffragettene og dei nye lobbystrategiane dei hadde utvikla for å få fire kvinner inn på kontoret til kvar einaste kongressmedlem for å presse han og la han vite kva det ville bety for den politiske framtida hans viss han heldt fram med å nekte

kvinner stemmerett. Det var normalt den typen ting eg verkeleg likte – småfolk som får dei store og mektige til å vere ærlege. Men i dag klarte eg ikkje å konsentrere meg. Det må ha vore Darryl sitt fråvær. Vi likte begge samfunnsfag, og vi ville ha hatt SkuleBøkene våre ute og ein IM-sesjon oppe sekund etter at vi sette oss, ein bak-kanal for å snakke om timen.

Eg hadde brent tjue ParanoidXbox-plater kvelden før, og eg hadde dei alle i veska mi. Eg delte dei ut til folk eg visste var verkeleg, verkeleg interesserte i gaming. Dei hadde alle fått ein eller to Xbox Universal-maskiner året før, men dei fleste av dei hadde slutta å bruke dei. Spela var veldig dyre og ikkje så veldig morosame. Eg tok dei til side mellom timane, i lunsjen og i studiehallen, og rosa ParanoidXbox-spela opp i skyene. Gratis og morosame – vanedannande sosiale spel med mange kule folk som spelte dei frå heile verda.

Å gje bort éin ting for å selje ein annan er det dei kallar ein «barberblad-forretning» – selskap som Gillette gjev deg gratis barberblad-handtak og lurar deg så ved å ta ein liten formue for blada. Skrivarpatronar er det verste – den dyraste champagnen i verda er billeg samanlikna med blekk til blekkskrivar, som kostar omtrent ein penny per gallon å produsere i engros. Barberblad-forretningar er avhengige av at du ikkje kan få tak i «blada» frå nokon andre. For viss Gillette kan tene ni dollar på eit ti-dollars erstatningsblad, kvifor ikkje starte ein konkurrent som berre tener fire dollar på å selje eit identisk blad: ein profittmargin på 80 prosent er den typen ting som får den gjennomsnittlege forretningsmannen til å sikle og få store auge. Så barberblad-selskap som Microsoft legg mykje innsats i å gjere det vanskeleg og/eller ulovleg å konkurrere med dei på blada. I Microsoft sitt tilfelle har kvar Xbox hatt mottiltak for å hindre deg i å køyre programvare som er utgitt av folk som ikkje betalte Microsoft-blodpengane for retten til å selje Xbox-program.

Folka eg møtte tenkte ikkje så mykje på desse tinga. Dei kvikna til då eg fortalde dei at spela var uovervaka. No til dags er alle onlinespel du spelar fylte med usmakelege typar. Først har du pervoane som prøver å få deg med til ein avsidesliggjande stad så dei kan gå full *Silence of the Lambs* med deg. Så har du politiet, som latar som dei er godtruande ungar, så dei kan ta pervoane. Men verst av alt er monitorane som bruker all tida si på å spionere på diskusjonane våre og sladre på oss for å bryte tenestevilkåra deira, som seier: ingen flørting, ingen banning, og ingen «tydeleg eller maskert språk som fornærmande refererer til noko aspekt

ved seksuell legning eller seksualitet.» Eg er ikkje noko kåtbukk, men eg er ein sytten år gammal gut, sex kjem opp i samtalen no og då. Men Gud hjelpe deg om det kom opp i chatten medan du spelte. Det var ein skikkeleg stemningsdrep. Ingen overvaka ParanoidXbox-spela, fordi dei ikkje vart drivne av eit selskap: dei var berre spel som hackarar hadde skrive for moro skuld.

Så spel-ungdomane elska historia. Dei tok imot platene grådig, og lova å brenne kopiar til alle venene sine – for spel er jo mest morosamt når du spelar dei med kompisane dine.

Då eg kom heim, las eg at ei gruppe foreldre saksøkte skulestyret over overvakingskameraa i klasseromma, men at dei allereie hadde tapt forsøket på å få ein førebels forføyning mot dei.

*
**

Eg veit ikkje kven som kom på namnet Xnet, men det festa seg. Du kunne høyre folk snakke om det på Muni. Van ringde meg for å spørje om eg hadde høyrte om det, og eg heldt på å kvelast då eg skjønnte kva ho snakka om: platene eg hadde byrja å distribuere førre veke hadde vorte spreidd via «sneakernet» og kopiert heilt til Oakland i løpet av to veker. Det fekk meg til å sjå meg over skuldra – som om eg hadde brote ein regel og no ville DHS kome og ta meg vekk for alltid.

Det hadde vore harde veker. BART-en hadde no heilt forlate kontantbilletter, og bytta dei ut med «kontaktlause» arphid-kort som du veifta mot sperreportane for å gå gjennom. Dei var kule og praktiske, men kvar gong eg brukte eit, tenkte eg på korleis eg vart spora. Nokre på Xnet posta ein link til eit white paper frå Electronic Frontier Foundation om måtane desse tinga kunne brukast til å spore folk på, og papiret hadde små historier om små grupper av folk som hadde protestert ved BART-stasjonane.

Eg brukte Xnet til nesten alt no. Eg hadde sett opp ei falsk e-postadresse gjennom Piratpartiet, eit svensk politisk parti som hata internettovervaking og lova å halde e-postkontoane deira hemmelege for alle, til og med politiet. Eg gjekk berre inn på den via Xnet, og hoppa frå ein nabos internettilknytning til den neste, og heldt meg anonym – håpte eg – heile vegen til Sverige. Eg brukte ikkje w1n5ton lenger. Viss Benson kunne finne ut av det, kunne kven som helst det. Mitt nye kallenamn, som eg fann på i farten, var M1k3y, og eg fekk mykje e-post frå folk som

hørde i chatterom og på forum at eg kunne hjelpe dei med å feilsøkje Xnet-konfigurasjonane og -tilknyttingane deira.

Eg sakna Harajuku Fun Madness. Selskapet hadde suspendert spelet på ubestemt tid. Dei sa at av «tryggingsgrunnar» meinte dei det ikkje ville vere ein god idé å gøyme ting og så sende folk ut for å finne dei. Kva om nokon trudde det var ei bombe? Kva om nokon plasserte ei bombe på same stad? Kva om eg vart treft av lynet medan eg gjekk med ein paraply? Forby paraplyar! Kjemp mot lyn-trugselen!

Eg heldt fram med å bruke laptopen, sjølv om eg fekk ei krypende kjensle kvar gong eg brukte han. Den som hadde avlytta han ville lure på kvifor eg ikkje brukte han. Eg tenkte eg berre skulle surfe litt tilfeldig med han kvar dag, litt mindre for kvar dag, slik at den som såg på ville sjå at eg langsamt endra vanane mine, ikkje gjorde ei brå vending. For det meste las eg dei skumle nekrologane – alle dei tusenvis av venene og naboane mine døde på botnen av bukta.

Sant å seie gjorde eg mindre og mindre lekser for kvar dag. Eg hadde andre ting å gjere. Eg brente nye bunkar med ParanoidXbox kvar dag, femti eller seksti, og tok dei med rundt i byen til folk eg hadde høyrte var villige til å brenne seksti av sine eigne og dele dei ut til venene sine.

Eg var ikkje så bekymra for å bli teken for dette, for eg hadde god krypto på mi side. Krypto er kryptografi, eller «hemmeleg skrift», og det har eksistert sidan romartida (bokstaveleg talt: Augustus Cæsar var ein stor fan og likte å finne opp sine eigne kodar, nokre av dei brukar vi i dag for å kryptere vits-poeng i e-post). Krypto er matematikk. Vanskelig matematikk. Eg skal ikkje prøve å forklare det i detalj, for eg kan ikkje matematikken til å verkeleg forstå det, eg heller – slå det opp på Wikipedia viss du verkeleg vil.

Men her er den korte versjonen: Nokre typar matematiske funksjonar er veldig enkle å gjere i éin retning og veldig vanskelege å gjere i den andre. Det er enkelt å multiplisere to store primtal saman og lage eit gigantisk tal. Det er verkeleg, verkeleg vanskeleg å ta eit kva som helst gigantisk tal og finne ut kva primtal som multiplisert saman gjev deg det talet. Det betyr at viss du kan kome på ein måte å kryptere noko på basert på å multiplisere store primtal, vil det vere vanskeleg å dekkryptere det utan å vite dei primtala. Sinnssjukt vanskeleg. Slik som at ein trillion år med alle datamaskiner som nokon gong er funne opp, arbeidande 24/7, ikkje vil klare det.

Det er fire delar i kvar krypto-melding: den opphavlege meldinga, kalla «klartekst». Den krypterte meldinga, kalla «chiffertekst». Krypteringssystemet, kalla «chiffer». Og til slutt har du nøkkelen: hemmeleg informasjon du matar inn i chifferet saman med klarteksten for å lage chiffertekst. Før i tida prøvde krypto-folk å halde alt dette hemmeleg. Kvar byrå og kvar regjering hadde sine egne chiffer og sine egne nøklar. Nazistane og dei allierte ville ikkje at den andre sida skulle vite korleis dei krypterte meldingane sine, og i alle fall ikkje nøklane dei kunne bruke for å dekryptere dei. Det høyrer ut som ein god idé, ikkje sant? Feil.

Første gong nokon fortalde meg om alt dette med primtalsfaktorisering, sa eg med ein gong: «Aldri i livet, det er tull. Altså, sjølv sagt er det vanskeleg å gjere dette primtalsfaktorisering-greiene, kva enn du seier det er. Men det var ein gong umogleg å flyge eller dra til månen eller få ein harddisk med meir enn nokre få kilobyte lagringsplass. Nokon må ha funne opp ein måte å dekryptere meldingane på.» Eg hadde visjonar om eit holt fjell fullt av matematikarar frå etterretningstenesta National Security Agency som las kvar einaste e-post i verda og kniste.

Faktisk er det omtrent det som skjedde under andre verdskrigen. Det er grunnen til at livet ikkje er meir som Castle Wolfenstein, der eg har tilbrakt mange dagar med å jakte på nazistar. Greia er at chiffer er vanskelege å halde hemmelege. Det er mykje matematikk som går inn i eit, og viss dei er mykje brukte, må alle som brukar dei halde dei hemmelege òg, og viss nokon byter side, må du finne eit nytt chiffer. Nazi-chifferet heitte Enigma, og dei brukte ein liten mekanisk datamaskin kalla ein Enigma-maskin for å kryptere og dekryptere meldingane dei fekk. Kvar ubåt og båt og stasjon trengde ein slik, så det var uunngåeleg at dei allierte til slutt ville få tak i ein. Då dei gjorde det, knekte dei han. Det arbeidet vart leia av min personlege helt gjennom tidene, ein fyr som heitte Alan Turing, som så å seie fann opp datamaskiner slik vi kjenner dei i dag. Diverre for han var han homofil, så etter at krigen var slutt, tvinga den britiske regjeringa han til å bli injisert med hormon for å «kurere» homofili-en hans, og han tok sjølv-mord. Darryl gav meg ein biografi om Turing til 14-årsdagen min – pakka inn i tjue lag med papir og i ei resirkulert Batmobil-leike, han var slik med gåver – og eg har vore Turing-junkie sidan.

No hadde dei allierte Enigma-maskina, og dei kunne fange opp mange nazi-radiomeldingar, noko som ikkje burde ha vore så stor sak, sidan

kvar kaptein hadde sin eigen hemmelege nøkkel. Sidan dei allierte ikkje hadde nøklane, burde ikkje det å ha maskina ha hjelpt. Her er korleis hemmelegghald skadar krypto. Enigma-chifferet hadde ein feil. Då Turing såg nøye på det, fann han ut at dei nazistiske kryptografane hadde gjort ein matematisk feil. Ved å få tak i ein Enigma-maskin, kunne Turing finne ut korleis han skulle knekke kva som helst nazi-melding, uansett kva nøkkel den brukte. Slik tapte nazistane krigen. Altså, misforstå meg rett. Det er gode nyheiter. Ta det frå ein Castle Wolfenstein-veteran. Du ville ikkje hatt nazistane til å styre landet.

Etter krigen brukte kryptografar mykje tid på å tenkje på dette. Problemet hadde vore at Turing var smartare enn fyren som fann opp Enigma. Kvar gong du hadde eit chiffer, var du sårbar for at nokon smartare enn deg kom på ein måte å knekke det på. Og jo meir dei tenkte på det, jo meir innsåg dei at kven som helst kan kome på eit tryggingssystem som han ikkje klarer å finne ut korleis han skal knekke. Men ingen kan finne ut kva ein smartare person kan gjere.

Du må publisere eit chiffer for å vite at det fungerer. Du må fortelje så mange som mogleg korleis det fungerer, slik at dei kan hamre laus på det med alt dei har, og teste tryggleiken. Jo lenger du går utan at nokon finn ein feil, jo tryggare er du.

Slik er det i dag. Viss du vil vere trygg, brukar du ikkje krypto som eit geni fann på førre veke. Du brukar det greiene som folk har brukt så lenge som mogleg utan at nokon har funne ut korleis dei skal knekke det. Anten du er ein bank, ein terrorist, ei regjering eller ein tenåring, brukar du dei same chiffera. Viss du prøvde å bruke ditt eige chiffer, ville det vore ein sjanse for at nokon der ute hadde funne ein feil du oversåg og gjorde ein Turing på ræva di, og dekrypterte alle dine «hemmelege» meldingar og lo av det dumme sladret ditt, finstransaksjonane og dei militære hemmelegheitene dine.

Så eg visste at krypto ville halde meg trygg frå avlyttarar, men eg var ikkje klar til å handtere histogram.

*
**

Eg gjekk av BART-en og veifta med kortet mitt over sperreporten medan eg gjekk opp mot 24th Street-stasjonen. Som vanleg hang mange raringar rundt på stasjonen, fyllikar og Jesus-frikar og intense meksikanske menn som stirde i bakken, og nokre få gjengungdommar.

Eg såg rett forbi dei då eg nådde trappene og jogga opp til overflata. Veska mi var tom no, ikkje lenger bulande med ParanoidXbox-plater eg hadde distribuert, og det letna skuldrene mine og gav meg spenst i steget då eg kom opp på gateplan. Predikantane var framleis i arbeid, og formante på spansk og engelsk om Jesus og så vidare.

Dei som selde falske solbriller var borte, men dei hadde vorte erstatta av karar som selde robothundar som bjeffa nasjonalsongen og ville løfte beinet om du viste dei eit bilete av Osama bin Laden. Det gjekk sikkert føre seg nokre kule ting i dei små hovuda deira, og eg noterte meg mentalt at eg skulle plukke opp eit par av dei og ta dei frå kvarandre seinare. Andletsattkjenning var ganske nytt i leiker, og hadde berre nyleg teke spranget frå militæret til kasino som prøvde å finne juksemarkar, til politiet.

Eg byrja å gå nedover 24th Street mot Potrero Hill og heimen min, rulla på skuldrene og kjende lukta av burrito som sveva ut frå restaurantane, og tenkte på middag.

Eg veit ikkje kvifor eg tilfeldigvis kikka meg over skuldra, men eg gjorde det. Kanskje det var litt undermedviten sjette sans-greier. Eg visste eg vart følgd.

Dei var to tjukke, kvite karar med små bartar som fekk meg til å tenkje på enten politi eller dei homofile motorsyklistane som pla køyre opp og ned Castro, men homofile karar hadde vanlegvis betre frisørar. Desse hadde vindjakker farga som gamal sement og blåjeans med linningane skjulte. Eg tenkte på alle tinga ein politimann kunne ha på beltet sitt, på utstyrsbeltet som DHS-fyren i lastebilen hadde på seg. Begge karane hadde Bluetooth-headset.

Eg heldt fram med å gå, med hjartet dunkande i brystet. Eg hadde forventa dette sidan eg starta. Eg hadde forventa at DHS kom til å finne ut kva eg dreiv med. Eg tok alle forholdsreglar, men Streng Frisyre hadde sagt til meg at ho kom til å følgje med meg. Ho hadde sagt til meg at eg var ein merkt mann. Eg innsåg at eg hadde venta på å bli plukka opp og teken tilbake til fengsel. Kvifor ikkje? Kvifor skulle Darryl vere i fengsel og ikkje eg? Kva hadde eg som talte for meg? Eg hadde ikkje eingong hatt mot til å fortelje foreldra mine – eller hans – kva som verkeleg hadde hendt oss.

Eg auka farten og tok ein mental inventarliste. Eg hadde ikkje noko inkriminerande i veska mi. I alle fall ikkje *for* inkriminerande. SkuleBoka mi køyrde cracken som lét meg sende lynmeldingar og slikt, men halvparten av folka på skulen hadde det. Eg hadde endra måten eg krypterte tinga på telefonen min – no hadde eg ein falsk partisjon som eg kunne gjere om til klartekst med eitt passord, men alle dei gode tinga var gøymde, og trengde eit anna passord for å opnast. Den gøymde seksjonen såg ut som tilfeldig rot – når du krypterer data, blir dei umoglege å skilje frå tilfeldig støv – og dei ville aldri eingong visst at den var der.

Det var ingen plater i veska mi. Laptopen min var fri for inkriminerande bevis. Sjølvsaft, om dei tenkte på å sjå nøye på Xbox-en min, var det *game over*. Så å seie.

Eg stoppa der eg stod. Eg hadde gjort ein så god jobb eg kunne med å dekkje meg. Det var på tide å møte lagnaden min. Eg gjekk inn på den næraste burrito-sjappa og bestilte ein med *carnitas* – strimla svinekjøt – og ekstra salsa. Kunne like gjerne gå ned med full mage. Eg fekk ein bøtte med *horchata* òg, ein iskald risdrikk som er som vassete, halvsøt rispudding (betre enn det høyrer ut).

Eg sette meg ned for å ete, og ei djup ro senka seg. Eg skulle snart i fengsel for «brotsverka» mine, eller så skulle eg det ikkje. Fridomen min sidan dei tok meg hadde berre vore ein mellombels ferie. Landet mitt var ikkje lenger vennen min: vi var no på ulike sider, og eg hadde visst at eg aldri kunne vinne.

Dei to karane kom inn i restauranten medan eg var i ferd med å avslutte burritoen og gjekk opp for å bestille nokre *churros* – frityrsteikt deig med kanelsukker – til dessert. Eg antar dei hadde venta utanfor og vart lei av somlinga mi.

Dei stod bak meg ved disken, og sperra meg inne. Eg tok churroen min frå den vakre bestemora og betalte ho, og tok eit par raske bitar av deigen før eg snudde meg. Eg ville i det minste ete litt av desserten min. Det kunne vere den siste desserten eg fekk på lang, lang tid.

Så snudde eg meg. Dei var begge så nære at eg kunne sjå kvisa på kinnet til han til venstre, den vesle busen i nasen til den andre.

«Unnskyld meg,» sa eg, og prøvde å presse meg forbi dei. Han med busen flytta seg for å blokkere meg.

«Sir,» sa han, «kan De kome hit bort med oss?» Han gestikulerte mot døra til restauranten.

«Beklagar, eg et,» sa eg og rørte på meg igjen. Denne gongen la han handa si på brystet mitt. Han pusta fort gjennom nasen, noko som fekk busen til å vrikke. Eg trur eg pusta tungt eg òg, men det var vanskeleg å seie over hamringa frå hjartet.

Den andre vippta ned ein flik på framsida av vindjakka si for å avsløre eit SFPD-merke. «Politi,» sa han. «Ver så snill og kom med oss.»

«La meg berre hente tinga mine,» sa eg.

«Det tek vi oss av,» sa han. Han med busen steig heilt inntil meg, med foten sin på innsida av min. Det gjer dei i nokre kampsportar òg. Det lèt deg kjenne om den andre flyttar vekta si, og gjer seg klar til å bevege seg.

Eg kom ikkje til å springe. Eg visste eg ikkje kunne springe frå lagnaden.

Kapittel 7

Dette kapittelet er dedikert til Books of Wonder i New York City, den eldste og største barnebokhandelen på Manhattan. Dei ligg berre nokre få kvartal unna kontora til Tor Books i Flatiron-bygningen, og kvar gong eg er innom for å møte Tor-folka, snik eg meg alltid bort til Books of Wonder for å sjå på utvalet deira av nye, brukte og sjeldne barnebøker. Eg er ein ivrig samlar av sjeldne utgåver av Alice i Eventyrland, og Books of Wonder skuffar aldri med å begeistre meg med ei vakker, avgrensa utgåve av Alice. Dei har tonnevis av arrangement for born og ein av dei mest innbydande atmosfærane eg nokon gong har opplevd i ein bokhandel. Books of Wonder <http://www.booksof wonder.com/18 West 18th St, New York, NY 10011 USA +1 212 989 3270>

Dei tok meg med ut og rundt hjørnet, til ein ventande, umerkt politibil. Det var ikkje som om nokon i det nabolaget ville hatt vanskar med å skjønne at det var ein politibil, altså. Berre politiet køyrer store Crown Victoria-bilar no som bensinen hadde nådd sju dollar per gallon. Dessutan kunne berre politiet dobbeltparkere midt på Van Ness Street utan å bli taua bort av rovgriske tauebilsjåførarar som sirkla endelaust, klare til å handheve San Franciscos uforståelege parkeringsreglar og samle inn ein dusør for å kidnappe bilen din.

Snørrbuse blåste nasen. Eg sat i baksetet, og det gjorde han òg. Partnaren hans sat framme og tasta med éin finger på ein eldgammal, robust laptop som såg ut som om Fred Flintstone hadde vore den opphavlege eigaren. Snørrbuse såg nøye på ID-en min igjen. «Vi vil berre stille deg nokre rutinemessige spørsmål.»

«Kan eg få sjå legitimasjonen dykkar?» sa eg. Desse karane var tydelegvis politi, men det kunne ikkje skade å la dei vite at eg kjende rettane mine.

Snørrbuse blinka med legitimasjonen sin så fort at eg ikkje fekk sett han skikkeleg, men Kvise i forsetet gav meg eit langt blick på sin. Eg fekk med meg divisjonsnummeret deira og hugsa det firesifra tenestenummeret. Det var enkelt: 1337 er også måten hackarar skriv «leet», eller «elite».

Dei var begge veldig høflege, og ingen av dei prøvde å skremme meg slik DHS hadde gjort då eg var i deira varetekt.

«Er eg arrestert?»

«Du har vorte mellombels halden tilbake slik at vi kan sikre din tryggleik og den generelle offentlege tryggleiken,» sa Snørrbuse. Han sende førarkortet mitt opp til Kvise, som hakka det langsamt inn på datamaskina si. Eg såg han gjere ein skrivefeil og var nesten på nippet til å korrigere han, men tenkte det var betre å berre halde kjeft.

«Er det noko du vil fortelje meg, Marcus? Kallar dei deg Marc?»

«Marcus er fint,» sa eg. Snørrbuse såg ut som han kunne vere ein hyggeleg fyr. Bortsett frå den delen om å kidnappe meg inn i bilen sin, sjølv sagt.

«Marcus. Noko du vil fortelje meg?»

«Som kva? Er eg arrestert?»

«Du er ikkje arrestert akkurat no,» sa Snørrbuse. «Vil du bli det?»

«Nei,» sa eg.

«Bra. Vi har følgt med deg sidan du forlét BART-stasjonen. Fast Pass-kortet ditt seier at du har reist til mange rare stader på mange rare tidspunkt.»

Noko losna inne i brystet mitt. Dette handla altså ikkje om Xnet i det heile, ikkje eigentleg. Dei hadde følgt med på T-banebruken min og ville vite kvifor den hadde vore så merkeleg i det siste. Kor utruleg dumt.

«Så de følgjer etter alle som kjem ut av BART-stasjonen med ein rar reisehistorikk? De må vere travle.»

«Ikkje alle, Marcus. Vi får eit varsel når nokon med ein uvanleg reiseprofil kjem ut, og det hjelper oss med å vurdere om vi vil etterforske. I ditt tilfelle kom vi fordi vi ville vite kvifor ein smart gut som deg hadde ein så rar reiseprofil?»

No som eg visste at eg ikkje var på veg i fengsel, vart eg forbanna. Desse karane hadde inga rett til å spionere på meg – herregud, BART hadde inga rett til å hjelpe dei med å spionere på meg. Kva i helvete fekk T-banekortet mitt til å sladre på meg for å ha eit «uvanleg reisemønster»?

«Eg trur eg vil bli arrestert no,» sa eg. Snørrbuse lente seg tilbake og heva eit augebryn mot meg.

«Verkeleg? For kva skulding?»

«Å, meiner du at å reise kollektivt på ein ikkje-standard måte ikkje er eit lovbrøt?»

Kvise lukka auga og gnei dei med tomlane. Snørrbuse sukka eit oppgitt sukk. «Høyr her, Marcus, vi er på di side her. Vi bruker dette systemet til å fange skurkar. Til å fange terroristar og narkolangarar. Kanskje du er ein narkolangar sjølv. Ganske god måte å kome seg rundt i byen på, eit Fast Pass. Anonymt.»

«Kva er gale med anonymt? Det var godt nok for Thomas Jefferson. Og forresten, er eg arrestert?»

«La oss ta han med heim,» sa Kvise. «Vi kan snakke med foreldra hans.»

«Eg synest det er ein strålande idé,» sa eg. «Eg er sikker på at foreldra mine vil vere spente på å høyre korleis skattepengane deira blir brukte—»

Eg hadde pressa det for langt. Snørrbuse hadde vore på veg til å ta i dørhandtaket, men no snudde han seg mot meg, heilt Hulken-aktig og med pulserande årer. «Kvifor held du ikkje kjeft no med det same, medan det framleis er eit alternativ? Etter alt som har skjedd dei siste to vekene, ville det ikkje drepe deg å samarbeide med oss. Veit du kva, kanskje vi *burde* arrestere deg. Du kan tilbringe ein dag eller to i fengsel medan advokaten din leitar etter deg. Mykje kan skje på den tida. Mykje. Korleis ville du likt det?»

Eg sa ingenting. Eg hadde vore oppstemt og sint. No var eg livredd.

«Unnskyld,» klarte eg å seie, og hata meg sjølv igjen for å seie det.

Snørrbuse sette seg i forsetet, og Kvise sette bilen i gir, og køyrde opp 24th Street og over Potrero Hill. Dei hadde adressa mi frå ID-kortet.

Mamma opna døra etter at dei ringde på, med kjettinglåsen på. Ho kikka rundt den, såg meg og sa: «Marcus? Kven er desse mennene?»

«Politi,» sa Snørrbuse. Han viste ho legitimasjonen sin, og lét ho få sjå han skikkeleg – ikkje nappa han vekk slik han hadde gjort med meg.

Mamma lukka døra, tok av kjettingen og slapp dei inn. Dei tok meg med inn, og mamma gav oss tre eit av blikka sine. «Kva handlar dette om?»

Snørrbuse peika på meg. «Vi ville stille sonen din nokre rutinemessige spørsmål om rørslene hans, men han nekta å svare. Vi følte det kunne vere best å ta han med hit.»

«Er han arrestert?» Mamma sin aksent kom sterkt fram. Gode, gamle mamma.

«Er De ein amerikansk statsborgar, frue?» sa Kvise.

Ho gav han eit blick som kunne ha skrapa måling. «Jepp, det er eg visst, jippi,» sa ho, med ein brei sørstatsaksent. «Er eg arrestert?»

Dei to politimennene utveksla eit blick.

Kvise tok føringa. «Det verkar som vi har fått ein dårleg start. Vi identifiserte sonen dykkar som nokon med eit uvanleg bruksmønster for kollektivtransport, som ein del av eit nytt proaktivt handhevingsprogram. Når vi oppdagar folk viss reiser er uvanlege, eller som passar med ein mistenkjeleg profil, undersøker vi vidare.»

«Vent,» sa mamma. «Korleis veit de korleis sonen min bruker Muni?»

«Fast Pass-kortet,» sa han. «Det sporer reiser.»

«Eg forstår,» sa mamma, og la armene i kors. Å leggje armene i kors var eit dårleg teikn. Det var ille nok at ho ikkje hadde tilbydd dei ein kopp te – i mamma-land var det praktisk talt som å få dei til å rope gjennom brevsprekken – men så snart ho la armene i kors, kom det ikkje til å ende godt for dei. I det augneblikket hadde eg lyst til å gå og kjøpe ein stor blomebukett til ho.

«Marcus her nekta å fortelje oss kvifor rørslene hans hadde vore som dei var.»

«Seier de at de trur sonen min er ein terrorist på grunn av måten han tek bussen på?»

«Terroristar er ikkje dei einaste skurkane vi fangar på denne måten,» sa Kvise. «Narkolangarar. Gjengungdom. Til og med butikktjuvar som er smarte nok til å slå til i eit nytt nabolag for kvar gong.»

«De trur sonen min er ein narkolangar?»

«Vi seier ikkje det—» byrja Kvise. Mamma klappa i hendene mot han for å få han til å teie.

«Marcus, ver så snill og gje meg ryggsekken din.»

Eg gjorde det. Mamma opna glidelåsen og såg gjennom han, og snudde ryggen til oss først.

«Betjentar, eg kan no stadfeste at det ikkje finst narkotika, eksplosiv eller stolne småsaker i sekken til sonen min. Eg trur vi er ferdige her. Eg vil gjerne ha tenestenummera dykkar før de går, takk.»

Snørrbuse hånte ho. «Dame, ACLU saksøker tre hundre politifolk i SFPD, du må stille deg i kø.»

*
**

Mamma laga ein kopp te til meg og skjelte meg så ut for å ha ete middag når eg visste at ho hadde laga falafel. Pappa kom heim medan vi framleis sat ved bordet, og mamma og eg fortalde han historia på omgang. Han rista på hovudet.

«Lillian, dei gjorde berre jobben sin.» Han hadde framleis på seg den blå blazeren og khakibuksene han brukte dei dagane han var konsulent i Silicon Valley. «Verda er ikkje den same staden som ho var førre veke.»

Mamma sette ned tekoppen sin. «Drew, du er latterleg. Sonen din er ikkje ein terrorist. Bruken hans av kollektivtransport er ikkje grunnlag for politietterforsking.»

Pappa tok av seg blazeren. «Vi gjer dette heile tida på jobben min. Det er slik datamaskiner kan brukast til å finne alle slags feil, avvik og utfall. Du ber datamaskina om å lage ein profil av ein gjennomsnittleg post i ein database, og ber han så om å finne ut kva postar i databasen som er lengst unna gjennomsnittet. Det er ein del av noko som heiter Bayesisk analyse, og det har eksistert i fleire hundreår no. Utan det kunne vi ikkje gjort spamfiltrering—»

«Så du seier at du meiner politiet burde vere like dårleg som spamfilteret mitt?» sa eg.

Pappa vart aldri sint på meg for å argumentere med han, men i kveld kunne eg sjå at spenninga var høg hos han. Likevel klarte eg ikkje å la vere. Min eigen far tok politiet si side!

«Eg seier at det er heilt rimeleg for politiet å utføre etterforskingane sine ved å starte med datainnsamling, og så følgje opp med feltarbeid der eit

menneske faktisk grip inn for å sjå kvifor avviket eksisterer. Eg meiner ikkje at ei datamaskin skal fortelje politiet kven dei skal arrestere, berre hjelpe dei med å sortere gjennom høystakken for å finne ei nål.»

«Men ved å samle inn all den dataa frå transportsystemet, skapar dei høystakken,» sa eg. «Det er eit gigantisk fjell av data, og det er nesten ingenting der som er verdt å sjå på, frå politiet sitt synspunkt. Det er totalt bortkasta.»

«Eg forstår at du ikkje likar at dette systemet skapte litt ubehag for deg, Marcus. Men du av alle burde innsjå alvoret i situasjonen. Det skjedde inga skade, gjorde det vel? Dei gav deg til og med skyss heim.»

Dei trua med å sende meg i fengsel, tenkte eg, men eg såg at det ikkje var noko poeng i å seie det. «Dessutan har du framleis ikkje fortalt oss kvar i hulaste du har vore for å skape eit så uvanleg trafikkmonster.»

Det stoppa meg brått.

«Eg trudde du stolte på dømmekrafta mi, at du ikkje ville spionere på meg.» Det hadde han sagt ofte nok. «Vil du verkeleg at eg skal gjere greie for kvar einaste tur eg nokon gong har teke?»

*
**

Eg kopla til Xbox-en min så snart eg kom opp på rommet. Eg hadde bolta prosjektoren fast i taket slik at den kunne lyse på veggen over senga mi (eg måtte ta ned den fantastiske veggdekorasjonen min av pønkrock-plakatar eg hadde rive ned frå telefonstolpar og limt på store ark med kvitt papir). Eg slo på Xbox-en og såg at den kom opp på skjermen. Eg skulle sende ein e-post til Van og Jolu for å fortelje dei om problema med politiet, men då eg la fingrane på tastaturet, stoppa eg igjen.

Ei kjensle kom over meg, ikkje ulik den kjensla eg hadde hatt då eg innsåg at dei hadde gjort stakkars gamle Salmagundi til ein forrædar. Denne gongen var det kjensla av at min kjære Xnet kunne kringkaste posisjonen til kvar einaste av brukarane sine til DHS.

Det var det pappa hadde sagt: *Du ber datamaskina om å lage ein profil av ein gjennomsnittleg post i ein database, og ber han så om å finne ut kva postar i databasen som er lengst unna gjennomsnittet.*

Xnet var sikkert fordi brukarane ikkje var direkte kopla til internett. Dei hoppa frå Xbox til Xbox til dei fann ein som var kopla til internett, og så injiserte dei materialet sitt som udechiffrerbar, kryptert data. Ingen kunne seie kva for internettpakkar som var Xnet og kva som berre var vanleg bankverksemd, e-handel og annan kryptert kommunikasjon. Du kunne ikkje finne ut kven som var knytt til Xnet, og i alle fall ikkje kven som brukte Xnet.

Men kva med pappa sin «bayesiske statistikk»? Eg hadde leika med bayesisk matematikk før. Darryl og eg prøvde ein gong å skrive vårt eige, betre spamfilter, og når du filtrerer spam, treng du bayesisk matematikk. Thomas Bayes var ein britisk matematikar frå 1700-talet som ingen brydde seg om før eit par hundre år etter at han døydd, då datavitenskapsfolk innsåg at teknikken hans for statistisk analyse av fjell av data ville vere supernyttig for den moderne verdas info-Himalaya.

Her er litt om korleis bayesisk statistikk fungerer. Sei at du har ein haug med spam. Du tek kvart ord som er i spammen og tel kor mange gonger det dukkar opp. Dette blir kalla eit «ordfrekvens-histogram», og det fortel deg kva sannsynet er for at ein kva som helst sekk med ord sannsynlegvis er spam. Ta no ein haug med e-post som ikkje er spam – i bransjen kallar dei det «ham» – og gjer det same. Vent til ein ny e-post kjem inn og tel orda som dukkar opp i den. Bruk så ordfrekvens-histogrammet i den aktuelle meldinga til å berekne sannsynet for at den høyrer heime i «spam»-haugen eller «ham»-haugen. Viss det viser seg å vere spam, justerer du «spam»-histogrammet deretter. Det finst mange måtar å forbetre teknikken på – sjå på ord i par, kaste gamle data – men dette er kjernen i korleis det fungerer. Det er ein av dei store, enkle ideane som verkar openberre etter at du har høyrte om han.

Den har mange bruksområde – du kan be ei datamaskin om å telje linjene i eit bilete og sjå om det liknar meir på eit «hund»-linjefrekvens-histogram eller eit «katt»-linjefrekvens-histogram. Den kan finne porno, banksvindel og flamewars. Nyttige saker.

Og det var dårlege nyheiter for Xnet. Sei at du hadde heile internett avlytta – noko DHS sjølvsaft har. Du kan ikkje seie kven som sender Xnet-pakkar ved å sjå på innhaldet i pakkane, takka vere krypto. Det du *kan* gjere, er å finne ut kven som sender mykje, mykje meir kryptert trafikk ut enn alle andre. For ein vanleg internettbukar er ein økt på nettet sannsynlegvis omtrent 95 prosent klartekst, fem prosent

chiffertekst. Viss nokon sender ut 95 prosent chiffertekst, kunne du kanskje sende data-kyndige ekvivalentar av Snørrbuse og Kvise for å spørje dei om dei er terrorist-narkolanger-Xnet-brukarar.

Dette skjer heile tida i Kina. Ein eller annan smart dissident får ideen om å kome seg rundt Den store brannmuren i Kina, som blir brukt til å sensurere heile landets internettilknyting, ved å bruke ei kryptert tilknyting til ei datamaskin i eit anna land. Partiet der kan ikkje seie kva dissidenten surfar på: kanskje det er porno, eller instruksjonar for å lage bomber, eller skitne brev frå kjærasten hans på Filippinane, eller politisk materiale, eller gode nyheiter om scientologi. Dei treng ikkje å vite det. Alt dei treng å vite, er at denne karen får mykje meir kryptert trafikk enn naboane sine. Då sender dei han til ein tvangsarbeidsleir berre for å statuere eit døme, slik at alle kan sjå kva som skjer med smartingar.

Så langt var eg villig til å vedde på at Xnet var under radaren til DHS, men det ville ikkje vare evig. Og etter i kveld var eg ikkje sikker på at eg var i noko betre form enn ein kinesisk dissident. Eg sette alle som logga seg på Xnet i fare. Lova brydde seg ikkje om du faktisk gjorde noko gale; dei var villige til å setje deg under mikroskopet berre for å vere statistisk unormal. Og eg kunne ikkje eingong stoppe det – no som Xnet var i gang, hadde det sitt eige liv. Eg måtte fikse det på ein annan måte.

Eg skulle ønskje eg kunne snakke med Jolu om dette. Han jobba hos ein internettleverandør kalla Pigspleen Net som hadde tilsett han då han var tolv, og han visste mykje meir om nettet enn eg gjorde. Viss nokon visste korleis vi skulle halde ræva vår ute av fengsel, så var det han.

Heldigvis planla Van, Jolu og eg å møtast for kaffi neste kveld på favorittstaden vår i Mission etter skulen. Offisielt var det vårt vekentlege Harajuku Fun Madness-teammøte, men med spelet kansellert og Darryl borte, var det stort sett berre ei vekentleg gråteøkt, supplert med omtrent seks telefonsamtalar og IM-ar om dagen som gjekk slik: «Går det bra? Skjedde det verkeleg?» Det ville vere godt å ha noko anna å snakke om.

*
**

«Du er gal,» sa Vanessa. «Er du faktisk, heilt, verkeleg, på ordentleg gal, eller kva?»

Ho hadde dukka opp i jenteskuleuniformen sin fordi ho hadde måtta ta den lange vegen heim, heilt ned til San Mateo-brua og så tilbake opp til byen, med ein shuttlebuss-teneste som skulen hennar opererte. Ho hata å bli sett offentleg i utstyret sitt, som var heilt Sailor Moon – eit plisséskjørt og ein tunika og knesokkar. Ho hadde vore i dårleg humør heilt sidan ho kom til kafeen, som var full av eldre, kulare, mørke emokunststudentar som kniste i lattekoppane sine då ho dukka opp.

«Kva vil du eg skal gjere, Van?» sa eg. Eg byrja å bli irritert sjølv. Skulen var uuthaldeleg no som spelet var vekke, no som Darryl var sakna. Heile dagen, i skuletimane mine, trøysta eg meg med tanken på å sjå laget mitt, det som var att av det. No krangla vi.

«Eg vil at du skal slutte å utsetje deg sjølv for fare, M1k3y.» Håra på nakken min reiste seg. Jada, vi brukte alltid team-kallenamna våre på teammøte, men no som kallenamnet mitt òg var assosiert med Xnet-bruken min, skremde det meg å høyre det sagt høgt på ein offentleg stad.

«Ikkje bruk det namnet offentleg meir,» snerra eg.

Van rista på hovudet. «Det er akkurat det eg snakkar om. Du kan hamne i fengsel for dette, Marcus, og ikkje berre du. Mange folk. Etter det som skjedde med Darryl—»

«Eg gjer dette for Darryl!» Kunststudentar snudde seg for å sjå på oss, og eg senka stemma. «Eg gjer dette fordi alternativet er å la dei sleppe unna med alt saman.»

«Du trur du skal stoppe dei? Du er gal. Dei er regjeringa.»

«Det er framleis landet vårt,» sa eg. «Vi har framleis rett til å gjere dette.»

Van såg ut som om ho skulle til å gråte. Ho tok eit par djupe pust og reiste seg. «Eg fikser det ikkje, eg er lei for det. Eg kan ikkje sjå på at du gjer dette. Det er som å sjå ei bilulykke i sakte film. Du kjem til å øydeleggje deg sjølv, og eg elsker deg for mykje til å sjå det skje.» Ho bøygde seg ned og gav meg ein hard klem og eit hardt kyss på kinnet som trefte munnvika mi. «Pass på deg sjølv, Marcus,» sa ho. Munnen min brann der leppene hennar hadde pressa seg. Ho gav Jolu same behandlinga, men midt på kinnet. Så gjekk ho.

Jolu og eg stirde på kvarandre etter at ho hadde gått.

Eg la andletet i hendene. «Fanken,» sa eg til slutt.

Jolu klappa meg på ryggen og bestilte ein ny latte til meg. «Det går bra,» sa han.

«Ein skulle tru Van, av alle, ville forstå.» Halve familien til Van budde i Nord-Korea. Foreldra hennar gløymde aldri at dei hadde alle dei folka buande under ein gal diktator, ute av stand til å flykte til Amerika, slik foreldra hennar hadde gjort.

Jolu trekte på skuldrene. «Kanskje det er difor ho er så stressa. Fordi ho veit kor farleg det kan bli.»

Eg visste kva han snakka om. To av onklane til Van hadde hamna i fengsel og aldri dukka opp igjen.

«Ja,» sa eg. «Så kvifor var ikkje du på Xnet i går kveld?»

Eg var takksam for avsporinga. Eg forklarte alt for han, det bayesiske greiene og frykta mi for at vi ikkje kunne halde fram med å bruke Xnet slik vi hadde gjort utan å bli tekne. Han lytta ettertenksamt.

«Eg ser kva du meiner. Problemet er at viss det er for mykje krypto i internettilknyttinga til nokon, vil dei skilje seg ut som uvanlege. Men viss du ikkje krypterer, vil du gjere det enkelt for skurkane å avlytte deg.»

«Ja,» sa eg. «Eg har prøvd å finne ut av det heile dagen. Kanskje vi kunne sakke ned tilknyttinga, spreie ho over fleire folks kontoar –»

«Fungerer ikkje,» sa han. «For å få det sakte nok til å forsvinne i støyen, måtte du i praksis stengje ned nettverket, noko som ikkje er eit alternativ.»

«Du har rett,» sa eg. «Men kva anna kan vi gjere?»

«Kva om vi endra definisjonen av normal?»

Og det var difor Jolu fekk jobb hos Pigspleen då han var 12. Gje han eit problem med to dårlege løysingar, og han ville finne ut ei tredje, heilt annleis løysing basert på å kaste alle føresetnadene dine. Eg nikka ivrig. «Fortel vidare.»

«Kva om den gjennomsnittlege internettbrukaren i San Francisco hadde mykje meir krypto i sin gjennomsnittlege dag på internett? Viss vi kunne

endre fordelinga slik at det er meir som femti-femti klartekst til chiffertekst, då ville brukarane som forsyner Xnet berre sjå normale ut.»

«Men korleis gjer vi det? Folk bryr seg berre ikkje nok om personvernet sitt til å surfe på nettet gjennom ei kryptert lenke. Dei ser ikkje kvifor det betyr noko om avlyttarar veit kva dei googlar etter.»

«Ja, men nettsider er små mengder trafikk. Viss vi fekk folk til å rutinemessig laste ned nokre få gigantiske krypterte filer kvar dag, ville det skape like mykje chiffertekst som tusenvis av nettsider.»

«Du snakkar om indienet,» sa eg.

«Nettopp,» sa han.

indienet – alltid med små bokstavar – var det som gjorde Pigspleen Net til ein av dei mest suksessrike uavhengige internettleverandørane i verda. Då dei store plateselskapa byrja å saksøkje fansen sin for å laste ned musikken deira, vart mange av dei uavhengige selskapa og artistane deira forferda. Korleis kan du tene pengar ved å saksøkje kundane dine? Grunnleggjaren av Pigspleen hadde svaret: ho opna ein avtale for alle artistar som ville jobbe med fansen sin i staden for å kjempe mot dei. Gje Pigspleen ein lisens til å distribuere musikken din til kundane sine, og dei ville gje deg ein del av abonnementsavgiftene basert på kor populær musikken din var. For ein indieartist er ikkje det store problemet piratkopiering, det er å vere ukjend: ingen bryr seg eingong nok om låtane dine til å stele dei. Det fungerte. Hundrevis av uavhengige artistar og selskap signerte med Pigspleen, og jo meir musikk det var, jo fleire fans bytte til å få internettenesta si frå Pigspleen, og jo meir pengar vart det for artistane. Innan eit år hadde internettleverandøren hundre tusen nye kundar, og no hadde den ein million til – meir enn halvparten av breibandstilknytingane i byen.

«Ei overhaling av indienet-koden har vore på planen min i månadsvis no,» sa Jolu. «Dei opphavlege programma vart skrivne veldig raskt og skittent, og dei kunne gjerast mykje meir effektive med litt arbeid. Men eg har berre ikkje hatt tid. Eit av punkta øvst på gjeremålslista har vore å kryptere tilknytingane, berre fordi Trudy likar det slik.» Trudy Doo var grunnleggjaren av Pigspleen. Ho var ein gamal San Francisco-pønklegende, songar/frontkvinne i det anarko-feministiske bandet Speedwhores, og ho var galen etter personvern. Eg kunne heilt tru at ho ville ha musikktenesta si kryptert av prinsipp.

«Vil det vere vanskeleg? Altså, kor lang tid vil det ta?»

«Vel, det finst tonnevis av gratis kryptokode på nettet, sjølvsagt,» sa Jolu. Han gjorde det han gjorde når han grov seg ned i eit saftig kodeproblem – fekk det fjerne blikket, tromma med handflatene på bordet, slik at kaffien skvulpa over i skålene. Eg hadde lyst til å le – alt kunne vere øydelagt og dritt og skummelt, men Jolu ville skrive den koden.

«Kan eg hjelpe?»

Han såg på meg. «Kva, trur du ikkje eg klarer det?»

«Kva?»

«Eg meiner, du gjorde heile denne Xnet-greia utan eingong å fortelje meg det. Utan å snakke med meg. Eg tenkte på ein måte at du ikkje trengde hjelpa mi med desse tinga.»

Eg vart heilt paff. «Kva?» sa eg igjen. Jolu såg verkeleg forbanna ut no. Det var tydeleg at dette hadde plaga han lenge. «Jolu –»

Han såg på meg, og eg kunne sjå at han var rasande. Korleis hadde eg oversett dette? Gud, eg var ein slik idiot nokre gonger. «Høyr her, kompis, det er inga stor sak –» noko som tydelegvis betydde at det var ei veldig stor sak «– det er berre det at, du veit, du spurde aldri. Eg hatar DHS. Darryl var min ven òg. Eg kunne verkeleg ha hjelpt til med det.»

Eg ville stikke hovudet mellom knea. «Høyr Jolu, det var verkeleg dumt av meg. Eg gjorde det klokka to om natta. Eg var berre galen då det skjedde. Eg –» Eg kunne ikkje forklare det. Ja, han hadde rett, og det var problemet. Klokka hadde vore to om natta, men eg kunne ha snakka med Jolu om det neste dag eller dagen etter. Eg hadde ikkje gjort det fordi eg visste kva han ville seie – at det var eit stygt hack, at eg måtte tenkje det betre gjennom. Jolu fann alltid ut korleis han skulle gjere 2-om-natta-ideane mine om til ekte kode, men det han kom ut med var alltid litt annleis enn det eg hadde funne på. Eg ville ha prosjektet for meg sjølv. Eg hadde vorte heilt oppslukt av å vere M1k3y.

«Eg er lei for det,» sa eg til slutt. «Eg er verkeleg, verkeleg lei for det. Du har heilt rett. Eg vart berre stressa og gjorde noko dumt. Eg treng verkeleg hjelpa di. Eg kan ikkje få dette til å fungere utan deg.»

«Meiner du det?»

«Sjølvsagt meiner eg det,» sa eg. «Du er den beste kodaren eg kjenner. Du er eit jævla geni, Jolu. Det ville ha vore ei ære om du ville hjelpe meg med dette.»

Han tromma med fingrane litt meir. «Det er berre– Du veit. Du er leiaren. Van er den smarte. Darryl var... Han var din nestkommanderande, fyren som hadde alt organisert, som passa på detaljane. Å vere programmeraren, det var mi greie. Det føltes som om du sa du ikkje trengde meg.»

«Å, herregud, eg er ein slik idiot. Jolu, du er den best kvalifiserte personen eg kjenner til å gjere dette. Eg er verkeleg, verkeleg, verkeleg–»

«Greitt, allereie. Stopp. Fint. Eg trur deg. Vi er alle skikkeleg ute å køyre no. Så ja, sjølvsagt kan du hjelpe. Vi kan sikkert til og med betale deg – eg har eit lite budsjett for kontrakt-programmerarar.»

«Verkeleg?» Ingen hadde nokon gong betalt meg for å skrive kode.

«Jada. Du er sikkert god nok til å vere verdt det.» Han gliste og slo meg i skuldra. Jolu er for det meste veldig avslappa, difor hadde han skremt meg så mykje.

Eg betalte for kaffien, og vi gjekk ut. Eg ringde foreldra mine og lét dei vite kva eg gjorde. Mora til Jolu insisterte på å lage smørbrød til oss. Vi låste oss inne på rommet hans med datamaskina hans og koden for indienet, og vi la ut på ein av dei store, maratonlange programmeringssesjonane. Då familien til Jolu gjekk til sengs rundt 23:30, klarte vi å kidnappe kaffimaskina opp på rommet hans og gå intravenøst med vår magiske kaffibønneforsyning.

Viss du aldri har programmert ei datamaskin, burde du gjere det. Det finst ingenting liknande i heile verda. Når du programmerer ei datamaskin, gjer ho nøyaktig det du ber ho om. Det er som å designe ei maskin – kva som helst maskin, som ein bil, som ein kran, som ein gasshengsel for ei dør – ved hjelp av matematikk og instruksjonar. Det er *awesome* i ordets rette forstand: det kan fylle deg med age.

Ei datamaskin er den mest kompliserte maskina du nokon gong vil bruke. Den er laga av milliardar av mikrominiaturiserte transistorar som kan konfigurerast til å køyre kva som helst program du kan førestille deg. Men når du set deg ned ved tastaturet og skriv ei linje med kode, gjer dei transistorane det du seier dei skal. Dei fleste av oss vil aldri bygge ein

bil. Så å seie ingen av oss vil nokon gong skape eit flysystem. Designe ei bygning. Planleggje ein by. Det er kompliserte maskiner, dei tinga, og dei er utilgjengelege for folk som deg og meg. Men ei datamaskin er, liksom, ti gonger meir komplisert, og den vil danse til kva som helst melodi du spelar. Du kan lære å skrive enkel kode på ein ettermiddag. Start med eit språk som Python, som vart skrive for å gje ikkje-programmerarar ein enklare måte å få maskina til å danse etter pipa si. Sjølv om du berre skriv kode i éin dag, éin ettermiddag, må du gjere det. Datamaskiner kan kontrollere deg, eller dei kan lette arbeidet ditt – viss du vil vere sjefen over maskinene dine, må du lære å skrive kode.

Vi skreiv mykje kode den kvelden.

Kapittel 8

Dette kapittelet er dedikert til Borders, den globale bokhandelgiganten som du kan finne i byar over heile verda – eg vil aldri gløyme då eg gjekk inn i den gigantiske Borders-butikken på Orchard Road i Singapore og oppdaga ei hylle fullasta med romanane mine! I mange år var Borders i Oxford Street i London vertskap for Pat Cadigan sine månadlege science fiction-kveldar, der lokale og tilreisande forfattarar las frå verka sine, snakka om science fiction og møtte fansen sin. Når eg er i ein framand by (noko som skjer ofte) og treng ei flott bok til neste flytur, ser det alltid ut til å vere ein Borders som er stappfull av gode val – eg er spesielt glad i Borders på Union Square i San Francisco.

Eg var ikkje den einaste som vart ramma av histogramma. Mange folk har unormale trafikk-mønster, unormale bruksmønster. Unormalt er så vanleg at det er praktisk talt normalt. Xnet var full av desse historiene, det same var avisene og TV-nyheitene. Ektemenn vart tekne i utruskap; koner vart tekne i utruskap, ungdom vart tekne i å snike seg ut med ulovlege kjærastar. Ein gut som ikkje hadde fortalt foreldra sine at han hadde AIDS vart teken då han drog til klinikken for å hente medisinarane sine. Det var dei som hadde noko å gøyme – ikkje skuldige folk, men folk med hemmelegheiter. Det var endå fleire folk som ikkje hadde noko å gøyme i det heile, men som likevel tok seg nær av å bli plukka opp og avhøyrd. Tenk deg om nokon låste deg inne i baksetet på ein politibil og kravde at du skulle bevise at du ikkje er ein terrorist.

Det var ikkje berre kollektivtransporten. Dei fleste sjåførar i Bay Area har eit FasTrak-pass festa til solskjermen. Dette er ei lita radiobasert «lommebok» som betaler bompengane for deg når du kryssar bruene, slik at du slepp bryet med å sitje i kø i timevis ved bomstasjonane. Dei hadde tredobla prisen for å bruke kontantar for å kome over brua (sjølv om dei alltid juksa med dette, og sa at FasTrak var billigare, ikkje at anonyme kontantar var dyrare). Dei få som framleis heldt stand, forsvann etter at talet på kontantfelt vart redusert til berre eitt per bruhovud, slik at kontantkøane vart endå lenger. Så viss du er lokal, eller viss du køyrer ein leigebil frå eit lokalt byrå, har du ein FasTrak.

Det viser seg at bomstasjonar ikkje er den einaste staden FasTrak-passet ditt blir lese, altså. DHS hadde plassert FasTrak-lesarar over heile byen – når du køyrde forbi dei, logga dei tidspunktet og ID-nummeret

ditt, og bygde eit stadig meir perfekt bilete av kven som drog kvar, når, i ein database som vart supplert av «fartskamera», «raudt lys-kamera» og alle dei andre skiltkameraa som hadde dukka opp som paddehattar.

Ingen hadde tenkt så mykje over det. Og no som folk følgde med, byrja vi alle å leggje merke til små ting, som at FasTrak ikkje har ein av-knapp. Så viss du køyrde bil, var det like sannsynleg at du vart stoppa av ein SFPD-patrolje som ville vite kvifor du hadde teke så mange turar til Home Depot i det siste, og kva den midnattsturen opp til Sonoma førre veke handla om?

Dei små demonstrasjonane rundt i byen i helgene voks. Femti tusen menneske marsjerte ned Market Street etter ei veke med denne overvakinga. Eg brydde meg ikkje. Dei som hadde okkupert byen min brydde seg ikkje om kva dei innfødde ønskte. Dei var ein erobrande hær. Dei visste korleis vi følte om det.

Ein morgon kom eg ned til frukost akkurat i tide til å høyre pappa fortelje mamma at dei to største drosjeselskapa skulle gje «rabatt» til folk som brukte spesielle kort for å betale for turane sine, visstnok for å gjere sjåførane tryggare ved å redusere mengda kontantar dei bar på seg. Eg lurte på kva som ville skje med informasjonen om kven som tok kva drosjar kvar.

Eg innsåg kor nære på det hadde vore. Den nye indienet-klienten hadde vorte dytta ut som ei automatisk oppdatering akkurat då desse tinga byrja å bli ille, og Jolu fortalde meg at 80 prosent av trafikken han såg hos Pigspleen no var kryptert. Xnet kunne akkurat ha vorte redda.

Pappa dreiv meg til vanvit, derimot.

«Du er paranoid, Marcus,» fortalde han meg over frukosten ein dag då eg fortalde han om karane eg hadde sett politiet ransake på BART dagen før.

«Pappa, det er latterleg. Dei fangar ingen terroristar, gjer dei vel? Det gjer berre folk redde.»

«Dei har kanskje ikkje fanga nokon terroristar enno, men dei får i alle fall mykje avskum vekk frå gatene. Sjå på narkolangarane – det står at dei har sett dusinvis av dei i fengsel sidan alt dette starta. Hugsar du då dei narkisane rana deg? Viss vi ikkje tek langarane deira, blir det berre verre.» Eg hadde vorte rana året før. Dei hadde vore ganske sivilisert. Ein

tynn fyr som lukta vondt fortalde meg at han hadde ein pistol, den andre bad meg om lommeboka. Dei lét meg til og med behalde ID-kortet mitt, sjølv om dei tok debetkortet og Fast Pass-kortet. Det hadde likevel skremt livet av meg og etterlate meg paranoid og sjekkande over skuldra i vekevis.

«Men dei fleste folka dei stoppar, gjer ingenting gale, pappa,» sa eg. Dette byrja å gå inn på meg. Min eigen far! «Det er galskap. For kvar skuldig person dei fangar, må dei straffe tusenvis av uskuldige menneske. Det er berre ikkje bra.»

«Uskuldige? Karar som er utru mot konene sine? Narkolangarar? Du forsvarer dei, men kva med alle dei som døydde? Viss du ikkje har noko å gøyme —»

«Så du ville ikkje hatt noko imot om dei stoppa deg?» Histogramma til pappa hadde vist seg å vere deprimerande normale så langt.

«Eg ville sett på det som ei plikt,» sa han. «Eg ville vore stolt. Det ville fått meg til å føle meg tryggare.»

Lett for han å seie.

*
**

Vanessa likte ikkje at eg snakka om desse tinga, men ho var for smart til at eg kunne halde meg unna temaet lenge. Vi var saman heile tida, og snakka om vêret og skulen og slikt, og så, på ein eller annan måte, var eg tilbake på dette temaet. Vanessa var kul når det skjedde – ho klikka ikkje på meg igjen – men eg kunne sjå at det plaga ho.

Likevel.

«Seriøst. Vi kan gjere dette. Vi kan lett rote til profilane. Å få folk stoppa er enkelt.»

Ho reiste seg opp, dytta håret vekk frå andletet og såg på meg. Eg kjende eit lite vipp i magen, og tenkte at ho var verkeleg imponert over meg.

«Så pappa seier, ‘Eg ville sett på det som ei plikt.’ Kan du fuckings tru det? Altså, herregud! Eg var nesten på nippet til å fortelje han då om å ha vore i fengsel, og spørje han om han meinte *det* var ‘plikta’ vår!» Vi sat i graset i Dolores Park etter skulen og såg på hundane som jaga frisbeear. Van hadde vore heime og skifta til ei gammal t-skjorte for eit av favoritt-

tecno-brega-banda sine frå Brasil, Carioca Proibidão – den forbodne karen frå Rio. Ho hadde fått skjorta på ein konsert vi alle hadde vore på for to år sidan, då vi sneik oss ut på eit stort eventyr nede ved Cow Palace, og ho hadde vakse ein tomme eller to sidan då, så den var stram og gled oppover magen hennar og viste den flate, vesle navlen. Ho la seg tilbake i den svake sola med auga lukka bak solbrillene, og tærne vrikka i sandalane. Eg hadde kjent Van sidan tidenes morgon, og når eg tenkte på ho, såg eg vanlegvis den vesle jenta eg hadde kjent med hundrevis av skranglande armband laga av oppskorne brusboksar, som spelte piano og ikkje kunne danse om det så hadde stått om livet. Der vi sat i Dolores Park, såg eg ho plutseleg slik ho var. Ho var heilt h4wt – det vil seie, hot. Det var som å sjå på det biletet av ein vase og leggje merke til at det òg var to andlet. Eg kunne sjå at Van berre var Van, men eg kunne òg sjå at ho var utruleg pen, noko eg aldri hadde lagt merke til. Sjølv sagt hadde Darryl visst det heile tida, og tru ikkje at eg ikkje vart nedtrykt på ny då eg innsåg det.

«Du kan ikkje fortelje det til faren din, veit du,» sa ho. «Du ville sette oss alle i fare.» Auga hennar var lukka, og brystet hennar heva og senka seg med pusten, noko som var distraherande på ein veldig flau måte.

«Ja,» sa eg, dystert. «Men problemet er at eg veit han berre tullar. Viss du stoppa faren min og fekk han til å bevisе at han ikkje var ein barnemishandlande, narkolangande terrorist, ville han gått amok. Heilt av skaftet. Han hatar å bli sett på vent når han ringjer om kredittkortrekninga si. Å bli låst inne i baksetet på ein bil og avhøyrde i ein time ville gjeve han ein aneurisme.»

«Dei slepp unna med det berre fordi dei normale føler seg sjølv gode samanlikna med dei unormale. Viss alle vart stoppa, ville det vore ein katastrofe. Ingen ville nokon gong kome seg nokon stad, alle ville venta på å bli avhøyrde av politiet. Total trafikkork.»

Wow.

«Van, du er eit reint geni,» sa eg.

«Fortel meg om det,» sa ho. Ho hadde eit slapt smil og såg på meg gjennom halvlukka auge, nesten romantisk.

«Det er arphid-klonarane,» sa eg. «Dei er superenkla å lage. Berre flash fastvaren på ein ti-dollars Radio Shack-lesar/skrivar, så er du ferdig. Det

vi gjer, er å gå rundt og tilfeldig byte brikkene på folk, og skrive over Fast Pass- og FasTrak-korta deira med kodane til andre folk. Det vil få alle til å framstå heilt rare og forvirrande, og få alle til å sjå skuldige ut: total trafikkork.»

Van snurpa leppene og senka solbrillene, og eg innsåg at ho var så sint at ho ikkje klarte å snakke. «Ha det, Marcus,» sa ho, og reiste seg. Før eg visste ordet av det, gjekk ho vekk så fort at ho nesten sprang.

«Van!» ropte eg, reiste meg og sprang etter ho. «Van! Vent!»

Ho auka farten, slik at eg måtte springe for å ta ho igjen. «Van, kva i helvete,» sa eg, og greip armen hennar. Ho rykte han til seg så hardt at eg slo meg sjølv i andletet.

«Du er gal, Marcus. Du kjem til å setje alle dei små Xnet-venene dine i livsfare, og på toppen av det heile kjem du til å gjere heile byen om til terrormistenkte. Kan du ikkje stoppe før du skadar desse folka?»

Eg opna og lukka munnen eit par gonger. «Van, det er ikkje eg som er problemet, det er dei. Det er ikkje eg som arresterer folk, fengslar dei, får dei til å forsvinne. Det er Sikkerheitsdepartementet som gjer det. Eg kjempar imot for å få dei til å stoppe.»

«Korleis? Ved å gjere det verre?»

«Kanskje det må bli verre for å bli betre, Van. Var det ikkje det du sa? Viss alle vart stoppa—»

«Det var ikkje det eg meinte. Eg meinte ikkje at du skulle få alle arrestert. Om du vil protestere, bli med i protestrørsla. Gjer noko positivt. Lærte du ingenting av Darryl? Ingenting?»

«Det kan du banne på at eg gjorde,» sa eg, og mista fatninga. «Eg lærte at ein ikkje kan stole på dei. At viss du ikkje kjempar mot dei, så hjelper du dei. At dei vil gjere landet om til eit fengsel viss vi let dei. Kva lærte du, Van? Å vere redd heile tida, å sitje stille og halde hovudet nede og håpe du ikkje blir lagt merke til? Trur du det kjem til å bli betre? Viss vi ikkje gjer noko, er dette så bra som det blir. Det vil berre bli verre og verre frå no av. Vil du hjelpe Darryl? Hjelp meg å felle dei!»

Der var det igjen. Løftet mitt. Ikkje om å få Darryl fri, men om å felle heile DHS. Det var galskap, sjølv eg visste det. Men det var det eg planla å gjere. Ingen tvil om det.

Van skubba meg hardt med begge hendene. Ho var sterk frå skuleidrett – fekting, lacrosse, landhockey, alle jenteskule-sportane – og eg hamna på ræva på det ekle fortauet i San Francisco. Ho stakk av, og eg følgde ikkje etter.

*
**

Det viktige med tryggingssystem er ikkje korleis dei fungerer, det er korleis dei sviktar.

Det var den første linja i mitt første blogginnlegg på Open Revolt, mi Xnet-side. Eg skreiv som M1k3y, og eg var klar til å gå til krig.

Kanskje all den automatiske screeninga er meint å fange terroristar. Kanskje den vil fange ein terrorist før eller seinare. Problemet er at den fangar oss òg, sjølv om vi ikkje gjer noko gale. Jo fleire folk den fangar, jo meir skjør blir den. Viss den fangar for mange folk, dør den.

Tek de poenget?

Eg limte inn rettleiinga for å byggje ein arphid-klonar, og nokre tips for å kome nær nok folk til å lese og skrive brikkene deira. Eg putta min eigen klonar i lomma på den gamle, svarte motorsykkeljakkka mi i skinn med pansra lommer og drog til skulen. Eg klarte å klone seks brikker mellom heime og Chavez High.

Det var krig dei ville ha. Det var krig dei skulle få.

*
**

Om du nokon gong bestemmer deg for å gjere noko så dumt som å byggje ein automatisk terrordetektor, er her ei matematikklelse du må lære først. Den blir kalla «falsk positiv-paradokset», og den er litt av ei nøtt.

Sei at du har ein ny sjukdom, kalla super-AIDS. Berre éin av ein million får super-AIDS. Du utviklar ein test for super-AIDS som er 99 prosent nøyaktig. Det vil seie, 99 prosent av tida gjev den korrekt resultat – sant viss personen er smitta, og usant viss personen er frisk.

Du testar ein million menneske.

Éin av ein million menneske har super-AIDS. Éin av hundre personar du testar vil generere ein «falsk positiv» – testen vil seie at han har super-AIDS sjølv om han ikkje har det. Det er det «99 prosent nøyaktig» betyr: éin prosent feil.

Kva er éin prosent av ein million?

$$1\,000\,000 / 100 = 10\,000$$

Éin av ein million menneske har super-AIDS. Viss du testar ein million tilfeldige menneske, vil du sannsynlegvis berre finne eitt tilfelle av ekte super-AIDS. Men testen din vil ikkje identifisere éin person som har super-AIDS. Den vil identifisere 10 000 personar som har det. Din 99 prosent nøyaktige test vil ha ei unøyaktigheit på 99,99 prosent.

Det er paradokset med falske positivar. Når du prøver å finne noko veldig sjeldan, må nøyaktigheita til testen din matche sjeldenheita til tingen du leitar etter. Viss du prøver å peike på ein enkelt piksel på skjermen din, er ein spiss blyant ein god peikar: blyantspissen er mykje mindre (meir nøyaktig) enn pikslane. Men ein blyantspiss er ikkje god til å peike på eit enkelt atom i skjermen din. For det treng du ein peikar – ein test – som har ein piss på eit atom eller mindre.

Dette er paradokset med falske positivar, og her er korleis det gjeld for terrorisme:

Terroristar er veldig sjeldne. I ein by med tjue millionar som New York, kan det vere ein eller to terroristar. Kanskje ti av dei på det meste. $10 / 20\,000\,000 = 0,00005$ prosent. Ein tjue-tusendels prosent. Det er ganske sjeldan, ja. Sei no at du har ei programvare som kan sile gjennom alle bankregister, eller bompasseringar, eller kollektivtransportdata, eller telefonsamtaledata i byen og fange terroristar 99 prosent av tida.

I ein pott på tjue millionar menneske, vil ein 99 prosent nøyaktig test identifisere to hundre tusen menneske som terroristar. Men berre ti av dei er terroristar. For å fange ti skurkar, må du hente inn og etterforske to hundre tusen uskuldelege menneske.

Gjett kva? Terrorisme-testar er ikkje i nærleiken av 99 prosent nøyaktige. Meir som 60 prosent nøyaktige. Nokre gongar berre 40 prosent nøyaktige.

Det alt dette betydde, var at DHS hadde lagt opp til å feile stort. Dei prøvde å oppdage utruleg sjeldne hendingar – at ein person er ein terrorist – med unøyaktige system. Er det noko rart vi klarte å lage eit slikt rot?

*
**

Ei veke inn i Operasjon Falsk Positiv gjekk eg plystrande ut ein tysdagsmorgon. Eg rocka til ny musikk eg hadde lasta ned frå Xnet kvelden før – mange folk sende M1k3y små digitale gåver for å takke for at han gav dei håp. Eg svinga inn på 23rd Street og tok forsiktig dei smale steintrappene som var hogde inn i fjellsida. Medan eg gjekk ned, passerte eg Herr Wiener Dog.

Eg veit ikkje det verkelege namnet til Herr Wiener Dog, men eg ser han nesten kvar dag, der han går tur med tre pesande dachsar sine opp trappa til den vesle parken. Å presse seg forbi dei alle er så å seie umogleg, og eg endar alltid opp med å vikle meg inn i eit band, bli dytta inn i hagen til nokon, eller sitjande på støtfangaren til ein av bilane som er parkerte ved fortauskanten. Herr Wiener Dog er tydelegvis Ein Viktig Person, for han har ei fancy klokke og har alltid på seg ein pen dress. Mentalt har eg anteke at han jobbar nede i finansdistriktet.

I dag, då eg streifa borti han, utløyste eg arphid-klonaren min, som allereie låg klar i lomma på skinnjakka mi. Klonaren saug ned numra frå kredittkorta og bilnøklane hans, passet hans og hundrelappane i lommeboka hans. Samtidig som den gjorde det, blinka den nokre av dei med nye nummer, tekne frå andre folk eg hadde streifa borti. Det var som å byte skilt på ein haug med bilar, men usynleg og umiddelbart. Eg smilte unnskyldande til Herr Wiener Dog og heldt fram ned trappa. Eg stoppa ved tre av bilane lenge nok til å byte FasTrak-brikkene deira med nummer tekne frå alle bilane eg hadde gått forbi dagen før.

Du tenkjer kanskje at eg var litt aggressiv her, men eg var forsiktig og konservativ samanlikna med mange av Xnet-folka. Eit par jenter på kjemiteknikk-programmet ved UC Berkeley hadde funne ut korleis dei kunne lage eit ufarleg stoff av kjøkkenprodukt som ville utløyse ein eksplosiv-sniffer. Dei hadde hatt det moro med å strø det på koffertane og jakkene til professorane sine, og så gøyme seg og sjå på dei same professorane prøve å kome seg inn i auditoria og bibliotek på campus, berre for å bli takla av dei nye tryggingsstyrkane som hadde dukka opp

overalt. Andre folk ville finne ut korleis dei kunne strø konvoluttar med stoff som ville teste positivt for miltbrann, men alle andre meinte dei var galne. Heldigvis verka det ikkje som om dei kom til å klare å finne det ut.

Eg gjekk forbi San Francisco General Hospital og nikka tilfreds då eg såg dei enorme køane ved inngangsdørene. Dei hadde òg ein politikontroll, sjølvst, og det var nok Xnet-folk som jobba som praktikantar og kantinearbeidarar og slikt der til at alle sine adgangskort hadde vorte krølla til og bytta rundt. Eg hadde lese at tryggingssjekkane hadde lagt til ein time på arbeidsdagen til alle, og fagforeiningane trua med å gå ut i streik med mindre sjukehuset gjorde noko med det.

Nokre kvartal seinare såg eg ein endå lengre kø til BART-en. Politi gjekk opp og ned i køen og peika ut folk og kalla dei til side for avhøyr, veskesjekk og kroppsvisitering. Dei vart saksøkte heile tida for å gjere dette, men det verka ikkje som om det sakka dei ned.

Eg kom til skulen litt for tidleg og bestemte meg for å gå ned til 22nd Street for å få ein kaffi – og passerte ein politikontroll der dei stoppa bilar for sekundærinspeksjon.

Skulen var ikkje mindre vill – tryggingsvaktene ved metalldetektorane sveipa òg skule-ID-ane våre og trekte ut elevar med merkelege rørsler for avhøyr. Unødvendig å seie, hadde vi alle ganske rare rørsler. Unødvendig å seie, byrja timane ein time eller meir seinare. Timane var galne. Eg trur ikkje nokon klarte å konsentrere seg. Eg overhøyrde to lærarar snakke om kor lang tid det hadde teke dei å kome seg heim frå jobb dagen før, og planla å snike seg tidleg ut den dagen.

Det var så vidt eg klarte å la vere å le. Falske positivar slår til igjen!

Sanneleg slapp dei oss ut av timen tidleg – eg tok den lange vegen heim, og sirkla gjennom Mission for å sjå kaoset. Lange bilkøar. BART-stasjonar med køar rundt kvartala. Folk som banna til minibankar som ikkje ville gje dei pengar fordi kontoane deira hadde blitt frosne grunna mistenkjeleg aktivitet (det er faren med å kople bankkontoen din rett til FasTrak- og Fast Pass-korta dine!).

Eg kom heim, laga eit smørbrød og logga meg på Xnet. Det hadde vore ein god dag. Folk frå heile byen jubla over suksessane sine. Vi hadde bringa byen San Francisco til stillstand. Nyheitsreportasjane stadfesta det – dei kalla DHS amok, og skulda alt på den falske «tryggleiken» som

skulle verne oss mot terrorisme. Næringslivsseksjonen i San Francisco Chronicle gav heile førstesida si til eit estimat over den økonomiske kostnaden av DHS-tryggleiken som følgje av tapte arbeidstimar, møte og så vidare. Ifølgje økonomen til Chronicle ville ei veke med dette tullet koste byen meir enn bombinga av Bay Bridge hadde gjort. Mwa-ha-ha-ha.

Den beste delen: Pappa kom heim seint den kvelden. Veldig seint. Tre timar for seint. Kvifor? Fordi han hadde vorte stoppa, ransaka, avhøyrd. Så skjedde det igjen. To gonger.

To gonger!

Kapittel 9

*Dette kapittelet er dedikert til Compass Books/Books Inc, den eldste uavhengige bokhandelen i vestlege USA. Dei har butikkar opp og ned langs California, i San Francisco, Burlingame, Mountain View og Palo Alto, men det kulaste av alt er at dei driv ein knallbra bokhandel midt i Disneyland's Downtown Disney i Anaheim. Eg er ein ihuga Disney-park-fan (sjå min første roman, *Down and Out in the Magic Kingdom*, om du ikkje trur meg), og kvar gong eg har budd i California, har eg kjøpt meg eit årskort til Disneyland, og på praktisk talt kvart besøk stikk eg innom Compass Books i Downtown Disney. Dei har eit strålende utval av uautoriserte (og til og med kritiske) bøker om Disney, i tillegg til eit stort mangfald av barnebøker og science fiction, og kafeen ved sida av lagar ein fantastisk cappuccino.*

Han var så sint at eg trudde han kom til å sprekke. Hugsar du eg sa eg berre sjeldan hadde sett han miste fatninga? Den kvelden mista han ho meir enn han nokon gong hadde gjort.

«Du vil ikkje tru det. Denne politimannen, han var kanskje atten år gammal, og han heldt fram med å seie: 'Men sir, kvifor var De i Berkeley i går viss klienten Dykkar er i Mountain View?' Eg heldt fram med å forklare han at eg underviser i Berkeley, og så sa han: 'Eg trudde De var konsulent,' og så byrja vi på nytt. Det var som ein slags situasjonskomedie der politiet hadde vorte treft av ein dumheitsstråle.»

«Det som er verre, var at han heldt fram med å insistere på at eg hadde vore i Berkeley i dag òg, og eg heldt fram med å seie nei, det hadde eg ikkje, og han sa at det hadde eg. Så viste han meg FasTrak-rekninga mi, og der stod det at eg hadde køyrt over San Mateo-brua tre gonger den dagen!

«Det er ikkje alt,» sa han, og trekte pusten på ein måte som lét meg vite at han var skikkeleg forbanna. «Dei hadde informasjon om kvar eg hadde vore, stader som ikkje hadde bomstasjon. Dei hadde sjekka passet mitt rett på gata, tilfeldig. Og det var feil! Herregud, eg meiner, dei spionerer på oss alle, og dei er ikkje eingong kompetente!»

Eg hadde drive ned på kjøkkenet medan han rasa der, og no såg eg på han frå dørkarmen. Mamma møtte blikket mitt, og vi heva begge augebryna som for å seie: *Kven skal seie 'k-v-a-v-a-r-d-e-t-e-g-s-a' til*

han? Eg nikka til ho. Ho kunne bruke sine ekteskaplege krefter til å nøytralisere raseriet hans på ein måte som var utanfor rekkevidda til ein son.

«Drew,» sa ho, og greip han i armen for å få han til å slutte å gå fram og tilbake på kjøkkenet, viftande med armane som ein gatepredikant.

«Kva?» snerra han.

«Eg trur du skuldar Marcus ei unnskyldning.» Ho heldt stemma jamn og roleg. Pappa og eg er hissigproppane i heimen – mamma er ei klippe.

Pappa såg på meg. Auga hans smalna medan han tenkte eit minutt.

«Greitt,» sa han til slutt. «Du har rett. Eg snakka om kompetent overvaking. Desse karane var totale amatørar. Eg er lei for det, son,» sa han. «Du hadde rett. Det der var latterleg.» Han strekte ut handa og handhelste på meg, og gav meg så ein fast, uventa klem.

«Herregud, kva gjer vi med dette landet, Marcus? Din generasjon fortener å arve betre enn dette.» Då han slapp meg, kunne eg sjå dei djupe rynkene i andletet hans, linjer eg aldri hadde lagt merke til før.

Eg gjekk opp på rommet mitt igjen og spelte nokre Xnet-spel. Det var eit bra fleirspel-spel, eit mekanisk piratspel der du måtte på oppdrag kvar eller annan dag for å trekkje opp fjør-mekanismen til heile mennesket ditt før du kunne dra på plyndring og herjing igjen. Det var den typen spel eg hata, men ikkje klarte å slutte å spele: mange repeterande oppdrag som ikkje var særleg tilfredsstillande å fullføre, litt spelar-mot-spelar-kamp (slåsting om kven som skulle vere kaptein på skipet) og få kule gåter du måtte finne ut av. For det meste skapte slike spel lengsel etter Harajuku Fun Madness, som balanserte det å springe rundt i den verkelege verda, finne ut av gåter på nettet og leggje strategiar med laget ditt.

Men i dag var det akkurat det eg trengde. Tanketom underhaldning. Stakkars pappa. Eg hadde gjort det mot han. Før hadde han vore glad, trygg på at skattepengane hans vart brukte på hans tryggleik. Eg hadde øydelagt den tryggleiken. Den var falsk i utgangspunktet, sjølv sagt, men den hadde halde han gåande. Når eg såg han no, elendig og nedbroten, lurte eg på om det var betre å vere klarsynt og håplaus eller å leve i eit narreparadis. Den skamma – skamma eg hadde følt sidan eg gav opp

passorda mine, sidan dei hadde knekt meg – kom tilbake, og etterlét meg slapp og med eit ønske om å berre kome meg vekk frå meg sjølv.

Karakteren min var ein dekksgut på piratskipet *Zombie Charger*, og han hadde gått tom for energi medan eg hadde vore fråkopla. Eg måtte sende lynmeldingar til alle dei andre spelarane på skipet mitt til eg fann ein som var villig til å trekkje meg opp. Det heldt meg oppteken. Eg likte det, faktisk. Det var noko magisk med at ein heilt framand gjorde deg ein teneste. Og sidan det var Xnet, visste eg at alle dei framande var vener, på ein måte.

Kvar er du?

Karakteren som trekte meg opp heitte Lizanator, og den var kvinneleg, sjølv om det ikkje betydde at det var ei jente. Gutar hadde ein rar dragning mot å spele kvinnelege karakterar.

San Francisco

sa eg.

Nei, din tosk, kvar i San Fran er du?

Kvifor, er du ein pervo?

Det stoppa vanlegvis den samtalelinja. Sjølv sagt var kvart spelrom fullt av pedofile og pervoar, og politi som lata som dei var pedo- og pervo-agn (sjølv om eg verkeleg håpte det ikkje var noko politi på Xnet!). Ei slik skulding var nok til å skifte tema ni av ti gonger.

Mission? Potrero Hill? Noe? East Bay?

Berre trekk meg opp, ok takk?

Ho slutta å trekkje.

Er du redd?

Kva så, kvifor bryr du deg?

Berre nysgjerrig

Eg fekk ein dårleg vibb av ho. Ho var tydelegvis meir enn berre nysgjerrig. Kall det paranoia. Eg logga av og slo av Xbox-en min.

*
**

Pappa såg på meg over bordet neste morgon og sa: «Det ser ut til at det i alle fall kjem til å bli betre.» Han gav meg ei utgåve av Chronicle, opna på side tre.

Ein talsmann for Sikkerhetsdepartementet har stadfesta at kontoret i San Francisco har bedt om 300 prosent auke i budsjett og personell frå Washington DC.

Kva?

Generalmajor Graeme Sutherland, kommanderande offiser for DHS-operasjonar i Nord-California, stadfesta førespurnaden på ein pressekonferanse i går, og merka seg at ein auke i mistenkjeleg aktivitet i Bay Area var årsaka til førespurnaden. «Vi sporer ein auke i undergrunnsprat og -aktivitet, og trur at sabotørar med vilje produserer falske tryggingsvarslar for å undergrave innsatsen vår.»

Auga mine gjekk i kryss. Aldri i livet.

«Dei falske alarmane er potensielt ‘radar-agn’ meint for å skjule reelle angrep. Den einaste effektive måten å kjempe mot dei på er å auke bemanninga og analytikarmengda slik at vi kan etterforske kvar einaste ledetråd fullt ut.»

Sutherland merka seg at forseinkingane som vart opplevde over heile byen var «uheldige» og forplikta seg til å eliminere dei.

Eg fekk ein visjon av byen med fire eller fem gonger så mange DHS-handhevarar, henta inn for å kompensere for mine eigne dumme idear. Van hadde rett. Jo meir eg kjempa mot dei, jo verre kom det til å bli.

Pappa peika på avisa. «Desse karane er kanskje toskar, men dei er metodiske toskar. Dei vil berre halde fram med å kaste ressursar på dette problemet til dei løyser det. Det er handterleg, veit du. Å grave i all data i byen, følgje opp kvar einaste leining. Dei kjem til å fange terroristane.»

Eg mista fatninga. «Pappa! Høyrer du på deg sjølv? Dei snakkar om å etterforske praktisk talt kvar einaste person i byen San Francisco!»

«Ja,» sa han, «det er rett. Dei vil fange kvar einaste velferdssnik, kvar einaste dopseljar, kvar einaste drittsekk og kvar einaste terrorist. Berre vent. Dette kan vere det beste som nokon gong har hendt dette landet.»

«Sei at du tullar,» sa eg. «Eg ber deg. Trur du det var det dei meinte då dei skreiv grunnlova? Kva med Bill of Rights?»

«Bill of Rights vart skriven før datainnsamling,» sa han. Han var utruleg roleg, overtydd om si eiga rett. «Retten til organisasjonsfridom er fin, men kvifor skulle ikkje politiet få lov til å grave i det sosiale nettverket ditt for å finne ut om du heng med gjengmedlemer og terroristar?»

«Fordi det er ein invasjon av personvernet mitt!» sa eg.

«Kva er problemet? Vil du heller ha personvern eller terroristar?»

Argh. Eg hata å krangle med pappa slik. Eg trengde ein kaffi. «Pappa, kom igjen. Å ta frå oss personvernet fangar ikkje terroristar: det er berre til ulempe for vanlege folk.»

«Korleis veit du at det ikkje fangar terroristar?»

«Kvar er terroristane dei har fanga?»

«Eg er sikker på at vi vil sjå arrestasjonar snart. Berre vent.»

«Pappa, kva i helvete har skjedd med deg sidan i går kveld? Du var klar til å gå amok på politiet for å ha stoppa deg—»

«Ikkje bruk den tonen med meg, Marcus. Det som har skjedd sidan i går kveld, er at eg har hatt sjansen til å tenkje over det og lese dette.» Han rasla med avisa. «Grunnen til at dei fanga meg, er at skurkane aktivt jamar dei. Dei må justere teknikkane for å overvinne jamminga. Men dei vil klare det. I mellomtida er ein og annan vegstopp ein liten pris å betale. Dette er ikkje tida for å leike advokat om Bill of Rights. Dette er tida for å gjere nokre offer for å halde byen vår trygg.»

Eg klarte ikkje å ete opp toasten min. Eg sette tallerkenen i oppvaskmaskina og drog til skulen. Eg måtte kome meg ut derifrå.

*
**

Xnet-folka var ikkje glade for den auka politiovervakinga, men dei kom ikkje til å ta det liggjande. Nokre ringde eit innringingsprogram på KQED og fortalde dei at politiet kasta bort tida si, at vi kunne sabotere systemet

raskare enn dei kunne løyse det opp. Opptaket var det mest nedlasta på Xnet den kvelden.

«Dette er California Live, og vi snakkar med ein anonym innringar frå ein telefonkiosk i San Francisco. Han har si eiga informasjon om forseinkingane vi har møtt rundt i byen denne veka. Innringar, du er på lufta.»

«Ja, yo, dette er berre byrjinga, skjønar du? Eg meiner, liksom, vi er berre så vidt i gang. La dei hyre ein milliard snutar og setje ein kontrollpost på kvart hjørne. Vi skal jamme alle! Og liksom, alt dette tullet om terroristar? Vi er ikkje terroristar! Slapp av, eg meiner, verkeleg! Vi jamar systemet fordi vi hatar DHS, og fordi vi elsker byen vår. Terroristar? Eg kan ikkje eingong stove jihad. Peace out.»

Han høyrdest ut som ein idiot. Ikkje berre dei usamanhengande orda, men også den skadefro tonen hans. Han høyrdest ut som ein gutunge som var usømeleg stolt av seg sjølv. Han *var* ein gutunge som var usømeleg stolt av seg sjølv.

Xnet gjekk amok over dette. Mange meinte han var ein idiot for å ringje inn, medan andre meinte han var ein helt. Eg bekymra meg for at det truleg var eit kamera retta mot telefonkiosken han hadde brukt. Eller ein arphid-lesar som kunne ha snappa opp Fast Pass-kortet hans. Eg håpte han hadde vore smart nok til å tørke fingeravtrykka sine av mynten, halde hetta oppe og late alle arphid-brikkene sine vere heime. Men eg tvilte. Eg lurte på om han kom til å få eit bank på døra snart.

Måten eg visste at noko stort hadde skjedd på Xnet, var at eg plutselig fekk ein million e-postar frå folk som ville at M1k3y skulle vite om dei siste hendingane. Akkurat då eg las om Herr Kan-Ikkje-Stave-Jihad, gjekk innboksen min amok. Alle hadde ei melding til meg – ein link til ein livejournal på Xnet – ein av dei mange anonyme bloggane som var baserte på Freenet-dokumentpubliseringssystemet som òg vart brukt av kinesiske demokratiforkjemparar.

Nære på

Vi jamma på Embarcadero i kveld og tulla rundt med å gje alle ein ny bilnøkkel eller dørnøkkel eller Fast Pass eller FasTrak, og kasta rundt litt falskt krut. Det var politi overalt, men vi var smartare enn dei; vi er der nesten kvar kveld og blir aldri tekne.

Så vi vart tekne i kveld. Det var ein dum feil, vi vart slurvete, vi vart tekne. Det var ein sivil politimann som fanga kompisen min og så tok resten av oss. Dei hadde følgt med på folkemengda lenge, og dei hadde ein av dei lastebilane i nærleiken, og dei tok fire av oss inn, men gjekk glipp av resten.

Lastebilen var STAPPFULL som ei sardinboks med alle slags folk, gamle, unge, svarte, kvite, rike, fattige, alle mistenkte, og det var to politimenn som prøvde å stille oss spørsmål, og sivilpolitiet heldt fram med å bringe inn fleire av oss. Dei fleste prøvde å kome seg fremst i køen for å kome gjennom avhøyet, så vi heldt fram med å flytte oss bakover, og det var som timar der inne, og veldig varmt, og det vart meir folksamt, ikkje mindre.

Klokka 8 om kvelden bytte dei skift, og to nye politimenn kom inn og skjelte ut dei to politimennene som var der, slik som, kva i helvete? gjer de ingenting her. Dei hadde ein skikkeleg krangel, og så gjekk dei to gamle politimennene, og dei nye politimennene sette seg ned ved pultane sine og kviskra til kvarandre ei stund.

Så reiste den eine politimannen seg og byrja å rope: ALLE SAMAN, BERRE GÅ HEIM, HERREGUD, VI HAR BETRE TING Å GJERE ENN Å PLAGE DYKK MED FLEIRE SPØRSMÅL, VISS DE HAR GJORT NOKO GALE, SÅ IKKJE GJER DET IGJEN, OG LA DETTE VERE EI ÅTVARING TIL DYKK ALLE.

Ein haug med dresskledd vart skikkeleg forbanna, noko som var SJUKT MOROSAMT, for eg meiner, ti minutt før klaga dei over å bli haldne der, og no var dei dritforbanna for å bli sleppte fri, liksom, bestem dykk!

Vi stakk fort, då, og kom oss ut og heim for å skrive dette. Det er sivilpoliti overalt, tru meg. Viss du jamar, ver årvaken og klar til å springe når problema oppstår. Viss du blir teken, prøv å vente det ut – dei er så travle at dei kanskje berre let deg gå.

Vi gjorde dei så travle! Alle dei folka i den lastebilen var der fordi vi hadde jamma dei. Så jam vidare!

Eg følte det som om eg skulle kaste opp. Dei fire personane – born eg aldri hadde møtt – dei var nær ved å forsvinne for alltid på grunn av noko eg hadde starta. På grunn av noko eg hadde bede dei om å gjere.

Eg var ikkje betre enn ein terrorist.

DHS fekk godkjent budsjettkravet sitt. Presidenten gjekk på TV med guvernøren for å fortelje oss at ingen pris var høgare enn tryggleik. Vi måtte sjå det neste dag på skulesamlinga. Far min jubla. Han hadde hata presidenten sidan den dagen han vart vald, og sa at han ikkje var noko betre enn den førre fyren, og den førre fyren hadde vore ein komplett katastrofe, men no var alt han kunne gjere å snakke om kor bestemt og dynamisk den nye fyren var.

«Du må roe ned stemninga med far din,» sa mor mi til meg ein kveld etter at eg kom heim frå skulen. Ho hadde jobba heimanfrå så mykje som mogleg. Mor mi er ein frilans flyttespesialist som hjelper britar med å etablere seg i San Francisco. Den britiske høgkommisjonen betaler ho for å svare på e-postar frå forvirra britar over heile landet som er heilt forvirra over kor rare vi amerikanarar er. Ho tener til salt i grauten ved å forklare amerikanarar, og ho sa at no for tida var det betre å gjere det heimanfrå, der ho slapp å faktisk sjå eller snakke med amerikanarar.

Eg har ingen illusjonar om Storbritannia. Amerika er kanskje villig til å kaste grunnlova si i søpla kvar gong ein jihadist ser skeivt på oss, men som eg lærte i samfunnsfagsprosjektet mitt i niande klasse, britane har ikkje eingong ei grunnlov. Dei har lover der som ville fått håret på tærne dine til å krølle seg: dei kan setje deg i fengsel i eit heilt år om dei er heilt sikre på at du er ein terrorist, men ikkje har nok bevis til å prove det. Vel, kor sikre kan dei vere om dei ikkje har nok bevis til å prove det? Korleis vart dei så sikre? Såg dei deg utføre terrorhandlingar i ein veldig livaktig draum?

Og overvakinga i Storbritannia får Amerika til å sjå ut som ein amatørtime. Den gjennomsnittlege londonar blir fotografert 500 gonger om dagen, berre ved å gå rundt i gatene. Kvart einaste bilskilt blir fotografert på kvart hjørne i landet. Alle, frå bankar til kollektivtransportselskap, sporer og sladrar entusiastisk på deg om dei synest du er det minste mistenkjeleg.

Men mor mi såg det ikkje på den måten. Ho hadde forlate Storbritannia på vidaregåande og hadde aldri følt seg heime her, uansett om ho hadde gifta seg med ein gut frå Petaluma og oppdregen ein son i USA. For ho var dette alltid barbaranes land, og Storbritannia ville alltid vere heime.

«Mamma, han tek feil. Du av alle burde vite det. Alt som gjer dette landet stort, blir skylt ned i dass, og han er med på det. Har du lagt merke til at dei ikkje har fanga nokre terroristar? Pappa seier berre: 'Vi må vere trygge,' men han må vite at dei fleste av oss ikkje føler oss trygge. Vi føler oss truga heile tida.»

«Eg veit alt dette, Marcus. Tru meg, eg er ingen fan av det som har skjedd med landet. Men faren din er—» Ho avbraut. «Då du ikkje kom heim etter angrepa, trudde han—» Ho reiste seg og laga seg ein kopp te, noko ho gjorde kvar gong ho var ukomfortabel eller forvirra.

«Marcus,» sa ho. «Marcus, vi trudde du var død. Forstår du det? Vi sørgde over deg i dagevis. Vi førestilte oss deg sprengt i bitar, på botnen av havet. Død fordi ein eller annan jævel bestemte seg for å drepe hundrevis av framande for å markere eit poeng.»

Det sakk langsam inn. Eg meiner, eg forstod at dei hadde vore bekymra. Mange menneske døydde i bombingane – fire tusen var anslaget no – og praktisk talt alle kjende nokon som ikkje kom heim den dagen. Berre frå skulen min var to personar sakna.

«Faren din var klar til å drepe nokon. Kven som helst. Han var ute av seg. Du har aldri sett han slik. Eg har aldri sett han slik, eg heller. Han var ute av seg. Han sat berre ved dette bordet og banna og banna og banna. Stygge ord, ord eg aldri hadde høyrte han seie. Ein dag – den tredje dagen – ringde nokon, og han var sikker på at det var deg, men det var feil nummer, og han kasta telefonen så hardt at den gjekk i tusen bitar.»

Eg hadde lurt på den nye kjøken-telefonen.

«Noko brast i faren din. Han elsker deg. Vi elsker deg begge. Du er det viktigaste i liva våre. Eg trur ikkje du forstår det. Hugsar du då du var ti, då eg reiste heim til London i all den tida? Hugsar du?»

Eg nikka stille.

«Vi var klare for å skilje oss, Marcus. Åh, det... spelar inga rolle kvifor lenger. Det var berre ein dårleg periode, den typen ting som skjer når folk som elsker kvarandre sluttar å vere merksame i nokre år. Han kom og henta meg og overtydde meg om å kome tilbake for di skuld. Vi klarte ikkje tanken på å gjere det mot deg. Vi vart forelska igjen for di skuld. Vi er saman i dag på grunn av deg.»

Eg hadde ein klump i halsen. Eg hadde aldri visst dette. Ingen hadde nokon gong fortalt meg.

«Så faren din har det vanskeleg akkurat no. Han er ikkje ved sine fulle fem. Det kjem til å ta litt tid før han kjem tilbake til oss, før han er den mannen eg elskar igjen. Vi må forstå han fram til då.»

Ho gav meg ein lang klem, og eg la merke til kor tynne armane hennar hadde vorte, kor slapp huda på halsen hennar var. Eg tenkte alltid på mor mi som ung, bleik, med roser i kinna og munter, der ho kikka skarpt gjennom metallbrillene sine. No såg ho litt ut som ei gamal kvinne. Eg hadde gjort det mot ho. Terroristane hadde gjort det mot ho. Department of Homeland Security hadde gjort det mot ho. På ein rar måte var vi alle på same side, og mamma og pappa og alle dei folka vi hadde lurt, var på den andre sida.

*
**

Eg klarte ikkje sove den natta. Orda til mor mi surra rundt i hovudet. Pappa hadde vore anspent og stille til middags, og vi hadde knapt snakka saman – fordi eg ikkje stolte på at eg ikkje ville seie feil ting, og fordi han var heilt oppkava over dei siste nyheitene, at al-Qaida definitivt var ansvarleg for bombinga. Seks ulike terrorgrupper hadde teke på seg ansvaret for angrepet, men berre al-Qaida sin internettvideo avslørte informasjon som DHS sa dei ikkje hadde offentleggjort.

Eg låg i senga og hørde på eit innringingsprogram på radio seint på kvelden. Temaet var sexproblem, med ein homofil fyr som eg normalt elska å høyre på, han gav folk så råde, men gode råd, og var veldig morosam og campy. I kveld klarte eg ikkje å le. Dei fleste innringarane ville spørje kva dei skulle gjere med at dei hadde vanskar med å ha sex med partnarane sine heilt sidan angrepet. Sjølv på sexprat-radio kunne eg ikkje kome meg unna temaet.

Eg slo av radioen og hørde ein malande motor på gata nedanfor.

Soverommet mitt er i øvste etasje av huset vårt, ein av dei såkalla «painted ladies». Eg har eit skrånande loftstak og vindauge på begge sider – det eine ser ut over heile Mission, det andre ser ut mot gata framfor huset vårt. Det var ofte bilar som cruisa til alle døgnets tider, men det var noko annleis med denne motorlyden.

Eg gjekk til gatevindaugget og trekte opp persiennene. Nede på gata under meg var ein kvit, umerkd varebil med taket fullt av radioantenner, fleire antenner enn eg nokon gong hadde sett på ein bil. Den cruisa veldig sakte nedover gata, ein liten tallerken på toppen roterte rundt og rundt.

Medan eg såg på, stoppa varebilen, og ei av bakdørene spratt opp. Ein fyr i DHS-uniform – eg kunne kjenne att ein på hundre meters avstand no – steig ut i gata. Han hadde ein slags handhalden eining, og det blå lyset lyste opp andletet hans. Han gjekk fram og tilbake, speida først på naboane mine, noterte på eininga si, og gjekk så i mi retning. Det var noko kjent med måten han gjekk på, der han såg ned –

Han brukte ein wifinder! DHS speida etter Xnet-nodar. Eg sleppte persiennene og stupte over rommet mot Xbox-en min. Eg hadde latt den stå på medan eg lasta ned nokre kule animasjonar ein av Xnet-folka hadde laga av presidentens «ingen-pris-er-for-høg»-tale. Eg reiv ut kontakten frå veggen, skunda meg så tilbake til vindaugget og opna persiennen på gløtt.

Fyren såg ned i wifindaren sin igjen, og gjekk fram og tilbake framfor huset vårt. Eit augneblink seinare steig han inn i varebilen sin og køyrde vekk.

Eg fann fram kameraet mitt og tok så mange bilete eg kunne av varebilen og antennene. Så opna eg dei i eit gratis biletredigeringsprogram kalla The GIMP og redigerte vekk alt frå biletet bortsett frå varebilen, og sletta gata mi og alt som kunne identifisere meg. Eg posta dei på Xnet og skreiv ned alt eg kunne om varebilane. Desse karane leita definitivt etter Xnet, det kunne eg sjå.

No kunne eg verkeleg ikkje sove.

Ingenting anna å gjere enn å spele opptrekk-piratar. Det ville vere mange spelarar sjølv på denne tida. Det verkelege namnet for opptrekk-piratar var *Clockwork Plunder*, og det var eit hobbyprosjekt som hadde vorte skapt av death-metal-tenåringsfrikar frå Finland. Det var gratis å spele, og tilbydde like mykje moro som kva som helst av 15-dollar-i-månaden-tenestene som Ender's Universe og Middle Earth Quest og Discworld Dungeons.

Eg logga på igjen, og der var eg, framleis på dekk av *Zombie Charger*, ventande på at nokon skulle trekkje meg opp. Eg hata denne delen av spelet.

Hei du

tasta eg til ein forbipasserande pirat.

Trekkje meg opp?

Han stoppa og såg på meg.

kvifor skulle eg?

Vi er på same lag. Pluss at du får erfaringspoeng.

For ein dust.

Kvar er du?

San Francisco

Dette byrja å kjennest kjent.

Kvar i San Francisco?

Eg logga ut. Det var noko rart som skjedde i spelet. Eg hoppa over på livejournalane og byrja å kravle frå blogg til blogg. Eg kom meg gjennom eit halvt dusin før eg fann noko som fekk blodet mitt til å fryse.

Livejournal-brukarar elsker quiz. Kva slags hobbit er du? Er du ein stor elsker? Kva planet liknar du mest på? Kva karakter frå ein film er du? Kva er din emosjonelle type? Dei fyller dei ut, og venene deira fyller dei ut, og alle samanliknar resultata. Uskuldig moro.

Men quizen som hadde teke over bloggane på Xnet den kvelden, var det som skremde meg, for den var alt anna enn uskuldg:

- Kva kjønn er du?
- Kva klasse går du i?
- Kva skule går du på?
- Kvar i byen bur du?

Quizane plotta resultata på eit kart med farga teiknestiftar for skular og nabolag, og kom med teite tilrådingar om stader å kjøpe pizza og slikt. Men sjå på dei spørsmåla. Tenk på svara mine:

- Mann
- 12. klasse
- Chavez High
- Potrero Hill

Det var berre to personar på heile skulen min som passa den profilen. På dei fleste skular ville det vore det same. Om du ville finne ut kven Xnet-folka var, kunne du bruke desse quizane til å finne dei alle.

Det var ille nok, men det som var verre var kva det impliserte: nokon frå DHS brukte Xnet for å kome til oss. Xnet var kompromittert av DHS. Vi hadde spionar blant oss.

*
**

Eg hadde gjeve Xnet-plater til hundrevis av folk, og dei hadde gjort det same. Eg kjende folka eg gav platene til ganske godt. Nokre av dei kjende eg veldig godt. Eg har budd i det same huset heile livet, og eg har fått hundrevis på hundrevis av vener gjennom åra, frå folk som gjekk i barnehage med meg til folk eg spelte fotball med, folk eg hadde laiva med, folk eg møtte på klubb, folk eg kjende frå skulen. ARG-laget mitt var mine næraste vener, men det var mange folk eg kjende og stolte nok på til å gje ei Xnet-plate til.

Eg trengde dei no.

Eg vekte Jolu ved å ringje mobiltelefonen hans og leggje på etter første ring, tre gonger på rad. Eit minutt seinare var han på Xnet, og vi kunne ha ein sikker chat. Eg peika han til blogginnlegget mitt om radiobilane, og han kom tilbake eit minutt seinare, heilt stressa.

Er du sikker på at dei leitar etter oss?

Som svar sende eg han til quizen.

OMG vi er fortapte

Nei, det er ikkje så ille, men vi må finne ut kven vi kan stole på

Korleis?

Det var det eg ville spørje deg om – kor mange folk kan du gå heilt god for, liksom stole på dei til verdas ende?

Øh 20 eller 30 eller så

Eg vil samle ein gjeng verkeleg pålitelege folk og gjere ei nøkkelutveksling, ei tillitsvev-greie

Tillitsvev er ein av dei kule krypto-tinga eg hadde lese om, men aldri prøvd. Det var ein nesten idiotsikker måte å sikre at du kunne snakke med dei du stolte på, men at ingen andre kunne lytte. Problemet er at det krev at du fysisk møter folka i veven minst éin gong, berre for å kome i gang.

Eg skjønar, jada. Det er ikkje dårleg. Men korleis skal du få alle saman til nøkkelsigneringa?

Det var det eg ville spørje deg om – korleis kan vi gjere det utan å bli tekne?

Jolu tasta nokre ord og sletta dei, tasta fleire og sletta dei.

Darryl ville visst det

tasta eg.

Gud, dette var det han var god på.

Jolu tasta ingenting. Så,

Kva med ein fest?

tasta han.

Kva om vi alle samlast ein stad som om vi er tenåringar som har fest, og på den måten har vi ei ferdig unnskyldning om nokon dukkar opp og spør kva vi gjer der?

Det ville fungert heilt supert! Du er eit geni, Jolu.

Eg veit det. Og du kjem til å elske dette: eg veit akkurat kvar vi kan gjere det òg

Kvar?

Sutro Baths!

Kapittel 10

Dette kapittelet er dedikert til Anderson's Bookshops, Chicagos legendariske barnebokhandel. Anderson's er ei gamal, familiedriven verksemd, som starta som ein gamaldags apotekhandel som selde nokre bøker på sida. I dag er det eit blømande barnebok-imperium med fleire filialar, med nokre utruleg nyskapande bokseljarpraksisar som bringer bøker og born saman på verkeleg spennande måtar. Det beste av desse er butikken sine mobile bokmesser, der dei sender enorme, rullande bokhyller, allereie fylte med framifrå barnebøker, direkte til skular på lastebilar – voila, ei umiddelbar bokmesse! Anderson's Bookshops <http://www.andersonsbookshop.com/search.php?qkey2doctorow+little+brother&sid=5156&imageField.x=0&imageField.y=0> 123 West Jefferson, Naperville, IL 60540 USA +/ 630 355 2665

Kva ville du gjort om du fann ut at du hadde ein spion blant deg? Du kunne avslørt han, stilt han mot veggen og tatt han ut. Men då kunne du enda opp med ein annan spion blant deg, og den nye spionen ville vore meir forsiktig enn den førre, og kanskje ikkje blitt fanga like lett. Her er ein betre idé: byrja å avskjere kommunikasjonen til spionen og mate han og meisterane hans med feilinformasjon. Sei at meisterane hans instruerer han til å samle informasjon om rørslene dine. La han følge deg rundt og ta alle notata han vil, men damp opne konvoluttane han sender tilbake til hovudkvarteret og erstatt hans skildring av rørslene dine med ei fiktiv ei. Om du vil, kan du få han til å verke uberekneleg og upåliteleg slik at dei kvittar seg med han. Du kan skape kriser som kan få den eine eller den andre sida til å avsløre identiteten til andre spionar. Kort sagt, du eig dei.

Dette blir kalla eit «mann-i-midten-angrep», og om du tenkjer over det, er det ganske skremmande. Nokre som utfører eit mann-i-midten-angrep på kommunikasjonen din, kan lure deg på tusen ulike måtar.

Sjølvsagt finst det ein flott måte å kome seg rundt mann-i-midten-angrepet på: bruk krypto. Med krypto spelar det inga rolle om fienden kan sjå meldingane dine, for han kan ikkje dechifrere dei, endre dei og sende dei vidare. Det er ein av hovudgrunnane til å bruke krypto.

Men hugs: for at krypto skal fungere, treng du nøklar for dei du vil snakke med. Du og partnaren din må dele ein eller to hemmelegheiter, nokre

nøklar de kan bruke til å kryptere og dekryptere meldingane dykkar slik at menn-i-midten blir stengde ute.

Det er her ideen om offentlege nøklar kjem inn. Dette er litt komplisert, men det er også utruleg elegant. I offentlig nøkkel-krypto får kvar brukar to nøklar. Dei er lange strengar med matematisk tøvprat, og dei har ein nesten magisk eigenskap. Kva som helst du krypterer med den eine nøkkelen, vil den andre låse opp, og omvendt. Dessutan er dei dei einaste nøklane som kan gjere dette – om du kan dekryptere ei melding med éin nøkkel, veit du at den vart kryptert med den andre (og omvendt).

Så du tek éin av desse nøklane (det spelar inga rolle kva for ein) og berre publiserer han. Du gjer han til ein totalt ikkje-hemmelegheit. Du vil at kven som helst i verda skal vite kva den er. Av openberre grunnar kallar dei dette din «offentlege nøkkel». Den andre nøkkelen gøymmer du i dei mørkaste krokane av sinnet ditt. Du vernar han med livet ditt. Du let aldri nokon få vite kva den er. Den blir kalla din «private nøkkel». (Duh.)

Sei no at du er ein spion og vil snakke med sjefane dine. Dykkar offentlege nøkkel er kjend av alle. Din offentlege nøkkel er kjend av alle. Ingen kjenner din private nøkkel unntatt deg. Ingen kjenner deira private nøkkel unntatt dei.

Du vil sende dei ei melding. Først krypterer du ho med din private nøkkel. Du kunne berre sendt den meldinga vidare, og det ville fungert ganske bra, sidan dei ville visst når meldinga kom at den kom frå deg. Korleis? Fordi om dei kan dekryptere ho med din offentlege nøkkel, kan den berre ha vorte kryptert med din private nøkkel. Dette tilsvarar å setje seglet eller signaturen din nedst på ei melding. Det seier: «Eg skreiv dette, og ingen andre. Ingen kunne ha tukla med det eller endra det.»

Diverre vil dette faktisk ikkje halde meldinga di hemmeleg. Det er fordi den offentlege nøkkelen din er veldig godt kjend (det må den vere, elles vil du vere avgrensa til å sende meldingar til dei få personane som har den offentlege nøkkelen din). Kven som helst som fangar opp meldinga, kan lese ho. Dei kan ikkje endre ho og få det til å sjå ut som om ho kom frå deg, men viss du ikkje vil at folk skal vite kva du seier, treng du ei betre løysing.

Så i staden for å berre kryptere meldinga med din private nøkkel, krypterer du ho òg med den offentlege nøkkelen til sjefen din. No er den låst to gonger. Den første låsen – den offentlege nøkkelen til sjefen –

opnar seg berre når den blir kombinert med den private nøkkelen til sjefen din. Den andre låsen – din private nøkkel – opnar seg berre med din offentlege nøkkel. Når sjefane dine mottok meldinga, låser dei ho opp med begge nøklane, og no veit dei heilt sikkert at: a) du skreiv ho, og b) berre dei kan lese ho.

Det er veldig kult. Den dagen eg oppdaga det, utveksla Darryl og eg umiddelbart nøklar og brukte månader på å le og gni oss i hendene medan vi utveksla våre militær-graderte hemmelege meldingar om kvar vi skulle møtast etter skulen og om Van nokon gong ville leggje merke til han.

Men om du vil forstå tryggleik, må du vurdere dei mest paranoide moglegheitene. Som, kva om eg lurte deg til å tru at min offentlege nøkkel var sjefen din sin offentlege nøkkel? Du ville kryptert meldinga med din private nøkkel og min offentlege nøkkel. Eg ville dekryptert ho, lese ho, kryptert ho på nytt med sjefen din sin ekte offentlege nøkkel og sendt ho vidare. Så vidt sjefen din veit, kunne ingen andre enn deg ha skrive meldinga, og ingen andre enn han kunne ha lese ho.

Og eg får sitje i midten, som ein feit edderkopp i eit nett, og alle hemmelegheitene dine tilhøyrer meg.

No, den enklaste måten å fikse dette på, er å reklamere vidt og breitt for den offentlege nøkkelen din. Om det er veldig enkelt for kven som helst å vite kva den ekte nøkkelen din er, blir mann-i-midten-angrep vanskelegare og vanskelegare. Men veit du kva? Å gjere ting kjend er like vanskeleg som å halde dei hemmelege. Tenk over det – kor mange milliardar dollar blir ikkje brukt på sjampo-reklamar og anna tull, berre for å sikre at så mange som mogleg veit om noko ein annonsør vil dei skal vite?

Det finst ein billigare måte å fikse mann-i-midten på: ein tillitsveg.

Sei at før du forlèt hovudkvarteret, set du og sjefane dine dykk ned over ein kaffi og faktisk fortel kvarandre nøklane dykkar. Ingen fleire menn-i-midten! Du er heilt sikker på kven sine nøklar du har, fordi dei vart lagde i dine egne hender.

Så langt, så bra. Men det er ei naturleg grense for dette: kor mange personar kan du fysisk møte og byte nøklar med? Kor mange timar om

dagen vil du bruke på noko som tilsvarar å skrive di eiga telefonbok? Kor mange av desse personane er villige til å bruke så mykje tid på deg?

Å tenkje på dette som ei telefonbok hjelper. Verda var ein gong ein stad med mange telefonbøker, og når du trengde eit nummer, kunne du slå det opp i boka. Men for mange av numra du ville referere til på ein gitt dag, ville du enten kunne det utanåt, eller du ville kunne spørje nokon andre. Sjølv i dag, når eg er ute med mobiltelefonen min, spør eg Jolu eller Darryl om dei har eit nummer eg leitar etter. Det er raskare og enklare enn å slå det opp på nettet, og dei er meir pålitelege òg. Viss Jolu har eit nummer, stolar eg på han, så eg stolar på nummeret òg. Det blir kalla «transitiv tillit» – tillit som flyttar seg gjennom veven som relasjonane våre utgjør.

Ein tillitsverv er ein større versjon av dette. Sei at eg møter Jolu og får nøkkelen hans. Eg kan leggje den på «nøkkelknippet» mitt – ei liste over nøklar eg har signert med min private nøkkel. Det betyr at du kan låse den opp med min offentlege nøkkel og vite heilt sikkert at eg – eller nokon med min nøkkel, i alle fall – seier at «denne nøkkelen tilhøyrer denne karen.» Så eg gjev deg nøkkelknippet mitt, og føresett at du stolar på at eg faktisk har møtt og verifisert alle nøklane på det, kan du ta det og leggje det til ditt nøkkelknippe. No møter du nokon andre, og du gjev heile knippet til han. Knippet veks seg større og større, og føresett at du stolar på neste person i kjeda, og han stolar på neste person i si kjede og så vidare, er du ganske sikker.

Noko som bringer meg til nøkkelsigneringsfestar. Desse er akkurat det dei høyrer ut som: ein fest der alle samlast og signerer kvarandre sine nøklar. Darryl og eg, då vi utveksla nøklar, det var ein slags mini-nøkkelsigneringsfest, ein med berre to triste og nerdete deltakarar. Men med fleire folk skapar du kimen til ein tillitsvev, og den kan utvide seg derifrå. Etter kvart som alle på nøkkelknippet ditt går ut i verda og møter fleire folk, kan dei leggje til fleire og fleire namn på knippet. Du treng ikkje møte dei nye folka, berre stole på at den signerte nøkkelen du får frå folka i veven din er gyldig.

Så det er difor tillitsvevar og festar går saman som peanøttsmør og sjokolade.

*
**

«Berre sei til dei at det er ein superprivat fest, berre for inviterte,» sa eg.
«Sei til dei at dei ikkje må ta med nokon, elles kjem dei ikkje inn.»

Jolu såg på meg over kaffien sin. «Du tullar, ikkje sant? Seier du det til folk, kjem dei til å ta med seg ekstra vener.»

«Argh,» sa eg. Eg var hos Jolu ein kveld i veka no, og heldt koden oppdatert på indienet. Pigspleen betalte meg faktisk ein ikkje-null sum pengar for å gjere dette, noko som var veldig rart. Eg trudde aldri eg kom til å få betalt for å skrive kode.

«Så kva gjer vi? Vi vil berre ha folk vi verkeleg stolar på der, og vi vil ikkje nemne kvifor før vi har fått alle sine nøklar og kan sende dei meldingar i hemmelegheit.»

Jolu feilsøkte, og eg såg over skuldra hans. Dette vart ein gong kalla «ekstrem programmering», noko som var litt flaut. No kallar vi det berre «programmering». To personar er mykje betre til å oppdage feil enn éin. Som klisjeen seier: «Med nok auge er alle feil enkle.» Vi jobba oss gjennom feilrapportane og gjorde oss klare til å lansere den nye versjonen. Alt oppdaterte seg automatisk i bakgrunnen, så brukarane trengde ikkje eigentleg å gjere noko, dei vakna berre opp ein gong i veka eller så med eit betre program. Det var ganske skremmande å vite at koden eg skreiv ville bli brukt av hundretusenvís av menneske, i morgon!

«Kva gjer vi? Herregud, eg veit ikkje. Eg trur vi berre må leve med det.»

Eg tenkte tilbake på Harajuku Fun Madness-dagane våre. Det var mange sosiale utfordringar som involverte store grupper av menneske som ein del av det spelet.

«OK, du har rett. Men la oss i det minste prøve å halde dette hemmeleg. Sei til dei at dei kan ta med seg maksimalt éin person, og det må vere nokon dei har kjent personleg i minst fem år.»

Jolu såg opp frå skjermen. «Hei,» sa han. «Hei, det ville fungert heilt supert. Eg kan verkeleg sjå det for meg. Eg meiner, om du sa til meg at eg ikkje skulle ta med nokon, ville eg tenkt: ‘Kven i helvete trur han at han er?’ Men når du seier det på den måten, høyrer det ut som noko skikkeleg 007-greier.»

Eg fann ein feil. Vi drakk litt kaffi. Eg gjekk heim og spelte litt Clockwork Plunder, og prøvde å ikkje tenkje på opptrekkjarar med nysgjerrige spørsmål, og sov som ein baby.

*
**

Sutro Baths er San Franciscos autentiske falske romerske ruinar. Då det opna i 1896, var det det største innandørs badeanlegget i verda, ein enorm viktoriansk glassalong fylt med basseng og kar og til og med ei tidleg vassklie. Det gjekk nedover på femtitalet, og eigarane brann det ned for forsikringspengane i 1966. Alt som er att er ein labyrinth av forvitra stein sett inn i den tørre klippeveggen ved Ocean Beach. Det ser for all verda ut som ein romersk ruin, smuldra og mystisk, og rett bortanfor er det eit sett med holer som fører ut i havet. I grov sjø slår bølgene gjennom holene og over ruinane – dei har til og med vore kjende for å hale inn og drukne ein og annan turist.

Ocean Beach ligg langt ute forbi Golden Gate Park, ei bratt klippe kanta med dyre, dømde hus, like ved stupet ned til ei smal strand full av maneter og modige (galne) surfarar. Det er ein gigantisk kvit stein som stikk or grunna utanfor kysten. Den blir kalla Seal Rock, og det var der sjøløvene samla seg før dei vart flytta til meir turistvennlege Fisherman's Wharf.

Etter mørkets frambrot er det nesten ingen der ute. Det blir veldig kaldt, med eit saltsprøyt som vil gjere deg gjennomvåt til beinet om du let det. Steinane er skarpe, og det er knust glas og ein og annan nålespiss. Det er ein fantastisk stad for ein fest.

Å ta med presenningar og kjemiske handvarmarar var min idé. Jolu fann ut kvar vi kunne få tak i øl – storebroren hans, Javier, hadde ein kompis som faktisk dreiv ein heil teneste for drikking for mindreårige: betal han nok, og han ville rygge opp til den avsidesliggjande feststaden din med isboksar og så mange øl du ville ha. Eg brukte ein haug av indienet-programmeringspengane mine, og karen dukka opp presis: klokka 20, ein god time etter solnedgang, og bar dei seks isopor-isboksane ut av pickup-trucken sin og ned i ruinane av bada. Han hadde til og med med seg ein ekstra boks for tomflaskene.

«Pass på dykk sjølve, ungar,» sa han, og vippra på cowboyhatten sin. Han var ein tjukk samoansk fyr med eit enormt smil, og ein skummel singlet som ein kunne sjå armhole-, mage- og skulderhåra stikke ut frå. Eg trekte

tjuedollarsetlar av rullen min og gav dei til han – påslaget hans var 150 prosent. Ikkje ein dårleg business.

Han såg på rullen min. «Du veit, eg kunne berre tatt den frå deg,» sa han, framleis smilande. «Eg er jo ein kriminell.»

Eg putta rullen i lomma og såg han rett i auga. Eg hadde vore dum som viste han kva eg bar på, men eg visste at det var tider då ein berre måtte stå på sitt.

«Eg tullar berre med deg,» sa han, til slutt. «Men ver forsiktig med dei pengane. Ikkje gå og vis dei fram.»

«Takk,» sa eg. «Sikkerheitsdepartementet passar vel på meg.»

Smilet hans vart endå større. «Ha! Dei er ikkje eingong ekte politi. Dei toskane veit ingenting.» Eg såg bort på lastebilen hans. Tydleg plassert i frontruta var ein FasTrak. Eg lurte på kor lang tid det ville ta før han vart teken.

«Kjem det jenter i kveld? Er det difor du har alt ølet?»

Eg smilte og vinka til han som om han var på veg tilbake til lastebilen sin, noko han burde ha vore. Han tok til slutt hintet og køyrde vekk. Smilet hans forsvann aldri.

Jolu hjelpte meg med å gøyme kjøleboksane i ruinane, og vi jobba med små, kvite LED-lommelykter på hovudband. Då kjøleboksane var på plass, kasta vi små, kvite LED-nøkkelringar i kvar av dei, slik at dei ville lyse når ein tok av isoporlokka, noko som gjorde det lettare å sjå kva ein gjorde. Det var ei månefri og overskya natt, og dei fjerne gatelysa lyste oss knapt opp. Eg visste vi ville skilje oss ut som lys i mørket på eit infraraudt sikte, men det var ingen sjanse for at vi kunne samle ein haug med folk utan å bli observerte. Eg ville nøye meg med å bli avfeidd som ein liten, fyllesjuk strandfest.

Eg drikk eigentleg ikkje så mykje. Det har vore øl og hasj og ecstasy på festane eg har gått på sidan eg var 14, men eg hata å røyke (sjølv om eg er ganske glad i ein hasjbrownie no og då), ecstasy tok for lang tid – kven har ei heil helg til å bli høg og kome ned igjen – og øl, vel, det var greitt nok, men eg såg ikkje kva som var så spesielt med det. Favoritten min var store, forseggjorte cocktailar, den typen som blir servert i ein kjeramisk vulkan, med seks lag, i fyr og flamme, og ei plastape på

kanten, men det var mest for det teatralske si skuld. Eg likar faktisk å vere full. Eg likar berre ikkje å vere fyllesjuk, og herregud, så fyllesjuk eg blir. Sjølv om det igjen kan ha noko å gjere med den typen drinkar som kjem i ein kjeramisk vulkan.

Men du kan ikkje arrangere ein fest utan å leggje ei kasse eller to med øl på is. Det er forventa. Det løyser opp stemninga. Folk gjer dumme ting etter for mange øl, men det er ikkje som om venene mine er den typen folk som har bilar. Og folk gjer dumme ting uansett – øl eller gras eller kva som helst er berre tilfeldig i den samanhengen.

Jolu og eg opna kvar vår øl – Anchor Steam til han, ein Bud Lite til meg – og klirra flaskene saman, og sette oss ned på ein stein.

«Du sa klokka 21, sant?»

«Ja,» sa han.

«Eg òg.»

Vi drakk i stillheit. Bud Lite-en var den minst alkoholhaldige tingen i isboksen. Eg ville trenge eit klårt hovud seinare.

«Blir du nokon gong redd?» sa eg til slutt.

Han snudde seg mot meg. «Nei, mann, eg blir ikkje redd. Eg er alltid redd. Eg har vore redd sidan det augneblikket eksplosjonane skjedde. Nokre gongar er eg så redd at eg ikkje vil stå opp av senga.»

«Kvifor gjer du det då?»

Han smilte. «Altså,» sa han. «Kanskje eg ikkje kjem til å gjere det, ikkje så mykje lenger. Eg meiner, det har vore flott å hjelpe deg. Flott. Verkeleg framifrå. Eg veit ikkje når eg sist har gjort noko så viktig. Men Marcus, bror, eg må seie—» Han stoppa midt i setninga.

«Kva?» sa eg, sjølv om eg visste kva som kom.

«Eg kan ikkje gjere det for alltid,» sa han til slutt. «Kanskje ikkje eingong ein månad til. Eg trur eg er ferdig. Det er for stor risiko. DHS, du kan ikkje gå til krig mot dei. Det er galskap. Verkeleg, faktisk galskap.»

«Du høyrer ut som Van,» sa eg. Stemma mi var mykje bitrare enn eg hadde meint.

«Eg kritiserer deg ikkje, mann. Eg synest det er flott at du har mot til å gjere dette heile tida. Men eg har det ikkje. Eg kan ikkje leve livet mitt i evig skrekk.»

«Kva er det du seier?»

«Eg seier at eg er ute. Eg skal bli ein av dei som latar som om alt er OK, som om alt vil gå tilbake til normalen ein dag. Eg skal bruke internett som eg alltid har gjort, og berre bruke Xnet til å spele spel. Eg skal kome meg ut, er det eg seier. Eg vil ikkje vere ein del av planane dine lenger.»

Eg sa ingenting.

«Eg veit at det betyr at du blir åleine. Eg vil ikkje det, tru meg. Eg ville mykje heller at du gav opp saman med meg. Du kan ikkje erklære krig mot regjeringa i USA. Det er ikkje ein kamp du kjem til å vinne. Å sjå deg prøve er som å sjå ein fugl flyge inn i eit vindauge igjen og igjen.»

Han ville at eg skulle seie noko. Det eg ville seie var: *Herregud, Jolu, tusen takk for at du forlèt meg! Gløymer du korleis det var då dei tok oss? Gløymer du korleis landet var før dei tok over?* Men det var ikkje det han ville eg skulle seie. Det han ville eg skulle seie var:

«Eg forstår, Jolu. Eg respekterer valet ditt.»

Han drakk resten av flaska si, tok fram ei ny og vrei av korken.

«Det er noko anna,» sa ho.

«Kva?»

«Eg skulle ikkje nemne det, men eg vil at du skal forstå kvifor eg må gjere dette.»

«Herregud, Jolu, *kva?*»

«Eg hatar å seie det, men du er *kvit*. Eg er det ikkje. Kvite folk blir tekne med kokain og får litt rehabiliteringstid. Brune folk blir tekne med crack og hamnar i fengsel i tjue år. Kvite folk ser politi på gata og føler seg tryggare. Brune folk ser politi på gata og lurar på om dei er i ferd med å bli ransaka. Måten DHS behandlar deg på? Lova i dette landet har alltid vore slik for oss.»

Det var så urettferdig. Eg bad ikkje om å vere kvit. Eg meinte ikkje at eg var modigare berre fordi eg er kvit. Men eg forstod kva Jolu sa. Om

politiet stoppa nokon i Mission og bad om å få sjå identifikasjon, var sjansen stor for at den personen ikkje var kvit. Uansett kva risiko eg tok, tok Jolu ein større. Uansett kva straff eg ville få, ville Jolu få meir.

«Eg veit ikkje kva eg skal seie,» sa eg.

«Du treng ikkje seie noko,» sa han. «Eg ville berre at du skulle vite, slik at du kunne forstå.»

Eg kunne sjå folk kome gåande ned sidestien mot oss. Dei var vener av Jolu, to meksikanske gutar og ei jente eg kjende sånn cirka, lita og nerdete, alltid med søte, svarte Buddy Holly-briller som fekk ho til å sjå ut som den utstøytte kunststudenten i ein tenåringsfilm som seinare kjem tilbake som den store suksessen.

Jolu presenterte meg og gav dei øl. Jenta tok ikkje imot, men produserte i staden ei lita sølvflaske med vodka frå veska si og tilbydde meg ein drink. Eg tok ein slurk – varm vodka må vere ein tillært smak – og komplimenterte ho for flaska, som var prega med eit repeterande motiv av Parappa the Rapper-karakterar.

«Den er japansk,» sa ho medan eg retta ein annan LED-nøkkelring mot den. «Dei har så mykje spritgreier baserte på barnespel. Heilt sjukt.»

Eg presenterte meg sjølv, og ho presenterte seg. «Ange,» sa ho, og handhelste på meg med si hand – tørr, varm, med korte negler. Jolu presenterte meg for kompisane sine, som han hadde kjent sidan dataleir i fjerde klasse. Fleire folk dukka opp – fem, så ti, så tjue. Det var blitt ei skikkeleg stor gruppe no.

Vi hadde bedt folk om å kome presis klokka 21:30, og vi venta til 21:45 for å sjå kven som dukka opp. Omtrent tre fjerdedelar var vener av Jolu. Eg hadde invitert alle dei eg verkeleg stolte på. Anten var eg meir kresen enn Jolu, eller mindre populær. No som han hadde fortalt meg at han skulle slutte, fekk det meg til å tenkje at han var mindre kresen. Eg var skikkeleg forbanna på han, men prøvde å ikkje vise det ved å konsentrere meg om sosialisering i staden. Men han var ikkje dum. Han visste kva som skjedde. Eg kunne sjå at han var skikkeleg nedfor. Bra.

«OK,» sa eg, og klatra opp på ein ruin, «OK, hei, hallo?» Nokre få personar i nærleiken følgde med meg, men dei bak heldt fram med å prate. Eg løfta armene i vêret som ein dommar, men det var for mørkt. Til slutt

kom eg på ideen om å slå på LED-nøkkelringen min og peike den mot kvar av pratarane etter tur, så mot meg. Gradvis stilna folkemengda.

Eg ønska dei velkomne og takka alle for at dei kom, og bad dei så om å kome nærare slik at eg kunne forklare kvifor vi var der. Eg kunne sjå at dei likte det hemmelege ved det heile, nysgjerrige og litt oppvarma av ølet.

«Så her er greia. De bruker alle Xnet. Det er inga tilfeldigheit at Xnet vart skapt rett etter at DHS tok over byen. Dei som gjorde det, er ein organisasjon dedikert til personleg fridom, som skapte nettverket for å halde oss trygge for DHS-spionar og -handhevarar.» Jolu og eg hadde jobba ut dette på førehand. Vi kom ikkje til å innrømme at vi stod bak alt, ikkje til nokon. Det var altfor risikabelt. I staden skulle vi få det ut at vi berre var løytnantar i «M1k3y» sin hær, som handla for å organisere den lokale motstanden.

«Xnet er ikkje reint,» sa eg. «Det kan brukast av den andre sida like lett som av oss. Vi veit at det finst DHS-spionar som bruker det no. Dei bruker sosial manipulasjon for å prøve å få oss til å avsløre oss sjølve slik at dei kan ta oss. Om Xnet skal lukkast, må vi finne ut korleis vi kan hindre dei i å spionere på oss. Vi treng eit nettverk inne i nettverket.»

Eg tok ein pause og lét dette søkke inn. Jolu hadde antyda at dette kunne vere litt tungt – å få vite at du er i ferd med å bli innlemma i ei revolusjonær celle.

«No er eg ikkje her for å be dykk om å gjere noko aktivt. De treng ikkje å gå ut og jamme eller noko. De har vorte henta hit fordi vi veit de er kule, vi veit de er til å stole på. Det er den pålitelegheita eg vil be dykk om å bidra med i kveld. Nokre av dykk er kanskje allereie kjende med vev av tillit og nøkkelsigneringsfestar, men for resten av dykk skal eg gå raskt gjennom det—» Noko eg gjorde.

«No vil eg at de i kveld skal møte folka her og finne ut kor mykje de kan stole på dei. Vi skal hjelpe dykk med å generere nøkkelpar og dele dei med kvarandre.»

Denne delen var vanskeleg. Å be folk om å ta med eigne laptopar ville ikkje ha fungert, men vi måtte framleis gjere noko sjukt komplisert som ikkje akkurat ville fungere med papir og blyant.

Eg heldt opp ein laptop som Jolu og eg hadde bygd opp att kvelden før, frå grunnen av. «Eg stolar på denne maskina. Kvar einaste komponent i

den vart lagt på plass med våre egne hender. Den køyrer ein heilt fersk versjon av ParanoidLinux, rett frå boksen, starta opp frå DVD-en. Om det finst éi påliteleg datamaskin att nokon stad i verda, kan dette godt vere den.

«Eg har ein nøkkelgenerator her. De kjem opp hit og gjev den noko tilfeldig input – dælj laus på tastane, vrikk på musa – og den vil bruke det som frø til å skape ein tilfeldig offentleg og privat nøkkel for dykk, som den vil vise på skjermen. De kan ta eit bilete av den private nøkkelen med telefonen dykkar, og trykkje på ein kva som helst tast for å få den til å forsvinne for alltid – den blir ikkje lagra på disken i det heile. Så vil den vise dykk den offentlege nøkkelen. Då ropar de på alle her de stolar på og som stolar på dykk, og *dei* tek eit bilete av skjermen med deg ståande ved sida av, slik at dei veit kven sin nøkkel det er.

«Når de kjem heim, må de konvertere bileta til nøklar. Dette kjem til å bli mykje arbeid, er eg redd, men de treng berre gjere det éin gong. De må vere supernøye med å taste desse inn – éin feil, og de er ferdige. Heldigvis har vi ein måte å sjekke om de har gjort det rett på: under nøkkelen vil det vere eit mykje kortare tal, kalla 'fingeravtrykket'. Når de har tasta inn nøkkelen, kan de generere eit fingeravtrykk frå den og samanlikne det med fingeravtrykket, og om dei stemmer overeins, har de gjort det rett.»

Alle måpte mot meg. OK, så eg hadde bedt dei om å gjere noko ganske rart, det er sant, men likevel.

Kapittel 11

Dette kapittelet er dedikert til University Bookstore ved University of Washington, der science fiction-avdelinga kan måle seg med mange spesialbutikkar, takka vere den skarpsynte, dedikerte science fiction-innkjøparen, Duane Wilkins. Duane er ein ekte science fiction-fan – eg møtte han første gong på World Science Fiction Convention i Toronto i 2003, og det syner seg i dei eklektiske og informerte vala som er utstilte i butikken. Ein god indikator på ein flott bokhandel er kvaliteten på «hylle-omtalane» – dei små pappbitane som er festa til hyllene med (vanlegvis handskrivne) personal-omdømme som hyllar eigenskapane til bøker du elles kunne ha gått glipp av. Personalet på University Bookstore har tydelegvis nytt godt av Duane si rettleiing, då hylle-omtalane på University Bookstore er utan sidestykke. The University Bookstore <http://www4.bookstore.washington.edu/trade/ShowTitleUBS.taf?ActionArgTitle&ISBN=9780765319852> 4326 University Way NE, Seattle, WA 98105 USA +1 800 335 READ

Jolu reiste seg.

«Det er her det startar, folkens. Det er slik vi veit kva side de er på. De er kanskje ikkje villige til å gå ut i gatene og bli arresterte for overtydingane dykkar, men viss de har overtydingar, vil dette la oss vite det. Dette vil skape tillitsveven som fortel oss kven som er inne og kven som er ute. Viss vi nokon gong skal få landet vårt tilbake, må vi gjere dette. Vi må gjere noko slikt.»

Nokon i publikum – det var Ange – hadde handa i vêret, og heldt ei ølflaske.

«Så kall meg dum, men eg forstår ikkje dette i det heile. Kvifor vil de at vi skal gjere dette?»

Jolu såg på meg, og eg såg tilbake på han. Det heile hadde verka så openbert då vi organiserte det.

«Xnet er ikkje berre ein måte å spele gratis spel på. Det er det siste opne kommunikasjonsnettverket i Amerika. Det er den siste måten å kommunisere på utan å bli snoka på av DHS. For at det skal fungere, må

vi vite at personen vi snakkar med ikkje er ein spion. Det betyr at vi må vite at dei vi sender meldingar til er dei vi trur dei er.

«Det er der de kjem inn. De er alle her fordi vi stolar på dykk. Eg meiner, verkeleg stolar på dykk. Stolar på dykk med liva våre.»

Nokre av folka stønna. Det høyrdest melodramatisk og dumt ut.

Eg reiste meg igjen.

«Då bombene gjekk av,» sa eg, så steig noko smertefullt opp i brystet mitt. «Då bombene gjekk av, var vi fire som vart fanga oppe ved Market Street. Av ein eller annan grunn meinte DHS at det gjorde oss mistenkjelege. Dei trekte sekkar over hovuda våre, sette oss på eit skip og avhøyrde oss i dagevis. Dei audmjuka oss. Leika med sinna våre. Så lét dei oss gå.

«Alle unntatt éin person. Min beste ven. Han var med oss då dei plukka oss opp. Han var skadd og trengde legehjelp. Han kom aldri ut igjen. Dei seier dei aldri såg han. Dei sa at om vi nokon gong fortalde folk om dette, vil dei arrestere oss og få oss til å forsvinne. For alltid.»

Eg skalv. Skamma. Den fordømte skamma. Jolu hadde lyset på meg.

«Å, herregud,» sa eg. «De er dei første eg har fortalt dette til. Viss denne historia kjem ut, kan de banne på at dei vil vite kven som lak ho. De kan banne på at dei vil kome og banke på døra mi.» Eg tok nokre djupe pust til. «Det er difor eg melde meg frivillig på Xnet. Det er difor livet mitt, frå no av, handlar om å kjempe mot DHS. Med kvart einaste andedrag. Kvar einaste dag. Til vi er frie igjen. Kven som helst av dykk kan setje meg i fengsel no, om de vil.»

Ange rekte handa opp igjen. «Vi kjem ikkje til å sladre,» sa ho. «Aldri i livet. Eg kjenner så å seie alle her, og eg kan love deg det. Eg veit ikkje korleis ein skal vite kven ein skal stole på, men eg veit kven ein ikkje skal stole på: gamle folk. Foreldra våre. Vaksne. Når dei tenkjer på nokon som blir spionert på, tenkjer dei på nokon andre, ein skurk. Når dei tenkjer på nokon som blir fanga og sendt til eit hemmeleg fengsel, er det nokon andre – folk med mørkare hud, ungdomar, ein utlending.

«Dei gløymer korleis det er å vere på vår alder. Å vere gjenstand for mistanke heile tida! Kor mange gonger har du ikkje gått på bussen og fått

kvalt einaste menneske om bord til å gje deg eit blikk som om du nettopp hadde gurgla skit og flådd kvalpar?»

«Det som er verre, er at vaksne der ute blir yngre og yngre. Før i tida sa dei: 'Stol aldri på nokon over 30.' Eg seier: 'Stol ikkje på ein einaste jævel over 25!'»

Det fekk fram ein latter, og ho lo òg. Ho var pen, på ein sånn rar, hesteaktig måte, med eit langt andlet og ein lang kjeve.

«De veit eg ikkje tullar, sant? Eg meiner, tenk over det. Kven valde desse klovname? Kven lét dei invadere byen vår? Kven stemte for å setje kamera i klasseromma våre og følgje etter oss med skumle spionbrikker i reisekort og bilane våre? Det var ikkje ein 16-åring. Vi er kanskje dumme, vi er kanskje unge, men vi er ikkje avskum.»

«Det vil eg ha på ei t-skjorte,» sa eg.

«Det hadde vore ei bra ei,» sa ho. Vi smilte til kvarandre.

«Kvar går eg for å få nøklane mine?» sa ho, og trekte fram telefonen sin.

«Vi gjer det der borte, på den avsidesliggjande staden ved holene. Eg tek deg med dit og set deg i gang, så gjer du di greie og tek med deg maskina rundt til venene dine for å få bilete av den offentlege nøkkelen din slik at dei kan signere han når dei kjem heim.» Eg heva stemma. «Å! Ein ting til! Herregud, eg kan ikkje tru eg gløymde dette. Slett dei bileta når de har tasta inn nøklane! Det siste vi vil ha, er ein Flickr-straum full av bilete av oss alle som konspirerer saman.»

Det kom nokre godmodige, nervøse latterkuler, så slo Jolu av lyset, og i det brå mørket kunne eg ikkje sjå noko. Gradvis tilpassa auga mine seg, og eg la i veg mot hola. Nokre gjekk bak meg. Ange. Eg snudde meg og smilte til ho, og ho smilte tilbake, lysande tenner i mørket.

«Takk for det,» sa eg. «Du var flott.»

«Meinte du det du sa om sekken over hovudet og alt?»

«Eg meinte det,» sa eg. «Det skjedde. Eg fortalde det ikkje til nokon, men det skjedde.» Eg tenkte på det eit augneblink. «Veit du, med all tida som har gått sidan, utan å seie noko, byrja det å kjennest som ein vond draum. Men det var ekte.» Eg stoppa og klatra opp i hola. «Eg er glad eg

endeleg fortalde det til folk. Om eg hadde latt det gå lenger hadde eg byrja å tvile på mi eiga forstand.»

Eg sette opp laptopen på ein tørr steinbit og starta han frå DVD-en medan ho såg på. «Eg kjem til å starte han på nytt for kvar person. Dette er ei standard ParanoidLinux-plate, sjølv om eg antar du berre må ta mitt ord for det.»

«Pokker heller,» sa ho. «Dette handlar jo om tillit, ikkje sant?»

«Ja,» sa eg. «Tillit.»

Eg trekte meg litt tilbake medan ho køyrde nøkkelgeneratoren, og lytta til ho som tasta og bevega musa for å skape tilfeldigheit, lytta til bølgeskvulpet, lytta til festlydane frå der ølet var. Ho kom ut av hola, berande på laptopen. På den, i enorme, kvite, lysande bokstavar, stod den offentlege nøkkelen hennar, fingeravtrykket og e-postadressa. Ho heldt skjermen opp ved sida av andletet sitt og venta medan eg tok fram telefonen min.

«Smil,» sa ho. Eg tok biletet og la kameraet tilbake i lomma. Ho vandra bort til festdeltakarane og lét kvar av dei ta bilete av ho og skjermen. Det var festleg. Moro. Ho hadde verkeleg mykje karisma – ein ville ikkje le av ho, ein ville berre le med ho. Og pokker heller, det var morosamt! Vi erklærte ein hemmeleg krig mot det hemmelege politiet. Kven i helvete trudde vi at vi var?

Slik gjekk det, gjennom den neste timen eller så, alle tok bilete og laga nøklar. Eg fekk møte alle der. Eg kjende mange av dei – nokre var inviterte av meg – og dei andre var vener av kompisane mine eller kompisane sine kompisar. Vi burde alle vere vener. Det var vi, innan natta var omme. Dei var alle gode folk.

Då alle var ferdige, gjekk Jolu for å lage ein nøkkel, og snudde seg så vekk med eit fårete glis. Eg var forbi sinnet mitt på han, derimot. Han gjorde det han måtte gjere. Eg visste at uansett kva han sa, ville han alltid vere der for meg. Og vi hadde vore gjennom DHS-fengselet saman. Van òg. Uansett kva, ville det binde oss saman for alltid.

Eg laga min nøkkel og gjekk kanossagang rundt gjengen, og lét alle ta eit bilete. Så klatra eg opp på den høge staden eg hadde snakka frå tidlegare og bad om merksemd frå alle.

«Det er mange som har merka seg at det er ein avgjerande feil i denne prosedyren: kva om denne laptopen ikkje kan stolast på? Kva om den i hemmelegheit tek opp instruksjonane våre? Kva om den spionerer på oss? Kva om José-Luis og eg ikkje kan stolast på?»

Fleire godmodige latterkuler. Litt varmare enn før, meir øl-prega.

«Eg meiner det,» sa eg. «Viss vi var på feil side, kunne dette fått oss alle – alle dykk – i store problem. Fengsel, kanskje.»

Latterkulene vart meir nervøse.

«Så det er difor eg skal gjere dette,» sa eg, og tok opp ein hammar eg hadde teke med frå verktøykassa til pappa. Eg la laptopen ned ved sida av meg på steinen og svinga hammaren, medan Jolu følgde svingen med lommelykta si. *KRASJ* – eg hadde alltid drøymt om å drepe ein laptop med ein hammar, og her stod eg og gjorde det. Det kjendest pornografisk godt. Og vondt. *SMASH!* Skjermpanelet fall av, knust i millionar av bitar, og avdekte tastaturet. Eg heldt fram med å slå på det, til tastaturet fall av, og avdekte hovudkortet og harddisken. *KRASJ!* Eg sikta rett på harddisken, og slo den med alt eg hadde. Det tok tre slag før dekselet sprakk, og avdekte dei skjøre media inni. Eg heldt fram med å slå til ingen bitar var større enn ein lighter, så la eg alt i ein søppelsekk.

Folkemengda jubla vilt – høgt nok til at eg faktisk vart bekymra for at nokon langt over oss kunne høyre det over bølgeskvulpet og ringje politiet.

«Greitt!» ropte eg. «No, om de vil vere med meg, skal eg marsjere dette ned til sjøen og la det liggje i saltvatn i ti minutt.»

Eg fekk ingen med meg først, men så kom Ange fram og tok armen min i si varme hand og sa: «Det var vakkert,» i øyret mitt, og vi marsjerte ned til sjøen saman.

Det var heilt mørkt ved sjøen, og lumskt, sjølv med lommelyktene våre. Glatte, skarpe steinar som var vanskelege nok å gå på sjølv utan å prøve å balansere tre kilo knust elektronikk i ein plastpose. Eg glei ein gong og trudde eg skulle kutte meg opp, men ho fanga meg med eit overraskande sterkt grep og heldt meg oppreist. Eg vart dregen heilt inntil ho, nær nok til å kjenne parfymen hennar, som lukta som nye bilar. Eg elsker den lukta.

«Takk,» klarte eg å seie, og såg inn i dei store auga som vart endå større av dei mandige, svart-ramma brillene hennar. Eg kunne ikkje seie kva farge dei var i mørket, men eg gjetta noko mørkt, basert på det mørke håret hennar og den olivenfarga huda. Ho såg middelhavsk ut, kanskje gresk eller spansk eller italiensk.

Eg sette meg på huk og dyppa posen i sjøen, og lét den fylle seg med saltvatn. Eg klarte å gli litt og bli våt på skoen, eg banna og ho lo. Vi hadde knapt sagt eit ord sidan vi drog mot havet. Det var noko magisk i den ordlause stilla vår.

På det tidspunktet hadde eg kyssa totalt tre jenter i mitt liv, ikkje medrekna det augneblikket då eg kom tilbake til skulen og fekk ein heltevelkomst. Det er ikkje eit gigantisk tal, men det er heller ikkje eit bittelite eit. Eg har rimeleg jenteradar, og eg trur eg kunne ha kyssa ho. Ho var ikkje *h4wt* i tradisjonell forstand, men det er noko med ei jente og ei natt og ei strand, pluss at ho var smart og lidenskapeleg og engasjert.

Men eg kyssa ho ikkje, eller tok handa hennar. I staden hadde vi eit augneblink eg berre kan skildre som åndeleg. Bølgjeskvulpet, natta, sjøen og klippene, og pusten vår. Augneblikket strekte seg. Eg sukka. Dette hadde vore litt av ei reise. Eg hadde mykje tasting å gjere i kveld, med å leggje alle dei nøklane inn i nøkkelknippet mitt, signere dei og publisere dei signerte nøklane. Starte veven av tillit.

Ho sukka òg.

«La oss gå,» sa eg.

«Ja,» sa ho.

Vi gjekk tilbake. Det var ei god natt, den natta.

*
**

Jolu venta etterpå på at broren sin ven skulle kome og hente kjøleboksane sine. Eg gjekk saman med alle dei andre opp vegen til nærmaste Muni-stopp og gjekk om bord. Sjølv sagt brukte ingen av oss eit utstedt Muni-pass. På det tidspunktet klona Xnet-folka vanlegvis nokon andre sitt Muni-pass tre eller fire gonger om dagen, og tok på seg ein ny identitet for kvar tur.

Det var vanskeleg å halde seg roleg på bussen. Vi var alle litt fulle, og å sjå på andleta våre under dei skarpe busslysa var ganske latterleg. Vi vart ganske høglydte, og sjåføren brukte intercom-en sin til å be oss dempe oss to gonger, og sa så at vi måtte halde kjeft no med det same, elles ville han ringje politiet. Det fekk oss til å fnise igjen, og vi gjekk av i ein masse før han rakk å ringje politiet.

Vi var no i North Beach, og det var mange bussar, drosjar, BART-en ved Market Street, neonlysande klubbar og kafear til å splitte opp gruppa vår, så vi dreiv frå kvarandre.

Eg kom heim, fyrte opp Xbox-en min og byrja å taste inn nøklar frå skjermen på telefonen. Det var eit keisamt, hypnotisk arbeid. Eg var litt full, og det vogga meg inn i ein halvsøvn. Eg var nesten klar til å sovne då eit nytt IM-vindauge dukka opp.

herro!

Eg kjende ikkje att kallenamnet – spexgril – men eg hadde ein aning om kven som kunne stå bak det.

hei

tasta eg, forsiktig.

det er meg, frå i kveld

Så limte ho inn ein blokk med krypto. Eg hadde allereie lagt inn den offentlege nøkkelen hennar i nøkkelknippet mitt, så eg bad IM-klienten om å prøve å dekryptere koden med nøkkelen.

det er meg, frå i kveld

Det var ho!

Artig å møte deg her

tasta eg, krypterte det så med min private nøkkel og sende det av garde.

Det var flott å møte deg

tasta eg.

Du òg. Eg møter ikkje så mange smarte gutar som òg er søte og òg sosialt medvitne. Herregud, mann, du gjev ikkje ei jente mykje sjanse.

Hjartet mitt hamra i brystet.

Hallo? Bank bank? Er denne på? Eg vart ikkje fødd her, folkens, men eg døyr sikkert her. Ikkje gløym å tipse servitrisene, dei jobbar hardt. Eg er her heile veka.

Eg lo høgt.

Eg er her, eg er her. Ler for hardt til å taste, er alt

Vel, i det minste er IM-komedie-fu-en min framleis mektig. Um.

Det var verkeleg flott å møte deg òg

Ja, det er det vanlegvis. Kvar tek du meg med?

Tek deg med?

På vårt neste eventyr?

Eg hadde eigentleg ikkje planlagt noko

Oki, då tek EG DEG MED. Laurdag. Dolores Park. Ulovleg friluftskonsert. Ver der eller ver ein dodekaeder.

Vent, kva?

Les du ikkje eingong Xnet? Det er overalt. Har du nokon gong høyrte om Speedwhores?

Eg heldt på å kvelast. Det var bandet til Trudy Doo – som i Trudy Doo, kvinna som hadde betalt meg og Jolu for å oppdatere indienet-koden.

Ja, eg har høyrte om dei

Dei skal ha ein diger konsert, og dei har visst femti band på plakaten, skal setje opp på tennisbanane og ta med egne forsterkar-lastebilar og rocke heile natta.

Eg følte det som om eg hadde budd under ein stein. Korleis hadde eg gått glipp av det? Det var ein anarkist-bokhandel på Valencia som eg nokre gonger gjekk forbi på veg til skulen, som hadde ein plakat av ein gamal revolusjonær ved namn Emma Goldman med teksten «Viss eg ikkje kan danse, vil eg ikkje vere ein del av revolusjonen din.» Eg hadde brukt all energien min på å finne ut korleis eg skulle bruke Xnet til å organisere

dedikerte krigarar for å jamme DHS, men dette var så mykje kulare. Ein stor konsert – eg ante ikkje korleis ein skulle gjere noko slikt, men eg var glad nokon gjorde det. Og no som eg tenkte på det, var eg jøvla stolt over at dei brukte Xnet til å gjere det.

*
**

Neste dag var eg ein zombie. Ange og eg hadde chatta – flørta – til klokka 4 om morgonen. Heldigvis for meg var det ein laurdag, og eg fekk sove ut, men mellom fyllesjuka og søvnmangelen var det vanskeleg å stable to tankar på føtene. Ved lunsjtid klarte eg å stå opp og kome meg ut på gatene. Eg subba ned mot tyrkaren for å kjøpe kaffien min – no til dags, viss eg var åleine, kjøpte eg alltid kaffien min der, som om tyrkaren og eg var del av ein hemmeleg klubb.

På vegen passerte eg mykje fersk graffiti. Eg likte Mission-graffiti; ofte kom den i enorme, frodige veggmåleri, eller sarkastiske kunststudent-sjablongar. Eg likte at taggarane i Mission berre heldt fram, rett under nasen på DHS. Ein annan type Xnet, antok eg – dei måtte ha all slags måtar å vite kva som skjedde på, kvar ein kunne få tak i måling, kva kamera som fungerte. Nokre av kameraa hadde vorte spraymåla over, la eg merke til. Kanskje dei brukte Xnet!

Måla i tre meter høge bokstavar på sida av gjerdet til ein bilverkstad stod dei dryppande orda: STOL IKKJE PÅ NOKON OVER 25. Eg stoppa. Hadde nokon forlate «festen» min i går kveld og kome hit med ein boks måling? Mange av dei folka budde i nabolaget.

Eg henta kaffien min og tok ein liten spasertur rundt i byen. Eg tenkte heile tida at eg burde ringje nokon, sjå om dei ville sjå ein film eller noko. Slik pleidde det å vere på ein lat laurdag som denne. Men kven skulle eg ringje? Van snakka ikkje med meg, eg trur ikkje eg var klar til å snakke med Jolu, og Darryl – vel, eg kunne ikkje ringje Darryl.

Eg henta kaffien min og gjekk heim og søkte litt rundt på bloggane på Xnet. Desse anonabloggane kunne ikkje sporast til forfattaren – med mindre forfattaren var dum nok til å setje namnet sitt på det – og det var mange av dei. Dei fleste var upolitiske, men mange var det ikkje. Dei snakka om skular og urettferda der. Dei snakka om politiet. Tagging.

Det viste seg at det hadde vore planar for konserten i parken i vekevis. Den hadde hoppa frå blogg til blogg, og vorte ei fullverdig rørsle utan at eg la merke til det. Og konserten heitte *Stol ikkje på nokon over 25*.

Vel, det forklarte kvar Ange fekk det frå. Det var eit bra slagord.

*
**

Måndag morgon bestemte eg meg for at eg ville sjekke ut den anarkistiske bokhandelen igjen, sjå om eg kunne få tak i ein av dei Emma Goldman-plakatane. Eg trengde påminninga. Eg tok ein omveg ned til 16th og Mission på veg til skulen, så opp til Valencia og over. Butikken var stengd, men eg fekk opningstidene frå døra og sjekka at dei framleis hadde den plakaten oppe.

Då eg gjekk nedover Valencia, vart eg forbløffa over å sjå kor mykje av STOL IKKJE PÅ NOKON OVER 25-greiene det var. Halvparten av butikkane hadde STOL IKKJE PÅ-varer i vindauga: matboksar, babydoll-t-skjorter, pennal, trucker-capsar. Hipster-butikkane har vorte raskare og raskare, sjølvst. Etter kvart som nye memar sveiper over nettet i løpet av ein dag eller to, har butikkane vorte flinkare til å setje varer i vindauga som passar. Ein morosam liten youtube-video av ein fyr som skyt seg sjølv opp med jet-pakkar laga av kolsyre vatn ville lande i innboksen din på måndag, og tysdag kunne du kjøpe t-skjorter med stillbilete frå videoen. Men det var utruleg å sjå noko ta spranget frå Xnet til hasjsjappene. Slitne designarjeans med slagordet skrive med forsiktig vidaregåande-kulepennblekk. Broderte merke.

Gode nyheiter spreier seg raskt.

Det stod skrive på tavla då eg kom til samfunnsfagtimen til Ms. Galvez. Vi sat alle ved pultane våre og smilte til det. Det verka som det smilte tilbake. Det var noko djupt oppmuntrande med ideen om at vi alle kunne stole på kvarandre, at fienden kunne identifiserast. Eg visste det ikkje var heilt sant, men det var heller ikkje heilt usant.

Ms. Galvez kom inn, retta på håret, sette ned SkuleBoka si på kateteret og slo ho på. Ho tok opp krittet og snudde seg mot tavla. Vi lo alle saman. Godmodig, men vi lo. Ho snudde seg rundt og lo, ho òg. «Inflasjonen har råka slagord-skrivarane i nasjonen, ser det ut til. Kor mange av dykk veit kvar denne frasen kjem frå?»

Vi såg på kvarandre. «Hippiar?» sa nokon, og vi lo. Hippiar er overalt i San Francisco, både dei gamle steine typene med gigantiske, lurvete skjegg og batik-klede, og den nye typen, som er meir opptekne av å kle seg ut og kanskje spele hacky-sack enn å protestere mot noko.

«Vel, ja, hippiar. Men når vi tenkjer på hippiar i dag, tenkjer vi berre på kleda og musikken. Klede og musikk var tilfeldige i forhold til hovuddelen av det som gjorde den tida, sekstitalet, viktig.

«De har høyrte om borgarrettsrørsla for å få slutt på segregering, kvite og svarte born som dykk som reiste med bussar inn i sørstatane for å registrere svarte veljarar og protestere mot offisiell statsrasisme. California var ein av hovudstadene der borgarrettsleiarane kom frå. Vi har alltid vore litt meir politiske enn resten av landet, og dette er òg ein del av landet der svarte har kunna få dei same fagforeinings-fabrikkjobbane som kvite, så dei hadde det litt betre enn slektingane sine i sør.

«Studentane ved Berkeley sende ein jamn straum av fridomsryttarar sørover, og dei rekrutterte dei frå informasjonsbord på campus, ved Bancroft og Telegraph Avenue. De har sikkert sett at det framleis er bord der den dag i dag.»

«Vel, campusen prøvde å stengje dei ned. Rektoren for universitetet forbaud politisk organisering på campus, men borgarrettsungdommane ville ikkje stoppe. Politiet prøvde å arrestere ein fyr som delte ut litteratur frå eit av desse borda, og dei sette han i ein varebil, men 3000 studentar omringa varebilen og nekta å la han rikke seg. Dei ville ikkje la dei ta denne guten i fengsel. Dei stod på taket av varebilen og heldt talar om det første grunnlovstillegget og ytringsfridom.»

«Det galvaniserte ytringsfridomsrørslene. Det var starten på hippiane, men det var òg der meir radikale studentrørslar kom frå. Black power-grupper som Black Panthers – og seinare homofiles rettsgrupper som Pink Panthers, òg. Radikale kvinnegrupper, til og med 'lesbiske separatistar' som ville avskaffe menn heilt! Og yippiane. Nokre som har høyrte om yippiane?»

«Leviterte ikkje dei Pentagon?» sa eg. Eg hadde ein gong sett ein dokumentar om dette.

Ho lo. «Det hadde eg gløymt, men ja, det var dei! Yippiane var som veldig politiske hippiar, men dei var ikkje alvorlege på den måten vi tenkjer på politikk i dag. Dei var veldig leikne. Spøkefuglar. Dei kasta pengar inn på New York-børsen. Dei sirkla rundt Pentagon med hundrevis av demonstrantar og sa ein magisk formel som skulle levitere det. Dei fann opp ein fiktiv type LSD som du kunne spraye på folk med vasspistolar og skaut kvarandre med det og lata som dei var steine. Dei var morosame, og dei laga bra TV – ein yippie, ein klovn kalla Wavy Gravy, fekk hundrevis av demonstrantar til å kle seg ut som julenissen slik at kameraa ville vise politibetjentar som arresterte og drog vekk julenissen på nyheitene den kvelden, og dei mobiliserte mange folk.

«Dykkar store augneblink var den demokratiske nasjonalkonvensjonen i 1968, der dei oppfordra til demonstrasjonar for å protestere mot Vietnamkrigen. Tusenvis av demonstrantar strøymde til Chicago, sov i parkane og demonstrerte kvar dag. Dei hadde mange bisarre stunt det året, som å stille ein gris kalla Pigasus som presidentkandidat. Politiet og demonstrantane slost i gatene – det hadde dei gjort mange gonger før, men Chicago-politiet var ikkje smarte nok til å la journalistane vere i fred. Dei banka opp journalistane, og journalistane hemna seg ved å endeleg vise kva som verkeleg skjedde på desse demonstrasjonane, slik at heile landet såg borna sine bli brutalt slått ned av Chicago-politiet. Dei kalla det eit 'politi-opprør.'

«Yippiane elska å seie: 'Stol aldri på nokon over 30.' Dei meinte at folk som var fødde før ei viss tid, då Amerika hadde kjempa mot fiendar som nazistane, aldri kunne forstå kva det betydde å elske landet sitt nok til å nekte å kjempe mot vietnamesarane. Dei trudde at innan du fylte 30, ville haldningane dine vere frosne, og du kunne aldri forstå kvifor ungane på den tida gjekk ut i gatene, droppa ut, freaka ut.

«San Francisco var nullpunktet for dette. Revolusjonære armear vart grunnlagde her. Nokre av dei sprengde bygningar eller rana bankar for saka si. Mange av dei ungane voks opp til å bli meir eller mindre normale, medan andre enda opp i fengsel. Nokre av universitets-dropoutane gjorde fantastiske ting – til dømes Steve Jobs og Steve Wozniak, som grunnla Apple Computers og fann opp PC-en.»

Eg vart verkeleg engasjert i dette. Eg visste litt av det, men eg hadde aldri høyrte det fortalt slik. Eller kanskje det aldri hadde betydd så mykje som det gjorde no. Plutseleg verka ikkje dei teite, høgtidelege, vaksne

gatedemonstrasjonane så teite lenger. Kanskje det var rom for den typen handling i Xnet-rørsla.

Eg rekte opp handa. «Vann dei? Vann yippiane?»

Ho gav meg eit langt blikk, som om ho tenkte over det. Ingen sa eit ord. Vi ville alle høyre svaret.

«Dei tapte ikkje,» sa ho. «Dei imploderte på ein måte litt. Nokre av dei hamna i fengsel for narkotika eller andre ting. Nokre endra meining og vart jappar og reiste rundt og heldt føredrag om kor dumme dei hadde vore, og snakka om kor bra grådighet var og kor dumme dei hadde vore.

«Men dei endra verda. Krigen i Vietnam tok slutt, og den typen konformitet og ukritisk lydnad som folk hadde kalla patriotisme, gjekk av moten på ein stor måte. Rettane til svarte, kvinner og homofile kom langt. Rettane til latinoar, funksjonshemma, heile borgarrettstradisjonen vart skapt eller styrkt av desse folka. Dagens protestrørsle er den direkte etterkomaren av desse kampane.»

«Eg kan ikkje tru du snakkar om dei slik,» sa Charles. Han lente seg så langt fram i setet at han nesten stod, og det spisse, tynne andletet hans hadde vorte raudt. Han hadde våte, store auge og store lepper, og når han vart oppglødd, såg han litt ut som ein fisk.

Ms. Galvez stivna litt, så sa ho: «Sei det du tenkjer på, Charles.»

«De har nettopp skildra terroristar. Verkelege terroristar. Dei sprengde bygningar, sa De. Dei prøvde å øydeleggje børsen. Dei banka opp politi, og stoppa politi frå å arrestere folk som braut lova. Dei angreip oss!»

Ms. Galvez nikka langsamt. Eg kunne sjå ho prøvde å finne ut korleis ho skulle handtere Charles, som verka sprekkeferdig og klar til å eksplodere.

«Charles påpeiker noko viktig. Yippiane var ikkje utanlandske agentar, dei var amerikanske statsborgarar. Når du seier: ‘Dei angreip oss,’ må du finne ut kven ‘dei’ og ‘oss’ er. Når det er dine eigne landsmenn—»

«Tull!» ropte han. Han stod no. «Vi var i krig då. Desse karane gav hjelp og støtte til fienden. Det er lett å seie kven som er oss og kven som er dei: viss du støttar Amerika, er du oss. Viss du støttar dei som skyt på amerikanarar, er du dei.»

«Er det nokon andre som vil kommentere dette?»

Fleire hender fór i vêret. Ms. Galvez gav dei ordet. Nokre peika på at grunnen til at vietnamesarane skaut på amerikanarar, var at amerikanarane hadde flydd til Vietnam og byrja å springe rundt i jungelen med våpen. Andre meinte at Charles hadde eit poeng, at folk ikkje burde få lov til å gjere ulovlege ting. Alle hadde ein god debatt, unntatt Charles, som berre ropte til folk og avbraut dei når dei prøvde å få fram poenga sine. Ms. Galvez prøvde å få han til å vente på tur eit par gonger, men han ville ikkje høyre.

Eg slo opp noko på SkuleBoka mi, noko eg visste eg hadde lese før. Eg fann det. Eg reiste meg. Ms. Galvez såg forventningsfullt på meg. Dei andre følgde blikket hennar og vart stille. Sjølv Charles såg på meg etter ei stund, dei store, våte auga hans brann av hat mot meg.

«Eg ville lese noko,» sa eg. «Det er kort. 'Regjeringar er innstifta blant menneske, og får si rettferdige makt frå samtykket til dei som blir styrte, slik at når ei kva som helst regjeringsform blir øydeleggjande for desse føremåla, er det folket si rett å endre eller avskaffe ho, og å innstifte ei ny regjering, og leggje grunnlaget sitt på slike prinsipp, og organisere makta si i slik form, som for dei ser ut til å mest sannsynleg vil fremje deira tryggleik og lukke.'»

Kapittel 12

Dette kapittelet er dedikert til Forbidden Planet, den britiske kjeda av bok-, teikneserie-, leike- og videobutikkar for science fiction og fantasy. Forbidden Planet har butikkar over heile Storbritannia, og har òg filialar på Manhattan og i Dublin, Irland. Det er farleg å setje fot i ein Forbidden Planet – sjeldan slepp eg unna med lommeboka i behald. Forbidden Planet er verkeleg leiande i å bringe det gigantiske publikummet for TV- og film-science fiction i kontakt med science fiction-bøker – noko som er absolutt kritisk for framtida til feltet. Forbidden Planet, Storbritannia, Dublin og New York City: <http://www.forbiddenplanet.co.uk>

Ms. Galves smilte breitt.

«Er det nokon som veit kvar det kjem frå?»

Ein haug med folk sa i kor: «Frå Sjølvstendefråsegna.»

Eg nikka.

«Kvifor las du det for oss, Marcus?»

«Fordi det verkar for meg som om dei som grunnla dette landet sa at regjeringar berre skulle vare så lenge vi trur dei jobbar for oss, og viss vi sluttar å tru på dei, burde vi styrte dei. Det er det som står, ikkje sant?»

Charles rista på hovudet. «Det var for hundrevis av år sidan!» sa han.
«Ting er annleis no!»

«Kva er annleis?»

«Vel, for det første har vi ikkje ein konge lenger. Dei snakka om ei regjering som eksisterte fordi ein eller annan gamal dust sin tipp-tipp-tipp-oldefar trudde at Gud sette han til å styre og drap alle som var usamde med han. Vi har ei demokratisk vald regjering—»

«Eg stemte ikkje på dei,» sa eg.

«Så det gjev deg retten til å sprengje ei bygning?»

«Kva? Kven har sagt noko om å sprengje ei bygning? Yippiane og hippiane og alle dei folka trudde at regjeringa ikkje lenger høyrde på dei – sjå på måten folk som prøvde å registrere veljarar i Sørstatane vart behandla! Dei vart slått ned, arresterte—»

«Nokre av dei vart drepne,» sa Ms. Galvez. Ho heldt opp hendene og venta til Charles og eg sette oss ned. «Vi har nesten ikkje meir tid i dag, men eg vil rose dykk alle for ein av dei mest interessante timane eg nokon gong har undervist. Dette har vore ein framifrå diskusjon, og eg har lært mykje av dykk alle. Eg håpar de har lært av kvarandre òg. Takk alle saman for bidraga dykkar.

«Eg har ei ekstraoppgåve for dei av dykk som vil ha ei lita utfordring. Eg vil gjerne at de skriv ei oppgåve der de samanliknar den politiske responsen på antikrigs- og borgarrettsrørslene i Bay Area med dagens borgarrettsresponsar på krigen mot terror. Minimum tre sider, men bruk så lang tid de vil. Eg er spent på å sjå kva de kjem opp med.»

Klokka ringde eit augneblink seinare, og alle gjekk ut av klasserommet. Eg hang att og venta på at Ms. Galvez skulle leggje merke til meg.

«Ja, Marcus?»

«Det var utruleg,» sa eg. «Det greiene om sekstitalet.»

«Syttitalet òg. Denne staden har alltid vore ein spennande stad å bu i politisk lada tider. Eg likte verkeleg referansen din til Sjølvstendefråsegna – det var veldig lurt.»

«Takk,» sa eg. «Det berre kom til meg. Eg har eigentleg ikkje forstått kva det tydde før i dag.»

«Vel, det er dei orda kvar einaste lærar elsker å høyre, Marcus,» sa ho, og handhelste på meg. «Eg gler meg til å lese oppgåva di.»

*
**

Eg kjøpte Emma Goldman-plakaten på veg heim og festa han opp over skrivebordet mitt, over ein gamal blacklight-plakat. Eg kjøpte òg ei STOL ALDRI PÅ-t-skjorte som hadde eit photoshop-bilete av Grover og Elmo som sparka dei vaksne Gordon og Susan or Sesame Street. Det fekk meg til å le. Eg fann seinare ut at det allereie hadde vore omtrent seks photoshop-konkurransar for slagordet på nettet på stader som Fark og Worth1000 og B3ta, og det var hundrevis av ferdiglaga bilete som flaut rundt for å gå på kva som helst varer nokon produserte.

Mamma heva eit augebryn til skjorta, og pappa rista på hovudet og heldt eit føredrag for meg om å ikkje leite etter bråk. Eg følte meg litt rettfærdiggjort av reaksjonen hans.

Ange fann meg på nettet igjen, og vi IM-flørta til seint på natt igjen. Den kvite varebilen med antennene kom tilbake, og eg slo av Xbox-en min til den hadde passert. Vi hadde alle vorte vane med å gjere det.

Ange var veldig spent på denne festen. Det såg ut til at den kom til å bli gigantisk. Det var så mange band som hadde meldt seg på at dei snakka om å setje opp ei B-scene for dei sekundære artistane.

Korleis fekk dei løyve til å dundre lyd heile natta i den parken?
Det er hus rundt heile der

Løy-ve? Kva er «løy-ve»? Fortel meg meir om ditt men-nes-ke-lege løy-ve.

Wow, det er ulovleg?

Øh, hallo? Er du bekymra for å bryte lova?

Godt poeng

LOL

Eg var nervøs likevel. Eg meiner, eg skulle ta med denne heilt fantastiske jenta på ein date den helga – vel, ho tok teknisk sett med meg – til ein ulovleg rave som skulle haldast midt i eit travelt nabolag. Det kom i det minste til å bli interessant.

Interessant.

*
**

I løpet av laurdagsettermiddagen byrja folk å sige inn i Dolores Park, blant frisbee-spelarane og hundeluftarane. Nokre av dei spelte frisbee eller lufta hundar. Det var ikkje heilt klårt korleis konserten skulle fungere, men det var mange politifolk og sivilpoliti som hang rundt. Du kunne kjenne att sivilpolitiet fordi dei, som Kvise og Snørrbuse, hadde Castro-hårklipp og Nebraska-fysikk: lubne karar med kort hår og uflidde bartar. Dei dreiv rundt, såg keitete og ukomfortable ut i dei gigantiske shortsane og laustsitjande skjortene sine som utan tvil hang ned for å dekkje lysekrona av utstyr som hang rundt livet deira.

Dolores Park er pen og solrik, med palmetre, tennisbanar og mange bakkar og vanlege tre å springe rundt på, eller henge ut på. Heimlause søv der om natta, men det er sant overalt i San Francisco.

Eg møtte Ange nede i gata, på den anarkistiske bokhandelen. Det hadde vore mitt forslag. I ettertid var det eit heilt gjennomslagskraftig trekk for å verke kul og tøff for denne jenta, men på den tida ville eg ha svore på at eg valde det fordi det var ein praktisk stad å møtast. Ho las ei bok som heitte *Up Against the Wall, Motherfucker* då eg kom dit.

«Fint,» sa eg. «Kyssar du mor di med den munnen?»

«Mordi klagar ikkje,» sa ho. «Faktisk er det ei historie om ei gruppe folk som yippiane, men frå New York. Dei brukte alle det ordet som etternamn, som 'Ben M-F.' Ideen var å ha ei gruppe der ute som laga nyheiter, men med eit heilt uttrykksleg namn. Berre for å tulle med nyheitsmedia. Ganske morosamt, eigentleg.»

Ho la boka tilbake på hylla, og no lurte eg på om eg burde klemme ho. Folk i California klemmer for å seie hei og ha det heile tida. Bortsett frå når dei ikkje gjer det. Og nokre gonger kyssar dei på kinnet. Alt er veldig forvirrande.

Ho avgjorde det for meg ved å gripe meg i ein klem og dra hovudet mitt ned til sitt, kysse meg hardt på kinnet, og så blåse ein promp på halsen min. Eg lo og dytta ho vekk.

«Vil du ha ein burrito?» spurde eg.

«Er det eit spørsmål eller ei sjølvstendig utsegn?»

«Ingen av delane. Det er ein ordre.»

Eg kjøpte nokre morosame klistremerke der det stod DENNE TELEFONEN ER AVLØST, som var i rett storleik til å setje på mottakarane på telefonkioskane som framleis fanst i gatene i Mission, sidan det var den typen nabolag der ein fann folk som ikkje nødvendigvis hadde råd til eigen mobiltelefon. Vi gjekk ut i nattelufta. Eg fortalde Ange om stemninga i parken då eg drog.

«Eg veddar på at dei har hundre av dei lastebilane parkert rundt kvartalet,» sa ho. «Desto betre for å arrestere deg med.»

«Øh.» Eg såg meg rundt. «Eg håpte på ein måte at du ville seie noko slikt som: ‘Å, det er ingen sjanse for at dei gjer noko med det.’»

«Eg trur ikkje det er heilt ideen. Ideen er å setje mange sivile i ein posisjon der politiet må avgjere: skal vi behandle desse vanlege folka som terroristar? Det er litt som jamming, men med musikk i staden for dingsar. Du jammar, ikkje sant?»

Nokre gonger gløymer eg at ikkje alle venene mine veit at Marcus og M1k3y er same person. «Ja, litt,» sa eg.

«Dette er som å jamme med ein haug med fantastiske band.»

«Eg forstår.»

Mission-burritoar er ein institusjon. Dei er billege, gigantiske og nydelege. Førestill deg eit rør på storleik med ei bazooka-granat, fylt med krydra grilla kjøt, guacamole, salsa, tomatar, refried beans, ris, lauk og koriander. Det har same forhold til Taco Bell som ein Lamborghini har til ein Hot Wheels-bil. Det er omtrent to hundre Mission-burrito-sjapper. Dei er alle heroisk stygge, med ukomfortable sete, minimal dekor – falma plakatar frå meksikanske turistkontor og elektriske hologram med innramma Jesus og Maria – og høg mariachi-musikk. Det som skil dei frå kvarandre er hovudsakleg kva slags eksotisk kjøt dei fyller varene sine med. Dei verkeleg autentiske stadene har hjerne og tunge, noko eg aldri bestiller, men det er fint å vite at det er der.

Staden vi gjekk til hadde både hjerne og tunge, noko vi ikkje bestilte.

Eg fekk carne asada og ho fekk strimla kylling, og vi fekk kvar vår store kopp med horchata. Så snart vi sette oss ned, rulla ho ut burritoen sin og tok ei lita flaske ut av veska si. Det var ein liten, rustfri stål-aerosolbeholdar som såg ut for all verda som ein pepperspray-sjølvforsvarsenhet. Ho sikta den mot dei eksponerte innvolane til burritoen sin og spraya dei med ein fin, raud, oljete dusj. Eg fekk eit gufs av det, og halsen min snørte seg saman og auga mine rann.

«Kva i helvete gjer du med den stakkars, forsvarslause burritoen?»

Ho gav meg eit lurt smil. «Eg er avhengig av sterk mat,» sa ho. «Dette er capsaicin-olje i ein sprayboks.»

«Capsaicin –»

«Ja, det stoffet i pepperspray. Dette er som pepperspray, men litt meir fortynna. Og mykje meir smakfullt. Tenk på det som augedroper som smakar ekstra sterk saus.»

Auga mine brann berre av tanken.

«Du tullar,» sa eg. «Du kjem så ikkje til å ete det der.»

Augebryna hennar skaut i vêret. «Det høyrer ut som ei utfordring, guten. Berre sjå på meg.»

Ho rulla saman burritoen like forsiktig som ein stein person rullar ein joint, bretta inn endane, og pakka han så inn i aluminiumsfolie igjen. Ho skrella av den eine enden og førte han opp til munnen, og heldt han der like framfor leppene. Heilt fram til ho beit i han, kunne eg ikkje tru at ho kom til å gjere det. Eg meiner, ho hadde nettopp spraya eit anti-personell-våpen på middagen sin.

Ho beit. Tygde. Svalde. Gav alle inntrykk av å ha ein nydeleg middag.

«Vil du ha ein bit?» sa ho, uskuldig.

«Ja,» sa eg. Eg likar sterk mat. Eg bestiller alltid curryane med fire chiliar ved sida av på menyen på dei pakistanske stadene. Eg skrella tilbake meir folie og tok ein stor bit.

Stor tabbe.

Du veit den kjensla du får når du tek ein stor bit av peparrot eller wasabi eller kva som helst, og det kjennest som om biholene dine lukkar seg samstundes som luftrøyret, og fyller hovudet ditt med fanga, atomvarm luft som prøver å slå seg ut gjennom dei rennande auga og nasebora dine? Den kjensla som om damp er i ferd med å strøyme ut av øyra dine som ein teikneseriefigur?

Dette var mykje verre.

Dette var som å leggje handa på ein varm omn, berre at det ikkje er handa di, det er heile innsida av hovudet ditt, og spiserøyrer heilt ned til magen. Heile kroppen min braut ut i sveitte, og eg hosta og hosta.

Ordløst gav ho meg horchataen min, og eg klarte å få sugerøyrer inn i munnen og suge hardt på det, og svelgde halvparten i eitt drag.

«Så det finst ein skala, Scoville-skalaen, som vi chili-elskarar bruker for å snakke om kor sterk ein pepar er. Rein capsaicin er omtrent 15 millionar Scoville. Tabasco er omtrent 50 000. Pepperspray er solide tre millionar. Dette stoffet er usle 200 000, omtrent like sterkt som ein mild Scotch Bonnet-pepar. Eg jobba meg opp til det på omtrent eit år. Nokre av dei verkeleg hardbarka kan kome seg opp til ein million eller så, tjue gonger sterkare enn Tabasco. Det er jævla sterkt. Ved slike Scoville-temperaturar blir hjernen din heilt oversvømt av endorfinar. Det er ein betre kroppsrus enn hasj. Og det er bra for deg.»

Eg fekk tilbake biholene mine no, og kunne puste utan å gispe.

«Sjølvsagt får du ein vill ‘ring of fire’ når du går på do,» sa ho, og blunka til meg.

Au.

«Du er gal,» sa eg.

«Fint sagt av ein mann viss hobby er å byggje og knuse laptopar,» sa ho.

«Touché,» sa eg og rørte ved panna mi.

«Vil du ha litt?» Ho heldt fram sprayboksen sin.

«Pass,» sa eg, raskt nok til at vi begge lo.

Då vi forlét restauranten og gjekk mot Dolores Park, la ho armen rundt midja mi, og eg fann ut at ho var akkurat rett høgde for meg til å leggje armen min rundt skuldrene hennar. Det var nytt. Eg hadde aldri vore ein høg fyr, og jentene eg hadde vore saman med hadde alle vore på mi høgde – tenåringsjenter veks raskare enn gutar, eit grusamt triks frå naturen si side. Det var hyggeleg. Det kjendest hyggeleg.

Vi svinga rundt hjørnet på 20th Street og gjekk opp mot Dolores. Før vi hadde teke eit einaste steg, kunne vi kjenne summinga. Det var som summinga frå ein million bier. Folk strøymde mot parken, og den var omtrent hundre gonger meir folksam enn den hadde vore då eg gjekk for å møte Ange.

Synet fekk blodet mitt til å bruse. Det var ei vakker, kjølig natt, og vi skulle feste, verkeleg feste, feste som om det ikkje fanst nokon morgondag. «Et, drikk og ver glad, for i morgon skal vi døye.»

Ordlaust byrja vi begge å jogge. Det var mange politifolk, med spente andlet, men kva i helvete skulle dei gjere?

Det var mange folk i parken. Eg er ikkje så flink til å telje folkemengder. Avisene siterte seinare arrangørane som sa at det var 20 000 menneske; politiet sa 5 000. Kanskje det betyr at det var 12 500. Uansett. Det var fleire folk enn eg nokon gong hadde stått blant, som ein del av eit uplanlagt, uautorisert, ulovleg arrangement.

Vi var blant dei på eit blunk. Eg kan ikkje sverje på det, men eg trur ikkje det var nokon over 25 i den trengselen av kroppar. Alle smilte. Nokre unge born var der, 10 eller 12, og det fekk meg til å føle meg betre. Ingen ville gjere noko altfor dumt med så små born i folkemengda. Ingen ville sjå små born bli skadde. Dette skulle berre bli ei herleg vårnatt.

Eg tenkte at det rette var å presse seg inn mot tennisbanane. Vi snirkla oss gjennom folkemengda, og for å halde saman tok vi kvarandre i hendene. Berre det å halde saman kravde ikkje at vi fletta fingrar. Det var reint for gleda si skuld. Det var veldig gledeleg.

Banda var alle inne på tennisbanane, med gitarane og miksarane og keyboarda og til og med eit trommesett. Seinare, på Xnet, fann eg ein Flickr-straum av dei som smugla alt dette utstyret inn, bit for bit, i gymbagar og under jakkene sine. Saman med alt dette var det enorme høgtalarar, den typen du ser i bilutstyrsbutikkar, og blant dei, ein stabel med ... bilbatteri. Eg lo. Genialt! Det var slik dei skulle drive anlegga sine. Frå der eg stod, kunne eg sjå at det var celler frå ein hybridbil, ein Prius. Nokre hadde gjella ein miljøbil for å drive kveldens underhaldning. Bateria heldt fram utanfor banene, stabla opp mot gjerdet, festa til hovudstabelen med ledningar tredd gjennom nettingen. Eg talde – 200 batteri! Herregud! Dei tinga vog eit tonn, òg. Det er ingen sjanse for at dei organiserte dette utan e-post og wikipar og e-postlister. Og det er ingen sjanse for at folk som er så smarte, ville ha gjort det på det offentlege internettet. Alt dette hadde funne stad på Xnet, det kunne eg vedda støvlane mine på.

Vi berre hoppa litt rundt i folkemengda ei stund medan banda stemte og rådførte seg med kvarandre. Eg såg Trudy Doo på avstand, inne på tennisbanane. Ho såg ut som ho var i eit bur, som ein wrestler. Ein riven singlet, håret i lange, fluoriserande rosa dreadlocks ned til midja. Ho hadde militære kamuflasjebukser og gigantiske goth-støvlar med ståltuppar. Medan eg såg på, tok ho opp ei tung motorsykkjeljakke, like

brukt som ein baseball-hanske, som ho tok på seg som ei rustning. Det var sannsynlegvis ei rustning, innsåg eg. Eg prøvde å vinke til ho, for å imponere Ange, antar eg, men ho såg meg ikkje, og eg såg litt ut som ein tulling, så eg slutta.

Energien i folkemengda var fantastisk. Ein høyrer folk snakke om «vibbar» og «energi», men før ein har opplevd det, trur ein sannsynlegvis at det berre er ein talemåte. Det er det ikkje. Det er smila, smittsame og store som vassmelonar, i kvart andlet. Alle som duppar litt til ein uhøyrdr rytme, skuldrene gyngar. Rullande gange. Vitsar og latter. Tonen i kvar stemme stram og spent, som ein fyrverkeri som er i ferd med å gå av. Og du kan ikkje la vere å vere ein del av det. Fordi du er det.

Då banda byrja å spele, var eg heilt rusa på folkemengde-vibbar. Opningsbandet var ein slags serbisk turbo-folk, som eg ikkje fann ut korleis eg skulle danse til. Eg kan danse til nøyaktig to typar musikk: trance (subbe rundt og la musikken bevege deg) og pønk (slå rundt og moshe til du blir skadd eller utsliten eller begge delar). Neste band var hip-hoparar frå Oakland, med eit thrash metal-band i ryggen, noko som er betre enn det høyrer ut som. Så litt tyggegummi-pop. Så entra Speedwhores scena, og Trudy Doo gjekk til mikrofonen.

«Namnet mitt er Trudy Doo, og du er ein idiot om du stolar på meg. Eg er trettito, og det er for seint for meg. Eg er fortapt. Eg sit fast i den gamle tenkemåten. Eg tek framleis fridomen min for gitt og let andre ta han frå meg. De er den første generasjonen som veks opp i gulag-Amerika, og de veit kva fridomen dykkar er verdt, ned til den siste fordømte centen!»

Folkemengda brølte. Ho spelte raske, små, skjelvande, nervøse akkordar på gitaren sin, og bassisten hennar, ei diger feit jente med ein gutete hårklipp og endå større støvlar og eit smil ein kunne opne ølflasker med, dunka ned ein rask og hard rytme. Eg ville hoppe. Eg hoppa. Ange hoppa med meg. Vi sveitta fritt i kvelden, som stinka av sveitte og hasj-røyk. Varme kroppar pressa seg inn på alle sider av oss. Dei hoppa òg.

«Stol ikkje på nokon over 25!» ropte ho.

Vi brølte. Vi var éin stor brølande dyrehals.

«Stol ikkje på nokon over 25!» «Stol ikkje på nokon over 25!» «Stol ikkje på nokon over 25!» «Stol ikkje på nokon over 25!» «Stol ikkje på nokon over 25!» «Stol ikkje på nokon over 25!»

Ho slo nokre harde akkordar på gitaren sin, og den andre gitaristen, ei lita alv av ei jente med eit andlet fullt av piercingar, jamma med, og spelte *wheedle-dee-wheedle-dee-dee* høgt oppe, forbi det tolvte bandet.

«Det er vår fordømte by! Det er vårt fordømte land. Ingen terrorist kan ta det frå oss så lenge vi er frie. Så snart vi ikkje er frie, vinn terroristane! Ta det tilbake! Ta det tilbake! De er unge nok og dumme nok til å ikkje vite at de umogleg kan vinne, så de er dei einaste som kan leie oss til siger! Ta det tilbake!»

«TA DET TILBAKE!» brølte vi. Ho jamma hardt ned på gitaren sin. Vi brølte tonen tilbake, og så vart det verkeleg, verkeleg HØGT.

*
**

Eg dansa til eg var så sliten at eg ikkje kunne danse eit steg til. Ange dansa ved sida av meg. Teknisk sett gnei vi dei sveitte kroppane våre mot kvarandre i fleire timar, men tru det eller ei, ikkje for kåtskapens skuld. Vi dansa, fortapte i rytma og thrashen og skrikinga – TA DET TILBAKE! TA DET TILBAKE!

Då eg ikkje kunne danse meir, greip eg handa hennar, og ho klemte mi som om eg hindra ho i å falle ned frå ei bygning. Ho drog meg mot kanten av folkemengda, der den vart tynnare og kjøligare. Der ute, på kanten av Dolores Park, var vi i den kjølige lufta, og sveitten på kroppane våre vart momentant iskald. Vi skalv, og ho slo armane rundt midja mi. «Varm meg,» kommanderte ho. Eg trengde ikkje noko hint. Eg klemte ho tilbake. Hjartet hennar var eit ekko av dei raske taktene frå scena – breakbeats, raske og rasande og ordlause. Ho lukta sveitte, ein skarp odør som lukta herleg. Eg visste eg lukta sveitte, eg òg. Nasa mi peika inn i toppen av hovudet hennar, og andletet hennar var rett ved kragebeinet mitt. Ho flytta hendene til halsen min og drog.

«Kom deg ned hit, eg tok ikkje med meg stige,» sa ho, og eg prøvde å smile, men det er vanskeleg å smile når ein kyssar.

Som sagt, eg hadde kyssa tre jenter i mitt liv. To av dei hadde aldri kyssa nokon før. Ei hadde vore på dater sidan ho var 12. Ho hadde problem.

Ingen av dei kyssa som Ange. Ho gjorde heile munnen sin mjuk, som innsida av ei moden frukt, og ho stappa ikkje tunga si inn i munnen min, men lét ho gli inn der, og saug leppene mine inn i munnen sin samstundes, slik at det var som om munnen min og hennar smelta saman. Eg hørde meg sjølv stønne, før eg greip ho og klemte ho hardare.

Sakte, forsiktig, la vi oss ned på graset. Vi låg på sida og klamra oss til kvarandre, og kyssa og kyssa. Verda forsvann, slik at det berre var kysset. Hendene mine fann rumpa hennar, midja hennar. Kanten på t-skjorta hennar. Den varme magen hennar, den mjuke navlen hennar. Dei kravla seg høgare. Ho stønna, ho òg.

«Ikkje her,» sa ho. «La oss flytte oss dit bort.» Ho peika over gata mot den store, kvite kyrkja som gir Mission Dolores Park og Mission namnet sitt. Hand i hand, raskt, kryssa vi til kyrkja. Den hadde store søyler framfor. Ho pressa ryggen min mot ei av dei og drog andletet mitt ned til sitt igjen. Hendene mine fór raskt og dristig tilbake til skjorta hennar. Eg lét dei gli opp framsida.

«Opninga er bak,» kviskra ho inn i munnen min. Ståpikken min kunne ha kutta glas.

Eg flytta hendene rundt til ryggen hennar, som var sterk og brei, og fann hekta med fingrane, som skalv. Eg fomla ei stund, og tenkte på alle dei vitsane om kor dårlege gutar er til å opne BH-ar. Eg var dårleg til det. Så spratt hekta laus. Ho gispa inn i munnen min. Eg lét hendene mine gli rundt, og kjende fukta frå armholene hennar – noko som av ein eller anna grunn var sexy og slett ikkje ekkelt – og så strauk eg sidene av brysta hennar.

Det var då sirenene byrja.

Dei var høgare enn noko eg nokon gong hadde høyrte. Ein lyd som ei fysisk kjensle, som noko som bles deg av føtene. Ein lyd så høg som øyra dine kunne handsome, og så høgare.

«SPREI DYKK UMIDDELBART,» sa ei stemme, som Gud som rasla i skallen min. «DETTE ER EI ULOVLEG SAMLING. SPREI DYKK UMIDDELBART.»

Bandet hadde slutta å spele. Lyden frå folkemengda over gata endra seg. Den vart redd. Sint.

Eg hørde eit klikk då PA-systemet med bilhøgtalarar og bilbatteri på tennisbanane vart slått på.

«TA DET TILBAKE!»

Det var eit trassig rop, som ein lyd ropt ut i bølgeskvulpet eller skrike frå ei klippe.

«TA DET TILBAKE!»

Folkemengda brumma, ein lyd som fekk håra på nakken min til å reise seg.

«TA DET TILBAKE!» ropte dei. «TA DET TILBAKE TA DET TILBAKE TA DET TILBAKE!»

Politiet rykte inn i rekkjer, med plastskjold, og hadde på seg Darth Vader-hjelm som dekte andleta deira. Kvar og ein hadde ein svart batong og infraraude briller. Dei såg ut som soldatar frå ein futuristisk krigsfilm. Dei tok eit steg fram i samla tropp, og kvar einaste av dei slo batongen mot skjoldet sitt, ein knakande lyd som om jorda sprakk. Endå eit steg, endå eit knak. Dei var no rundt heile parken og nærma seg.

«SPREI DYKK UMIDDELBART,» sa stemma til Gud igjen. Eit helikopter var brått over oss. Men ingen flaumlys. Dei infraraude brillene, ja visst. Sjølv sagt. Dei ville ha infraraude sikte på himmelen, dei òg. Eg trekte Ange tilbake mot dørkarmen til kyrkja, og gøymde oss vekk frå politiet og helikoptera.

«TA DET TILBAKE!» brølte høgtalaranlegget. Det var opprørskriket til Trudy Doo, og eg hørde gitaren hennar dundre ut nokre akkordar, så trommeslagaren hennar som spelte, så den store, djupe bassen.

«TA DET TILBAKE!» svara folkemengda, og dei fossa ut av parken mot politilinjene.

Eg har aldri vore i krig, men no trur eg at eg veit korleis det må vere. Korleis det må vere når redde ungar stormar over eit jorde mot ein fiendtleg styrke, vel vitande om kva som kjem, men spring likevel, skrikande, ropande.

«SPREI DYKK UMIDDELBART,» sa stemma til Gud. Den kom frå lastebilar parkert rundt heile parken, lastebilar som hadde svinga på plass i løpet av dei siste sekunda.

Ei tåke fall ut frå helikoptera, og kanten av den traff oss akkurat. Det fekk toppen av hovudet mitt til å kjennest som om det skulle losne. Det fekk biholene mine til å kjennest som om dei vart stukne med ishakkar. Det fekk auga mine til å hovne opp og renne, og halsen til å snøre seg saman.

Pepperspray. Ikkje 200 tusen Scoville. Ein og ein halv million. Dei hadde gassa folkemengda.

Eg såg ikkje kva som skjedde vidare, men eg høyrde det, over lyden av både meg og Ange som hosta og heldt om kvarandre. Først dei kvelande, brekkande lydane. Gitaren og trommene og bassen bråstoppa. Så hosting.

Så skriking.

Skrikinga heldt fram lenge. Då eg kunne sjå igjen, hadde politiet sikta framfor auga, og helikoptera bada Dolores Park i så mykje lys at det såg ut som dagslys. Alle såg på parken, noko som var gode nyheiter, for då lysa kom på slik, var vi heilt synlege.

«Kva gjer vi?» sa Ange. Stemma hennar var stram, redd. Eg stolte ikkje på meg sjølv til å snakke på eit augneblink. Eg svelgde nokre gonger.

«Vi går,» sa eg. «Det er alt vi kan gjere. Gå vekk. Som om vi berre gjekk forbi. Ned til Dolores og til venstre og opp mot 16th Street. Som om vi berre går forbi. Som om dette ikkje er vår sak.»

«Det kjem aldri til å fungere,» sa ho.

«Det er alt eg har.»

«Trur du ikkje vi burde prøve å springe for det?»

«Nei,» sa eg. «Viss vi spring, vil dei forfølge oss. Kanskje viss vi går, vil dei skjønne at vi ikkje har gjort noko og la oss vere i fred. Dei har mange arrestasjonar å gjere. Dei kjem til å vere travle lenge.»

Parken velta av kroppar, folk og vaksne som klorte seg i andletet og gispa. Politiet drog dei etter armholene, batt så handledda deira med plaststrips og kasta dei inn i lastebilane som filledukker.

«OK?» sa eg.

«OK,» sa ho.

Og det var akkurat det vi gjorde. Gjekk, hand i hand, raskt og forretningsmessig, som to personar som vil unngå kva som helst trøbbel nokon andre lagar. Den typen gange ein tek i bruk når ein vil late som ein ikkje ser ein tiggjar, eller ikkje vil bli involvert i ein gateslåsskamp.

Det fungerte.

Vi nådde hjørnet og svinga og heldt fram. Ingen av oss våga å snakke på to kvartal. Så sleppte eg ut eit gisp av luft eg ikkje visste eg hadde halde på.

Vi kom til 16th Street og svinga ned mot Mission Street. Vanlegvis er det eit ganske skummelt nabolag klokka 2 om natta på ein laurdag. Den natta var det ei lette – dei same gamle narkomane og prostituerte og langarane og fyllikane. Ingen politi med batongar, ingen gass.

«Øh,» sa eg då vi pusta inn nattelufta. «Kaffi?»

«Heim,» sa ho. «Eg trur heim for no. Kaffi seinare.»

«Ja,» samtykte eg. Ho budde oppe i Hayes Valley. Eg fekk auge på ein drosje som rulla forbi, og eg vinka den til meg. Det var eit lite mirakel – det er knapt nokon drosjar når du treng dei i San Francisco.

«Har du pengar til drosje heim?»

«Ja,» sa ho. Drosjesjåføren såg på oss gjennom vindauget sitt. Eg opna bakdøra slik at han ikkje skulle stikke av.

«God natt,» sa eg.

Ho la hendene bak hovudet mitt og trekte andletet mitt mot sitt. Ho kyssa meg hardt på munnen, ingenting seksuelt i det, som på eit vis gjorde det endå meir intimt.

«God natt,» kviskra ho i øyret mitt, og smatt inn i drosjen.

Med hovudet svimlande, auga rennande, ei brennande skam for å ha overlatt alle dei Xnet-folka til den milde behandlinga frå DHS og SFPD, la eg i veg heimover.

*
**

Måndag morgon stod Fred Benson bak kateteret til Ms. Galvez.

«Ms. Galvez kjem ikkje lenger til å undervise i denne klassen,» sa han, etter at vi hadde sett oss. Han hadde ein sjølvtilfreds tone som eg umiddelbart kjende att. På reint instinkt såg eg på Charles. Han smilte som om det var bursdagen hans og han hadde fått den beste gåva i verda.

Eg rekte opp handa.

«Kvifor ikkje?»

«Skuelstyret diskuterer ikkje personalsaker med nokon andre enn den tilsette og disiplinærkomiteen,» sa han, utan eingong å bry seg med å skjule kor mykje han naut å seie det.

«Vi byrjar på eit nytt fag i dag, om nasjonal tryggleik. Skulebøkene dykkar har dei nye tekstane. Ver så snill og opne dei og gå til første skjermbilete.»

Opningsskjermen var pryda med ein DHS-logo og tittelen: ALT KVAR EINASTE AMERIKANAR BØR VITE OM INNANLANDSTRYGGLEIK.

Eg hadde lyst til å kaste SkuleBoka mi på golvet.

*
**

Eg hadde avtalt å møte Ange på ein kafé i nabolaget hennar etter skulen. Eg hoppa på BART-en og fann meg sjølv sitjande bak to menn i dress. Dei såg på San Francisco Chronicle, som hadde eit heilsides etterspel om «ungdomsopprøret» i Mission Dolores Park. Dei sukka og smatta over det. Så sa den eine til den andre: «Det er som om dei er hjernevaska eller noko. Herregud, var vi nokon gong så dumme?»

Eg reiste meg og flytta meg til eit anna sete.

Kapittel 13

*Dette kapittelet er dedikert til Books-A-Million, ei kjede av gigantiske bokhandlar spreidd over heile USA. Eg støyte første gong på Books-A-Million då eg budde på eit hotell i Terre Haute, Indiana (eg skulle halde eit føredrag ved Rose Hulman Institute of Technology seinare den dagen). Butikken låg ved sida av hotellet mitt, og eg trengde verkeleg noko å lese – eg hadde vore på reise i ein heil månad og hadde lese alt i kofferten min, og eg hadde fem byar til å besøkje før eg skulle heim. Medan eg stirde intenst på hyllene, spurde ein ekspeditør om eg trengde hjelp. No har eg jobba i bokhandlar før, og ein kunnskapsrik ekspeditør er verdt si vekt i gull, så eg sa ja, og byrja å skildre smaken min, og nemnde forfattarar eg likte. Ekspeditøren smilte og sa: «Eg har akkurat boka for deg,» og gjekk bort og tok ned eit eksemplar av min første roman, *Down and Out in the Magic Kingdom*. Eg braut ut i latter, presenterte meg sjølv, og hadde ein heilt nydeleg prat om science fiction som nesten gjorde meg for sein til føredraget mitt! Books-A-Million
<http://www.booksamillion.com/ncom/books?&isbn 0765319853>*

«Jævla horer,» sa Ange, og spytta ut ordet. «Nei, det er ei fornærming mot hardtarbeidande horer verda over. Dei er, dei er... profitørar.»

Vi såg på ein bunke med aviser vi hadde plukka opp og teke med til kafeen. Dei inneheldt alle «reportasjar» om festen i Dolores Park, og alle saman fekk det til å høyrast ut som ein full, dopa orgie av ungar som hadde angripe politiet. *USA Today* skildra kostnaden av «opprøret» og inkluderte kostnaden for å vaske vekk restar av pepperspray frå gassbombinga, utslettet av astmaåtak som tetta igjen akuttmottaka i byen, og kostnaden for å handsome dei åtte hundre arresterte «opprørarane». Ingen fortalde vår side av saka.

«Vel, Xnet fekk det rett, i alle fall,» sa eg. Eg hadde lagra ein haug med bloggar og videoar og fotostraumar på telefonen min, og eg viste dei til ho. Førstehandsforteljingar frå folk som hadde vorte gassa og slått ned. Videoen viste oss alle som dansa, hadde det gøy, viste dei fredelege politiske talane og ropet «Ta det tilbake» og Trudy Doo som snakka om at vi var den einaste generasjonen som kunne tru på å kjempe for fridomane våre.

«Vi må få folk til å vite om dette,» sa ho.

«Ja,» sa eg, dystert. «Ein fin teori.»

«Vel, kvifor trur du pressa aldri publiserer vår side?»

«Du sa det sjølv, dei er horer.»

«Ja, men horer gjer det for pengar. Dei kunne seld fleire aviser og reklamar om dei hadde ein kontrovers. Alt dei har no, er eit brotsverk – kontrovers er mykje større.»

«OK, eg tek poenget. Så kvifor gjer dei det ikkje? Vel, reportarar klarer knapt å søkje i vanlege bloggar, for ikkje å snakke om å halde styr på Xnet. Det er ikkje akkurat ein vaksenvennleg stad å vere.»

«Ja,» sa ho. «Vel, det kan vi fikse, ikkje sant?»

«Hæ?»

«Skriv alt saman. Samle det på éin stad, med alle lenkene. Éin enkelt stad der du kan gå, som er meint for at pressa skal finne det og få heile biletet. Lenk det til rettleiingane for Xnet. Internettbrukarar kan kome seg til Xnet, føresett at dei ikkje bryr seg om at DHS finn ut kva dei har surfa på.»

«Trur du det vil fungere?»

«Vel, sjølv om det ikkje gjer det, er det noko positivt å gjere.»

«Kvifor skulle dei høyre på oss, uansett?»

«Kven ville ikkje høyrte på M1k3y?»

Eg sette ned kaffien min. Eg tok opp telefonen og stakk han i lomma. Eg reiste meg, snudde på hælen og gjekk ut av kafeen. Eg valde ei tilfeldig retning og heldt fram med å gå. Andletet mitt kjendest stramt, blodet hadde forsvunne ned i magen, som kverna. *Dei veit kven du er*, tenkte eg. *Dei veit kven M1k3y er*. Det var det. Viss Ange hadde funne det ut, hadde DHS det òg. Eg var fortapt. Eg hadde visst det sidan dei lét meg gå frå DHS-lastebilen, at ein dag ville dei kome og arrestere meg og putte meg vekk for alltid, sende meg dit Darryl hadde drege. Det var over.

Ho tok meg nesten igjen då eg nådde Market Street. Ho var andpusten og såg rasande ut.

«Kva i helvete er problemet ditt, mister?»

Eg rista ho av meg og heldt fram med å gå. Det var over.

Ho greip meg igjen. «Stopp, Marcus, du skremmer meg. Kom igjen, snakk med meg.»

Eg stoppa og såg på ho. Ho vart uskarp framfor auga mine. Eg klarte ikkje å fokusere på noko. Eg fekk eit vanvitig ønske om å hoppe ut framfor Muni-trikken, midt i vegen. Betre å døy enn å dra tilbake.

«Marcus!» Ho gjorde noko eg berre hadde sett folk gjere på film. Ho slo meg, eit hardt klask over andletet. «Snakk med meg, for faen!»

Eg såg på ho og la handa på andletet, som svei kraftig.

«Ingen skal vite kven eg er,» sa eg. «Eg kan ikkje seie det enklare. Viss du veit det, er alt over. Så snart andre folk veit det, er alt over.»

«Å, herregud, unnskyld. Høyr, eg veit det berre fordi, vel, fordi eg pressa Jolu. Etter festen forfølgde eg deg litt, for å prøve å finne ut om du var den hyggelege fyren du verka som, eller ein hemmeleg øksemordar. Eg har kjent Jolu lenge, og då eg spurde han om deg, rosa han deg som om du var den andre Messias eller noko, men eg kunne høyre at det var noko han ikkje fortalde meg. Eg har kjent Jolu lenge. Han var med storesystera mi på dataleir då han var liten. Eg har noko skikkeleg snusk på han. Eg sa til han at eg ville offentliggjere det viss han ikkje fortalde meg.»

«Så han fortalde deg.»

«Nei,» sa ho. «Han bad meg dra til helvete. Då fortalde eg han noko om meg. Noko eg aldri hadde fortalt nokon andre.»

«Kva?»

Ho såg på meg. Såg seg rundt. Såg tilbake på meg. «OK. Eg skal ikkje få deg til å sverje på å halde det hemmeleg, for kva er poenget? Enten kan eg stole på deg, eller så kan eg det ikkje.

«I fjor, eg—» ho stoppa. «I fjor stal eg dei standardiserte prøvene og publiserte dei på nettet. Det var berre for moro skuld. Eg gjekk tilfeldigvis forbi rektors kontor og såg dei i safen hans, og døra stod open. Eg smatt inn på kontoret hans – det var seks sett med kopiar, og eg putta berre eitt i veska mi og stakk igjen. Då eg kom heim, skanna eg alle saman og la dei ut på ein server hos Piratpartiet i Danmark.»

«Det var deg?» sa eg.

Ho raudna. «Øh. Ja.»

«Helsike!» sa eg. Det hadde vore ei stor nyheit. Utdanningsetaten sa at No Child Left Behind-prøvene deira hadde kosta titals millionar dollar å produsere, og at dei måtte bruke alt om igjen no som dei hadde hatt lekkasjen. Dei kalla det «utdanningsterrorisme». Nyheitene hadde spekulert endelaust om dei politiske motivasjonane til lekkaren, og lurt på om det var ein lærarprotest, eller ein elev, eller ein tjuv, eller ein misnøgd statleg entreprenør.

«Det var DEG?»

«Det var meg,» sa ho.

«Og du fortalde Jolu dette—»

«Fordi eg ville at han skulle vere sikker på at eg ville halde på hemmelegheita. Viss han visste hemmelegheita mi, då hadde han noko han kunne bruke for å setje meg i fengsel viss eg opna kjeften. Gje litt, få litt. Quid pro quo, som i *Silence of the Lambs*.»

«Og han fortalde deg.»

«Nei,» sa ho. «Det gjorde han ikkje.»

«Men—»

«Då fortalde eg han kor interessert eg var i deg. Korleis eg planla å gjere meg heilt til latter og kaste meg over deg. Då fortalde han meg.»

Eg kom ikkje på noko å seie då. Eg såg ned på tærne mine.

Ho greip hendene mine og klemte dei. «Eg er lei for at eg pressa det ut av han. Det var din avgjerd å fortelje meg det, viss du i det heile tatt skulle fortelje meg. Eg hadde inga rett —»

«Nei,» sa eg. No som eg visste korleis ho hadde funne det ut, byrja eg å roe meg. «Nei, det er bra du veit det. *Du*.»

«Eg,» sa ho. «Vesle meg.»

«OK, eg kan leve med dette. Men det er éin ting til.»

«Kva?»

«Det er ingen måte å seie dette på utan å høyrast ut som ein dust, så eg seier det berre. Folk som er saman eller kva det no er vi gjer no – dei slår opp. Når dei slår opp, blir dei sinte på kvarandre. Nokre gonger hatar dei kvarandre. Det er verkeleg kaldt å tenkje på at det skal skje mellom oss, men du veit, vi må tenkje på det.»

«Eg lovar høgtideleg at det er ingenting du nokon gong kunne gjort mot meg som ville fått meg til å forråde hemmelegheita di. Ingenting. Ligge med eit dusin cheerleaders i senga mi medan mor mi ser på. Få meg til å høyre på Britney Spears. Stele laptopen min, knuse han med hammarar og dynke han i sjøvatn. Eg lovar. Ingenting. Nokon gong.»

Eg pusta ut.

«Øh,» sa eg.

«No ville vore ein god tid å kysse meg på,» sa ho, og snudde andletet opp.

*
**

M1k3y sitt neste store prosjekt på Xnet var å setje saman den ultimate oversikta over rapportar frå festen i Dolores Park. Eg sette saman den største, kulaste sida eg kunne, med seksjonar som viste hendingane etter stad, etter tid, etter kategori – politivald, dansing, etterspel, synging. Eg lasta opp heile konserten. Det var så å seie alt eg jobba med resten av kvelden. Og neste kveld. Og neste.

Innboksen min fløynde over med forslag frå folk. Dei sende meg dumpar frå telefonane og lommekameraa sine. Då fekk eg ein e-post frå eit namn eg kjende att – Dr. Eeevil (tre «e»-ar), ein av hovudvedlikehaldarane av ParanoidLinux.

M1k3y

Eg har følgt med på Xnet-eksperimentet ditt med stor interesse. Her i Tyskland har vi mykje erfaring med kva som skjer med ei regjering som kjem ut av kontroll.

Ein ting du bør vite, er at kvart kamera har ein unik «støysignatur» som seinare kan brukast til å kople eit bilete med eit kamera. Det betyr at bileta du publiserer på sida di potensielt kan brukast til å identifisere fotografane, skulle dei seinare bli tekne for noko anna.

Heldigvis er det ikkje vanskeleg å fjerne signaturane, om du vil. Det finst eit verktøy på ParanoidLinux-distribusjonen du bruker som gjer dette – det heiter photonomous, og du finn det i /usr/bin. Berre les man-sidene for dokumentasjon. Det er enkelt, altså.

Lykke til med det du gjer. Ikkje bli teken. Ver fri. Ver paranoid.

Dr. Eevil

Eg av-fingeravtrykk-ifiserte alle bileta eg hadde lagt ut og la dei opp igjen, saman med ei melding som forklarte kva Dr. Eevil hadde fortalt meg, og åtvara alle andre om å gjere det same. Vi hadde alle den same grunnleggjande ParanoidXbox-installasjonen, så vi kunne alle anonymisere bileta våre. Det var ingenting eg kunne gjere med bileta som allereie hadde vorte lasta ned og mellomagra, men frå no av skulle vi vere smartare.

Det var alt eg tenkte på den kvelden, til eg kom ned til frukost neste morgon og mamma hadde på radioen, som spelte morgonnyheitene frå NPR.

«Den arabiske nyheitskanalen Al-Jazeera køyrer bilete, video og førstehandsforteljingar frå helgas ungdomsopprør i Mission Dolores Park,» sa annonsøren medan eg drakk eit glas appelsinjus. Eg klarte å ikkje sprute det over heile rommet, men eg hosta litt.

«Al-Jazeera-reportarar hevdar at desse forteljingane vart publiserte på det såkalla 'Xnet', eit hemmeleg nettverk brukt av studentar og al-Qaida-sympatisørar i Bay Area. Eksistensen av dette nettverket har lenge vore berykta, men i dag markerer den første omtalen i hovudstraumsmedia.»

Mamma rista på hovudet. «Akkurat det vi treng,» sa ho. «Som om politiet ikkje var ille nok. Ungar som spring rundt, latar som dei er geriljakrigarar og gjev dei unnskyldninga til å verkeleg slå hardt ned.»

«Xnet-bloggane har bore fram hundrevis av rapportar og multimediafiler frå unge menneske som deltok i opprøret og hevdar at dei var samla fredeleg til politiet angrep dei. Her er ei av desse forteljingane.»

«'Alt vi gjorde var å danse. Eg tok med meg veslebroren min. Band spelte, og vi snakka om fridom, om korleis vi mista den til desse dustane som seier dei hatar terroristar, men som angrip oss, sjølv om vi ikkje er terroristar, vi er amerikanarar. Eg trur dei hatar fridom, ikkje oss.'»

«'Vi dansa og banda spelte, og alt var moro og bra, og så byrja politiet å rope til oss at vi skulle spreie oss. Vi ropte alle saman: Ta det tilbake! Som i ta Amerika tilbake. Politiet gassa oss med pepperspray. Veslebroren min er tolv år. Han gjekk glipp av tre skuledagar. Dei dumme foreldra mine seier det var mi skuld. Kva med politiet? Vi betaler dei, og dei skal liksom verne oss, men dei gassa oss utan god grunn, gassa oss som dei gassar fiendesoldatar.'»

«Liknande forteljingar, inkludert lyd og video, kan finnast på al-Jazeera si nettside og på Xnet. Du kan finne instruksjonar for å få tilgang til dette Xnet på NPR si heimeside.»

Pappa kom ned.

«Bruker du Xnet?» sa han. Han såg intenst på andletet mitt. Eg kjende eg vrei meg.

«Det er for videospel,» sa eg. «Det er det dei fleste bruker det til. Det er berre eit trådløst nettverk. Det er det alle gjorde med dei gratis Xbox-ane dei gav bort i fjor.»

Han glodde på meg. «Spel? Marcus, du forstår det ikkje, men du gir dekning for folk som planlegg å angripe og øydeleggje dette landet. Eg vil ikkje sjå deg bruke dette Xnet. Ikkje meir. Forstår du meg?»

Eg ville argumentere. Helvete, eg ville riste han i skuldrene. Men eg gjorde det ikkje. Eg såg vekk. Eg sa: «Jada, pappa.» Eg gjekk til skulen.

*
**

Først vart eg letta då eg oppdaga at dei ikkje kom til å la Mr. Benson ha ansvaret for samfunnsfagtimen min. Men kvinna dei fann for å erstatte han var mitt verste mareritt. Ho var ung, berre rundt 28 eller 29, og pen, på ein sunn måte. Ho var blond og snakka med ein mjuk sørstatsaksent då ho presenterte seg for oss som fru Andersen. Det sette i gang alarmbjellene med ein gong. Eg kjende ingen kvinner under seksti som kalla seg «fru». Men eg var villig til å oversjå det. Ho var ung, pen, ho høyrdest hyggeleg ut. Ho kom til å vere OK.

Ho var ikkje OK.

«Under kva omstende bør den føderale regjeringa vere førebudd på å suspendere Bill of Rights?» sa ho, og snudde seg mot tavla og skreiv ned ei rekkje tal, ein til ti.

«Aldri,» sa eg, utan å vente på å få ordet. Dette var enkelt.

«Grunnlovsfesta rettar er absolutte.»

«Det er ikkje eit særleg sofistisert syn.» Ho såg på sitjeplanen sin.

«Marcus. Til dømes, sei at ein politimann utfører ei ulovleg ransaking – han går utover det som er spesifisert i ransakingsordren. Han oppdagar overtydande bevis for at ein skurk drap far din. Det er det einaste beviset som finst. Skal skurken gå fri?»

Eg visste svaret på dette, men eg klarte ikkje heilt å forklare det. «Ja,» sa eg til slutt. «Men politiet skal ikkje utføre ulovlege ransakingar –»

«Feil,» sa ho. «Den rette reaksjonen på politifeil er disiplinærtiltak mot politiet, ikkje å straffe heile samfunnet for feilen til éin politimann.» Ho skreiv «Kriminell skuld» under punkt ein på tavla. «Andre måtar Bill of Rights kan overstyrast på?»

Charles rekte opp handa. «Å rope brann i eit fullsett teater?»

«Veldig bra–» ho konsulterte sitjeplanen – «Charles. Det er mange tilfelle der det første grunnlovstillegget ikkje er absolutt. La oss liste opp nokre fleire av dei.»

Charles rekte opp handa igjen. «Å setje ein politibetjent i fare.»

«Ja, å avsløre identiteten til ein sivil politimann eller etterretningsoffiser. Veldig bra.» Ho skreiv det ned. «Andre?»

«Nasjonal tryggleik,» sa Charles, utan å vente på at ho skulle gje han ordet igjen. «Ærekrenking. Uanstendigheit. Korrupsjon av mindreårige. Barneporno. Oppskrifter på å lage bomber.» Fru Andersen skreiv desse ned raskt, men stoppa ved barneporno. «Barneporno er berre ei form for uanstendigheit.»

Eg kjende meg kvalm. Dette var ikkje det eg hadde lært eller trudd om landet mitt. Eg rekte opp handa.

«Ja, Marcus?»

«Eg forstår ikkje. De får det til å høyrast ut som om Bill of Rights er valfritt. Det er grunnlova. Vi skal følgje den absolutt.»

«Det er ei vanleg overforenkling,» sa ho, og gav meg eit falskt smil. «Men faktum er at dei som skreiv grunnlova meinte den skulle vere eit levande dokument som vart revidert over tid. Dei forstod at republikken ikkje ville kunne vare evig viss regjeringa på den tida ikkje kunne styre i samsvar med behova på den tida. Dei meinte aldri at grunnlova skulle sjåast på som religiøs doktrine. Tross alt flykta dei hit frå religiøs doktrine.»

Eg rista på hovudet. «Kva? Nei. Dei var handelsmenn og handverkarar som var lojale mot kongen til han innførte politikk som var imot interessene deira og handheva dei brutalt. Dei religiøse flyktningane kom mykje tidlegare.»

«Nokre av grunnlovsfedrane stamma frå religiøse flyktningar,» sa ho. «Og Bill of Rights skal ikkje vere noko du plukkar og vel frå. Det grunnlovsfedrane hata, var tyranni. Det er det Bill of Rights skal forhindre. Dei var ein revolusjonær hær, og dei ville ha eit sett med prinsipp som alle kunne vere samde om. Liv, fridom og jakta på lukke. Folket si rett til å kaste av seg undertrykkjarane sine.»

«Ja, ja,» sa ho, og vinka mot meg. «Dei trudde på folket si rett til å kvitte seg med kongane sine, men—» Charles gliste, og då ho sa det, smilte han endå breiare. «Dei fastsette Bill of Rights fordi dei meinte at det å ha absolutte rettar var betre enn risikoen for at nokon ville ta dei vekk. Som det første grunnlovstillegget: det skal verne oss ved å hindre regjeringa i å skape to typar tale, tillaten tale og kriminell tale. Dei ville ikkje stå overfor risikoen for at ein eller annan dust skulle bestemme at dei tinga han fann ubehagelege, var ulovlege.»

Ho snudde seg og skreiv: «Liv, fridom og jakta på lukke» på tavla. «Vi er litt føre skjema i leksjonen, men de verkar som ei avansert gruppe.» Dei andre lo nervøst av dette. «Regjeringa si rolle er å sikre borgarane rettane til liv, fridom og jakta på lukke. I den rekkjefølgja. Det er som eit filter. Viss regjeringa vil gjere noko som gjer oss litt ulykkelege, eller tek vekk noko av fridomen vår, er det greitt, føresett at dei gjer det for å redde liva våre. Det er difor politiet kan låse deg inne viss dei trur du er ein fare for deg sjølv eller andre. Du mistar fridomen og lukka di for å verne om livet. Viss du har livet, kan du kanskje få fridom og lukke seinare.»

Nokre av dei andre hadde hendene i vêret. «Betyr ikkje det at dei kan gjere kva dei vil, om dei seier det er for å stoppe nokon frå å skade oss i framtida?»

«Ja,» sa ein annan gut. «Dette høyrer ut som de seier at nasjonal tryggleik er viktigare enn grunnlova.»

Eg var så stolt av medelevane mine då. Eg sa: «Korleis kan ein verne om fridomen ved å suspendere Bill of Rights?»

Ho rista på hovudet mot oss som om vi var veldig dumme. «Dei 'revolusjonære' grunnlovsfedrane skaut forrædarar og spionar. Dei trudde ikkje på absolutt fridom, ikkje når det trua republikken. Ta no desse Xnet-folka—»

Eg prøvde hardt å ikkje stivne.

«—desse såkalla jammarane som var på nyheitene i morges. Etter at denne byen vart angripen av folk som har erklært krig mot dette landet, sette dei i gang med å sabotere tryggingstiltaka som var sett opp for å fange skurkane og hindre dei i å gjere det igjen. Dei gjorde dette ved å setje medborgarane sine i fare og skape ulemper for dei.»

«Dei gjorde det for å vise at rettane våre vart tekne vekk i namnet til å verne dei!» sa eg. OK, eg ropte. Gud, ho gjorde meg så forbanna. «Dei gjorde det fordi regjeringa behandla alle som mistenkte terroristar.»

«Så dei ville bevise at dei ikkje burde bli behandla som terroristar,» ropte Charles tilbake, «så dei oppførte seg som terroristar? Så dei utførte terrorisme?»

Eg kokte.

«Å, for Kristi skuld. Utførte terrorisme? Dei viste at universell overvaking var farlegare enn terrorisme. Sjå på kva som skjedde i parken førre helg. Dei folka dansa og høyrde på musikk. Korleis er det terrorisme?»

Læraren kryssa rommet og stod framfor meg, og tårna over meg til eg heldt kjeft.

«Marcus, du ser ut til å tru at ingenting har endra seg i dette landet. Du må forstå at bombinga av Bay Bridge endra alt. Tusenvis av venene og slektningane våre ligg døde på botnen av bukta. Dette er ei tid for

nasjonal eining i møte med den valdsame fornærminga landet vårt har lidd —»

Eg reiste meg. Eg hadde fått nok av dette «alt har endra seg»-tullet. «Nasjonal eining? Heile poenget med Amerika er at vi er landet der usemje er velkomen. Vi er eit land av dissidentar og forkjemparar og universitets-dropoutar og ytringsfridomsfolk.» Eg tenkte på den siste leksjonen til Ms. Galvez og dei tusenvis av Berkeley-studentane som hadde omringa politibilen då dei prøvde å arrestere ein fyr for å dele ut borgarrettslitteratur. Ingen prøvde å stoppe dei lastebilane då dei køyrde vekk med alle folka som hadde dansa i parken. Eg prøvde ikkje. Eg sprang vekk.

Kanskje alt hadde endra seg.

«Eg trur du veit kvar kontoret til Mr. Benson er,» sa ho til meg. «Du skal melde deg for han med ein gong. Eg vil ikkje bli forstyrra av respektlaus oppførsel. For nokon som hevdar å elske ytringsfridom, er du visselig villig til å rope ned alle som er usamde med deg.»

Eg tok SkuleBoka mi og veska mi og storma ut. Døra hadde gassdempar, så ho var umogleg å smelle att, elles ville eg ha smelta ho.

Eg gjekk raskt til kontoret til Mr. Benson. Kamera filma meg medan eg gjekk. Gangelaget mitt vart teke opp. Arphid-brikkene i student-ID-en min kringkasta identiteten min til sensorar i gangen. Det var som å vere i fengsel.

«Lukk døra, Marcus,» sa Mr. Benson. Han snudde skjermen sin slik at eg kunne sjå videostraumen frå samfunnsfagsklasserommet. Han hadde følgt med.

«Kva har du å seie til ditt forsvar?»

«Det var ikkje undervisning, det var *propaganda*. Ho sa til oss at grunnlova ikkje betydde noko!»

«Nei, ho sa at den ikkje var ein religiøs doktrine. Og du angreip ho som ein slags fundamentalist, og beviste poenget hennar. Marcus, du av alle burde forstå at alt endra seg då brua vart bomba. Vennen din Darryl—»

«Ikkje sei eit fordømt ord om han,» sa eg, medan sinnet koka over. «Du er ikkje verdig til å snakke om han. Ja, eg forstår at alt er annleis no. Vi var ein gong eit fritt land. No er vi det ikkje.»

«Marcus, veit du kva 'nulltoleranse' betyr?»

Eg trekte meg. Han kunne utvise meg for «truande åtferd». Det var meint å bli brukt mot gjengungdom som prøvde å skremme lærarane sine. Men han ville sjølv sagt ikkje hatt nokre skruplar med å bruke den på meg.

«Ja,» sa eg. «Eg veit kva det betyr.»

«Eg synest du skuldar meg ei unnskyldning,» sa han.

Eg såg på han. Han undertrykte så vidt det sadistiske smilet sitt. Ein del av meg ville kripe. Den ville be om tilgjeving for all skamma mi. Eg kvelte den delen og bestemte meg for at eg heller ville bli kasta ut enn å be om unnskyldning.

«Regjeringar er innstifta blant menneske, og får si rettferdige makt frå samtykket til dei som blir styrte, slik at når ei kva som helst regjeringsform blir øydeleggjande for desse føremåla, er det folket si rett å endre eller avskaffe ho, og å innstifte ei ny regjering, og leggje grunnlaget sitt på slike prinsipp, og organisere makta si i slik form, som for dei ser ut til å mest sannsynleg vil fremje deira tryggleik og lukke.» Eg hugsa det ord for ord.

Han rista på hovudet. «Å hugse ting er ikkje det same som å forstå dei, guten min.» Han bøygde seg over datamaskina si og gjorde nokre klikk. Skrivaren hans surra. Han gav meg eit ark med varmt brevpapir frå skulestyret der det stod at eg hadde vorte suspendert i to veker.

«Eg sender e-post til foreldra dine no. Om du framleis er på skuleområdet om tretti minutt, blir du arrestert for ulovleg inntrenging.»

Eg såg på han.

«Du vil ikkje erklære krig mot meg på min eigen skule,» sa han. «Den krigen kan du ikkje vinne. GÅ!»

Kapittel 14

Dette kapittelet er dedikert til den uforliknelege Mysterious Galaxy i San Diego, California. Folka på Mysterious Galaxy har invitert meg til å signere bøker kvar gong eg har vore i San Diego for ein konferanse eller for å undervise (Clarion Writers' Workshop held til ved UC San Diego i nærliggande La Jolla, CA), og kvar gong eg dukkar opp, fyller dei huset. Dette er ein butikk med ein lojal følgjarskare av ihuga fans som veit at dei alltid vil kunne få gode tilrådingar og gode idear i butikken. Sommaren 2007 tok eg skriveklassen min frå Clarion med ned til butikken for midnattslanseringa av den siste Harry Potter-boka, og eg har aldri sett ein så livleg og utruleg morosam fest i ein butikk. Mysterious Galaxy <http://mysteriousgalaxy.booksense.com/NASApp/store/Product?s=showproduct&isbn=9780765319852> 7051 Clairemont Mesa Blvd., Suite #302 San Diego, CA USA 92111 +1 858 268 4747

Xnet var ikkje særleg morosamt midt på skuledagen, når alle som brukte det var på skulen. Eg hadde papirlappen bretta i baklomma på jeansen min, og eg kasta han på kjøkkenbordet då eg kom heim. Eg sette meg ned i stova og slo på TV-en. Eg såg aldri på den, men eg visste at foreldra mine gjorde det. TV-en og radioen og avisene var der dei fekk alle ideane sine om verda frå.

Nyheitene var forferdelege. Det var så mange grunnar til å vere redd. Amerikanske soldatar døydde over heile verda. Ikkje berre soldatar, heller. Medlemer av nasjonalgarden, som trudde dei melde seg for å hjelpe til med å redde folk frå orkanar, stasjonerte utanlands i årevis i ein lang og endelaus krig. Eg zappa rundt på dei døgnopne nyheitskanalane, den eine etter den andre, ein parade av tenestemenn som fortalde oss kvifor vi burde vere redde. Ein parade av bilete av bomber som gjekk av rundt om i verda.

Eg heldt fram med å zappe og fann meg sjølv stirande på eit kjent andlet. Det var fyren som hadde kome inn i lastebilen og snakka med Streng Frisyre då eg var lenka fast bak. Han hadde på seg militæruniform. Biletteksten identifiserte han som generalmajor Graeme Sutherland, regionkommandant i DHS.

«Eg held i hendene mine faktisk litteratur som vart tilboden på den såkalla konserten i Dolores Park førre helg.» Han heldt opp ein bunke med pamflettar. Det hadde vore mange pamflettutdelarar der, hugsar eg. Kvar gong ein samla ei gruppe menneske i San Francisco, fekk ein pamflettar.

«Eg vil at de skal sjå på desse eit augneblink. La meg lese titlane for dykk. UTAN SAMTYKKE FRÅ DEI STYRTE: EIN BORGARS GUIDE TIL Å STYRTE STATEN. Her er ein, SKJEDDE 11. SEPTEMBER-BOMBINGANE VERKELEG? Og ein annan, KORLEIS BRUKE DEIRA TRYGGLEIK MOT DEI. Denne litteraturen viser oss det sanne føremålet med den ulovlege samlinga laurdag kveld. Dette var ikkje berre ei utrygg samling av tusenvis av menneske utan tilstrekkelege førebuingar, eller eingong toalett. Det var ein rekrutteringssamling for fienden. Det var eit forsøk på å korrumpere born til å omfamne ideen om at Amerika ikkje skal verne seg sjølv.

«Ta dette slagordet, STOL IKKJE PÅ NOKON OVER 25. Kva betre måte å sikre at ingen gjennomtenkt, balansert, vaksen diskusjon nokon gong blir injisert i ditt pro-terroristiske budskap enn å ekskludere vaksne, og avgrense gruppa di til lett påverkelege unge menneske?

«Då politiet kom til staden, fann dei ein rekrutteringssamling for fiendar av Amerika i full gang. Samlinga hadde allereie forstyrra natta til hundrevis av bebuarar i området, ingen av dei hadde vorte konsulterte i planlegginga av denne rave-festen.

«Dei beordra desse folka til å spreie seg – det er tydeleg på alle videoopptak – og då festdeltakarane snudde seg for å angripe dei, eggja opp av muskarane på scena, overmanna politiet dei ved hjelp av ikkje-dødelege teknikkar for folkemengdekontroll.

«Dei arresterte var ringleiarar og provokatørar som hadde leia dei tusenvis av lett påverkelege unge menneska der til å storme politilinjene. 827 av dei vart tekne i varetekt. Mange av desse personane hadde tidlegare lovbrøt. Meir enn 100 av dei hadde uteståande arrestordrar. Dei er framleis i varetekt.

«Mine damer og herrar, Amerika kjempar ein krig på mange frontar, men ingen stad er ho i større fare enn her, heime. Anten vi blir angripne av terroristar eller dei som sympatiserer med dei.»

Ein reporter rekte opp handa og sa: «General Sutherland, De seier vel ikkje at desse borna var terroristsympatisørar for å ha deltatt på ein fest i ein park?»

«Sjølvsagt ikkje. Men når unge menneske kjem under påverknad av landet vårt sine fiendar, er det lett for dei å hamne over hovudet på seg sjølve. Terroristar ville elska å rekruttere ein femtekolonne til å kjempe krigen på heimefronten for dei. Viss desse var mine born, ville eg vore alvorleg bekymra.»

Ein annan reporter melde seg. «Dette er vel berre ein friluftskonsert, general? Dei var ikkje akkurat rifleøvingar.»

Generalen produserte ein bunke med bilete og byrja å halde dei opp. «Dette er bilete som betjentar tok med infraraude kamera før dei rykte inn.» Han heldt dei ved sida av andletet sitt og bladde gjennom dei, eitt om gongen. Dei viste folk som dansa veldig røft, nokre folk som vart klemde eller trakka på. Så gjekk dei over til sex-greier ved trea, ei jente med tre gitar, to gitar som klinte. «Born så unge som ti år var på dette arrangementet. Ein dødeleg cocktail av narkotika, propaganda og musikk resulterte i dusinvis av skadar. Det er eit under at det ikkje vart nokre dødsfall.»

Eg slo av TV-en. Dei fekk det til å sjå ut som om det hadde vore eit opprør. Viss foreldra mine trudde eg hadde vore der, ville dei ha spent meg fast til senga mi i ein månad og berre sleppt meg ut etterpå med eit sporingshalsband. Apropos det, dei kom til å bli forbanna når dei fann ut at eg hadde vorte suspendert.

*
**

Dei tok det ikkje bra. Pappa ville gje meg husarrest, men mamma og eg snakka han ut av det.

«Du veit at den assisterande rektoren har vore ute etter Marcus i årevis,» sa mamma. «Sist gong vi møtte han, banna du han i ein time etterpå. Eg trur ordet ‘rasshòl’ vart nemnt fleire gonger.»

Pappa rista på hovudet. «Å forstyrre ein time for å argumentere mot Sikkerhetsdepartementet—»

«Det er ein samfunnsfagtime, pappa,» sa eg. Eg brydde meg ikkje lenger, men eg følte at viss mamma skulle forsvare meg, burde eg hjelpe ho. «Vi snakka om DHS. Skal ikkje debatt vere sunt?»

«Høyr her, son,» sa han. Han hadde byrja å kalle meg «son» mykje. Det fekk meg til å føle at han hadde slutta å tenkje på meg som ein person og byrja å tenkje på meg som ein slags halvforma larve som måtte rettleiast ut av ungdomstida. Eg hata det. «Du må lære deg å leve med at vi lever i ei anna verd i dag. Du har all rett til å seie meininga di, sjølv sagt, men du må vere førebudd på konsekvensane av å gjere det. Du må innsjå at det finst folk som lir, som ikkje vil argumentere om finpussen i grunnlovsrett når liva deira står på spel. Vi er i ein livbåt no, og så snart du er i livbåten, vil ingen høyre om kor slem kapteinen er.»

Eg heldt meg så vidt frå å himle med auga.

«Eg har fått to veker med sjølvstudium, der eg skal skrive ei oppgåve for kvart av faga mine, og bruke byen som bakgrunn – ei historieoppgåve, ei samfunnsfagsoppgåve, ei engelskoppgåve, ei fysikkoppgåve. Det slår å sitje heime og sjå på fjernsyn.»

Pappa såg hardt på meg, som om han mistenkte at eg hadde noko på lur, og nikka så. Eg sa god natt til dei og gjekk opp på rommet mitt. Eg fyrte opp Xbox-en, opna eit tekstbehandlingsprogram og byrja å brainstorme idear til oppgåvene mine. Kvifor ikkje? Det var verkeleg betre enn å sitje heime.

*
**

Eg enda opp med å IM-e med Ange ei god stund den kvelden. Ho var sympatisk til alt og sa ho ville hjelpe meg med oppgåvene mine om eg ville møte ho etter skulen neste kveld. Eg visste kvar skulen hennar var – ho gjekk på same skule som Van – og det var heilt borte i East Bay, der eg ikkje hadde vore sidan bombene gjekk.

Eg var veldig spent på utsikta til å sjå ho igjen. Kvar kveld sidan festen hadde eg lagt meg og tenkt på to ting: synet av folkemengda som storma politilinjene, og kjensla av sida av brystet hennar under skjorta då vi lente oss mot søyla. Ho var fantastisk. Eg hadde aldri vore saman med ei jente som var så ... aggressiv som ho før. Det hadde alltid vore eg som tok initiativet, og dei som dytta meg vekk. Eg fekk kjensla av at Ange var like kåt som eg var. Ein freistande tanke.

Eg sov godt den natta, med spennande draumar om meg og Ange og kva vi kunne gjere om vi fann oss ein avsidesliggjande stad. Neste dag la eg i veg for å jobbe med oppgåvene mine. San Francisco er ein god stad å skrive om. Historie? Jada, den er der, frå gullrushet til verft frå andre verdskrigen, dei japanske interneringsleirane, oppfinninga av PC-en. Fysikk? Exploratorium har dei kulaste utstillingane av alle museum eg nokon gong har vore på. Eg fann ei pervers tilfredsstillelse i utstillingane om jordskred under store skjelv. Engelsk? Jack London, beat-poetane, science fiction-forfattarar som Pat Murphy og Rudy Rucker. Samfunnsfag? Ytringsfridomsrørsla, Cesar Chavez, homofiles rettar, feminisme, antikrigsrørsla...

Eg har alltid elska å lære ting for læringa si skuld. Berre for å bli smartare om verda rundt meg. Det kunne eg gjere berre ved å gå rundt i byen. Eg bestemte meg for å skrive ei engelskoppgåve om beat-generasjonen først. City Lights-bokhandelen hadde eit flott bibliotek i eit rom oppe, der Alan Ginsberg og kompisane hans hadde skapt sin radikale, dop-prega poesi. Den vi hadde lese i engelsktimen var *Howl*, og eg ville aldri gløyme opningslinjene, dei gav meg gysingar nedover ryggen:

Eg såg dei beste hovuda i min generasjon øydelagde av galskap, svoltne hysteriske nakne, slepande seg gjennom neg gatene ved daggry på jakt etter ein sint fiks, engelhovuda hipsterar brennande for den urgamle himmelske koplinga til den stjerneklar dynamoen i maskineriet til natta...

Eg likte måten han køyrde alle dei orda saman på, «svoltne hysteriske nakne». Eg visste korleis det kjendest. Og «dei beste hovuda i min generasjon» fekk meg til å tenkje hardt, eg òg. Det fekk meg til å hugse parken og politiet og gassen som fall. Dei arresterte Ginsberg for utukt over *Howl* – alt på grunn av ei linje om homofil sex som knapt ville ha fått oss til å blunke i dag. Det gjorde meg glad på ein måte, å vite at vi hadde gjort litt framgang. At ting hadde vore endå meir restriktive enn dette før.

Eg forsvann inn i biblioteket, og las desse vakre, gamle utgåvene av bøkene. Eg vart oppslukt av Jack Kerouacs *On the Road*, ein roman eg hadde tenkt å lese lenge, og ein ekspeditør som kom opp for å sjekke til meg, nikka anerkjennande og fann meg ei billeg utgåve som han selde meg for seks dollar. Eg gjekk inn i Chinatown og åt dim sum-bollar og nudlar med ein sterk saus som eg tidlegare hadde rekna som ganske sterk, men som aldri ville verke sterk igjen, ikkje no som eg hadde smakt Ange sin spesial.

Utover ettermiddagen tok eg BART-en og bytte til ein skyttelbuss over San Mateo-brua for å kome meg til East Bay. Eg las i *On the Road* og naut naturen som fór forbi. *On the Road* er ein delvis sjølvbiografisk roman om Jack Kerouac, ein dopa, hardtdrikkande forfattar som haikar rundt i Amerika, jobbar dårlege jobbar, hylar gjennom gatene om natta, møter folk og skil lag. Hipsterar, triste landstrykarar, svindlarar, ranarar, avskum og englar.

Det er eigentleg ingen handling – Kerouac skal visstnok ha skrive den på tre veker på ein lang papirrull, stein som ei kråke – berre ein haug med fantastiske ting, det eine etter det andre. Han blir ven med sjølvdestruktive folk som Dean Moriarty, som involverer han i rare planar som aldri heilt lukkast, men likevel lukkast det, om du skjønar kva eg meiner. Det var ein rytme i orda, den var frodig, eg høyrde ei stemme lese den høgt i hovudet mitt. Det fekk meg til å ville leggje meg på lasteplanet til ein pickup og vakne opp i ein støvete liten by ein stad i dalen på veg til LA, ein av småstadene med ein bensinstasjon og ein diner, og berre gå ut på markene og møte folk og sjå ting og gjere ting.

Det var ein lang busstur, og eg må ha duppa av litt – å vere oppe seint og sende lynmeldingar med Ange gjekk hardt utover søvnrytmen min, sidan mamma framleis forventa at eg kom ned til frukost. Eg vakna og bytte buss, og om ikkje lenge var eg ved skulen til Ange.

Ho kom sprettande ut portane i skuleuniformen si – eg hadde aldri sett ho i den før, den var på ein måte søt på ein rar måte, og minte meg om Van i uniformen sin. Ho gav meg ein lang klem og eit hardt kyss på kinnet.

«Hallo, du!» sa ho.

«Heia!»

«Kva les du?»

Eg hadde venta på dette. Eg hadde merkt av passasjen med ein finger. «Høyr her: ‘Dei dansa nedover gatene som *dingledodies*, og eg subba etter slik eg har gjort heile livet etter folk som interesserer meg, for dei einaste folka for meg er dei galne, dei som er galne etter å leve, galne etter å snakke, galne etter å bli frelste, som attrår alt på same tid, dei som aldri geispar eller seier noko alminneleg, men brenn, brenn, brenn som fabelaktige gule romerske lys som eksploderer som edderkoppar

over stjernene, og i midten ser du det blå senterlyset poppe og alle seier «Åååå!»»

Ho tok boka og las passasjen igjen for seg sjølv. «Wow, *dingledodies*! Eg elsker det! Er heile boka slik?»

Eg fortalde ho om delane eg hadde lese, medan vi gjekk sakte nedover fortauet tilbake mot busstoppet. Då vi svinga rundt hjørnet, la ho armen rundt midja mi, og eg slengde min rundt skuldra hennar. Å gå nedover gata med ei jente – kjærasten min? Jada, kvifor ikkje? – og snakke om denne kule boka. Det var himmelen. Fekk meg til å gløyme problema mine for ei lita stund.

«Marcus?»

Eg snudde meg. Det var Van. I underbevisstdommen min hadde eg forventa dette. Eg visste det fordi den medvitne delen av hjernen min ikkje vart det minste overraska. Det var ikkje ein stor skule, og alle slutta på same tid. Eg hadde ikkje snakka med Van på veker, og dei vekene kjendest som månader. Vi pleidde å snakke saman kvar dag.

«Hei, Van,» sa eg. Eg undertrykte trangen til å ta armen min vekk frå skuldrene til Ange. Van verka overraska, men ikkje sint, meir oskegrå, skjelven. Ho såg nøye på oss begge.

«Angela?»

«Hei, Vanessa,» sa Ange.

«Kva gjer du her?»

«Eg kom for å hente Ange,» sa eg, og prøvde å halde tonen nøytral. Eg vart plutseleg flau over å bli sett med ei anna jente.

«Å,» sa Van. «Vel, det var hyggeleg å sjå deg.»

«Hyggjeleg å sjå deg òg, Vanessa,» sa Ange, og svinga meg rundt, og marsjerte meg tilbake mot busstoppet.

«Kjenner du ho?» sa Ange.

«Ja, sidan tidenes morgon.»

«Var ho kjærasten din?»

«Kva? Nei! Aldri i livet! Vi var berre vener.»

«De var vener?»

Eg følte det som om Van gjekk rett bak oss og lytta, sjølv om ho måtte ha jogga for å halde følgje med tempoet vårt. Eg motstod freistinga til å sjå meg over skuldra så lenge som mogleg, så gjorde eg det. Det var mange jenter frå skulen bak oss, men ingen Van.

«Ho var saman med meg og Jose-Luis og Darryl då vi vart arresterte. Vi pleidde å spele ARG saman. Vi fire var på ein måte bestevener.»

«Og kva skjedde?»

Eg senka stemma. «Ho likte ikkje Xnet,» sa eg. «Ho trudde vi kom til å hamne i trøbbel. At eg kom til å få andre i trøbbel.»

«Og det er difor de slutta å vere vener?»

«Vi berre glei frå kvarandre.»

Vi gjekk nokre steg. «De var ikkje, du veit, kjærastar?»

«Nei!» sa eg. Andletet mitt var varmt. Eg følte det som om eg høyrdest ut som eg laug, sjølv om eg fortalde sanninga.

Ange rykte oss til ein stopp og studerte andletet mitt.

«Var de det?»

«Nei! Seriøst! Berre vener. Darryl og ho – vel, ikkje heilt, men Darryl var så forelska i ho. Det var ingen sjanse—»

«Men om Darryl ikkje hadde vore forelska i ho, ville du ha vore det, kanskje?»

«Nei, Ange, nei. Ver så snill, berre tru meg og la det liggje. Vanessa var ein god ven, og vi er det ikkje lenger, og det gjer meg opprørt, men eg var aldri interessert i ho på den måten, greitt?»

Ho seig litt saman. «OK, OK. Unnskyld. Eg kjem berre ikkje overeins med ho. Vi har aldri kome overeins i alle dei åra vi har kjent kvarandre.»

Åhå, tenkte eg. Slik hadde det seg altså at Jolu kjende ho så lenge og eg aldri møtte ho; ho hadde ein slags greie med Van, og han ville ikkje ta ho med seg.

Ho gav meg ein lang klem, og vi kyssa, og ein gjeng jenter passerte oss og laga woooo-lydar, og vi retta oss opp og gjekk mot busstoppet. Framfor oss gjekk Van, som må ha gått forbi medan vi kyssa. Eg følte meg som ein komplett dust.

Sjølvsagt var ho på stoppet og på bussen, og vi sa ikkje eit ord til kvarandre, og eg prøvde å halde samtalen i gang med Ange heile vegen, men det var pinleg.

Planen var å stoppe for ein kaffi og dra heim til Ange for å henge og «studere», det vil seie, bytte på å bruke Xbox-en hennar for å sjå på Xnet. Mora til Ange kom seint heim på tysdagar, som var hennar kveld for yogaklasse og middag med jentene, og systera til Ange skulle ut med kjærasten sin, så vi ville ha staden for oss sjølve. Eg hadde hatt frekke tankar om det heilt sidan vi la planen.

Vi kom til staden hennar og gjekk rett til rommet hennar og lukka døra. Rommet hennar var eit katastrofeområde, dekt av lag med klede og notatbøker og PC-komponentar med mål om å stikke hol i sokkane dine. Skrivebordet hennar var verre enn golvet, stabla høgt med bøker og teikneseriar, så vi enda opp med å sitje på senga hennar, noko som var greitt for meg.

Den pinlege stemninga frå møtet med Van hadde forsvunne noko, og vi fekk i gang Xbox-en hennar. Den stod midt i eit reir av leidningar, nokre gjekk til ei trådløs antenne ho hadde hacka inn i den og festa til vindauget slik at ho kunne fange opp naboane sitt WiFi. Nokre gjekk til eit par gamle laptop-skjermar ho hadde gjort om til frittstående monitorar, balansert på stativ og fulle av synleg elektronikk. Skjermane stod på begge nattborda, noko som var ein framifrå oppsett for å sjå film eller sende lynmeldingar frå senga – ho kunne snu monitorane sidelengs og liggje på sida, og dei ville vere rett veg, uansett kva side ho låg på.

Vi visste begge kva vi eigentleg var der for, der vi sat side om side, støtta mot nattbordet. Eg skalv litt og var supermedviten om varmen frå beinet og skuldra hennar mot mi, men eg måtte gå gjennom formalitetane med å logge på Xnet og sjå kva e-post eg hadde fått og så vidare.

Det var ein e-post frå ein gutunge som likte å sende inn morosame mobilkamera-videoar av DHS som var heilt galne – den siste hadde vore av dei som demonterte ei barnevogn etter at ein bombekund hadde vist interesse for den, og tok den frå kvarandre med skrutrekkjarar midt på

gata i Marina medan alle desse rike folka gjekk forbi, stirde på dei og undra seg over kor rart det var.

Eg hadde lenka til videoen, og den hadde vorte lasta ned som berre det. Han hadde lagt den ut på Internet Archive sin spegel i Alexandria i Egypt, der dei ville hoste kva som helst gratis så lenge ein la det under Creative Commons-lisensen, som lét kven som helst remikse og dele det. Det amerikanske arkivet – som låg nede i Presidio, berre nokre minutt unna – hadde vorte tvinga til å ta ned alle dei videoane i nasjonaltryggleikens namn, men Alexandria-arkivet hadde skilt seg ut som sin eigen organisasjon og tok imot kva som helst som audmjuka USA.

Denne gutungen – kallenamnet hans var Kameranaspie – hadde sendt meg ein endå betre video denne gongen. Den var ved inngangen til rådhuset i Civic Center, ei enorm kremkake av ei bygning dekt med statuar i små bogar og forgylte blad og pynt. DHS hadde ein sikker perimeter rundt bygningen, og Kameranaspie sin video viste eit flott bilete av kontrollposten deira då ein fyr i offisersuniform nærma seg, viste ID-en sin og la stresskofferten på røntgenbandet.

Alt var i orden til ein av DHS-folka såg noko han ikkje likte på røntgenbildet. Han stilte spørsmål til generalen, som himla med auga og sa noko uhøyrleg (videoen var filma frå andre sida av gata, tydelegvis med ein heimebygd, skjult zoomlinse, så lyden var for det meste av folk som gjekk forbi og trafikkstøy).

Generalen og DHS-karane byrja å krangle, og jo lenger dei krangla, jo fleire DHS-karar samla seg rundt dei. Til slutt rista generalen sint på hovudet, vinka med fingeren mot brystet til DHS-fyren, tok opp stresskofferten sin og byrja å gå. DHS-karane ropte etter han, men han sakka ikkje farten. Kroppsspråket hans sa verkeleg: «Eg er fullstendig forbanna.»

Då skjedde det. DHS-karane sprang etter generalen. Kameranaspie sakka ned videoen her, slik at vi kunne sjå, i bilde-for-bilde sakte film, generalen som snudde seg halvgj, andletet hans som sa: «Aldri i helvete om de skal takle meg,» for så å endre seg til skrekk då tre av dei gigantiske DHS-vaktene smalt inn i han, slo han sidelengs, og greip han så rundt midja, som ei karriere-endande fotballtakling. Generalen – middelaldrande, med stålgrått hår, eit fura og verdig andlet – gjekk ned som ein sekk poteter og spratt to gonger, andletet smalt i fortauet og blod byrja å piple frå nasen.

DHS batt generalen på hender og føter, og festa han ved anklane og handledda. Generalen ropte no, verkeleg ropte, andletet hans vart lilla under blodet som strøymde frå nasen. Føter sveipte forbi i den tette zoomen. Forbipasserande fotgjengarar såg på denne fyren i uniformen sin som vart bunden fast, og ein kunne sjå frå andletet hans at dette var den verste delen, dette var den rituelle audmjukinga, fjerninga av verdigheit. Klippet slutta.

«Å, min kjære søte Buddha,» sa eg, og såg på skjermen medan den tona ut til svart, og starta videoen på nytt. Eg dulta borti Ange og viste ho klippet. Ho såg på, ordlaus, haka hengande ned på brystet.

«Post det,» sa ho. «Post det, post det, post det, post det!»

Eg posta det. Eg klarte knapt å taste medan eg skreiv det opp, skildra kva eg hadde sett, og la til eit notat for å sjå om nokon kunne identifisere den militære mannen i videoen, om nokon visste noko om dette.

Eg trykte på publiser.

Vi såg videoen. Vi såg den igjen.

E-posten min plinga.

Eg kjenner igjen den karen med ein gong – du kan finne biografien hans på Wikipedia. Han er general Claude Geist. Han kommanderte den felles FN-fredsbevarande styrken på Haiti.

Eg sjekka biografien. Det var eit bilete av generalen på ein pressekonferanse, og notat om rolla hans i den vanskelege Haiti-misjonen. Det var tydelegvis same fyr.

Eg oppdaterte innlegget.

Teoretisk sett var dette sjansen for Ange og meg til å kline, men det var ikkje det vi enda opp med å gjere. Vi kravla gjennom Xnet-bloggane, på jakt etter fleire forteljingar om DHS som ransaka folk, takla folk, invaderte dei. Dette var ei kjent oppgåve, det same eg hadde gjort med alle opptaka og forteljingane frå opprøra i parken. Eg starta ein ny kategori på bloggen min for dette, Maktmisbruk, og arkiverte dei. Ange kom stadig med nye søkeord eg kunne prøve, og innan mor hennar kom

heim, hadde den nye kategorien min sytti innlegg, med general Geists nedtaking på rådhuset som overskrift.

*
**

Eg jobba med Beat-oppgåva mi heile neste dag heime, las Kerouac og surfa på Xnet. Eg hadde planlagt å møte Ange på skulen, men eg feiga heilt ut ved tanken på å sjå Van igjen, så eg sende ho ei tekstmelding med ei unnskyldning om at eg jobba med oppgåva.

Det kom inn all slags flotte forslag til Maktmisbruk; hundrevis av små og store, bilete og lyd. Memet spreidde seg.

Det spreidde seg. Neste morgon var det endå fleire. Nokre starta ein ny blogg kalla Maktmisbruk som samla hundrevis til. Haugen voks. Vi konkurrerte om å finne dei saftigaste historiene, dei galnaste bileta.

Avtalen med foreldra mine var at eg skulle ete frukost med dei kvar morgon og snakke om prosjekta eg heldt på med. Dei likte at eg las Kerouac. Det hadde vore ei favorittbok for dei begge, og det viste seg at det allereie fanst eit eksemplar i bokhylla på soverommet til foreldra mine. Far min henta den ned, og eg bladde gjennom den. Det var passasjar markerte med penn, eseløyre, notat i margen. Far min hadde verkeleg elska denne boka.

Det fekk meg til å hugse ei betre tid, då far min og eg hadde kunna snakke saman i fem minutt utan å rope til kvarandre om terrorisme, og vi hadde ein flott frukost der vi snakka om måten romanen var plotta på, alle dei galne eventyra.

Men neste morgon ved frukost var dei begge klistra til radioen.

«Maktmisbruk – det er den siste farsotten på San Franciscos berykta Xnet, og det har fanga verdas merksemd. Kalla A-o-A, består rørsla av ‘Veslebrødre’ som ser tilbake mot Sikkerheitsdepartementet sine antiterror-tiltak, og dokumenterer feila og overgrepa. Sentralt er eit populært viralt videoklipp av ein general Claude Geist, ein pensjonert trestjerners general, som blir takla av DHS-offiserar på fortauet framfor rådhuset. Geist har ikkje kome med ei utsegn om hendinga, men kommentarar frå unge menneske som er opprørte over si eiga behandling har vore raske og rasande.

«Mest merkverdig har den globale merksemda rørsla har fått. Stillbilete frå Geist-videoen har dukka opp på førstesidene til aviser i Korea, Storbritannia, Tyskland, Egypt og Japan, og kringkastarar verda over har sendt klippet på nyheitene i beste sendetid. Saka kom til ein spiss i går kveld, då British Broadcasting Corporation sitt kveldsnyheitsprogram sende ein spesialreportasje om det faktum at ingen amerikansk kringkastar eller nyheitsbyrå har dekt denne historia. Kommentatorar på BBC si nettside merka seg at BBC America sin versjon av nyheitene ikkje sende reportasjen.»

Dei hadde med eit par intervju: britiske medievaktbikkjer, ein svensk Piratparti-gut som kom med hånlege merknader om Amerikas korrupte presse, ein pensjonert amerikansk nyheitsanker som budde i Tokyo, så sende dei eit kort klipp frå Al-Jazeera, der dei samanlikna den amerikanske pressa sin historikk med historikken til dei nasjonale nyheitsmedia i Syria.

Eg følte det som om foreldra mine stirde på meg, at dei visste kva eg dreiv med. Men då eg rydda vekk tallerkenane mine, såg eg at dei såg på kvarandre.

Pappa heldt kaffikoppen sin så hardt at hendene hans skalv. Mamma såg på han.

«Dei prøver å diskreditere oss,» sa pappa til slutt. «Dei prøver å sabotere innsatsen for å halde oss trygge.»

Eg opna munnen, men mor mi fanga blikket mitt og rista på hovudet. I staden gjekk eg opp på rommet mitt og jobba med Kerouac-oppgåva mi. Då eg hadde høyrte døra smelle att to gonger, fyrte eg opp Xbox-en og kom meg på nett.

Hallo M1k3y. Dette er Colin Brown. Eg er produsent for Canadian Broadcasting Corporation sitt nyheitsprogram The National. Vi lagar ein reportasje om Xnet og har sendt ein reporter til San Francisco for å dekkje det derifrå. Ville du vore interessert i å gjere eit intervju for å diskutere gruppa di og handlingane dykkar?

Eg stirde på skjermen. Herregud. Dei ville *intervjue* meg om «gruppa mi»?

Øh takk nei. Eg er oppteken av personvern. Og det er ikkje «mi gruppe». Men takk for at de lagar reportasjen!

Eit minutt seinare, ein ny e-post.

Vi kan maskere deg og sikre anonymiteten din. Du veit at Sikkerhetsdepartementet gjerne stiller med sin eigen talsmann. Eg er interessert i å få di side av saka.

Eg arkiverte e-posten. Han hadde rett, men eg ville vore gal om eg gjorde dette. For alt eg visste, *var* han DHS.

Eg tok opp meir Kerouac. Ein ny e-post kom inn. Same førespurnad, anna nyheitsbyrå: KQED ville møte meg og ta opp eit radiointervju. Ein stasjon i Brasil. The Australian Broadcasting Corporation. Deutsche Welle. Heile dagen kom presseførespurnadene inn. Heile dagen takka eg høfleg nei.

Eg fekk ikkje lest mykje Kerouac den dagen.

*
**

«Hald ein pressekonferanse,» var det Ange sa, då vi sat på kafeen nær staden hennar den kvelden. Eg var ikkje så keen på å dra ut til skulen hennar lenger, å bli sitjande fast på ein buss med Van igjen.

«Kva? Er du gal?»

«Gjer det i Clockwork Plunder. Berre vel ein handelsplass der PvP ikkje er tillate og bestem ei tid. Du kan logge på herifrå.»

PvP er spelar-mot-spelar-kamp. Delar av Clockwork Plunder var nøytralt territorium, noko som betydde at vi teoretisk sett kunne ta med ein haug med noob-reportarar utan å bekymre oss for at spelarar drap dei midt under pressekonferansen.

«Eg veit ingenting om pressekonferansar.»

«Å, berre google det. Eg er sikker på at nokon har skrive ein artikkel om å halde ein vellukka ein. Eg meiner, viss presidenten klarer det, er eg sikker på at du kan. Han ser ut som han knapt klarer å knyte skoa sine utan hjelp.»

Vi bestilte meir kaffi.

«Du er ei veldig smart kvinne,» sa eg.

«Og eg er vakker,» sa ho.

«Det òg,» sa eg.

Kapittel 15

Dette kapittelet er dedikert til Chapters/Indigo, den nasjonale kanadiske megakjeda. Eg jobba på Bakka, den uavhengige science fiction-bokhandelen, då Chapters opna sin første butikk i Toronto, og eg visste med ein gong at noko stort var på gang, fordi to av våre smartaste, best informerte kundar stakk innom for å fortelje meg at dei hadde vorte tilsette for å drive science fiction-avdelinga. Frå starten av heva Chapters standarden for kva ein stor, kommersiell bokhandel kunne vere, med utvida opningstider, ein hyggeleg kafé og mange sitjeplassar, installasjon av sjølvbetjeningsterminalar i butikken og eit heilt utruleg utval av titlar. Chapters/Indigo: <http://www.chapters.indigo.ca/books/Little-Brother-Cory-Doctorow/9780765319852-item.html>

Eg blogga om pressekonferansen allereie før eg hadde sendt ut invitasjonane til pressa. Alle desse skribentane ville gjere meg til ein leiar eller ein general eller ein øvste geriljakommandant, og eg tenkte at ein måte å løyse det på, var å ha ein haug med Xnet-folk springande rundt og svare på spørsmål, dei òg.

Så sende eg e-post til pressa. Responsen varierte frå forvirra til entusiastisk – berre Fox-reporteren var «forarga» over at eg hadde frekkheita til å be ho spele eit spel for å kome på TV-programmet hennar. Resten verka å meine at det ville bli ei ganske kul historie, sjølv om mange av dei ville trenge mykje teknisk støtte for å logge seg på spelet.

Eg valde klokka 20, etter middag. Mamma hadde masa på meg om alle kveldane eg hadde vore ute av huset, heilt til eg endeleg avslørte Ange, noko som fekk ho til å bli heilt sentimental og sjå på meg med eit blikk som sa: *vesle-guten-min-blir-stor*. Ho ville møte Ange, og eg brukte det som pressmiddel, og lova å ta ho med over neste kveld om eg fekk «gå på kino» med Ange i kveld.

Mora og systera til Ange var ute igjen – dei var ikkje akkurat heimekjære – noko som lét meg og Ange vere åleine på jenterommet med Xboxane våre. Eg kopla frå ein av nattbord-skjermane hennar og kopla til min Xbox slik at vi begge kunne logge på samstundes.

Begge Xbox-ane stod i ro, logga inn på Clockwork Plunder. Eg gjekk fram og tilbake.

«Det kjem til å gå bra,» sa ho. Ho kasta eit blick på skjermen sin. «Patcheye Pete's Market har 600 spelarar inne no!» Vi hadde valt Patcheye Pete's fordi det var marknaden nærast landsbytorget der nye spelarar starta. Viss reporterane ikkje allereie var Clockwork Plunder-spelarar – ha! – så var det der dei ville dukke opp. I blogginnlegget mitt hadde eg bedt folk generelt om å henge langs ruta mellom Patcheye Pete's og startporten og vise alle som såg ut som ein forvirra reporter over til Pete's.

«Kva i helvete skal eg seie til dei?»

«Du svarar berre på spørsmåla deira – og viss du ikkje likar eit spørsmål, ignorerer du det. Nokre andre kan svare. Det går bra.»

«Dette er galskap.»

«Dette er perfekt, Marcus. Viss du verkeleg vil øydeleggje for DHS, må du audmjuke dei. Det er ikkje som om du kjem til å kunne skyte dei ned. Ditt beste våpen er evna til å få dei til å sjå ut som idiotar.»

Eg slengde meg ned på senga, og ho trekte hovudet mitt ned i fanget sitt og strauk meg over håret. Eg hadde leika meg med ulike hårklippar før bombinga, og farga det i alle slags morosame fargar, men sidan eg slapp ut av fengsel hadde eg ikkje orka. Det hadde vorte langt og dumt og lurvete, og eg hadde gått inn på badet, gripe tak i klippemaskina og barbert det ned til ein dryg centimeter over det heile, noko som kravde null innsats å halde ved like og hjelpte meg med å vere usynleg når eg var ute og jamma og klona arphid-brikker.

Eg opna auga og stirde inn i dei store, brune auga hennar bak brillene. Dei var runde og flytande og uttrykksfulle. Ho kunne få dei til å stikke ut når ho ville få meg til å le, eller gjere dei mjuke og triste, eller late og søvnige på ein måte som fekk meg til å smelte til ein pøl av kåtskap. Det var det ho gjorde akkurat no.

Eg sette meg langsamt opp og klemte ho. Ho klemte meg tilbake. Vi kyssa. Ho var ein fantastisk kyssar. Eg veit eg har sagt det før, men det er verdt å repetere. Vi kyssa mykje, men av ein eller annan grunn stoppa vi alltid før det vart for heftig. No ville eg gå lenger. Eg fann kanten på t-skjorta hennar og drog. Ho la hendene over hovudet og trekte seg nokre centimeter tilbake. Eg visste at ho ville gjere det. Eg hadde visst det sidan kvelden i parken. Kanskje det var difor vi ikkje hadde gått lenger – eg

visste eg ikkje kunne stole på at ho ville trekkje seg, noko som skremde meg litt.

Men eg var ikkje redd då. Den kommande pressekonferansen, kranqlane med foreldra mine, den internasjonale merksemda, kjensla av at det var ei rørsle som fór rundt i byen som ein vill flipperkule – det fekk huda mi til å prikke og blodet til å syngje. Og ho var vakker, og smart, og lur og morosam, og eg var i ferd med å forelske meg i ho.

Skjorta hennar glei av, ho svai i ryggen for å hjelpe meg med å få den over skuldrene. Ho strekte seg bak og gjorde noko, og BH-en fall av. Eg stirde med store auge, urørleg og andpusten, og så greip ho skjorta mi og trekte den over hovudet mitt, greip meg og trekte det nakne brystet mitt mot sitt.

Vi rulla rundt på senga og rørte ved kvarandre og gnei kroppane våre saman og stønna. Ho kyssa meg over heile brystet, og eg gjorde det same med ho. Eg kunne ikkje puste, eg kunne ikkje tenkje, eg kunne berre bevege meg og kysse og slikke og røre. Vi utfordra kvarandre til å gå vidare. Eg opna buksene hennar. Ho opna mine. Eg senka glidelåsen hennar, ho gjorde mi, og drog av meg jeansen. Eg drog av hennar. Eit augneblink seinare var vi begge nakne, bortsett frå sokkane mine, som eg skrella av med tærne.

Det var då eg fekk auge på nattbordklokka, som for lenge sidan hadde rulla ned på golvet og låg der, lysande opp mot oss.

«Fanken!» hylte eg. «Det startar om to minutt!» Eg kunne for pokker ikkje tru at eg var i ferd med å stoppe det eg var i ferd med å stoppe å gjere, akkurat då eg var i ferd med å stoppe å gjere det. Eg meiner, om du hadde spurt meg: «Marcus, du er i ferd med å liggje med nokon for aller første gong, vil du stoppe om eg fyrer av denne atombomba i same rom som deg?» ville svaret ha vore eit rungande og eintydig NEI. Og likevel stoppa vi for dette.

Ho greip meg og trekte andletet mitt mot sitt og kyssa meg til eg trudde eg skulle svime av, så greip vi begge kleda våre og kledde oss meir eller mindre på, greip tastatura og musene våre og sette kursen mot Patcheye Pete's.

Ein kunne lett sjå kven som var pressa: dei var nybyrjarane som spelte karakterane sine som vinglande fyllikar, svaiaende fram og tilbake og opp og ned, medan dei prøvde å få taket på det heile, og av og til trykte på feil tast og tilbydde vilt framande heile eller delar av inventaret sitt, eller gav dei utilsikta klemmar og spark.

Xnet-folka var òg lette å kjenne att: vi spelte alle Clockwork Plunder når vi hadde litt ledig tid (eller ikkje hadde lyst til å gjere leksene), og vi hadde ganske oppgraderte karakterar med kule våpen og feller på opptrekksnøklane som stakk ut av ryggen vår, som ville knuse alle som prøvde å nappe dei og la oss gå tom for energi.

Då eg dukka opp, viste ei systemmelding: M1K3Y HAR GÅTT INN I PATCHEYE PETE'S – VELKOMEN DEKKSGUT, VI TILBYR RETTFERDIG HANDEL FOR FINT BYTTE. Alle spelarane på skjermen fraus, så trengde dei seg rundt meg. Chatten eksploderte. Eg tenkte på å slå på stemmepaging og gripe eit hovudsett, men då eg såg kor mange som prøvde å snakke samstundes, innsåg eg kor forvirrande det ville bli. Tekst var mykje enklare å følgje, og slik ville eg ikkje bli feilsitert.

Eg hadde speida på staden før med Ange – det var flott å drive kampanje med ho, sidan vi begge kunne halde kvarandre opptrukne. Det var ein høg stad på ein haug med kassar med saltrasjonar der eg kunne stå og bli sett frå kvar som helst i marknaden.

God kveld og takk for at de kom. Namnet mitt er M1k3y, og eg er ikkje leiaren for noko som helst. Rundt dykk er Xnet-folk som har like mykje å seie om kvifor vi er her som eg har. Eg bruker Xnet fordi eg trur på fridom og grunnlova til dei amerikanske sambandsstatane. Eg bruker Xnet fordi DHS har gjort byen min om til ein politistat der vi alle er mistenkte terroristar. Eg bruker Xnet fordi eg meiner ein ikkje kan forsvare fridomen ved å rive i stykke Bill of Rights. Eg lærte om grunnlova på ein skule i California, og eg vart oppdregen til å elske landet mitt for fridomen det har. Viss eg har ein filosofi, er det denne:

Regjeringar er innstifta blant menneske, og får si rettferdige makt frå samtykket til dei som blir styrte, slik at når ei kva som helst regjeringsform blir øydeleggjande for desse føremåla, er det folket si rett å endre eller avskaffe ho, og å innstifte ei ny regjering, og leggje grunnlaget sitt på slike prinsipp, og

organisere makta si i slik form, som for dei ser ut til å mest sannsynleg vil fremje deira tryggleik og lukke.

Det var ikkje eg som skreiv det, men eg trur på det. DHS styrer ikkje med mitt samtykke.

Takk

Eg hadde skrive dette dagen før, og sendt utkast fram og tilbake med Ange. Å lime det inn tok berre eit sekund, sjølv om det tok alle i spelet eit augneblink å lese det. Mange av Xnet-folka jubla, med store, prangande pirat-«Hurra»-rop med heva sablar og kjæledyr-papegøyar som skreik og flaug over hovuda deira. Gradvis fordøya journalistane det òg. Chatten rulla fort forbi, så fort at ein knapt kunne lese den, med mange Xnet-folk som sa ting som «Heilt rett» og «Amerika, elsk det eller forlat det» og «DHS, reis heim» og «USA ut av San Francisco», alle slagord som hadde vore store i Xnet-bloggosfæren.

M1k3y, dette er Priya Rajneesh frå BBC. Du seier du ikkje er leiaren for noka rørsle, men trur du det finst ei rørsle? Heiter ho Xnet?

Mange svar. Nokre sa det ikkje fanst noka rørsle, nokre sa det fanst ei, og mange folk hadde idear om kva ho heitte: Xnet, Veslebrør, Veslesystre, og min personlege favoritt, The United States of America. Dei var verkeleg i slaget. Eg lét dei halde på, og tenkte på kva eg kunne seie. Då eg hadde det klart, tasta eg:

Eg trur det på ein måte svarar på spørsmålet ditt, gjer det ikkje? Det kan vere ei eller fleire rørsler, og dei kan heite Xnet eller ikkje.

M1k3y, eg er Doug Christensen frå Washington Internet Daily. Kva meiner du DHS burde gjere for å hindre eit nytt angrep på San Francisco, viss det dei gjer no ikkje lukkast.

Meir prat. Mange sa at terroristane og regjeringa var det same – enten bokstaveleg, eller berre i den forstand at dei var like ille. Nokre sa at regjeringa visste korleis dei skulle fange terroristar, men føretrakte å la vere fordi «krigspresidentar» vart attvalde.

Eg veit ikkje

tasta eg til slutt.

Eg veit det verkeleg ikkje. Eg spør meg sjølv dette spørsmålet ofte, for eg vil ikkje bli sprengd i lufta, og eg vil ikkje at byen min skal bli sprengd i lufta. Men her er det eg har funne ut: om DHS sin jobb er å halde oss trygge, så sviktar dei. Alt tullet dei har gjort, ingenting av det ville stoppe brua frå å bli sprengd igjen. Spore oss rundt i byen? Ta frå oss fridomen? Gjere oss mistenksame overfor kvarandre, vende oss mot kvarandre? Kalle dissidentar forrædarar? Poenget med terrorisme er å skremme. DHS skremmer meg.

Eg har ingenting eg skulle ha sagt om kva terroristane gjer mot meg, men viss dette er eit fritt land, burde eg i det minste kunne seie kva mitt eige politi gjer mot meg. Eg burde kunne hindre dei i å terrorisere meg.

Eg veit det ikkje er eit godt svar. Unnskyld.

Kva meiner du med at DHS ikkje ville stoppa terroristar? Korleis veit du det?

Kven er du?

Eg er frå Sydney Morning Herald.

Eg er 17 år gammal. Eg er ikkje ein toppstudent eller noko. Likevel fann eg ut korleis eg skulle lage eit internett dei ikkje kan avlytte. Eg fann ut korleis eg skulle jamme personsporingsteknologien deira. Eg kan gjere uskuldige folk om til mistenkte og skuldige folk om til uskuldige i deira auge. Eg kunne fått metall om bord i eit fly eller slått ei flyforbodsliste. Eg fann ut av desse tinga ved å sjå på nettet og ved å tenkje på det. Viss eg kan gjere det, kan terroristar gjere det. Dei sa dei tok frå oss fridomen for å gjere oss trygge. Kjenner du deg trygg?

I Australia? Ja, det gjer eg.

Piratane lo alle saman.

Fleire journalistar stilte spørsmål. Nokre var sympatiske, nokre var fiendtlege. Då eg vart sliten, gav eg tastaturet mitt til Ange og lét ho vere M1k3y ei stund. Det kjendest uansett ikkje som om M1k3y og eg var same person lenger. M1k3y var den typen gut som snakka med internasjonale journalistar og inspirerte ei rørsle. Marcus vart

suspendert frå skulen og kringla med faren sin og lurte på om han var god nok for den knalltøffe kjærasten sin.

Klokka 23 hadde eg fått nok. Dessutan ville foreldra mine snart vente meg heim. Eg logga ut av spelet, og det same gjorde Ange, og vi låg der eit augneblink. Eg tok handa hennar, og ho klemte hardt. Vi klemte. Ho kyssa meg på halsen og mumla noko.

«Kva?»

«Eg sa eg elsker deg,» sa ho. «Kva, vil du eg skal sende deg eit telegram?»

«Wow,» sa eg.

«Du er så overraska, ja?»

«Nei. Øh. Det er berre – eg skulle til å seie det til deg.»

«Sikkert,» sa ho, og beit meg i nasetippen.

«Det er berre det at eg aldri har sagt det før,» sa eg. «Så eg jobba meg opp mot det.»

«Du har framleis ikkje sagt det, veit du. Ikkje tru eg ikkje har lagt merke til det. Vi jenter legg merke til slikt.»

«Eg elsker deg, Ange Carvelli,» sa eg.

«Eg elsker deg òg, Marcus Yallow.»

Vi kyssa og kosa, og eg byrja å puste tungt, og det same gjorde ho. Det var då mor hennar banka på døra.

«Angela,» sa ho, «eg trur det er på tide at vennen din går heim, synest ikkje du?»

«Ja, mor,» sa ho, og mima at ho svinga ei øks. Medan eg tok på meg sokkar og sko, mumla ho: «Dei vil seie: den Angela, ho var ei så god jente, kven skulle trudd det, heile tida var ho i bakgarden og hjelpste mor si med å kvesse den øksa.»

Eg lo. «Du veit ikkje kor lett du har det. Det finst ingen sjanse for at foreldra mine ville late oss vere åleine på soverommet mitt til klokka elleve.»

«11:45,» sa ho, og sjekka klokka si.

«Fanken!» hylte eg og knytte skoa mine.

«Gå,» sa ho, «spring og ver fri! Sjå deg for begge vegar før du kryssar vegen! Skriv om du får jobb! Ikkje eingong stopp for ein klem! Viss du ikkje er ute av her innan eg har talt til ti, blir det bråk, unge mann. Éin. To. Tre.»

Eg fekk ho til å teie ved å hoppe opp på senga, lande på ho og kysse ho til ho slutta å prøve å telje. Nøgd med sigeren min, dundra eg ned trappene, med Xbox-en under armen.

Mor hennar stod ved foten av trappa. Vi hadde berre møtt kvarandre eit par gonger. Ho såg ut som ein eldre, høgare versjon av Ange – Ange sa faren hennar var den korte med kontaktlinser i staden for briller. Ho verka å ha tentativt klassifisert meg som ein grei fyr, og det sette eg pris på.

«God natt, fru Carvelli,» sa eg.

«God natt, herr Yellow,» sa ho. Det var ein av våre små ritual, heilt sidan eg hadde kalla ho fru Carvelli då vi først møttest. Eg fann meg sjølv ståande keitete ved døra.

«Ja?» sa ho.

«Øh,» sa eg. «Takk for at eg fekk kome.»

«Du er alltid velkomen i heimen vår, unge mann,» sa ho.

«Og takk for Ange,» sa eg til slutt, og hata kor teit det høyrdest ut. Men ho smilte breitt og gav meg ein kort klem.

«Berre hyggeleg,» sa ho.

Heile bussturen heim tenkte eg over pressekonferansen, tenkte på Ange naken og vridande med meg på senga hennar, tenkte på mor hennar som smilte og viste meg døra.

Mor mi venta på meg. Ho spurde meg om filmen, og eg gav ho svaret eg hadde førebudd, og lånte frå meldinga den hadde fått i Bay Guardian. Då eg sovna, kom pressekonferansen tilbake. Eg var verkeleg stolt av den. Det hadde vore så kult, alle desse stjernejournalistane i spelet, ei lydhøyr forsamling, og alle folka som trudde på dei same tinga som meg. Eg sovna med eit smil om munnen.

*
**

Eg burde ha visst betre.

XNET-LEIAR: EG KUNNE FÅTT METALL OM BORD I EIT FLY

DHS HAR IKKJE MITT SAMTYKKE TIL Å STYRE

XNET-UNGDOM: USA UT AV SAN FRANCISCO

Det var dei gode overskriftene. Alle sende meg artiklane for å blogge, men det var det siste eg ville gjere. Eg hadde kludra det til, på ein eller annan måte. Pressa hadde kome til pressekonferansen min og konkludert med at vi var terroristar eller terrorist-lurendreiarar. Det verste var reporteren på Fox News, som tydelegvis hadde dukka opp likevel, og som via ein ti-minutts kommentar til oss, der ho snakka om vårt «kriminelle forræderi». Drapsreplikken hennar, gjenteken på kvar einaste nyheitskanal eg fann, var:

«Dei seier dei ikkje har noko namn. Eg har eit for dei. La oss kalle desse bortskjemde borna Cal-Qaida. Dei gjer terroristane sitt arbeid på heimefronten. Når – ikkje om, men når – California blir angripe igjen, vil desse drittungane ha like mykje skuld som huset Saud.»

Leiarar for antikrigsrørsla fordømde oss som ytterleggåande element. Ein fyr på TV-en sa at han trudde vi hadde vorte fabrikkerte av DHS.

DHS hadde sin eigen pressekonferanse der dei kunngjorde at dei ville doble tryggleiken i San Francisco. Dei heldt opp ein arphid-klonar dei hadde funne ein stad og demonstrerte han i aksjon, ved å bruke han til å iscenesetje eit biltjuveri, og åtvara alle om å vere på vakt for unge menneske som oppførte seg mistenkjeleg, spesielt om hendene deira var ute av syne.

Dei tulla ikkje. Eg fullførte Kerouac-oppgåva mi og byrja på ei oppgåve om Summer of Love, sommaren 1967 då antikrigsrørsla og hippiane samla seg i San Francisco. Karane som grunnla Ben and Jerry's – gamle hippiar sjølve – hadde grunnlagt eit hippie-museum i Haight, og det var andre arkiv og utstillingar å sjå rundt i byen. Men det var ikkje lett å kome seg rundt. Mot slutten av veka vart eg kroppsvisitert i gjennomsnitt fire gonger om dagen. Politiet sjekka ID-en min og spurde meg kvifor eg var ute i gata, og såg nøye på brevet frå Chavez som sa at eg var suspendert.

Eg var heldig. Ingen arresterte meg. Men resten av Xnet var ikkje så heldige. Kvar kveld kunngjorde DHS fleire arrestasjonar, «ringleiarar» og «operativar» av Xnet, folk eg ikkje kjende og aldri hadde høyrte om, paradert på TV saman med arphid-sniffarane og andre einingar som hadde vore i lommene deira. Dei kunngjorde at folka «nemnde namn», og kompromitterte «Xnet-nettverket» og at fleire arrestasjonar var venta snart. Namnet «M1k3y» vart ofte høyrte.

Pappa elska dette. Han og eg såg på nyheitene saman, han skadefro, eg krympande meg, stille freka ut. «Du skulle sett det utstyret dei skal bruke på desse ungane,» sa pappa. «Eg har sett det i aksjon. Dei tek eit par av desse ungane og sjekkar vennelistene deira på IM og hurtigtastane på telefonane deira, ser etter namn som dukkar opp om og om igjen, ser etter mønster, og hentar inn fleire ungar. Dei kjem til å rakne dei opp som ein gamal genser.»

Eg avlyste middagen til Ange hos oss og byrja å tilbringe endå meir tid der. Veslesystera til Ange, Tina, byrja å kalle meg «husgjesten», som i «et husgjesten middag med meg i kveld?» Eg likte Tina. Alt ho brydde seg om var å gå ut og feste og møte gutar, men ho var morosam og heilt dedikert til Ange. Ein kveld då vi tok oppvasken, tørka ho hendene og sa, i ein konverserende tone: «Veit du, du verkar som ein hyggeleg fyr, Marcus. Syster mi er heilt gal etter deg, og eg likar deg òg. Men eg må fortelje deg noko: om du knuser hjartet hennar, skal eg spore deg opp og dra pungen din over hovudet på deg. Det blir ikkje eit vakkert syn.»

Eg forsikra ho om at eg heller ville dra min eigen pung over hovudet mitt enn å knuse hjartet til Ange, og ho nikka. «Så lenge vi er klare på det.»

«Systera di er gal,» sa eg då vi låg på senga til Ange igjen og såg på Xnet-bloggar. Det var så å seie alt vi gjorde: tulla rundt og las Xnet.

«Brukte ho pung-linja på deg? Eg hatar når ho gjer det. Ho elsker berre ordet ‘pung’, veit du. Det er ikkje personleg.»

Eg kyssa ho. Vi las litt meir.

«Høyr på dette,» sa ho. «Politiet anslår fire til seks hundre arrestasjonar denne helga i det dei seier vil vere den største koordinerte razziaen mot Xnet-dissidentar til dags dato.»

Eg følte det som om eg skulle kaste opp.

«Vi må stoppe dette,» sa eg. «Veit du at det er folk som jammar meir for å vise at dei ikkje lar seg skremme? Er ikkje det berre galskap?»

«Eg synest det er modig,» sa ho. «Vi kan underkaste oss fordi dei er skumle.»

«Kva? Nei, Ange, nei. Vi kan ikkje la hundrevis av folk gå i fengsel. Du har ikkje vore der. Eg har. Det er verre enn du trur. Det er verre enn du kan førestille deg.»

«Eg har ein ganske frodig fantasi,» sa ho.

«Stopp, ok? Ver alvorleg eit sekund. Eg vil ikkje gjere dette. Eg vil ikkje sende dei folka i fengsel. Viss eg gjer det, er eg den fyren Van trur eg er.»

«Marcus, eg er alvorleg. Trur du at desse folka ikkje veit at dei kan hamne i fengsel? Dei trur på saka. Du trur på ho, du òg. Gje dei kreditt for å vite kva dei går inn i. Det er ikkje opp til deg å avgjere kva risiko dei kan eller ikkje kan ta.»

«Det er mitt ansvar, for viss eg ber dei om å stoppe, vil dei stoppe.»

«Eg trudde du ikkje var leiaren?»

«Eg er ikkje det, sjølv sagt er eg ikkje det. Men eg kan ikkje hjelpe for at dei ser til meg for rettleiing. Og så lenge dei gjer det, har eg eit ansvar for å hjelpe dei med å halde seg trygge. Du ser det, ikkje sant?»

«Alt eg ser, er at du er i ferd med å stikke av ved første teikn til trøbbel. Eg trur du er redd dei kjem til å finne ut kven du er. Eg trur du er redd for deg sjølv.»

«Det er ikkje rettferdig,» sa eg, og sette meg opp, og trekte meg vekk frå ho.

«Verkeleg? Kven er fyren som nesten fekk hjarteinfarkt då han trudde den hemmelege identiteten hans var avslørt?»

«Det var annleis,» sa eg. «Dette handlar ikkje om meg. Du veit det ikkje gjer det. Kvifor er du slik?»

«Kvifor er *du* slik?» sa ho. «Kvifor er du ikkje villig til å vere den fyren som var modig nok til å starte alt dette?»

«Dette er ikkje modig, det er sjølv mord.»

«Billig tenåringsmelodrama, M1k3y.»

«Ikkje kall meg det!»

«Kva, 'M1k3y'? Kvifor ikkje, M1k3y?»

Eg tok på meg skoa. Eg tok veska mi. Eg gjekk heim.

*
**

Kvifor eg ikkje jammar

Eg vil ikkje fortelje nokon andre kva dei skal gjere, for eg er ingen sin leiar, uansett kva Fox News meiner. Men eg skal fortelje dykk kva eg planlegg å gjere. Viss de meiner det er det rette å gjere, gjer de det kanskje òg.

Eg jammar ikkje. Ikkje denne veka. Kanskje ikkje neste. Det er ikkje fordi eg er redd. Det er fordi eg er smart nok til å vite at eg er betre fri enn i fengsel. Dei fann ut korleis dei skulle stoppe taktikken vår, så vi må kome opp med ein ny taktikk. Eg bryr meg ikkje om kva taktikken er, men eg vil at den skal fungere. Det er dumt å bli arrestert. Det er berre jamming om du slepp unna med det.

Det er ein annan grunn til å ikkje jamme. Viss du blir teken, kan dei bruke deg til å fange venene dine, og deira vener, og deira vener. Dei kan arrestere venene dine sjølv om dei ikkje er på Xnet, fordi DHS er som ein gal okse, og dei bekymrar seg ikkje akkurat for om dei har rett fyr.

Eg seier ikkje kva de skal gjere.

Men DHS er dumme, og vi er smarte. Jamming beviser at dei ikkje kan kjempe mot terrorisme, fordi det beviser at dei ikkje eingong kan stoppe ein gjeng med ungar. Viss du blir teken, får det dei til å sjå ut som om dei er smartare enn oss.

DEI ER IKKJE SMARTARE ENN OSS! Vi er smartare enn dei. La oss vere smarte. La oss finne ut korleis vi kan jamme dei, uansett kor mange bøllar dei set på gatene i byen vår.

Eg posta det. Eg la meg.

Eg sakna Ange.

Ange og eg snakka ikkje saman dei neste fire dagane, inkludert helga, og så var det på tide å dra tilbake til skulen. Eg hadde ringt ho sikkert ein million gonger, skrive tusen usende e-postar og lynmeldingar.

No var eg tilbake i samfunnsfagtimen, og fru Andersen helsa meg med pratsam, sarkastisk høflegheit, og spurde meg søtt korleis «ferien» min hadde vore. Eg sette meg ned og mumla ingenting. Eg kunne høyre Charles knise.

Ho underviste oss i Manifest Destiny, ideen om at amerikanarane var skjebnebestemte til å ta over heile verda (eller i det minste slik ho fekk det til å verke), og såg ut til å prøve å provosere meg til å seie noko slik at ho kunne kaste meg ut.

Eg kjende auga til klassen på meg, og det minte meg om M1k3y og folka som såg opp til han. Eg var lei av å bli sett opp til. Eg sakna Ange.

Eg kom meg gjennom resten av dagen utan at noko sette spor etter seg. Eg trur ikkje eg sa åtte ord.

Endeleg var det over, og eg gjekk mot dørene, på veg mot portane og den dumme Mission-bydelen og det meningslause huset mitt.

Eg var knapt ute av porten då nokon krasja i meg. Han var ein ung heimlause fyr, kanskje på min alder, kanskje litt eldre. Han hadde på seg ein lang, feittete frakk, eit par posete jeans, og rotnande joggesko som såg ut som dei hadde vore gjennom ein flishoggar. Det lange håret hans hang over andletet, og han hadde eit pistrete dunskjegg som strekte seg nedover halsen og inn i kragen på ein fargelaus strikkegenser.

Eg tok alt dette inn medan vi låg ved sida av kvarandre på fortauet, folk passerte oss og gav oss rare blikk. Det verka som om han hadde krasja i meg medan han skunda seg nedover Valencia, bøygd over av ein sprokken ryggsekk som låg ved sida av han på asfalten, dekt av tette geometriske krot påteikna med tusj.

Han kom seg på kne og vogga fram og tilbake, som om han var full eller hadde slått hovudet.

«Unnskyld, kompis,» sa han. «Såg deg ikkje. Skada du deg?»

Eg sette meg opp, eg òg. Ingenting kjendest skadd.

«Øh. Nei, det går bra.»

Han reiste seg og smilte. Tennene hans var sjokkerande kvite og rette, som ein reklame for ein kjeveortoped. Han strekte ut handa mot meg, og grepet hans var sterkt og fast.

«Eg er verkeleg lei meg.» Stemma hans var òg klår og intelligent. Eg hadde forventa at han skulle høyrast ut som fyllikane som snakka med seg sjølve medan dei vandra rundt i Mission seint på kvelden, men han høyrdest ut som ein kunnskapsrik bokhandeltilsett.

«Det er ikkje noko problem,» sa eg.

Han strekte ut handa igjen.

«Zeb,» sa han.

«Marcus,» sa eg.

«Ei glede, Marcus,» sa han. «Håpar vi støyter på kvarandre igjen ein gong!»

Leande tok han opp ryggsekken sin, snudde på hælen og skunda seg vekk.

*
**

Eg gjekk resten av vegen heim i ei forvirra tåke. Mamma sat ved kjøkkenbordet, og vi hadde ein liten prat om ingenting spesielt, slik vi pleidde å gjere, før alt endra seg.

Eg tok trappene opp til rommet mitt og slengde meg ned i stolen. For ein gongs skuld ville eg ikkje logge på Xnet. Eg hadde sjekka inn den morgonen før skulen og oppdaga at meldinga mi hadde skapt ein gigantisk kontrovers blant folk som var samde med meg og folk som var rettmessig forbanna over at eg bad dei om å trekkje seg frå den elska sporten sin.

Eg hadde tre tusen prosjekt eg var midt i då alt starta. Eg bygde eit pinhole-kamera av lego, eg hadde leika med flyfotografering med drake ved hjelp av eit gamalt digitalkamera med ein utløysar hacka av Silly Putty som vart strekt ut ved oppskyting og langsamt trekte seg tilbake til si opphavlege form, og utløyste lukkeren med jamne mellomrom. Eg hadde ein vakuumrørforsterkar eg hadde bygd inn i ein eldgammal, rusta, bulka olivenoljeboks som såg ut som eit arkeologisk funn – når

den var ferdig, hadde eg planlagt å byggje inn ein dokkingstasjon for telefonen min og eit sett med 5.1 surround-høgtalarar av tunfiskboksar.

Eg såg over arbeidsbenken min og tok til slutt opp pinhole-kameraet. Å metodisk klikke saman legoklossar var akkurat passe tempo for meg.

Eg tok av meg klokka og den tjukke sølvringen med to fingrar som viste ein apekatt og ein ninja som gjorde seg klare til kamp, og slapp dei ned i den vesle boksen eg brukte for alt tullet eg lasta i lommene og rundt halsen før eg gjekk ut for dagen: telefon, lommebok, nøklar, wifinder, vekslepengar, batteri, uttrekkberre kablar ... Eg tømde alt ut i boksen, og fann meg sjølv haldande på noko eg ikkje hugsar å ha putta der i utgangspunktet.

Det var eit stykke papir, grått og mjukt som flanell, loddent i kantane der det hadde vorte rive laus frå eit større stykke papir. Det var dekt av den minste, mest omhyggelege handskrifter eg nokon gong hadde sett. Eg bretta det ut og heldt det opp. Skrifta dekte begge sider, og gjekk frå øvste venstre hjørne på den eine sida til ein knudrete signatur nedst i høgre hjørne på den andre sida.

Signaturen lydde, enkelt og greitt: ZEB.

Eg tok det opp og byrja å lese.

Kjære Marcus

Du kjenner ikkje meg, men eg kjenner deg. Dei siste tre månadene, sidan Bay Bridge vart sprengd, har eg vore fengsla på Treasure Island. Eg var i luftegarden den dagen du snakka med den asiatiske jenta og vart takla. Du var modig. Bra for deg.

Eg fekk sprengt blindtarm dagen etter og enda opp på sjukestova. I senga ved sida av låg ein fyr som heitte Darryl. Vi var begge i rekonvalesens lenge, og innan vi vart friske, var vi rekna som ei flause dei ikkje kunne sleppe fri.

Så dei bestemte seg for at vi verkeleg måtte vere skuldige. Dei avhøyrde oss kvar dag. Du har vore gjennom avhøyra deira, det veit eg. Førestill deg det i månadsvis. Darryl og eg enda opp som cellekameratar. Vi visste vi vart avlytta, så vi snakka berre om uvesentlegheiter. Men om natta, når vi låg i køyene våre, banka vi forsiktig ut meldingar til kvarandre i morsekode (eg

visste at amatørradio-dagane mine ville kome til nytte ein gong).

Først var spørsmåla deira til oss berre det same tullet som alltid, kven gjorde det, korleis gjorde dei det. Men etter ei lita stund bytte dei til å spørje oss om Xnet. Sjølv sagt hadde vi aldri høyrte om det. Det stoppa dei ikkje frå å spørje.

Darryl fortalde meg at dei kom med arphid-klonarar, Xbox-ar, all slags teknologi til han og kravde at han skulle fortelje dei kven som brukte dei, kvar dei lærde å modifisere dei. Darryl fortalde meg om spela dykkar og tinga de lærde.

Spesielt: DHS spurde oss om venene våre. Kven vi kjende? Korleis var dei? Hadde dei politiske meiningar? Hadde dei vore i trøbbel på skulen? Med lova?

Vi kallar fengselet Gitmo-ved-bukta. Det er ei veke sidan eg kom meg ut, og eg trur ikkje nokon veit at sønene og døtrene deira er fengsla midt i bukta. Om natta kunne vi høyre folk le og feste på fastlandet.

Eg kom meg ut førre veke. Eg vil ikkje fortelje deg korleis, i tilfelle dette hamnar i feil hender. Kanskje andre vil ta mi rute.

Darryl fortalde meg korleis eg skulle finne deg og fekk meg til å love å fortelje deg kva eg visste då eg kom tilbake. No som eg har gjort det, stikk eg herifrå som i fjor. På ein eller annan måte forlèt eg dette landet. Faen ta Amerika.

Ver sterk. Dei er redde for deg. Spark dei for meg. Ikkje bli teken.

Zeb

Det var tårer i auga mine då eg avslutta lappen. Eg hadde ein eingongslighter ein stad på skrivebordet som eg av og til brukte til å smelte isolasjonen av leidningar, og eg grov den fram og heldt den mot lappen. Eg visste eg skulda Zeb å øydeleggje den og sørge for at ingen andre nokon gong såg den, i tilfelle den kunne føre dei tilbake til han, kvar enn han var på veg.

Eg heldt flammen og lappen, men eg klarte det ikkje.

Darryl.

Med alt tullet med Xnet og Ange og DHS, hadde eg nesten gløymt at han eksisterte. Han hadde vorte eit spøkelse, som ein gamal ven som hadde flytta vekk eller reist på utveksling. Heile den tida hadde dei avhøyrte han, kravd at han skulle sladre på meg, forklare Xnet, jammarane. Han hadde vore på Treasure Island, den forlatne militærbasen som låg halvvegs langs det øydelagde spennet av Bay Bridge. Han hadde vore så nær at eg kunne ha sumt til han.

Eg la lighteren ned og las lappen om igjen. Då eg var ferdig, gret eg, hulka. Alt kom tilbake til meg, dama med den strenge frisyren og spørsmåla ho hadde stilt og stanken av piss og stivheita i buksene mine då urinen tørka dei til grovt lerret.

«Marcus?»

Døra mi stod på gløtt, og mor mi stod i den og såg på meg med eit bekymra blikk. Kor lenge hadde ho stått der?

Eg tørka tårene vekk frå andletet med armen og snufsa i meg snørret. «Mamma,» sa eg. «Hei.»

Ho kom inn på rommet mitt og klemte meg. «Kva er det? Treng du å snakke?»

Lappen låg på bordet.

«Er den frå kjærasten din? Er alt i orden?»

Ho hadde gjeve meg ein utveg. Eg kunne berre skulde alt på problem med Ange, og ho ville forlate rommet mitt og la meg vere i fred. Eg opna munnen for å gjere nettopp det, og så kom dette ut:

«Eg var i fengsel. Etter at brua vart sprengd. Eg var i fengsel heile den tida.»

Hulka som kom då, høyrdest ikkje ut som mi stemme. Dei høyrdest ut som ein dyrelyd, kanskje eit esel eller ein slags stor kattelyd om natta. Eg hulka så halsen min brann, så brystet mitt heva seg.

Mamma tok meg i armene sine, slik ho pleidde då eg var ein liten gut, og ho strauk meg over håret, og ho mumla i øyret mitt, og vogga meg, og gradvis, langsam, forsvann hulka.

Eg trekte pusten djupt, og mamma henta eit glas vatn til meg. Eg sat på kanten av senga mi, og ho sat i skrivebordsstolen min, og eg fortalde ho alt.

Alt.

Vel, det meste av det.

Kapittel 16

Dette kapittelet er dedikert til The Booksmith i San Francisco, som ligg i det historiske Haight-Ashbury-nabolaget, berre nokre få dører nedanfor Ben and Jerry's på sjølvaste hjørnet av Haight og Ashbury. Folka på The Booksmith veit verkeleg korleis dei skal arrangere eit forfattararrangement – då eg budde i San Francisco, pleidde eg å dra ned dit heile tida for å høyre utrulege forfattarar snakke (William Gibson var uforgløymeleg). Dei produserer òg små samlekort i baseball-kort-stil for kvar forfattar – eg har to frå mine eigne opptredenar der. The Booksmith <http://thebooksmith.booksense.com> 1644 Haight St. San Francisco CA 94117 USA +1 415 863 8688

Først såg mamma sjokkert ut, så rasande, og til slutt gav ho opp heilt og lét berre haka henge open medan eg tok ho gjennom avhøyret, pissinga i buksa, sekken over hovudet, Darryl. Eg viste ho lappen.

«Kvifor?»

I den eine stavinga låg alle skuldingane eg hadde retta mot meg sjølv om natta, kvart augneblink eg hadde mangla mot til å fortelje verda kva det eigentleg handla om, kvifor eg eigentleg kjempa, kva som verkeleg hadde inspirert Xnet.

Eg trekte pusten.

«Dei sa eg ville kome i fengsel om eg snakka om det. Ikkje berre for nokre dagar. For alltid. Eg var – eg var redd.»

Mamma sat med meg lenge, utan å seie noko. Så: «Kva med faren til Darryl?»

Ho kunne like gjerne ha stukke ei strikkepinne i brystet mitt. Faren til Darryl. Han må ha trudd at Darryl var død, for lengst død. Og var han ikkje det? Etter at DHS har halde deg ulovleg i tre månader, ville dei nokon gong late deg gå? Men Zeb kom seg ut. Kanskje Darryl ville kome seg ut. Kanskje eg og Xnet kunne hjelpe til med å få Darryl ut.

«Eg har ikkje fortalt han det,» sa eg.

No gret mamma. Ho gret ikkje lett. Det var ein britisk ting. Det gjorde dei små, hikstande hulka hennar mykje verre å høyre.

«Du skal fortelje han det,» klarte ho å seie. «Det skal du.»

«Det skal eg.»

«Men først må vi fortelje far din.»

*
**

Pappa hadde ikkje lenger nokon fast tid han kom heim. Mellom konsulentklientane sine – som hadde mykje arbeid no som DHS handla datainnsamlings-oppstartsbedrifter på halvøya – og den lange pendlinga til Berkeley, kunne han kome heim kva tid som helst mellom klokka 18 og midnatt. I kveld ringde mamma han og sa at han skulle kome heim no med det same. Han sa noko, og ho berre gjentok det: no med det same.

Då han kom, hadde vi plassert oss i stova med lappen mellom oss på kaffibordet. Det var lettare å fortelje andre gongen. Hemmelegheita vart lettare. Eg pynta ikkje på noko, eg gøymde ikkje noko. Eg la alle korta på bordet. Eg hadde høyrte om å legge korta på bordet før, men eg hadde aldri forstått kva det betydde før eg gjorde det. Å halde på hemmelegheita hadde gjort meg skitten, skitna til ånda mi. Det hadde gjort meg redd og skamfull. Det hadde gjort meg til alt det Ange sa eg var.

Pappa sat stiv som ein stokk heile tida, andletet hans skore ut av stein. Då eg gav han lappen, las han den to gonger og la han så forsiktig ned. Han rista på hovudet, reiste seg og gjekk mot inngangsdøra.

«Kvar skal du?» spurde mamma, alarmert.

«Eg treng ein gåtur,» var alt han klarte å gispe, stemma hans brast.

Vi stirde klossete på kvarandre, mamma og eg, og venta på at han skulle kome heim. Eg prøvde å førestille meg kva som gjekk føre seg i hovudet hans. Han hadde vore ein så annleis mann etter bombingane, og eg visste frå mamma at det som hadde endra han var dagane då han trudde eg var død. Han hadde kome til å tru at terroristane nesten hadde drepe sonen hans, og det hadde gjort han galen. Galen nok til å gjere kva som helst DHS bad om, å stille seg i rekkje som ein god, liten sau og la dei kontrollere han, drive han. No visste han at det var DHS som hadde fengsla meg, DHS som hadde teke borna i San Francisco som gislar på Gitmo-ved-bukta.

Det gav perfekt meining, no som eg tenkte på det. Sjølv sagt hadde det vore Treasure Island eg hadde vorte halden på. Kvar elles var ein ti-minutts båttur frå San Francisco?

Då pappa kom tilbake, såg han sintare ut enn han nokon gong hadde gjort i heile sitt liv. «Du burde ha fortalt meg det!» brølte han.

Mamma stilte seg mellom han og meg. «Du skuldar på feil person,» sa ho. «Det var ikkje Marcus som kidnappa og trua.»

Han rista på hovudet og stampa. «Eg skuldar ikkje på Marcus. Eg veit nøyaktig kven som har skulda. Meg. Eg og den dumme DHS. Ta på dykk skoa, grip jakkene dykkar.»

«Kvar skal vi?»

«Til far til Darryl. Så skal vi til Barbara Stratford.»

*
**

Eg kjende namnet Barbara Stratford frå ein stad, men eg kunne ikkje hugse kvar. Eg tenkte at ho kanskje var ein gamal ven av foreldra mine, men eg kunne ikkje heilt plassere ho. I mellomtida var eg på veg til faren til Darryl. Eg hadde aldri følt meg heilt komfortabel rundt den gamle mannen, som hadde vore radiooperatør i marinen og dreiv heimen sin som eit stramt skip. Han hadde lært Darryl morsekode då han var liten, noko eg alltid hadde synst var kult. Det var ein av måtane eg visste at eg kunne stole på brevet til Zeb. Men for kvar kul ting som morsekode, hadde faren til Darryl ein eller annan gal militær disiplin som verka å vere der for si eiga skuld, som å insistere på sjukehus-hjørne på sengene og barbering to gonger om dagen. Det dreiv Darryl til vanvit.

Mora til Darryl hadde heller ikkje likt det særleg, og hadde reist tilbake til familien sin i Minnesota då Darryl var ti – Darryl tilbrakte somrane og julene sine der. Eg sat i baksetet på bilen, og eg kunne sjå bakhovudet til pappa medan han køyrde. Muskelane i nakken hans var spente og hoppa rundt medan han beit tennene saman. Mamma heldt handa si på armen hans, men ingen var der for å trøyste meg. Om eg berre kunne ringje Ange. Eller Jolu. Eller Van. Kanskje eg ville gjere det når dagen var over.

«Han må mentalt ha gravlagd sonen sin,» sa pappa, medan vi suste opp gjennom dei krappe svingane som førte opp Twin Peaks til den vesle hytta som Darryl og faren hans delte. Tåka låg over Twin Peaks, slik den

ofte gjorde om natta i San Francisco, og fekk frontlysa til å reflektere tilbake på oss. Kvar gong vi svinga rundt eit hjørne, såg eg dalane i byen breie seg ut under oss, skåler av blinkande lys som skifta i tåka.

«Er dette den?»

«Ja,» sa eg. «Dette er den.» Eg hadde ikkje vore hos Darryl på månadsvis, men eg hadde tilbrakt nok tid her opp gjennom åra til å kjenne det att med ein gong. Vi tre stod rundt bilen eit langt augneblink og venta på å sjå kven som ville gå og ringje på døra. Til mi overrasking var det meg.

Eg ringde på, og vi venta alle i spent stille i eit minutt. Eg ringde på igjen. Bilen til faren til Darryl stod i oppkøyrsele, og vi hadde sett eit lys brenne i stova. Eg var i ferd med å ringje på ein tredje gong då døra opna seg.

«Marcus?» Faren til Darryl var ikkje noko lik den eg hugsa. Ubarbert, i ein slåbrok og berrføtt, med lange tånegler og raude auge. Han hadde lagt på seg, og ei mjuk dobbelthake dissa under den faste militærkjeven. Det tynne håret hans var pistrete og i uorden.

«Mr. Glover,» sa eg. Foreldra mine trengde seg inn i døra bak meg.

«Hallo, Ron,» sa mor mi.

«Ron,» sa far min.

«De òg? Kva skjer?»

«Kan vi kome inn?»

*
**

Stova hans såg ut som ein av dei nyheitsreportasjane dei viser om forlatne born som tilbringer ein månad innelåst før dei blir redda av naboane: øskjer med frosenmat, tomme ølboksar og jusflasker, mugne frokostblandingskåler og haugar med aviser. Det stinka av kattepiss, og kattesand knasa under føtene våre. Sjølv utan kattepissen var lukta utruleg, som eit toalett på ein busstasjon. Sofaen var redd opp med eit skite laken og eit par feittete puter, og putene hadde eit bulka, mykje sove-på-uttrykk.

Vi stod alle der eit langt, stille augneblink, flauskapen overvelda alle andre kjensler. Faren til Darryl såg ut som om han ville døy. Sakte flytta

han lakenet frå sofaen og rydda dei stabla, feittete matbretta frå eit par av stolane, bar dei inn på kjøkkenet, og, ut frå lyden, kasta dei på golvet. Vi sette oss forsiktig på dei rydda plassane, og så kom han tilbake og sette seg ned, han òg.

«Unnskyld,» sa han vagt. «Eg har eigentleg ikkje noko kaffi å tilby dykk. Eg får fleire varer levert i morgon, så eg byrjar å gå tom –»

«Ron,» sa far min. «Høyr på oss. Vi har noko vi må fortelje deg, og det kjem ikkje til å vere lett å høyre.»

Han sat som ein statue medan eg snakka. Han kasta eit blikk ned på lappen, las den utan å verke å forstå han, så las han den igjen. Han gav den tilbake til meg.

Han skalv.

«Han er–»

«Darryl er i live,» sa eg. «Darryl er i live og blir halden fanga på Treasure Island.»

Han stappa neven i munnen og laga ein forferdeleg, stønnande lyd.

«Vi har ein ven,» sa far min. «Ho skriv for Bay Guardian. Ein gravejournalist.»

Det var derifrå eg kjende att namnet. Den gratis vekeavisa Guardian mista ofte reporterane sine til større dagsaviser og internett, men Barbara Stratford blitt der for alltid. Eg hadde eit svakt minne om å ha ete middag med ho då eg var liten.

«Vi drar dit no,» sa mor mi. «Vil du kome med oss, Ron? Vil du fortelje ho historia til Darryl?»

Han la andletet i hendene og pusta djupt. Pappa prøvde å leggje handa si på skuldrene hans, men Mr. Glover rista den valdsamt av seg.

«Eg må rydde opp i meg sjølv,» sa han. «Gje meg eit minutt.»

Mr. Glover kom ned trappa som ein forandra mann. Han hadde barbert seg og gela håret bakover, og hadde teke på seg ei prikkfri militær paradeuniform med ei rekkje medaljer på brystet. Han stoppa ved foten av trappa og gestikulerte på ein måte mot den. «Eg har ikkje så mykje

reine klede som er presentable for augneblinken. Og dette verka passande. Du veit, om ho ville ta bilete.»

Han og pappa sat framme, og eg sette meg bak, bak han. På nært hald lukta han litt øl, som om det kom gjennom porene hans.

*
**

Klokka var midnatt då vi rulla inn i oppkøyrsele til Barbara Stratford. Ho budde utanfor byen, nede i Mountain View, og medan vi fór nedover 101-vegen, sa ingen av oss eit ord. Dei høgteknologiske bygningane langs motorvegen fór forbi oss. Dette var eit anna Bay Area enn det eg budde i, meir som det forstads-Amerika eg av og til såg på TV. Mange motorvegar og bustadfelt med identiske hus, byar der det ikkje fanst heimlause som skubba handlevogner nedover fortauet – det fanst ikkje eingong fortau!

Mamma hadde ringt Barbara Stratford medan vi venta på at Mr. Glover skulle kome ned. Journalisten hadde sove, men mamma hadde vore så oppkava at ho gløymde å vere heilt britisk og flau over å vekkje ho. I staden sa ho berre, anspent, at ho hadde noko å snakke om, og at vi måtte møtast personleg.

Då vi køyrde opp til huset til Barbara Stratford, var min første tanke Brady Bunch – eit lågt rekkjehus med ein murvegg framfor og ein pen, heilt firkanta plen. Det var eit slags abstrakt flisemønster på veggjen, og ei gamaldags UHF TV-antenne som steig opp bak den. Vi vandra rundt til inngangen og såg at det allereie var lys på inne.

Forfattaren opna døra før vi fekk sjansen til å ringje på. Ho var på alder med foreldra mine, ei høg, tynn kvinne med ei haukeliknande nase og skarpe auge med mange latterlinjer. Ho hadde på seg eit par jeans som var hippe nok til å bli sett i ein av butikkane på Valencia Street, og ein laus indisk bomullsbluse som hang ned til låra. Ho hadde små, runde briller som blinka i ganglyset hennar. Ho smilte eit stramt, lite smil til oss.

«De har teke med heile klanen, ser eg,» sa ho.

Mamma nikka. «Du vil forstå kvifor om eit minutt,» sa ho. Mr. Glover steig fram bak pappa.

«Og de har tilkalla marinen?»

«Alt i si tid.»

Vi vart presenterte for ho ein etter ein. Ho hadde eit fast handtrykk og lange fingrar. Heimen hennar var innreidd i japansk minimalistisk stil, berre nokre få presist proporsjonerte, låge møblar, store leirkrukker med bambus som strauk taket, og noko som såg ut som eit stort, rusta stykke av ein dieselmotor plassert på toppen av ein polert marmorsokkel. Eg bestemte meg for at eg likte det. Golva var av gammalt tre, pussa og beisa, men ikkje fylte, slik at ein kunne sjå sprekker og groper under lakken. Eg likte verkeleg det, spesielt då eg gjekk over det i sokkelesten.

«Eg har kaffi på,» sa ho. «Kven vil ha?»

Vi rekte alle opp hendene. Eg glodde trassig på foreldra mine.

«Greitt,» sa ho.

Ho forsvann inn i eit anna rom og kom tilbake eit augneblink seinare med eit røft bambusbrett med ei halv-gallons termoskanne og seks koppar av presis design, men med røffe, slurvete dekorasjonar. Eg likte dei òg.

«No,» sa ho, etter at ho hadde skjenkt og servert. «Det er veldig godt å sjå dykk alle igjen. Marcus, eg trur sist gong eg såg deg, var du kanskje sju år gammal. Så vidt eg hugsar, var du veldig spent på dei nye videospela dine, som du viste meg.» Eg hugsa det ikkje i det heile, men det høyrdest ut som det eg var interessert i som sjuåring. Eg gjetta det var Sega Dreamcast-en min.

Ho produserte ein bandopptakar og ei gul blokk og ein penn, og snurra på pennen. «Eg er her for å lytte til kva enn de fortel meg, og eg kan love dykk at eg vil behandle alt konfidensielt. Men eg kan ikkje love at eg vil gjere noko med det, eller at det kjem til å bli publisert.» Måten ho sa det på fekk meg til å innsjå at mor mi hadde bede om ein ganske stor teneste ved å få denne dama ut av senga, ven eller ikkje. Det må vere litt av eit styr å vere ein stor gravejournalist. Det var sikkert ein million menneske som gjerne ville at ho skulle ta opp saka deira.

Mamma nikka til meg. Sjølv om eg hadde fortalt historia tre gonger den kvelden, fann eg meg sjølv målbunden. Dette var annleis enn å fortelje foreldra mine. Annleis enn å fortelje faren til Darryl. Dette – dette ville starte eit nytt trekk i spelet.

Eg byrja langsamt, og såg Barbara ta notat. Eg drakk ein heil kopp kaffi berre for å forklare kva ARG-ing var og korleis eg kom meg ut av skulen for å spele. Mamma og pappa og Mr. Glover lytta alle intenst til denne delen. Eg skjenkte meg ein ny kopp og drakk den på veg til å forklare korleis vi vart tekne inn. Då eg var ferdig med heile historia, hadde eg tømmt kanna, og eg måtte pisse som ein hest.

Badet hennar var like nakent som stova, med ei brun, organisk såpe som lukta som rein gjørme. Eg kom tilbake inn og fann dei vaksne som såg stille på meg.

Mr. Glover fortalde si historie deretter. Han hadde ingenting å seie om kva som hadde skjedd, men han forklarte at han var ein veteran og at sonen hans var ein god gut. Han snakka om korleis det var å tru at sonen hans hadde døydd, om korleis eks-kona hans hadde hatt eit samanbrot då ho fann det ut og enda opp på sjukehus. Han gret litt, utan skam, tårene rann nedover det fura andletet hans og mørkna kragen på paradeuniformen.

Då alt var over, gjekk Barbara inn i eit anna rom og kom tilbake med ei flaske irsk whiskey. «Det er ein Bushmills 15 år gamal romfat-lagra blanding,» sa ho, og sette ned fire små koppar. Ingen til meg. «Den har ikkje vore seld på ti år. Eg trur dette er ein passande tid å opne den på.» Ho skjenkte dei kvar eit lite glas av likøren, heva så sitt og nippa til det, og tømte halve glaset. Resten av dei vaksne følgde etter. Dei drakk igjen, og tømte glasa. Ho skjenkte dei nye shotar.

«Greitt,» sa ho. «Her er det eg kan fortelje dykk no med det same. Eg trur på dykk. Ikkje berre fordi eg kjenner deg, Lillian. Historia høyrest rett ut, og den knyter seg til andre rykte eg har høyr. Men eg kjem ikkje til å kunne berre ta dykkar ord for det. Eg må etterforske kvart einaste aspekt av dette, og kvart element i liva og historiene dykkar. Eg må vite om det er noko de ikkje fortel meg, noko som kan brukast til å diskreditere dykk etter at dette kjem for ein dag. Eg treng alt. Det kan ta veker før eg er klar til å publisere.

«De må òg tenkje på dykkar eigen tryggleik og denne Darryl sin tryggleik. Viss han verkeleg er ein 'ikkje-person', kan det å leggje press på DHS føre til at dei flyttar han ein stad mykje lenger vekk. Tenk Syria. Dei kan òg gjere noko mykje verre.» Ho lét det henge i lufta. Eg visste ho meinte at dei kunne drepe han.

«Eg skal ta dette brevet og skanne det no. Eg vil ha bilete av dykk to, no og seinare – vi kan sende ut ein fotograf, men eg vil dokumentere dette så grundig eg kan i kveld, òg.»

Eg gjekk med ho inn på kontoret hennar for å gjere skanninga. Eg hadde forventa ei stilig, låg-effekt datamaskin som passa inn med innreiinga hennar, men i staden var hennar ekstra soverom/kontor stappfullt med toppmoderne PC-ar, store flatskjermar, og ein skannar stor nok til å leggje ei heil avisside på. Ho var rask med alt, ho òg. Eg merka meg med ei viss anerkjenning at ho køyrde ParanoidLinux. Denne dama tok jobben sin alvorleg. Viftene på datamaskinene skapte eit effektivt kvitt støy-skjold, men likevel lukka eg døra og gjekk tett inntil ho.

«Øh, Barbara?»

«Ja?»

«Om det du sa, om kva som kan bli brukt til å diskreditere meg?»

«Ja?»

«Det eg fortel deg, kan du ikkje bli tvinga til å fortelje nokon andre, sant?»

«I teorien. La meg seie det slik. Eg har sete i fengsel to gonger heller enn å sladre på ein kjelde.»

«OK, OK. Bra. Wow. Fengsel. Wow. OK.» Eg trekte pusten djupt. «Du har høyrte om Xnet? Om M1k3y?»

«Ja?»

«Eg er M1k3y.»

«Å,» sa ho. Ho jobba med skannaren og snudde lappen for å få baksida. Ho skanna med ein utruleg oppløysing, 10 000 punkt per tomme eller høgare, og på skjermen var det som resultatet frå eit elektron-tunnel-mikroskop. «Vel, det set jo saka i eit anna lys.»

«Ja,» sa eg. «Det gjer vel det.»

«Foreldra dine veit det ikkje.»

«Nei. Og eg veit ikkje om eg vil dei skal det.»

«Det er noko du må finne ut av. Eg må tenkje på dette. Kan du kome innom kontoret mitt? Eg vil gjerne snakke med deg om kva dette betyr, nøyaktig.»

«Har du ein Xbox Universal? Eg kunne teke med ein installasjons-CD.»

«Ja, eg er sikker på at det kan ordnast. Når du kjem innom, sei til resepsjonisten at du er herr Brown, for å sjå meg. Dei veit kva det betyr. Ingen notat vil bli tekne av besøket ditt, og alle opptak frå tryggingskamera for dagen vil automatisk bli sletta og kameraa deaktiverte til du går.»

«Wow,» sa eg. «Du tenkjer som meg.»

Ho smilte og dulta meg i skuldra. «Guten min, eg har vore i dette spelet i ei heil æve. Så langt har eg klart å tilbringe meir tid fri enn bak murane. Paranoia er min ven.»

*
**

Eg var som ein zombie på skulen neste dag. Med berre tre timar søvn klarte sjølv ikkje tre koppar med koffein-gjørma til tyrkaren å starte hjernen min. Problemet med koffein er at det er for lett å venne seg til det, så ein må ta stadig høgare dosar berre for å kome seg over normalen.

Eg hadde brukt natta på å tenkje over kva eg måtte gjere. Det var som å springe gjennom ein labyrint av snirklete små passasjar, alle like, kvar einaste ein førte til same blindveg. Når eg gjekk til Barbara, ville det vere over for meg. Det var utfallet, uansett korleis eg tenkte på det.

Innan skuledagen var over, var alt eg ville å gå heim og kripe til sengs. Men eg hadde ein avtale hos *Bay Guardian*, nede ved hamna. Eg heldt auga festa på føtene mine då eg vingla ut porten, og då eg svinga inn på 24th Street, kom eit anna par føter i takt med mine. Eg kjende att skoa og stoppa.

«Ange?»

Ho såg ut som eg følte meg. Søvnlaus og med mørke ringar under auga, med triste parentesar i munnvikene.

«Hei du,» sa ho. «Overrasking. Eg stakk av frå skulen. Eg klarte ikkje å konsentrere meg uansett.»

«Øh,» sa eg.

«Hald kjeft og gje meg ein klem, din idiot.»

Eg gjorde det. Det kjendest godt. Betre enn godt. Det kjendest som om ein amputert del av meg sjølv hadde blitt festa på igjen.

«Eg elsker deg, Marcus Yallow.»

«Eg elsker deg, Angela Carvelli.»

«OK,» sa ho og braut av. «Eg likte innlegget ditt om kvifor du ikkje jammar. Eg kan respektere det. Kva har du gjort med å finne ein måte å jamme dei på utan å bli teken?»

«Eg er på veg for å møte ein gravejournalist som skal publisere ei historie om korleis eg hamna i fengsel, korleis eg starta Xnet, og korleis Darryl blir halden ulovleg av DHS i eit hemmeleg fengsel på Treasure Island.»

«Åh,» Ho såg seg rundt eit augneblink. «Kunne du ikkje tenkt på noko, du veit, ambisiøst?»

«Vil du vere med?»

«Eg blir med, ja. Og eg vil gjerne at du forklarar dette i detalj om du ikkje har noko imot det.»

Etter alle gjenforteljingane var denne, fortalt medan vi gjekk til Potrero Avenue og ned til 15th Street, den enklaste. Ho heldt handa mi og klemte den ofte.

Vi tok trappene opp til kontora til *Bay Guardian* to om gongen. Hjartet mitt banka. Eg kom til resepsjonen og sa til den leie jenta bak disken: «Eg er her for å treffe Barbara Stratford. Namnet er herr Green.»

«Eg trur du meiner herr Brown?»

«Ja,» sa eg og raudna. «Herr Brown.»

Ho gjorde noko på datamaskina si, og sa så: «Set dykk. Barbara kjem om eit minutt. Kan eg hente noko til dykk?»

«Kaffi,» sa vi begge i kor. Endå ein grunn til å elske Ange: vi var avhengige av same dop.

Resepsjonisten – ei pen latinamerikansk kvinne berre nokre få år eldre enn oss, kledd i Gap-stilar så gamle at de eigentleg var litt hipster-retro – nikka og gjekk ut og kom tilbake med eit par koppar med avisa sitt emblem.

Vi nippa i stille, og såg på besøkjande og reportarar som kom og gjekk. Til slutt kom Barbara for å hente oss. Ho hadde på seg praktisk talt det same som kvelden før. Det kledde ho. Ho heva eit augebryn mot meg då ho såg at eg hadde teke med meg ein date.

«Hallo,» sa eg. «Øh, dette er –»

«Frøken Brown,» sa Ange, og strekte fram ei hand. Å, ja, stemmer, identitetane våre skulle vere hemmelege. «Eg jobbar med herr Green.» Ho dulta meg lett i sida.

«La oss gå då,» sa Barbara, og førte oss tilbake til eit møterom med lange glasveggar med persiennene trekte for. Ho sette ned eit brett med økologiske Oreo-klonar frå Whole Foods, ein digital opptakar og endå ei gul blokk.

«Vil de ta opp dette, de òg?» spurde ho.

Det hadde eg faktisk ikkje tenkt på. Eg kunne sjå kvifor det ville vore nyttig om eg ville bestride det Barbara trykte, då. Men likevel, om eg ikkje kunne stole på at ho ville behandle meg rett, var eg fortapt uansett.

«Nei, det går bra,» sa eg.

«Greitt, la oss starte. Unge dame, namnet mitt er Barbara Stratford, og eg er ein gravejournalist. Eg forstår de veit kvifor eg er her, og eg er nysgjerrig på kvifor de er her.»

«Eg jobbar med Marcus på Xnet,» sa ho. «Treng du å vite namnet mitt?»

«Ikkje akkurat no, nei,» sa Barbara. «Du kan vere anonym om du ønskjer. Marcus, eg bad deg om å fortelje meg denne historia fordi eg må vite korleis den passar saman med historia du fortalde meg om vennen din Darryl og lappen du viste meg. Eg kan sjå korleis det ville vore eit godt supplement; eg kunne pitche dette som opphavet til Xnet. ‘Dei skapte seg ein fiende dei aldri vil gløyme,’ den typen ting. Men for å vere ærleg, vil eg helst sleppe å fortelje den historia om eg ikkje må.

«Eg vil heller ha ei fin, rein forteljing om det hemmelege fengselet på dørstokken vår, utan å måtte krangle om fangane der er den typen folk som sannsynlegvis vil spasere ut dørene og etablere ei undergrunnsrørsle med mål om å destabilisere den føderale regjeringa. Eg er sikker på at du kan forstå det.»

Det gjorde eg. Om Xnet var ein del av historia, ville nokre folk seie: *sjå, dei må putte slike karar i fengsel, elles startar dei eit opprør.*

«Dette er ditt show,» sa eg. «Eg trur du må fortelje verda om Darryl. Når du gjer det, vil det fortelje DHS at eg har gått offentleg ut, og dei kjem til å kome etter meg. Kanskje dei finn ut då at eg er involvert i Xnet. Kanskje dei koplar meg til M1k3y. Eg antar at det eg seier er, så snart du publiserer om Darryl, er alt over for meg uansett. Eg har slått meg til ro med det.»

«Om ein først skal bli hengt for å stele eit lam kan ein like godt stjele sauene òg,» sa ho. «Greitt. Vel, då er det avgjort. Eg vil at de to skal fortelje meg alt de kan om grunnlegginga og drifta av Xnet, og så vil eg ha ein demonstrasjon. Kva bruker de det til? Kven andre bruker det? Korleis spreidde det seg? Kven skreiv programvara? Alt.»

«Dette kjem til å ta ei stund,» sa Ange.

«Eg har ei stund,» sa Barbara. Ho drakk litt kaffi og åt ein falsk Oreo. «Dette kan vere den viktigaste historia i krigen mot terror. Dette kan vere historia som veltar regjeringa. Når du har ei slik historie, tek du den veldig varsamt.»

Kapittel 17

Dette kapitlet er dedikert til Waterstone's, den nasjonale britiske bokhandelskjeda. Waterstone's er ei kjede av butikkar, men kvar enkelt har kjensla av ein flott uavhengig butikk, med massevis av personlegdom, flott utval (spesielt lydbøker!), og kunnskapsrikt personale. Waterstones <http://www.waterstones.com>

Så vi fortalde ho. Eg synest faktisk det var veldig morosamt. Å lære folk korleis dei skal bruke teknologi er alltid spennande. Det er kult å sjå folk finne ut korleis teknologien rundt dei kan brukast til å gjere liva betre. Ange var flott, ho òg – vi var eit framifrå lag. Vi bytte på å forklare korleis alt fungerte.

Barbara var ganske flink med desse tinga i utgangspunktet, sjølv sagt. Det viste seg at ho hadde dekt kryptokrigane, perioden på byrjinga av nittitalet då borgarrettsgrupper som Electronic Frontier Foundation kjempa for amerikanarane sin rett til å bruke sterk kryptografi. Eg hadde ei vag aning om den perioden, men Barbara forklarte den på ein måte som gav meg gåsehud.

Det er utruleg i dag, men det var ei tid då regjeringa klassifiserte krypto som ammunisjon og gjorde det ulovleg for nokon å eksportere eller bruke det av nasjonale tryggingssgrunnar. Skjønner du meg? På eit tidspunkt fantest det ulovleg matematikk.

Dei nasjonale etterretningsmyndigheitene (NSA) var dei verkelege pådrivarane bak forbodet. Dei hadde ein kryptostandard som dei sa var sterk nok for bankfolk og kundane deira, men ikkje så sterk at mafiaen ville kunne halde rekneskapen sine hemmelege for dei. Standarden, DES-56, vart sagt å vere praktisk talt uknekkeleg. Så bygde ein av dei millionær-medgrunnleggjarane av EFF ein DES-56-knekkar til 250 000 dollar som kunne knekke chifferet på to timar. Likevel argumenterte NSA for at dei burde kunne hindre amerikanske borgarar i å ha hemmelegheiter dei ikkje kunne snoke i. Så kom EFF med nådestøyten.

I 1995 representerte dei ein masterstudent i matematikk frå Berkeley ved namn Dan Bernstein i retten. Bernstein hadde skrive ei krypto-rettleiing som inneheldt datakode som kunne brukast til å lage eit chiffer som var sterkare enn DES-56. Millionar av gonger sterkare. Så vidt NSA var

bekymra, gjorde det artikkelen hans om til eit våpen, og dermed upublisierbar. Vel, det kan vere vanskeleg å få ein dommar til å forstå krypto og kva det betyr, men det viste seg at den gjennomsnittlege ankedommaren ikkje er særleg entusiastisk over å fortelje masterstudentar kva slags artiklar dei får lov til å skrive.

Kryptokrigane enda med ein siger for dei gode då den niande anke-divisjonsdomstolen avgjorde at kode var ei form for uttrykk verna under det første grunnlovstillegget – «Kongressen skal ikkje lage nokon lov som innskrenkar ytringsfridomen.» Viss du nokon gong har kjøpt noko på internett, eller sendt ei hemmeleg melding, eller sjekka banksaldoen din, brukte du krypto som EFF legaliserte. Bra det, òg: NSA er berre ikkje så smarte. Kva som helst dei veit korleis dei skal knekke, kan du vere sikker på at terroristar og mafiosoar kan kome seg rundt, òg.

Barbara hadde vore ein av reporterane som hadde bygd omdømmet sitt på å dekkje saka. Ho hadde fått si første erfaring med å dekkje slutten av borgarrettsrørsla i San Francisco, og ho kjende att likskapen mellom kampen for grunnlova i den verkelege verda og kampen i cyberspace.

Så ho forstod det. Eg trur ikkje eg kunne ha forklart desse tinga til foreldra mine, men med Barbara var det enkelt. Ho stilte smarte spørsmål om våre kryptografiske protokollar og tryggingssprosedyrar, og spurde nokre gonger om ting eg ikkje visste svaret på – og peika nokre gonger ut potensielle brot i prosedyren vår.

Vi kopla til Xbox-en og fekk han på nettet. Det var fire opne WiFi-nodar synlege frå møterommet, og eg bad den om å byte mellom dei med tilfeldige mellomrom. Ho forstod dette òg – så snart ein faktisk var kopla til Xnet, var det akkurat som å vere på internett, berre at nokre ting var litt treigare, og alt var anonymt og umogleg å sniffe.

«Så kva no?» sa eg då vi nærma oss slutten. Eg hadde snakka meg tørr, og eg hadde ei forferdeleg syrekjensle frå kaffien. Dessutan heldt Ange fram med å klemme handa mi under bordet på ein måte som fekk meg til å ville bryte laus og finne ein privat stad for å gjere opp for vår første krangel.

«No driv eg med journalistikk. De går vekk, og eg undersøker alle tinga de har fortalt meg og prøver å stadfeste dei så langt eg kan. Eg skal la dykk sjå kva eg skal publisere, og eg skal gje dykk beskjed når det går live. Eg føretrekkjer at de ikkje snakkar om dette med nokon andre no, for

eg vil ha scoopet, og fordi eg vil sikre at eg får historia før den blir heilt tåkete av pressespekulasjonar og DHS-spinn.

«Eg må ringje DHS for ein kommentar før eg går i trykken, men eg vil gjere det på ein måte som vernar dykk i størst mogleg grad. Eg vil òg sørge for å gje dykk beskjed før det skjer.

«Éin ting må eg vere klår på: dette er ikkje di historie lenger. Den er mi. Du var veldig sjenerøs som gav den til meg, og eg skal prøve å gjengjelde gåva, men du får ikkje retten til å redigere noko ut, endre den eller stoppe meg. Dette er no i gang, og det vil ikkje stoppe. Forstår du det?»

Eg hadde ikkje tenkt på det i dei banene, men då ho sa det, var det openbert. Det betydde at eg hadde skote ut, og eg ville ikkje kunne kalle tilbake raketten. Den kom til å falle der den var sikta, eller den ville kome ut av kurs, men den var i lufta og kunne ikkje endrast no. Ein gong i nær framtid ville eg slutte å vere Marcus – eg ville bli ein offentleg figur. Eg ville vere fyren som varsla om DHS. Eg ville vere ein levande død.

Eg antar Ange tenkte i same baner, for ho hadde vorte ein farge mellom kvit og grøn. «La oss kome oss ut herifrå,» sa ho.

*
**

Mora og systera til Ange var ute igjen, som gjorde det enkelt å bestemme kvar vi skulle vere om kvelden. Det var forbi middagstid, men foreldra mine visste at eg møtte Barbara og ville ikkje gje meg noko tyn om eg kom seint heim. Då vi kom til Ange, hadde eg ingen trong etter å kople til Xbox-en min. Eg hadde fått nok Xnet for ein dag. Alt eg kunne tenkje på var Ange, Ange, Ange. Å leve utan Ange. Å vite at Ange var sint på meg. At Ange aldri kom til å snakke med meg igjen. At Ange aldri kom til å kysse meg igjen.

Ho hadde tenkt det same. Eg kunne sjå det i auga hennar då vi lukka døra til soverommet hennar og såg på kvarandre. Eg var svoltten på ho, slik ein ville svelte etter middag etter å ha vore utan mat i dagevis. Slik ein ville tørste etter eit glas vatn etter å ha spela fotball i tre timar i strekk. Som ingenting av det. Det var meir. Det var noko eg aldri hadde følt før. Eg ville ete ho heil, sluke ho.

Til no hadde ho vore den seksuelle i forholdet vårt. Eg hadde late ho setje og kontrollere tempoet. Det var utruleg erotisk å ha ho gripe meg og ta av

meg skjorta, dra andletet mitt til sitt. Men i kveld kunne eg ikkje halde tilbake. Eg ville ikkje halde tilbake.

Døra klikka att, og eg strekte meg etter kanten på t-skjorta hennar og rykte, og gav ho knapt tid til å løfte armane då eg trekte den over hovudet hennar. Eg reiv mi eiga skjorte over hovudet, og lytta til bomullen som sprakka då saumane losna. Auga hennar lyste, munnen var open, pusten hennar rask og grunn. Min var òg det, pusten og hjartet og blodet mitt bruste i øyra. Vi tok av resten av kleda våre med like stor iver, og kasta dei i haugane med skiten og rein klesvask på golvet. Det var bøker og papir over heile senga, og eg sopa dei til side. Vi landa på dei ureidde sengekleda eit sekund seinare, med armane rundt kvarandre, og klemte som om vi skulle dra oss sjølve rett gjennom kvarandre. Ho stønna inn i munnen min, og eg laga lyden tilbake, og eg kjende stemma hennar vibrere i stemmebanda mine, ei kjensle meir intim enn noko eg nokon gong hadde følt før.

Ho braut laus og strekte seg mot nattbordet. Ho rykte opp skuffa og kasta ein kvit apotekpose på senga framfor meg. Eg såg inni. Kondomar. Trojanar. Eit dusin med sæddrepende middel. Framleis forseгла. Eg smilte til ho, og ho smilte tilbake, og eg opna eska.

*
**

Eg hadde tenkt på korleis det ville vere i årevis. Hundre gonger om dagen hadde eg førestilt meg det. Nokre dagar hadde praktisk talt ikkje tenkt på anna.

Det var ingenting som eg forventa. Delar av det var betre. Delar av det var mykje verre. Medan det pågjekk, føltes det som ein æve. Etterpå verka det som det var over på eit blunk.

Etterpå følte eg meg som den same. Men eg følte meg òg annleis. Noko hadde endra seg mellom oss. Det var rart. Vi var begge sjenerte då vi kledde på oss og surra rundt på rommet, såg vekk, møtte ikkje kvarandre sine blikk. Eg pakka kondomet inn i eit papirlommetørkle frå ei eske ved senga og tok det med på badet og tvinna det med toalettpapir og stappa det djupt ned i søppelbøtta. Då eg kom tilbake, sat Ange oppreist i senga og leika med Xbox-en sin. Eg sette meg forsiktig ned ved sida av ho og tok handa hennar. Ho snudde seg mot meg og smilte. Vi var begge utslitne, skjelvne.

«Takk,» sa eg.

Ho sa ingenting. Ho snudde andletet mot meg. Ho gliste stort, men feite tårer rann nedover kinna hennar.

Eg klemte ho, og ho greip hardt tak i meg. «Du er ein god mann, Marcus Yallow,» kviskra ho. «Takk.»

Eg visste ikkje kva eg skulle seie, men eg klemte ho tilbake. Til slutt skildest vi. Ho gret ikkje lenger, men ho smilte framleis. Ho peika på Xbox-en min, på golvet ved senga. Eg tok hintet. Eg tok han opp, plugga han i og logga på.

Det same gamle. Mykje e-post. Dei nye innlegga på bloggane eg las strøymde inn. Spam. Herregud, så mykje spam eg fekk. Den svenske postkassa mi vart gjentekne gonger «joe-jobba» – brukt som returadresse for spam sendt til hundrevis av millionar internettkontoar, slik at alle feilmeldingar og sinte meldingar kom tilbake til meg. Eg visste ikkje kven som stod bak det. Kanskje DHS prøvde å overvelde innboksen min. Kanskje det berre var folk som tulla. Piratpartiet hadde ganske gode filter, då, og dei gav alle som ville ha det 500 gigabyte med e-postlagring, så det var ikkje sannsynleg at eg kom til å drukne med det første. Eg filtrerte alt ut, og hamra på slett-tasten.

Eg hadde ein separat innboks for ting som kom kryptert til den offentlege nøkkelen min, sidan det sannsynlegvis var Xnet-relatert og moglegvis sensitivt. Spammamarar hadde ikkje funne ut at å bruke offentlege nøklar ville gjere søppelposten deira meir truverdig enno, så førebels fungerte dette bra. Det var eit par dusin krypterte meldingar frå folk i veven av tillit. Eg skumma gjennom dei – lenker til videoar og bilete av nye overgrep frå DHS, skrekkhistorier om nestenulukker, tiradar om ting eg hadde blogga. Det vanlege.

Så kom eg til ei som berre var kryptert til min offentlege nøkkel. Det betydde at ingen andre kunne lese ho, men eg ante ikkje kven som hadde skrive ho. Det stod at den kom frå Masha, noko som kunne vere enten eit kallenamn eller eit namn – eg klarte ikkje å avgjere kva.

M1k3y

Du kjenner ikkje meg, men eg kjenner deg.

Eg vart arrestert den dagen brua vart sprengd. Dei avhørde meg. Dei bestemte at eg var uskuldg. Dei tilbydde meg ein jobb:

hjelpe dei med å jakte på terroristane som hadde drepe naboane mine.

Det høyrdest ut som ein god avtale på den tida. Lite visste eg at den faktiske jobben min ville vise seg å vere å spionere på ungar som var imot at byen deira vart gjort om til ein politistat.

Eg infiltrerte Xnet den dagen det vart lansert. Eg er i din tillitsvev. Om eg ville avsløre identiteten min, kunne eg sendt deg e-post frå ei adresse du ville stole på. Tre adresser, faktisk. Eg er heilt inne i nettverket ditt, slik berre ein annan 17-åring kan vere. Noko av e-posten du har fått, har vore nøye utvald feilinformasjon frå meg og handterarane mine.

Dei veit ikkje kven du er, men dei nærmar seg. Dei held fram med å vende folk, å kompromittere dei. Dei utnyttar dei sosiale nettstadene og bruker truslar for å gjere ungar om til informantar. Det er hundrevis av folk som jobbar for DHS på Xnet akkurat no. Eg har namna, kallenamna og nøklane deira. Private og offentlege.

Innan få dagar etter Xnet-lanseringa, byrja vi å jobbe med å utnytte ParanoidLinux. Utnyttingane har så langt vore små og ubetydelege, men eit gjennombrot er uunngåeleg. Så snart vi har eit null-dags-gjennombrot, er du ferdig.

Eg trur det er trygt å seie at viss handterarane mine visste at eg skreiv dette, ville ræva mi vore stuck på Gitmo-ved-bukta til eg var ei gammal kvinne.

Sjølv om dei ikkje knekkjer ParanoidLinux, finst det forgifta ParanoidXbox-distribusjonar der ute. Dei stemmer ikkje med sjekksummane, men kor mange sjekkar sjekksummane? Bortsett frå meg og deg? Mange ungar er allereie ferdige, sjølv om dei ikkje veit det.

Alt som står att, er at handterarane mine finn ut det beste tidspunktet å arrestere deg på for å skape størst mogleg innverknad i media. Den tida vil kome før, ikkje seinare. Tro meg.

Du lurar sikkert på kvifor eg fortel deg dette.

Det gjer eg òg.

Her er min bakgrunn. Eg melde meg for å kjempe mot terroristar. I staden spionerer eg på amerikanarar som trur på ting som DHS ikkje likar. Ikkje folk som planlegg å sprengje bruer, men demonstrantar. Eg klarer det ikkje lenger.

Men det gjer ikkje du heller, enten du veit det eller ikkje. Som eg seier, det er berre eit spørsmål om tid før du er i lenker på Treasure Island. Det er ikkje *om*, det er *når*.

Så eg er ferdig her. Nede i Los Angeles er det nokre folk. Dei seier dei kan halde meg trygg om eg vil kome meg ut.

Eg vil kome meg ut.

Eg tek deg med meg, om du vil vere med. Betre å vere ein kjempar enn ein martyr. Viss du kjem med meg, kan vi finne ut korleis vi kan vinne saman. Eg er like smart som deg. Tro meg.

Kva seier du?

Her er min offentlege nøkkel.

Masha

*
**

Når du er i trøbbel eller tvil, spring i sirklar, skrik og hyl.

Har du høyrte det rimet? Det er ikkje eit godt råd, men det er i det minste lett å følgje. Eg hoppa av senga og gjekk fram og tilbake. Hjartet mitt dundra, og blodet mitt song i ei grusam parodi på korleis eg hadde følt det då vi kom heim. Dette var ikkje seksuell opphissing, det var rå terror.

«Kva?» sa Ange. «Kva?»

Eg peika på skjermen på mi side av senga. Ho rulla over, greip tastaturet mitt og skribla på peikeplata med fingertuppen. Ho las i stillheit.

Eg gjekk fram og tilbake.

«Dette må vere løgn,» sa ho. «DHS leikar med hovudet ditt.»

Eg såg på ho. Ho beit seg i leppa. Ho såg ikkje ut som ho trudde på det.

«Trur du?»

«Sjølvsagt. Dei kan ikkje slå deg, så dei kjem etter deg ved hjelp av Xnet.»

«Ja.»

Eg sette meg ned på senga igjen. Eg pusta fort igjen.

«Slapp av,» sa ho. «Det er berre psykologisk krigføring. Her.» Ho hadde aldri teke tastaturet mitt frå meg før, men no var det ein ny intimitet mellom oss. Ho trykte på svar og tasta:

Fint forsøk.

Ho skreiv som M1k3y no, ho òg. Vi var saman på ein måte som var annleis enn før.

«Signer det. Så ser vi kva ho seier.»

Eg visste ikkje om det var den beste ideen, men eg hadde ingen betre. Eg signerte det og krypterte det med min private nøkkel og den offentlege nøkkelen Masha hadde gjeve.

Svaret kom umiddelbart.

Eg tenkte du kom til å seie noko slikt.

Her er eit hack du ikkje har tenkt på. Eg kan anonymt tunnelere video over DNS. Her er nokre lenker til klipp du kanskje vil sjå på før du bestemmer deg for at eg er full av skit. Desse folka tek opp kvarandre heile tida, som forsikring mot dolking i ryggen. Det er ganske lett å snike på dei medan dei snik på kvarandre.

Masha

Vedlagt var kjeldekoden for eit lite program som såg ut til å gjere nøyaktig det Masha hevda: hente video over Domain Name Service-protokollen.

La meg gå tilbake eit augneblink og forklare noko. Til sjuande og sist er kvar internettprotokoll berre ein sekvens av tekst sendt fram og tilbake i ei føreskriven rekkjefølgje. Det er litt som å ta ein lastebil og putte ein bil i den, så putte ein motorsykel i bagasjerommet på bilen, så feste ein sykkel bak på motorsykkelen, så henge eit par rulleskøyter bakpå sykkelen. Bortsett frå at du då, om du vil, kan feste lastebilen til rulleskøytene.

Til dømes, ta Simple Mail Transport Protocol, eller SMTP, som blir brukt til å sende e-post. Her er ein dømesamtale mellom meg og e-postserveren min, der eg sender ei melding til meg sjølv:

```
> HELO littlebrother.com.se 250 mail.pirateparty.org.se Hello
mail.pirateparty.org.se, pleased to meet you > MAIL
FROM:mlk3y@littlebrother.com.se 250 2.1.0
mlk3y@littlebrother.com.se... Sender ok > RCPT
TO:mlk3y@littlebrother.com.se 250 2.1.5
mlk3y@littlebrother.com.se... Recipient ok > DATA 354 Enter
mail, end with "." on a line by itself > Når du er i trøbbel
eller tvil, spring i sirklar, skrik og hyl > 250 2.0.0
k5SMW0xQ006174 Message accepted for delivery QUIT 221 2.0.0
mail.pirateparty.org.se closing connection Connection closed
by foreign host.
```

Grammatikken i denne samtalen vart definert i 1982 av Jon Postel, ein av internettets heroiske forfedrar, som bokstaveleg talt dreiv dei viktigaste serverane på nettet under skrivebordet sitt ved University of Southern California, tilbake i den paleolittiske tidsalderen.

Førestill deg no at du kopla ein e-postserver til ein IM-sesjon. Du kunne sende ein IM til serveren som sa «HELO littlebrother.com.se», og den ville svare med «250 mail.pirateparty.org.se Hello mail.pirateparty.org.se, pleased to meet you.» Med andre ord, du kunne ha den same samtalen over IM som du har over SMTP. Med dei rette justeringane kunne heile e-postserver-greia finne stad inne i ein chat. Eller ei nettlesarøkt. Eller kva som helst anna.

Dette blir kalla «tunnelering». Du puttar SMTP-en inn i ein chat-«tunnel». Du kunne då putta chatten tilbake i ein SMTP-tunnel om du ville vere verkeleg rar, og tunnelere tunnelen i ein annan tunnel. Faktisk er kvar internettprotokoll mottakeleg for denne prosessen. Det er kult, for det betyr at viss du er på eit nettverk med berre nettilgang, kan du tunnelere e-posten din over det. Du kan tunnelere favoritt-P2P-en din over det. Du kan til og med tunnelere Xnet – som i seg sjølv er ein tunnel for dusinvis av protokollar – over det.

Domain Name Service er ein interessant og gammal internettprotokoll, som daterer seg tilbake til 1983. Det er måten datamaskina di konverterer eit datamaskin-namn som `pirateparty.org.se` til IP-nummeret som datamaskiner faktisk bruker for å snakke med kvarandre over nettet, som `204.11.50.136`. Det er som magi, sjølv om det har millionar av bevegelege delar – kvar internettleverandør driv ein DNS-server, det same gjer dei fleste regjeringar og mange private operatørar. Desse DNS-boksane snakkar alle saman med kvarandre heile tida, og

lagar og fyller førespurnader til kvarandre, slik at uansett kor obskurt namnet du matar inn i datamaskina di er, vil den kunne gjere det om til eit nummer. Før DNS fanst det ei HOSTS-fil. Tru det eller ei, dette var eit enkelt dokument som lista opp namnet og adressa til kvar einaste datamaskin kopla til internett. Kvar datamaskin hadde ein kopi av den. Denne fila vart til slutt for stor til å flytte rundt på, så DNS vart funne opp, og køyrde på ein server som pleidde å bu under skrivebordet til Jon Postel. Viss vaskehjelpa drog ut kontakten, mista heile internett evna si til å finne seg sjølv. Seriøst.

Greia med DNS i dag er at det er overalt. Kvart nettverk har ein DNS-server buande på seg, og alle desse serverane er konfigurerte til å snakke med kvarandre og med tilfeldige folk over heile internett. Det Masha hadde gjort, var å finne ein måte å tunnelere eit videostraumingsystem over DNS. Ho braut opp videoen i milliardar av bitar og gøymde kvar av dei i ei normal melding til ein DNS-server. Ved å køyre koden hennar, klarte eg å hente videoen frå alle dei DNS-serverane, over heile internett, med utruleg fart. Det må ha sett bisart ut på nettverkshistogramma, som om eg slo opp adressa til kvar einaste datamaskin i verda. Men det hadde to fordelar eg sette pris på med ein gong: eg klarte å få videoen med blendande fart – så snart eg klikka på den første lenka, byrja eg å motta fullskjermobilete, utan noko hacking eller stamming – og eg ante ikkje kvar den var lagra. Det var heilt anonymt.

Først la eg ikkje eingong merke til innhaldet i videoen. Eg var heilt overvelda av kor smart dette hacket var. Straume video frå DNS? Det var så smart og rart, det var praktisk talt perverst. Gradvis byrja det eg såg å søkke inn.

Det var eit møteromsbord i eit lite rom med ein spegel langs den eine vegg. Eg kjende att det rommet. Eg hadde sete i det rommet, medan Streng Frisyre hadde fått meg til å seie passordet mitt høgt. Det var fem komfortable stolar rundt bordet, kvar med ein komfortabel person, alle i DHS-uniform. Eg kjende att generalmajor Graeme Sutherland, DHS-kommandanten for Bay Area, saman med Streng Frisyre. Dei andre var nye for meg. Dei såg alle på ein videoskjerm i enden av bordet, der det var eit uendeleg mykje meir kjent andlet.

Kurt Rooney var nasjonalt kjend som presidentens sjefsstrateg, mannen som sikra partiet sin tredje periode, og som storma mot ein fjerde. Dei

kalla han «Nådelaus», og eg hadde ein gong sett ein nyheitsreportasje om kor stramt eit grep han heldt medarbeidarane sine i, ringde dei, IM-a dei, overvaka kvar einaste rørsle, kontrollerte kvart steg. Han var gamal, med eit fura andlet og bleike grå auge og ei flat nase med breie, utvida nasebor og tynne lepper, ein mann som såg ut som om han lukta noko vondt heile tida.

Han var mannen på skjermen. Han snakka, og alle andre var fokuserte på skjermen hans, alle tok notat så fort dei kunne taste, og prøvde å sjå smarte ut.

«—seier at dei er sinte på autoritetar, men vi må vise landet at det er terroristar, ikkje regjeringa, dei må skulde på. Forstår de meg? Nasjonen elsker ikkje den byen. Så vidt dei er bekymra, er det ein Sodoma og Gomorra av homsar og ateistar som fortener å rotne i helvete. Den einaste grunnen til at landet bryr seg om kva dei meiner i San Francisco, er at dei hadde den gode lukka å bli sprengde til helvete av nokre islamske terroristar.

«Desse Xnet-borna byrjar å kome til det punktet der dei kan bli nyttige for oss. Jo meir radikale dei blir, jo meir forstår resten av nasjonen at det finst truslar overalt.»

Publikummet hans vart ferdig med å taste.

«Vi kan kontrollere det, trur eg,» sa Streng Frisyre. «Folka våre i Xnet har bygd opp mykje innverknad. Desse ‘mandsjuriske bloggarane’ driv så mange som femti bloggar kvar, fløymer chat-kanalane, lenker til kvarandre, og følgjer for det meste berre partilinja sett av denne M1k3y. Men dei har allereie vist at dei kan provosere fram radikal handling, sjølv når M1k3y set på bremsene.»

Generalmajor Sutherland nikka. «Vi har planlagt å la dei vere under jorda til omtrent ein månad før mellomperioden.» Eg gjetta det betydde mellomårsvalet, ikkje eksamenane mine. «Det er i tråd med den opphavlege planen. Men det høyrer ut som—»

«Vi har ein annan plan for mellomvalet,» sa Rooney. «Treng-å-vite-basis, sjølv sagt, men de bør nok alle ikkje planleggje å reise den månaden før. Kutt Xnet laus no, så snart de kan. Så lenge dei er moderate, er dei ein risiko. Hald dei radikale.»

Videoen vart kutta.

Ange og eg sat på kanten av senga og såg på skjermen. Ange strekte seg ut og starta videoen igjen. Vi såg den. Den var verre andre gongen.

Eg kasta tastaturet til side og reiste meg.

«Eg er så lei av å vere redd,» sa eg. «La oss ta dette til Barbara og få ho til å publisere alt. Leggje alt ut på nettet. La dei ta meg. I det minste vil eg vite kva som kjem til å skje då. I det minste har eg då litt vissheit i livet mitt.»

Ange greip meg og klemte meg, og trøysta meg. «Eg veit, kjære, eg veit. Det er heilt forferdeleg. Men du fokuserer på dei dårlege tinga og ignorerer dei gode. Du har skapt ei rørsle. Du har utmanøvrert dustane i Det kvite hus, kjeltringane i DHS-uniformer. Du har sett deg sjølv i ein posisjon der du kan bli ansvarleg for å avsløre heile den rotne DHS-greia.

«Sjølvsagt er dei ute etter deg. Klart dei er. Har du nokon gong tviltein augneblink på det? Eg har alltid rekna med at dei var det. Men Marcus, dei veit ikkje kven du er. Tenk på det. Alle dei folka, pengane, våpna og spionane, og du, ein sytten år gamal high school-elev – du slår dei framleis. Dei veit ikkje om Barbara. Dei veit ikkje om Zeb. Du har jamma dei i gatene i San Francisco og audmjuka dei framfor heile verda. Så slutt å sutre, greitt? Du er i ferd med å vinne.»

«Dei kjem etter meg, då. Du ser det. Dei kjem til å setje meg i fengsel for alltid. Ikkje eingong fengsel. Eg vil berre forsvinne, som Darryl. Kanskje verre. Kanskje Syria. Kvifor la meg vere i San Francisco? Eg er ein risiko så lenge eg er i USA.»

Ho sette seg ned på senga med meg.

«Ja,» sa ho. «Det.»

«Det.»

«Vel, du veit kva du må gjere, ikkje sant?»

«Kva?» Ho såg tydeleg på tastaturet mitt. Eg kunne sjå tårene renne nedover kinna hennar. «Nei! Du er gal. Trur du eg stikk av med ein eller annan tulling frå internett? Ein spion?»

«Har du ein betre idé?»

Eg sparka ein haug med klesvasken hennar i lufta. «Same faen. Greitt. Eg snakkar meir med ho.»

«Du snakkar med ho,» sa Ange. «Du fortel ho at du og kjærasten din stikk.»

«Kva?»

«Hald kjeft, din idiot. Trur du at du er i fare? Eg er i like stor fare, Marcus! Det blir kalla skuld gjennom forbindelse. Om du drar, drar eg òg.» Ho hadde kjeven skote fram i ein trassig vinkel. «Du og eg – vi er saman no. Det må du forstå.»

Vi sette oss ned på senga saman.

«Med mindre du ikkje vil ha meg,» sa ho til slutt, med lita stemme.

«Du tullar med meg, ikkje sant?»

«Ser eg ut som eg tullar?»

«Det finst ingen sjanse for at eg frivillig ville dratt utan deg, Ange. Eg kunne aldri ha bedt deg om å kome, men eg er i ekstase over at du tilbydde det.»

Ho smilte og kasta tastaturet mitt til meg. «Send ein e-post til denne Masha-skapningen. La oss sjå kva denne dama kan gjere for oss.»

Eg sende ho ein e-post, krypterte meldinga, og venta på svar. Ange kosa litt med meg, og eg kyssa ho, og vi klinte. Noko med faren og pakta om å dra saman – det fekk meg til å gløyme klossetheita ved å ha sex, gjorde meg jævla kåt. Vi var halvnakne igjen då e-posten frå Masha kom.

To av dykk? Herregud, som om det ikkje blir vanskeleg nok allereie.

Eg får ikkje lov til å gå ut, bortsett frå for å gjere feltetterretning etter eit stort Xnet-treff. Forstår du? Handterarane overvaker kvar einaste rørsele eg gjer, men eg blir sloppe laus når noko stort skjer med Xnet-folka. Då blir eg sendt ut i felten.

Gjer noko stort. Eg blir sendt til det. Eg får oss begge ut. Alle tre, om du insisterer.

Men gjer det fort. Eg kan ikkje sende deg mykje e-post, forstår du? Dei overvaker meg. Dei nærmar seg deg. Du har ikkje mykje tid. Veker? Kanskje berre dagar.

Eg treng at du får meg ut. Det er difor eg gjer dette, i tilfelle du lurar. Eg kan ikkje rømme på eiga hand. Eg treng ein stor Xnet-distraksjon. Det er di avdeling. Ikkje svikt meg, M1k3y, elles er vi begge døde. Jenta di òg.

Masha

Telefonen min ringde, og fekk oss begge til å hoppe. Det var mor mi som ville vite når eg kom heim. Eg sa til ho at eg var på veg. Ho nemnde ikkje Barbara. Vi hadde vorte samde om at vi ikkje skulle snakke om noko av dette på telefonen. Det var far min sin idé. Han kunne vere like paranoid som meg.

«Eg må gå,» sa eg.

«Foreldra våre vil vere—»

«Eg veit,» sa eg. «Eg såg kva som skjedde med foreldra mine då dei trudde eg var død. Å vite at eg er ein flyktning kjem ikkje til å vere mykje betre. Men dei vil heller at eg er ein flyktning enn ein fange. Det trur eg. Uansett, så snart vi forsvinn, kan Barbara publisere utan å bekymre seg for å setje oss i trøbbel.»

Vi kyssa ved døra til rommet hennar. Ikkje eit av dei heite, sleipe kyssa vi vanlegvis gjorde når vi skildest. Eit søtt kyss denne gongen. Eit langsamt kyss. Eit farvel-type kyss.

*
**

BART-turar er introspektive. Når toget voggar fram og tilbake, og du prøver å ikkje få augekontakt med dei andre passasjerane, og du prøver å ikkje lese reklamane for plastisk kirurgi, kausjonistar og AIDS-testing, når du prøver å ignorere graffitten og ikkje sjå for nøye på det som er i teppet. Det er då tankane dine verkeleg byrjar å kverne. Du voggar fram og tilbake, og sinnet ditt går gjennom alle tinga du har oversett, spelar av alle filmane frå livet ditt der du ikkje er nokon helt, der du er ein tosk eller ein luring. Hjernen din kjem opp med teoriar som denne:

Viss DHS ville fange M1k3y, kva betre måte enn å lokke han ut i det opne, få han i panikk til å leie eit stort, offentleg Xnet-arrangement? Ville ikkje det vere verdt sjansen for at ein kompromitterande video lak ut?

Hjernen din kjem opp med slikt sjølv når togturen berre varer to eller tre stopp. Når du går av, og du byrjar å bevege deg, får blodet i gang, og nokre gonger hjelper hjernen deg igjen. Nokre gonger gjev hjernen din deg løysingar i tillegg til problem.

Kapittel 18

*Dette kapittelet er dedikert til Vancouver sin fleirspråklege Sophia Books, ein mangfaldig og spennande butikk fylt med det beste frå dei merkelege og spennande popkulturverdene i mange land. Sophia låg rundt hjørnet frå hotellet mitt då eg drog til Van for å halde eit føredrag ved Simon Fraser University, og folka på Sophia sende meg ein e-post på førehand for å be meg stikke innom og signere bøkene deira medan eg var i nabolaget. Då eg kom dit, oppdaga eg ein skattekiste av tidlegare usette verk i eit svimlende utval av språk, frå grafiske romanar til tjukke akademiske avhandlingar, leia av godlynte (til og med slapstick-aktige) tilsette som så tydeleg naut jobbane sine at det smitta over på kvar einaste kunde som gjekk gjennom døra. Sophia Books
<http://www.sophiabooks.com/> 450 West Hastings St., Vancouver, BC
Canada V6B1L1 +1 604 684 0484*

Det var ein gong då favoritt-tingen min i heile verda var å ikle seg ei kappe og henge på hotell, og late som om eg var ein usynleg vampyr som alle stirde på.

Det er komplisert, og ikkje på langt nær så rart som det høyrast ut. Laiv-miljøet (levande rollespel) kombinerer dei beste sidene av D&D med skuleteater og det å dra på sci-fi-kongressar.

Eg forstår at dette kanskje ikkje får det til å høyrast like appellerande ut for deg som det var for meg då eg var 14.

Dei beste spela var dei på speidarleirane utanfor byen: hundre tenåringar, gutar og jenter, som kjempa mot fredagskveldstrafikken, utveksla historier, spelte handhaldne spel, og viste seg fram i timevis. Så gjekk vi av for å stå i graset framfor ei gruppe eldre menn og kvinner i tøff, heimelaga rustning, bulka og arr-prega, slik rustning må ha vore i gamle dagar, ikkje slik den blir framstilt på film, men som uniforma til ein soldat etter ein månad i bushen.

Desse folka fekk minimalt betalt for å drive spela, men du fekk ikkje jobben med mindre du var den typen person som ville gjort det gratis. Dei hadde allereie delt oss inn i lag basert på spørjeskjema vi hadde fylt ut på førehand, og vi fekk lagoppgåvene våre, som å bli ropt opp til lag i baseball.

Så fekk du briefing-pakkane dine. Desse var som briefingane spionar får på film: her er identiteten din, her er oppdraget ditt, her er hemmelegheitene du veit om gruppa.

Derifrå var det tid for middag: brølande bål, kjøt som sprakar på spidd, tofu som fresar på steikjepanner (det er Nord-California, å ha eit vegetaralternativ er ikkje valfritt), og ein stil for å ete og drikke som berre kan skildrast som å styrte.

Allereie no ville dei ivrige ungane gå inn i karakter. I mitt første spel var eg ein trollmann. Eg hadde ein sekk med erteposar som representerte trolldommar – når eg kasta ein, ropte eg namnet på trolldommen eg kasta – *fireball*, *magic missile*, *cone of light* – og spelaren eller «monsteret» eg kasta den på, ville falle om viss eg trefte. Eller ikkje – nokre gonger måtte vi kalle inn ein dommar for å mekle, men for det meste var vi alle ganske flinke til å spele rettferdig. Ingen likte ein regelpirkar.

Ved leggetid var vi alle i karakter. Som 14-åring var eg ikkje heilt sikker på korleis ein trollmann skulle høyrast ut, men eg kunne ta hint frå filmane og romanane. Eg snakka i sakte, målte tonar, heldt andletet mitt samla i eit passende mystisk uttrykk, og tenkte mystiske tankar.

Oppdraget var komplisert, å hente tilbake ein heilag relikvie som hadde vorte stolen av eit troll innstilt på å undertrykkje folket i landet. Det spelte eigentleg ikkje så stor rolle. Det som betydde noko, var at eg hadde eit privat oppdrag, å fange ein spesiell type smådjuvel til å tene som min følgesvein, og at eg hadde ein hemmeleg nemesis, ein annan spelar på laget som hadde deltatt i eit raid som drap familien min då eg var gut, ein spelar som ikkje visste at eg hadde kome tilbake, innstilt på hemn. Ein stad, sjølv sagt, var det ein annan spelar med eit liknande agg mot meg, slik at sjølv medan eg naut kameratskapet i laget, måtte eg alltid halde eit auge ope for ein kniv i ryggen, gift i maten.

Dei neste to dagane spelte vi det ut. Det var delar av helga som var som gøymssel, nokre som var som overlevingsøvingar i villmarka, nokre som var som å løyse kryssord. Spel-leiarane hadde gjort ein kjempejobb. Og ein vart verkeleg ven med dei andre folka på oppdraget. Darryl var målet for mitt første drap, og eg la sjela mi i det, sjølv om han var kompisen min. Hyggeleg fyr. Synd eg måtte drepe han.

Eg kasta ein *fireball* på han medan han leita etter skattar etter at vi hadde utsletta ein bande med orkar, der vi spelte stein-saks-papir med kvar ork for å avgjere kven som ville sigre i kamp. Dette er mykje meir spennande enn det høyrer ut som.

Det var som sumarleir for drama-nerdar. Vi snakka til seint på natt i telt, såg på stjernene, hoppa i elva når vi vart varme, slo vekk mygg. Vart bestevener, eller livslange fiendar.

Eg veit ikkje kvifor foreldra til Charles sende han på laiv. Han var ikkje typen gut som kunne kose seg med slikt. Han var meir typen som reiv vengene av fluger. Å, kanskje ikkje. Men han var berre ikkje interessert i å vere i kostyme i skogen. Han brukte heile tida på å subbe rundt, håne alle og alt, og prøve å overtyde oss alle om at vi ikkje hadde det så gøy som vi alle følte vi hadde. Du har utan tvil møtt den typen person før, den typen som er nøydd til å sørge for at alle andre har det like fælt som han.

Den andre tingen med Charles var at han ikkje fekk taket på simulert kamp. Når ein byrjar å springe rundt i skogen og spele desse forseggjorte, semi-militære spela, er det lett å bli heilt adrenalinfylt til det punktet der ein er klar til å rive strupen ut på nokon. Dette er ikkje ein god tilstand å vere i når ein ber rundt på eit rekvisittsverd, klubbe, spyd eller anna reiskap. Det er difor ingen nokon gong får lov til å slå nokon, under nokon omstende, i desse spela. I staden, når ein kjem nær nok nokon til å slåst, speler ein eit par raske rundar med stein-saks-papir, med modifikasjonar basert på erfaring, våpen og tilstand. Dommarane meklar i tvistar. Det er ganske sivilisert, og litt rart. Ein spring etter nokon gjennom skogen, tek dei igjen, blottar tennene, og set seg ned for å spele litt roshambo. Men det fungerer – og det held alt trygt og gøy.

Charles fekk aldri heilt taket på dette. Eg trur han var fullt i stand til å forstå at regelen var ingen kontakt, men han var samstundes i stand til å bestemme at regelen ikkje betydde noko, og at han ikkje kom til å følgje den. Dommarane tok han på det fleire gonger i løpet av helga, og han lova stadig å halde seg til det, og heldt fram med å bryte det. Han var allereie ein av dei større gutane der, og han likte å «tilfeldigvis» takle deg på slutten av ei jakt. Ikkje gøy når ein blir takla ned på den steinete skogbotnen.

Eg hadde nettopp mektig slått ned Darryl i ei lita rydning der han hadde vore på skattejakt, og vi lo litt av den ekstreme snik-evna mi. Han skulle bli monster – drepne spelarar kunne byte til å spele monster, noko som

betydde at jo lenger spelet varte, jo fleire monster kom etter deg, noko som igjen betydde at alle fekk halde fram med å spele, og kampene i spelet vart berre meir og meir episke.

Det var då Charles kom ut av skogen bak meg og takla meg, og kasta meg i bakken så hardt at eg ikkje fekk puste på eit augneblink. «Tok deg!» ropte han. Eg kjende han berre så vidt frå før, og eg hadde aldri tenkt mykje på han, men no var eg klar for mord. Eg klatra sakte på beina og såg på han, brystet hans heva og senka seg, glisande. «Du er så daud,» sa han. «Eg tok deg skikkeleg.»

Eg smilte, og noko kjendest feil og sårt i andletet mitt. Eg tok på overleppa mi. Den var blodig. Nasa mi blødde, og leppa mi var sprokken, kutta på ei rot eg hadde landa med andletet på då han takla meg.

Eg tørka blodet på buksebeinet og smilte. Eg lata som om eg synest alt var moro. Eg lo litt. Eg gjekk mot han.

Charles lét seg ikkje lure. Han rygga allereie, og prøvde å forsvinne inn i skogen. Darryl gjekk for å flankere han. Eg tok den andre flanken. Brått snudde han seg og sprang. Foten til Darryl hekta ankelen hans og sende han i bakken. Vi styrta mot han, akkurat i tide til å høyre ei dommarfløyte.

Dommaren hadde ikkje sett Charles felle meg, men han hadde sett spelet til Charles den helga. Han sende Charles tilbake til leirinngangen og sa til han at han var ute av spelet. Charles klaga høglydt, men til vår tilfredsheit ville ikkje dommaren høyre på det. Då Charles hadde gått, gav han oss begge ein lekse òg, og sa at hemna vår ikkje var meir rettferdiggjort enn angrepet til Charles.

Det gjekk greitt. Den kvelden, då spela var over, fekk vi alle varme dusjar i speidar-sovesalane. Darryl og eg stal kleda og handkledet til Charles. Vi knytte dei i knutar og slapp dei i urinalen. Mange av gutane var glade for å bidra til innsatsen med å dynke dei. Charles hadde vore veldig entusiastisk med taklingane sine.

Eg skulle ønskje eg kunne ha sett han då han kom ut av dusjen og oppdaga kleda sine. Det er ei vanskeleg avgjerd: spring du naken over leiren, eller plukkar du frå kvarandre dei stramme, pissvåte knutane i kleda dine og tek dei så på?

Han valde nakenheit. Eg ville sannsynlegvis ha valt det same. Vi stilte oss opp langs ruta frå dusjane til skuret der sekkane var lagra og applauderte han. Eg stod fremst i rekkja og leia applausen.

*
**

Desse leirhelgene var berre tre eller fire gonger i året, noko som etterlét Darryl og meg – og mange andre – med ein alvorleg laivmangel i liva våre.

Heldigvis hadde vi Wretched Daylight-spel på byhotella. Wretched Daylight er ein annan laiv, med rivaliserande vampyrklanar og vampyrjegerar, og det har sine egne særegne reglar. Spelarar får kort for å hjelpe dei med å avgjere kampsituasjonar, så kvar trefning inneber å spele ei lita hand av eit strategisk kortspel. Vampyrar kan bli usynlege ved å kappe seg, krysse armene over brystet, og alle dei andre spelarane må late som dei ikkje ser dei, og halde fram med samtalan sine om planar og slikt. Den sanne testen på ein god spelar er om du er ærleg nok til å halde fram med å avsløre hemmelegheitene dine framfor ein «usynleg» rival utan å oppføre deg som om han var i rommet.

Det var eit par store Wretched Daylight-spel kvar månad. Arrangørane av spela hadde eit godt forhold til byens hotell, og dei lét det bli kjent at dei ville ta ti ubooka rom på ein fredagskveld og fylle dei med spelarar som ville springe rundt på hotellet, spele lågmælt Wretched Daylight i korridorane, rundt bassenget, og så vidare, ete på hotellrestauranten og betale for hotellets WiFi. Dei stengde bookinga fredag ettermiddag, sende oss e-post, og vi drog rett frå skulen til det aktuelle hotellet, med ryggsekkane våre, og sov seks eller åtte på kvart rom i helga, levde på junkfood, og spelte til klokka tre om natta. Det var god, trygg moro som foreldra våre kunne støtte.

Arrangørane var ein velkjend veldedig organisasjon for leseferdigheit som dreiv skriveverkstader for born, dramaverkstader og så vidare. Dei hadde drive spela i ti år utan hendingar. Alt var strengt alkohol- og narkotikafritt, for å hindre arrangørane i å bli tekne for ein eller annan form for korrumperting av mindreårige. Vi trekte mellom ti og hundre spelarar, avhengig av helga, og for prisen av eit par kinobesøk kunne ein ha to og ein halv dag med solid moro.

Ein dag, derimot, hadde dei flaks og fekk ein blokk med rom på Monaco, eit hotell i Tenderloin som retta seg mot kunstnariske, eldre turistar, den typen hotell der kvart rom hadde gulfiskbolle, der lobbyen var full av

vakre, gamle menneske i fine klede som viste fram resultata av plastisk kirurgi.

Normalt ignorerte dei dødelege – vårt ord for ikkje-spelarar – oss berre, og tenkte at vi var tøysete ungar. Men den helga var det tilfeldigvis ein redaktør for eit italiensk reisemagasin der, og han fatta interesse for ting. Han trengde meg opp i eit hjørne medan eg sneik meg rundt i lobbyen, i håp om å få auge på klanleiaren til rivalane mine og stupe inn på han og tappe blodet hans. Eg stod mot veggen med armene kryssa over brystet, og var usynleg, då han kom bort til meg og spurde meg, på gebrokkent engelsk, kva eg og venene mine gjorde på hotellet den helga?

Eg prøvde å avvise han, men han gav seg ikkje. Så eg tenkte eg berre skulle finne på noko, så ville han gå.

Eg førestilte meg ikkje at han kom til å trykkje det. Eg førestilte meg verkeleg ikkje at det ville bli plukka opp av amerikansk presse.

«Vi er her fordi prinsen vår har døydd, og difor har vi måtta kome på jakt etter ein ny herskar.»

«Ein prins?»

«Ja,» sa eg, og levde meg inn i det. «Vi er Det gamle folket. Vi kom til Amerika på 1500-talet og har hatt vår eiga kongefamilie i villmarka i Pennsylvania sidan den gong. Vi lever enkelt i skogen. Vi bruker ikkje moderne teknologi. Men prinsen var den siste i slekta, og han døydde førre veke. Ein forferdeleg tæringssjukdom tok han. Dei unge mennene i klanen min har drege ut for å finne etterkomarane til grandonkelen hans, som drog for å slutte seg til det moderne folket i mi bestefars tid. Det blir sagt at han har formert seg, og vi vil finne den siste av hans blodslinje og bringe dei tilbake til sin rettmessige heim.»

Eg les mykje fantasy-romanar. Slikt kom lett til meg.

«Vi fann ei kvinne som visste om desse etterkomarane. Ho fortalde oss at ein av dei budde på dette hotellet, og vi har kome for å finne han. Men vi har vorte spora hit av ein rivaliserande klan som vil hindre oss i å bringe heim prinsen vår, for å halde oss svake og lette å dominere. Difor er det avgjerande at vi held oss for oss sjølve. Vi snakkar ikkje med Det nye folket når vi kan unngå det. Å snakke med deg no skaper stort ubehag for meg.»

Han såg skarpt på meg. Eg hadde tatt armane frå kross, noko som betydde at eg no var «synleg» for rivaliserande vampyrar, og ein av dei hadde langsamt sneke seg innpå oss. I siste augneblink snudde eg meg og såg ho, med armane utstrekke, kvesande mot oss, og spelte vampyr i høg stil.

Eg kasta armane mine vidt ut og kveste tilbake mot ho, og fór så gjennom lobbyen, hoppa over ein skinnsofa og svinga rundt ei potteplante, slik at ho måtte jage meg. Eg hadde speida ut ei fluktrute ned gjennom trappehuset til treningssenteret i kjellaren, og eg tok den, og rista ho av meg.

Eg såg han ikkje igjen den helga, men eg *fortalde* historia til nokre av mine med-laivarar, som broderte på forteljinga og fann mange høve til å fortelje den i løpet av helga.

Det italienske magasinet hadde ein medarbeidar som hadde teke mastergraden sin på Amish anti-teknologi-samfunn på landsbygda i Pennsylvania, og ho synest vi høyrdest svært interessante ut. Basert på notata og lydopptaka til sjefen hennar frå turen til San Francisco, skreiv ho ein fascinerande, hjarteskjerande artikkel om desse rare, barnlege kultistane som kryssa Amerika på jakt etter «prinsen» sin. Herregud, folk trykkjer kva som helst no til dags.

Men greia var at slike historier blir plukka opp og republiserte. Først var det italienske bloggarar, så nokre få amerikanske bloggarar. Folk over heile landet rapporterte «observasjonar» av Det gamle folket, sjølv om eg ikkje visste om dei fann det på, eller om andre spelte det same spelet.

Det arbeidde seg oppover i mediekjeda heilt til *New York Times*, som diverre har ein usunn appetitt for faktasjekking. Reporteren dei sette på saka spora den til slutt tilbake til Monaco Hotel, som sette dei i kontakt med laiv-arrangørane, som leande fortalde heile historia.

Vel, på det tidspunktet vart laiving mykje mindre kult. Vi vart kjende som nasjonens fremste svindlarar, som rare, patologiske løgnarar. Pressa som vi utilsikta hadde lurt til å dekkje historia om Det gamle folket, var no interessert i å redde æra si ved å rapportere om kor utruleg rare vi laivarar var, og det var då Charles lét alle på skulen få vite at Darryl og eg var dei største laivtullingane i byen.

Det var ikkje ein god sesong. Nokre i gjengen brydde seg ikkje, men vi gjorde det. Ertinga var nådelaus, leia av Charles. Eg fann plast-tenner i veska mi, og ungar eg passerte i gangen sa «bleh, bleh» som ein teikneserievampyr, eller snakka med falske transilvanske aksentar når eg var i nærleiken.

Vi bytte til ARG-ing ganske snart etterpå. Det var morosamare på nokre måtar, og det var mykje mindre rart. No og då sakna eg likevel kappami og dei helgene på hotellet.

*
**

Det motsette av *esprit d'escalier* er måten livets flausar kjem tilbake for å forfølge oss sjølv lenge etter at dei er over. Eg kunne hugse kvar einaste dum ting eg nokon gong hadde sagt eller gjort, og hente dei fram med perfekt klarheit. Kvar gong eg følte meg nedfor, byrja eg naturleg nok å hugse andre gonger eg hadde følt det slik, ein hitparade av audmjukingar som kom den eine etter den andre i tankane mine.

Medan eg prøvde å konsentrere meg om Masha og min føreståande undergang, kom hendinga med Det gamle folket stadig tilbake for å forfølge meg. Det hadde vore ei liknande, sjuk, søkkande, fortapt kjensle då, etter kvart som fleire og fleire mediekkanalar plukka opp historia, og sannsynet auka for at nokon skulle finne ut at det var eg som hadde servert historia til den dumme italienske redaktøren i designarjeans med skeive saumar, den stiva, kragelause skjorta og dei overdimensjonerte metallbrillene.

Det finst eit alternativ til å dvele ved feila dine. Du kan lære av dei.

Det er ein god teori, i alle fall. Kanskje grunnen til at underbevisstdommen din grev opp alle desse elendige spøkelsa er at dei treng å få ei avslutning før dei kan kvile i fred i audmjukingas etterliv. Underbevisstdommen min heldt fram med å besøkje meg med spøkelse i håp om at eg ville gjere noko for å la dei kvile i fred.

Heile vegen heim grubla eg over dette minnet og tanken på kva eg skulle gjere med «Masha», i tilfelle ho spelte eit spel med meg. Eg trengde ei forsikring.

Og innan eg nådde huset mitt – for å bli omfamna i melankolske klemmar frå mamma og pappa – hadde eg den.

*
**

Trikset var å time dette slik at det skjedde raskt nok til at DHS ikkje kunne førebu seg, men med lang nok førebuingstid til at Xnet fekk tid til å møte mannsterkt opp.

Trikset var å iscenesetje dette slik at det var for mange til stades til å arrestere oss alle, men å plassere det ein stad der pressa og dei vaksne kunne sjå det, slik at DHS ikkje berre ville gasse oss igjen.

Trikset var å kome på noko med medievennlegheita til levitasjonen av Pentagon. Trikset var å iscenesetje noko vi kunne samle oss rundt, som 3000 Berkeley-studentar som nekta å la ein av sine bli teken vekk i ein politibil.

Trikset var å ha pressa der, klar til å fortelje kva politiet gjorde, slik dei hadde i 1968 i Chicago.

Det kom til å bli litt av eit triks.

Eg stakk frå skulen ein time tidlegare neste dag, ved hjelp av mine vanlege teknikkar for å kome meg ut, og brydde meg ikkje om det ville utløyse ein eller annan ny DHS-sjekkar som ville resultere i at foreldra mine fekk ei melding. På ein eller annan måte ville foreldra mine sitt siste problem etter i morgon vere om eg var i trøbbel på skulen.

Eg møtte Ange heime hos ho. Ho hadde måtta stikke frå skulen endå tidlegare, men ho hadde berre laga eit stort nummer ut av menssmerter og lata som ho skulle svime av, og dei sende ho heim.

Vi byrja å spreie ordet på Xnet. Vi sende det i e-post til pålitelege vener, og sende lynmeldingar til vennelistene våre. Vi vandra rundt på dekka og i byane i *Clockwork Plunder* og fortalde lagkameratane våre. Å gje alle nok informasjon til å få dei til å møte opp, men ikkje så mykje at vi avslørte oss for DHS, var vanskeleg, men eg trudde eg hadde akkurat den rette balansen:

VAMPMOB I MORGON

Viss du er ein gothar, kle deg for å imponere. Viss du ikkje er ein gothar, finn ein gothar og lån nokre klede. Tenk vampyr.

Spelet startar klokka 08.00 presis. PRESIS. Ver der og klar til å bli delt inn i lag. Spelet varer i 30 minutt, så du vil ha god tid til å kome deg på skulen etterpå.

Stad vil bli avslørt i morgon. Send din offentlege nøkkel på e-post til m1k3y@littlebrother.pirateparty.org.se og sjekk meldingane dine klokka 7 for oppdateringa. Om det er for tidleg for deg, ver vaken heile natta. Det er det vi skal gjere.

Dette er det mest morosame du deltek på heile året, garantert.

Tru meg.

M1k3y

Så sende eg ei kort melding til Masha.

I morgon

M1k3y

Eit minutt seinare sende ho ein e-post tilbake:

Eg tenkte det. VampMob, ja? Du jobbar raskt. Bruk ein raud hatt. Reis lett.

*
**

Kva tek du med deg når du skal bli flyktning? Eg hadde bore nok tunge sekkar rundt på nok speidarleirar til å vite at kvart gram du legg til, skjer seg inn i skuldrene med heile den knusande tyngdekrafta for kvart steg du tek – det er ikkje berre eitt gram, det er eitt gram du ber i ein million steg. Det er eitt tonn.

«Nettopp,» sa Ange. «Smart. Og ein tek aldri med seg meir enn tre dagars klede, heller. Ein kan skylje ting i vasken. Betre å ha ein flekk på t-skjorta enn ein koffert som er for stor og tung til å stue under eit flysete.»

Ho hadde trekt fram ei kuréveske i ballistisk nylon som gjekk over brystet, mellom brysta – noko som fekk meg til å bli litt sveitt – og hang diagonalt over ryggen. Den var romsleg inni, og ho hadde lagt den ned på senga. No stabla ho klede ved sida av den.

«Eg reknar med at tre t-skjorter, eit par bukser, eit par shorts, tre skift undertøy, tre par sokkar og ein genser vil gjere susen.»

Ho tømde gymbagen sin og plukka ut toalettsakene. «Eg må hugse å putte tannbørsta min oppi i morgon tidleg før eg drar ned til Civic Center.»

Å sjå ho pakke var imponerande. Ho var nådelaus med alt. Det var òg skremmande – det fekk meg til å innsjå at neste dag kom eg til å dra vekk. Kanskje for lenge. Kanskje for alltid.

«Tek eg med Xbox-en min?» spurde ho. «Eg har tonnevis av ting på harddisken, notat og skisser og e-post. Eg vil ikkje at det skal hamne i feil hender.»

«Alt er kryptert,» sa eg. «Det er standard med ParanoidXbox. Men la Xbox-en vere, det vil vere mange av dei i LA. Berre opprett ein piratparti-konto og send eit bilete av harddisken din på e-post til deg sjølv. Eg skal gjere det same når eg kjem heim.»

Ho gjorde det, og sette e-posten i kø. Det kom til å ta eit par timar for all dataen å presse seg gjennom WiFi-nettverket til naboen og flyge sin veg til Sverige.

Så lukka ho klaffen på sekken og stramma kompresjonsstroppane. Ho hadde no noko på storleik med ein fotball festa på ryggen, og eg stirde beundrande på det. Ho kunne gå nedover gata med den under skuldra, og ingen ville sett to gonger på ho – ho såg ut som ho var på veg til skulen.

«Ein ting til,» sa ho, og gjekk til nattbordet og tok ut kondomane. Ho tok strimlane med gummi ut av eska, opna sekken og stappa dei inn, og gav meg så eit klaps på ræva.

«Kva no?» sa eg.

«No drar vi til deg og gjer dine ting. Det er på tide eg møter foreldra dine, ikkje sant?»

Ho lét sekken liggje blant haugane med klede og rot over heile golvet. Ho var klar til å snu ryggen til alt, gå vekk, berre for å vere med meg. Berre for å støtte saka. Det fekk meg til å føle meg modig, eg òg.

*
**

Mamma var allereie heime då eg kom dit. Ho hadde laptopen sin open på kjøkkenbordet og svara på e-post medan ho snakka i eit hovudsett

kopla til den, og hjelpte ein stakkars Yorkshire-mann og familien hans med å akklimatisere seg til å bu i Louisiana.

Eg kom gjennom døra, og Ange følgde etter, glisande som berre det, men heldt handa mi så hardt at eg kunne kjenne beina gni mot kvarandre. Eg visste ikkje kva ho var så bekymra for. Det var ikkje som om ho kom til å tilbringe mykje tid saman med foreldra mine etter dette, sjølv om det gjekk dårleg.

Mamma la på med Yorkshire-mannen då vi kom inn.

«Hallo, Marcus,» sa ho, og gav meg eit kyss på kinnet. «Og kven er dette?»

«Mamma, møt Ange. Ange, dette er mor mi, Lillian.» Mamma reiste seg og gav Ange ein klem.

«Det er veldig hyggeleg å møte deg, kjære,» sa ho, og såg ho over frå topp til tå. Ange såg ganske akseptabel ut, trur eg. Ho kledde seg bra, og diskret, og ein kunne sjå kor smart ho var berre ved å sjå på ho.

«Ei glede å møte deg, fru Yallow,» sa ho. Ho høyrdest veldig sjølvsikker og trygg ut. Mykje betre enn eg hadde vore då eg møtte mor hennar.

«Det er Lillian, vennen,» sa ho. Ho tok inn kvar einaste detalj. «Blir du til middag?»

«Det hadde vore flott,» sa ho.

«Et du kjøt?» Mamma er ganske tilpassa livet i California.

«Eg et alt som ikkje et meg først,» sa ho.

«Ho er ein chili-junkie,» sa eg. «Du kunne servert ho gamle dekk, og ho ville ete dei om ho kunne dynke dei i salsa.»

Ange dulta meg forsiktig i skuldra.

«Eg tenkte å bestille thai,» sa mamma. «Eg legg til eit par av dei fem-chili-rettane deira i bestillinga.»

Ange takka ho høfleg, og mamma styrte rundt på kjøkkenet, henta oss glas med jus og ein tallerken med kjeks og spurde tre gonger om vi ville ha te. Eg vrei meg litt.

«Takk, mamma,» sa eg. «Vi skal gå opp ei lita stund.»

Auga til mamma smalna eit sekund, så smilte ho igjen. «Sjølvsagt,» sa ho. «Far din kjem heim om ein time, vi et då.»

Eg hadde vampyr-sakene mine bakerst i skapet. Eg lét Ange sortere gjennom det medan eg gjekk gjennom kleda mine. Eg skulle berre til LA. Dei hadde butikkar der, alle dei kleda eg kunne trenge. Eg trengde berre å samle tre eller fire favoritt-t-skjorter og eit par favoritt-jeans, ein deodorant, ein rull tanntråd.

«Pengar!» sa eg.

«Ja,» sa ho. «Eg tenkte å tømme bankkontoen min på veg heim i ein minibank. Eg har kanskje fem hundre spart opp.»

«Verkeleg?»

«Kva skal eg bruke dei på?» sa ho. «Sidan Xnet har eg ikkje eingong måtta betale noko servicegebyr.»

«Eg trur eg har tre hundre eller så.»

«Vel, der har du det. Ta dei ut på veg til Civic Center i morgon.»

Eg hadde ein stor boksekk eg brukte når eg frakta mykje utstyr rundt i byen. Den var mindre påfallande enn campingsekken min. Ange gjekk gjennom haugane mine nådelaust og plukka ut favorittane sine.

Då den var pakka og under senga mi, sette vi oss begge ned.

«Vi må stå opp veldig tidleg i morgon,» sa ho.

«Ja, stor dag.»

Planen var å sende ut meldingar med ein haug falske VampMob-stader i morgon, og sende folk ut til avsidesliggjande stader innan få minuttss gange frå Civic Center. Vi hadde skore ut ein spraymålingsjablong som berre sa VAMPMOB CIVIC CENTER -> -> som vi skulle spraymåle på dei stadene rundt klokka 5 om morgonen. Det ville hindre DHS i å låse ned Civic Center før vi kom dit. Eg hadde e-postroboten klar til å sende ut meldingane klokka 7 – eg ville berre la Xbox-en min stå på når eg gjekk ut.

«Kor lenge ...» Ho stoppa midt i setninga.

«Det er det eg òg har lurt på,» sa eg. «Det kan bli lenge, antar eg. Men kven veit? Med artikkelen til Barbara som kjem ut—» eg hadde òg sett ein e-post til ho i kø for neste morgon – «og alt, kanskje vi blir heltar om to veker.»

«Kanskje,» sa ho og sukka.

Eg la armen rundt ho. Skuldrene hennar skalv.

«Eg er livredd,» sa eg. «Eg trur det ville vore galskap å ikkje vere livredd.»

«Ja,» sa ho. «Ja.»

Mamma kalla oss til middag. Pappa handhelste på Ange. Han såg ubarbert og bekymra ut, slik han hadde gjort sidan vi drog for å sjå Barbara, men då han møtte Ange, kom litt av den gamle pappaen tilbake. Ho kyssa han på kinnet, og han insisterte på at ho skulle kalle han Drew.

Middagen var faktisk veldig hyggeleg. Isen braut då Ange tok fram chilispraya sin og behandla tallerkenen sin, og forklarte om Scoville-einingar. Pappa prøvde ein gaffel av maten hennar og vingla ut på kjøkkenet for å drikke ein gallon mjølk. Tru det eller ei, mamma prøvde det framleis etter det og gav alle inntrykk av å elske det. Mamma, viste det seg, var eit uoppdaga geni innan sterk mat, eit naturtalent.

Før ho drog, gav Ange chilispraya til mamma. «Eg har ein ekstra heime,» sa ho. Eg hadde sett ho pakke den i ryggsekken sin. «Du verkar som den typen kvinne som burde ha ein av desse.»

Kapittel 19

Dette kapitlet er dedikert til MIT Press Bookshop, ein butikk eg har besøkt på kvar einaste tur til Boston dei siste ti åra. MIT er sjølvstekt ein av dei legendariske opphavsnodane for global nerdekultur, og campus-bokhandelen lever opp til dei utrulege forventningane eg hadde då eg først sette foten der. I tillegg til dei fantastiske titlane utgitt av MIT Press, er bokhandelen ein tur gjennom dei mest spennande høgteknologiske publikasjonane i verda, frå hacker-fanziner som 2600 til feite akademiske antologiar om videospeldesign. Dette er ein av butikkane der eg må spørje dei om å postlegge kjøpa mine heim, fordi dei ikkje passar i kofferten min. MIT Press Bookstore <http://web.mit.edu/bookstore/www/> Building E38, 77 Massachusetts Ave., Cambridge, MA USA 02139-4307 +1 617 253 5249

Slik var meldinga eg sette saman for masseutsending:

VampMob I MORGON

Dette er eit laivspel. Du er invitert til å delta. Ta med alle du stolar på.

Viss du er ein gothar, kle deg for å imponere. Viss du ikkje er ein gothar, finn ein gothar og lån nokre klede. Tenk vampyr.

Spelet startar klokka 08:00 presis. PRESIS. Ver der og klar til å bli delt inn i lag. Spelet varer i 30 minutt, så du vil ha god tid til å kome deg på skulen etterpå.

Stad vil bli avslørt i morgon. Send din offentlege nøkkel på e-post til m1k3y@littlebrother.pirateparty.org.se og sjekk meldingane dine klokka 7 for oppdateringa. Om det ikkje fungerer for deg, sjekk Xnet-bloggane klokka 7:30 for oppdateringar.

Reglar for VampMob:

Alle startar som Dødelege. Éin person er ein Vampyr. Kven som er Vampyr er hemmeleg.

Vampyrar bit Dødelege ved å ta lett på skuldra deira. Når du blir biten, blir du ein Vampyr. Den siste Dødelege som står att vinn.

Vampyrar kan ikkje springe. Dei kan gå fort. Dødelege kan springe.

Vampyrar kan ikkje bite ein Dødeleg som ser dei. Den Dødelege må sjå vekk.

Vampyrar kan fryse ein Dødeleg på staden ved å få augekontakt. Den Dødelege kan ikkje bevege seg før Vampyren ser vekk.

Kven som helst kan late som dei er ein Vampyr. Kven som helst kan late som dei er ein Dødeleg. Du kan ikkje vite kven som er kven, så ver paranoid. Ver veldig paranoid.

Dette spelet blir spela på æressystemet. Poenget er å ha det gøy og leve ut vampyren i deg, ikkje å vinne.

Det finst eit sluttspel som vil bli spreidd munnleg etter kvart som vinnarane byrjar å dukke opp. Spel-leiarane vil starte ein kviskrekampanje blant spelarane når tida er inne. Sprei kviskringa så raskt du kan og sjå etter teiknet.

M1k3y

bit bit bit bit bit!

Vi hadde håpa at hundre menneske ville vere villige til å spele VampMob. Vi hadde sendt ut omtrent to hundre invitasjonar kvar. Men då eg sette meg rett opp klokka 4 om morgonen og greip Xbox-en min, var det 400 svar der. Fire hundre.

Eg mata adressene inn i roboten og sneik meg ut av huset. Eg gjekk ned trappene, lytta til faren min som snorka og mora mi som rulla seg over i senga si. Eg låste døra bak meg.

Klokka 04:15 om morgonen var Potrero Hill like stille som i grava. Kun fjerne trafikklydar og ein og anna bil som kraup seg forbi. Eg stoppa ved ein minibank og tok ut 320 dollar i tjuesetlar, rulla dei saman og la ein strikk rundt dei, og stappa rullen i ei glidelåslomme lågt på låret av vampyrbuksene mine.

Eg hadde på meg kappa mi igjen, og ei rysjeskjorte, og smokingbukser som hadde vorte modifiserte til å ha nok lommer til å bere alle småsakene mine. Eg hadde på meg spisse støvlar med sølvskalle-spenner, og eg hadde tupert håret mitt til ei svart løvetannsky rundt hovudet. Ange hadde med seg kvit sminke og hadde lova å leggje

eyeliner og svart neglelakk på meg. Kvifor i helvete ikkje? Når var neste gong eg skulle få leike utkleiding slik?

Ange møtte meg framfor huset sitt. Ho hadde ryggsekken sin på, ho òg, og nettingstrømper, ein rysjete gotisk lolita-tenestejentekjole, kvit ansiktsmåling, forseggjort kabuki-augemakeup, og fingrane og halsen hennar drypte av sølvsmykke.

«Du ser flott ut!» sa vi til kvarandre i kor, så lo vi stille og sneik oss av garde gjennom gatene, med sprayboksar i lommene.

*
**

Då eg såg utover Civic Center, tenkte eg på korleis det ville sjå ut når 400 VampMob-deltakarar samla seg. Eg forventa dei om ti minutt, framfor rådhuset. Den store plassen krydde allereie av pendlarar som elegant gjekk rundt dei heimlause som tigga der. Eg har alltid hata Civic Center. Det er ei samling av enorme kremkake-bygningar: tinghus, museum og offentlege bygningar som rådhuset. Fortaua er breie, bygningane er kvite. I turistguidane til San Francisco klarer dei å fotografere det slik at det ser ut som Epcot Center, futuristisk og strengt. Men på bakkenivå er det skite og ekkelt. Heimlause søv på alle benkane. Distriktet er tomt innan klokka 18, bortsett frå fyllikar og narkomane, for med berre éin type bygning der, er det ingen legitim grunn for folk å henge rundt etter at kontora stenger.

Men om du vil fange alle som pendlar til sentrum, er det der du gjer det. Klokka 8 om morgonen kom tusenvis av menneske opp trappene, gjekk ned trappene, steig inn og ut av drosjar og på og av bussar. Dei vart klemde gjennom DHS-kontrollpostar ved dei ulike offentlege bygningane, og dirigerte rundt aggressive tiggarar. Dei lukta alle av sjampoane og parfymane sine, ferske ut av dusjen og pansra i arbeidsdressane sine, svingande med laptopvesker og stresskoffertar. Klokka 8 var Civic Center forretningssentralen.

Og her kom vampyrane.

Eit par dusin kom nedover Van Ness, eit par dusin kom oppover Market. Fleire kom frå den andre sida av Market. Fleire kom opp frå Van Ness. Dei smatt rundt sida av bygningane, med kvit ansiktsmåling og svart eyeliner, svarte klede, skinnjakker, enorme, tunge støvlar. Fingerlause nettinghanskar. Dei byrja å fylle plassen. Nokre av forretningsfolka gav

dei forbigåande blikk og såg så vekk, og ville ikkje sleppe desse raringane inn i sine personlege tankeprosessar medan hovudet flaumde over med driten dei skulle vasse gjennom i åtte timar til.

Vampyrane gjekk rundt, usikre på når spelet skulle starte. Dei samla seg i store grupper, som eit oljesøl i revers, alt dette svarte samla seg på éin stad. Mange av dei hadde på seg gamaldagse hattar, bowlers og flosshattar. Mange av jentene var i fulle, elegante gotiske lolita-tenestejentekostyme med enorme platåsko.

Eg prøvde å anslå talet. 200. Så, fem minutt seinare, var det 300. 400. Dei strøymde framleis inn. Vampyrane hadde teke med seg vener.

Nokon greip meg i ræva. Eg snudde meg rundt og såg Ange, som lo så hardt at ho måtte halde seg i låra, bøygd i to. «Sjå på dei alle, mann, sjå på dei alle!» gispa ho. Plassen var dobbelt så folksam som den hadde vore for nokre minutt sidan. Eg ante ikkje kor mange Xnet-folk det var, men iallfall 1000 av dei hadde nettopp dukka opp på den vesle festen min. Herregud.

DHS- og SFPD byrja å gå rundt, snakke i radioane sine og klynge seg saman. Eg hørde ei fjern sirene. «Greitt,» sa eg, og rista Ange i armen. «Greitt, la oss gå.» Vi smatt begge inn i folkemengda, og så snart vi møtte vår første vampyr, sa vi begge høgt: «Bit bit bit bit bit!»

Offeret mitt var ei forbløffa – men søt – jente med edderkoppnett teikna på hendene og utsmetta maskara som rann nedover kinna. Ho sa: «Fanken,» og gjekk vekk, og anerkjende at eg hadde teke ho. Ropet «bit bit bit bit bit» hadde forvirra dei andre vampyrane i nærleiken. Nokre av dei angreip kvarandre, andre gjekk i dekning, og gøymde seg. Eg hadde offeret mitt for augeblinken, så eg sneik meg vekk, og brukte vanlege folk som dekning. Rundt meg var ropet «bit bit bit bit bit!» og rop og latter og banning. Lyden spreidde seg som ein virus gjennom folkemengda. Alle vampyrane visste at spelet var i gang, og dei byrja å spele.

Sluttspel: når politiet beordrar oss til å spreie oss, lat som de har vorte gassa. Sei det vidare.

Eg gjentok det to gonger, og jenta eg hadde fortalt det til, lo og gav meg eit smil. «Å, det er genialt,» sa ho.

«Kva sa eg?»

«Sluttspel: når politiet beordrar oss til å spreie oss, lat som de har vorte gassa. Sei det vidare. Kva sa eg?»

«Rett,» sa eg. «Sei det vidare.» Ho smelta inn i folkemengda. Eg greip ein annan vampyr. Eg sa det vidare. Han gjekk av garde for å seie det vidare.

Ein stad i folkemengda visste eg at Ange gjorde det same. Ein stad i folkemengda kunne det vere infiltratørar, falske Xnet-folk, men kva kunne dei gjere med denne kunnskapen? Det var ikkje som om politiet hadde noko val. Dei kom til å beordre oss til å spreie oss. Det var garantert.

Eg måtte kome meg til Ange. Planen var å møtast ved Grunnleggjarstatuen på plassen, men å nå den kom til å bli vanskeleg. Folkemengda bevega seg ikkje lenger, den bølga, som mobben hadde gjort på veg ned til BART-stasjonen den dagen bombene gjekk. Eg kjempa for å kome meg gjennom den akkurat då PA-anlegget under helikopteret slo seg på.

«DETTE ER SIKKERHEITSDEPARTEMENTET. DE ER BEORDRA TIL Å SPREIE DYKK UMIDDELBART.»

Rundt meg fall hundrevis av vampyrar til bakken, greip seg til strupen, klorte seg i auga, og gispa etter luft. Det var lett å late som ein vart gassa, vi hadde alle hatt god tid til å studere opptaka av dei peppersprayskyråka festdeltakarane i Mission Dolores Park.

«SPREI DYKK UMIDDELBART.» Eg fall til bakken, verna sekken min, og strekte meg rundt til den raude baseball-capsen som var bretta inn i linninga på buksene mine. Eg smelte den på hovudet, greip så tak i strupen min og laga forferdelege brekningslydar.

Dei einaste som framleis stod, var dei vanlege folka, lønnsmottakarane som berre hadde prøvd å kome seg på jobb. Eg såg meg rundt så godt eg kunne på dei medan eg hosta og gispa.

«DETTE ER DHS. DE ER BEORDRA TIL Å SPREIE DYKK UMIDDELBART. SPREI DYKK UMIDDELBART.» Guds stemme fekk innvolane mine til å verke. Eg kjende den i jekslane og i lårbeina og i ryggrada.

Lønnsmottakarane var redde. Dei bevega seg så fort dei kunne, men i ingen spesiell retning. Helikoptera verka å vere rett over hovudet uansett kvar ein stod. Politiet vassa no inn i folkemengda, og dei hadde teke på seg hjelmane. Nokre hadde skjold. Nokre hadde gassmasker. Eg gispa hardare.

Så byrja lønnsmottakarane å springe. Eg ville sannsynlegvis ha sprunge, eg òg. Eg såg ein fyr rive av seg ei jakke til 500 dollar og surre den rundt andletet før han sette kursen sørover mot Mission, berre for å snuble og gå på trynet. Banninga hans blanda seg med hostelydane. Dette skulle ikkje skje – hostelydane skulle berre skremme folk og forvirre dei, ikkje skape panikk og starte ein stormløp. No var det skrik, skrik eg kjende altfor godt att frå kvelden i parken. Det var lyden av folk som var livredde, som sprang på kvarandre medan dei desperat prøvde å kome seg unna.

Og så kom flyalarmen.

Eg hadde ikkje høyrte lyden sidan bombene gjekk av, men eg kom aldri til å gløyme den. Den skar gjennom meg, gjekk rett i ballane og gjorde beina mine til gelé på vegen. Den fekk meg til å ville springe vekk i panikk. Eg kom meg på beina, med den raude capsen på hovudet, og tenkte berre på éin ting: Ange. Ange og Grunnleggjar-statuen.

Alle var på beina no, og sprang i alle retningar, skrikande. Eg skubba folk ut av vegen, heldt fast i sekken og capsen, på veg mot Grunnleggjar-statuen. Masha leita etter meg, eg leita etter Ange. Ange var der ute.

Eg skubba og banna. Gav nokon ein olboge. Nokon landa så hardt på foten min at eg kjende noko seie *knas*, og eg skubba han så han fall. Han prøvde å reise seg, og nokon trakka på han. Eg skubba og pressa.

Så strekte eg ut armen for å skubbe nokon andre, og sterke hender greip tak i handleddet og olbogen min i ei flytande rørsle og drog armen min bak på ryggen. Det kjendest som om skuldra mi skulle bli riven ut av ledd, og eg bøygde meg umiddelbart dobbelt, hylande, ein lyd som knapt var høyrleg over larmen frå folkemengda, duringa frå helikoptera, ulinga frå sirenene.

Eg vart reist opp att av dei sterke hendene bak meg, som styrte meg som ei marionettdokke. Grepet var så perfekt at eg ikkje eingong kunne tenkje på å vri meg. Eg kunne ikkje tenkje på støyen eller helikopteret eller Ange. Alt eg kunne tenkje på var å bevege meg slik personen som heldt meg ville eg skulle bevege meg. Eg vart snudd rundt slik at eg stod andlet til andlet med personen.

Det var ei jente med eit andlet som var skarpt og gnagar-aktig, halvt skjult av eit gigantisk par solbriller. Over solbrillene, ein mopp av knallrosa hår, som stakk ut i alle retningar.

«Du!» sa eg. Eg kjende ho. Ho hadde teke eit bilete av meg og trua med å sladre på meg til skulkepatruljen. Det hadde vore fem minutt før alarmane starta. Ho hadde vore den eine, nådelaus og listig. Vi hadde begge sprunge frå den staden i Tenderloun då sirena ljoma bak oss, og vi hadde begge vorte plukka opp av politiet. Eg hadde vore fiendtleg, og dei hadde bestemt at eg var ein fiende.

Ho – Masha – vart deira allierte.

«Hallo, M1k3y,» kveste ho i øyret mitt, så nært som ein elskar. Ein gysning fór oppetter ryggen min. Ho sleppte armen min, og eg rista den.

«Herregud,» sa eg. «Du!»

«Ja, eg,» sa ho. «Gassen kjem ned om omtrent to minutt. La oss kome oss i veg.»

«Ange – kjærasten min – er ved Grunnleggjar-statuen.»

Masha såg utover folkemengda. «Ingen vits,» sa ho. «Det er håplaut om vi går den vegen. Gassen kjem ned om to minutt, i tilfelle du ikkje fekk det med deg første gongen.»

Eg stoppa å bevege meg. «Eg drar ikkje utan Ange,» sa eg.

Ho trekte på skuldrene. «Som du vil,» ropte ho i øyret mitt. «Det er di grav.»

Ho byrja å presse seg gjennom folkemengda, vekk, nordover, mot sentrum. Eg heldt fram med å presse meg mot Grunnleggjar-statuen. Eit sekund seinare var armen min tilbake i det forferdelege låsegrepet, og eg vart svinga rundt og driven framover.

«Du veit for mykje, din dust,» sa ho. «Du har sett andletet mitt. Du blir med meg.»

Eg skreik til ho, kjempa til det kjendest som om armen min skulle brette, men ho pressa meg framover. Den såre foten min var rein tortur for kvart steg, skuldra mi kjendest som ho skulle brette.

Med ho som brukte meg som rambukk, gjorde vi god framgang gjennom folkemengda. Støyen frå helikoptera endra seg, og ho gav meg eit hardare dytt. «SPRING!» ropte ho. «Her kjem gassen!»

Lyden frå folkemengda endra seg òg. Hostelydane og skrikelydane vart mykje, mykje høgare. Eg hadde høyrte den tonehøgda før. Vi var tilbake i parken. Gassen regna ned. Eg heldt pusten og *sprang*.

Vi kom oss ut av folkemengda, og ho sleppte armen min. Eg rista den. Eg halta så fort eg kunne opp fortauet medan folkemengda tynna ut. Vi var på veg mot ei gruppe DHS-politi med opprørsskjold og hjelmar og masker. Då vi nærma oss dei, bevega dei seg for å blokkere oss, men Masha heldt opp ein legitimasjon, og dei smelta vekk som om ho var Obi Wan Kenobi som sa: «Dette er ikkje dei droidane de leitar etter.»

«Din fordømte *tispe*,» sa eg medan vi fór oppover Market Street. «Vi må tilbake til Ange.»

Ho snurpa leppene og rista på hovudet. «Eg føler med deg, kompis. Eg har ikkje sett kjærasten min på månader. Han trur sikkert eg er død. Krigens lagnad. Går vi tilbake for Ange-mor, er vi daude. Om vi held fram, har vi ein sjanse. Så lenge vi har ein sjanse, har ho ein sjanse. Dei ungane kjem ikkje alle til Gitmo. Dei tek sikkert nokre hundre inn til avhøyr og sender resten heim.»

Vi gjekk no oppover Market Street, forbi strippeklubbane der dei små leirane av uteliggjarar og narkomane sat, og stinka som opne toalett. Masha guida meg til ein liten alkove i den stengde døra til ein av strippestadene. Ho trekte av seg jakka og vrengte ho – fôret var eit dempa stripemønster, og med saumane på jakka omvendt, hang den annleis. Ho tok fram ei ull-huve frå lomma og trekte den over håret, og lét den danne ein kjekk, skeiv topp. Så tok ho fram nokre sminkefjernar-serviettar og byrja å jobbe med andletet og neglene. På eit minutt var ho ei anna kvinne.

«Kostymeskiift,» sa ho. «Din tur. Kast skoa, kast jakka, kast capsen.» Eg såg poenget hennar. Politiet kom til å sjå veldig nøye på alle som såg ut som dei hadde vore ein del av VampMob. Eg kasta capsen heilt – eg hadde aldri likt baseballcapsar. Så stappa eg jakka i sekken min og fann fram ein langarma t-skjorte med eit bilete av Rosa Luxemburg på og trekte den over den svarte t-skjorta mi. Eg lét Masha tørke av sminka mi og reinse neglene, og eit minutt seinare var eg rein.

«Slå av telefonen din,» sa ho. «Har du nokon arphid-brikker på deg?»

Eg hadde studentkortet mitt, minibankkortet mitt, Fast Pass-kortet mitt. Alt gjekk inn i ein sølvfarga pose ho heldt fram, som eg kjende att som ein radiosikker Faraday-pose. Men då ho putta dei i lomma si, innsåg eg at eg nettopp hadde overlevert ID-en min til ho. Viss ho var på den andre sida...

Omfanget av det som nettopp hadde skjedd byrja å søkke inn. I tankane mine hadde eg førestilt meg å ha Ange med meg på dette punktet. Ange ville gjort det to mot éin. Ange ville hjelpt meg å sjå om noko var gale. Om Masha ikkje var alt ho sa ho var.

«Putt desse småsteinane i skoa dine før du tek dei på—»

«Det går bra. Eg forstua foten. Ingen program for gangelagsattkjenning vil oppdage meg no.»

Ho nikka éin gong, ein proff til ein annan, og slengde på seg sekken. Eg tok min, og vi gjekk. Heile omkledinga tok mindre enn eit minutt. Vi såg ut som og gjekk som to ulike personar.

Ho såg på klokka si og rista på hovudet. «Kom igjen,» sa ho. «Vi må rekke møtestaden vår. Ikkje tenk på å springe, heller. Du har to val no. Meg, eller fengsel. Dei kjem til å analysere opptaka frå den mobben i dagevis, men når dei er ferdige, vil kvart andlet i den gå inn i ein database. Vår avreise vil bli notert. Vi er begge ettersøkte kriminelle no.»

*
**

Ho fekk oss vekk frå Market Street i neste kvartal, og svinga tilbake inn i Tenderloin. Eg kjende dette nabolaget. Det var her vi hadde vore på jakt etter eit ope WiFi-aksesspunkt den dagen, då vi spelte Harajuku Fun Madness.

«Kvar skal vi?» sa eg.

«Vi skal haike,» sa ho. «Hald kjeft og la meg konsentrere meg.»

Vi gjekk fort, og sveitten rann nedover andletet mitt frå under håret, fossa nedover ryggen og glei ned i sprekken på ræva og låra mine. Foten min gjorde *verkeleg* vondt, og eg såg gatene i San Francisco rase forbi, kanskje for siste gong, nokon gong.

Det hjelpste ikkje at vi gjekk i oppoverbakke, på veg mot sona der det lurvete Tenderloin-distriktet gir veg for dei skyhøge eigedomsprisane på

Nob Hill. Pusten min kom i ujamne gisp. Ho førte oss for det meste opp smale smug, og brukte dei store gatene berre for å kome frå eitt smug til det neste.

Vi var akkurat i ferd med å gå inn i eit slikt smug, Sabin Place, då nokon kom bak oss og sa: «Stopp.» Stemmen var full av ondskapsfull glede. Vi stoppa og snudde oss.

Ved munningen av smuget stod Charles, iført eit halvhjarta VampMob-antrekk med svart t-skjorte og jeans og kvit ansiktsmåling. «Hallo, Marcus,» sa han. «Skal du ein stad?» Han smilte eit stort, vått glis. «Kven er kjærasten din?»

«Kva vil du, Charles?»

«Vel, eg har hengt på det forræderske Xnet heilt sidan eg såg deg dele ut DVD-ar på skulen. Då eg hørde om VampMob-en din, tenkte eg at eg skulle bli med og henge i utkanten, berre for å sjå om du dukka opp og kva du gjorde. Veit du kva eg såg?»

Eg sa ingenting. Han hadde telefonen i handa, retta mot oss. Tok opp. Kanskje klar til å ringje 911. Ved sida av meg hadde Masha vorte heilt stille.

«Eg såg deg *leie* heile greia. Og eg *tok det opp*, Marcus. Så no skal eg ringje politiet, og vi skal vente her på dei. Og så skal du i pløyg-deg-opp-ræva fengsel, i lang, lang tid.»

Masha tok eit steg fram.

«Stopp der, jente,» sa han. «Eg såg deg få han vekk. Eg såg alt—»

Ho tok endå eit steg fram og nappa telefonen ut av handa hans, medan ho strekte den andre handa bak seg og tok fram ei open lommebok.

«DHS, din dust,» sa ho. «Eg er DHS. Eg har følgd denne tullingen tilbake til meisterane hans for å sjå kvar han drog. Det var det eg *heldt på med*. No har du øydelagt det. Vi har eit namn for det. Vi kallar det ‘hindring av nasjonal tryggleik.’ Du kjem til å høyre den frasen mykje oftare.»

Charles tok eit steg bakover, med hendene halde opp framfor seg. Han hadde vorte endå bleikare under sminka. «Kva? Nei! Eg meiner – eg visste ikkje! Eg prøvde å *hjelpe*!»

«Det siste vi treng, er ein gjeng high school-junior-G-menn som ‘hjelper’, kompis. Du kan fortelje det til dommaren.»

Han flytta seg tilbake igjen, men Masha var rask. Ho greip handleddet hans og vrei han inn i det same judogrepet ho hadde hatt meg i nede ved Civic Center. Handa hennar dukka tilbake i lommene og kom ut med ei plaststripe, ei handjern-stripe, som ho raskt vira rundt handledda hans.

Det var det siste eg såg då eg stakk av garde.

*
**

Eg kom meg så langt som til den andre enden av smuget før ho tok meg igjen, og takla meg bakfrå og sende meg i bakken. Eg kunne ikkje bevege meg særleg fort, ikkje med den vonde foten og vekta av sekken. Eg gjekk ned med eit hardt andletsplant og sklei, og slipte kinnet mitt mot den skitne asfalten.

«Herregud,» sa ho. «Du er ein fordømt idiot. Du *trudde* vel ikkje på det, gjorde du?»

Hjartet mitt dundra i brystet. Ho låg oppå meg, og langsamt lét ho meg reise meg.

«Må eg leggje deg i handjern, Marcus?»

Eg kom meg på beina. Eg hadde vondt overalt. Eg ville døy.

«Kom igjen,» sa ho. «Det er ikkje langt no.»

*
**

‘Det’ viste seg å vere ein flyttebil i ei sidegate på Nob Hill, ein semitrailer på storleik med ein av dei allestadsverande DHS-lastebilane som framleis dukka opp på gatehjørna i San Francisco, fulle av antenner.

Denne, derimot, sa «Three Guys and a Truck Moving» på sida, og dei tre karane var høgst til stades, og gjekk inn og ut av ei høg leileghetsbygning med ein grøn markise. Dei bar på møblar, pent merka esker, og lasta dei éin om gongen på lastebilen og pakka dei forsiktig der.

Ho gjekk oss rundt kvartalet éin gong, tydelegvis misnøgd med noko, så, på neste runde, fekk ho augekontakt med mannen som vakta varebilen, ein eldre svart fyr med nyrebelte og tunge hanskar. Han hadde eit snilt

andlet, og han smilte til oss då ho førte oss raskt og nonsjalant opp dei tre trappetrinna til lastebilen og inn i djupet. «Under det store bordet,» sa han. «Vi har late litt plass vere att til dykk der.»

Lastebilen var meir enn halvfull, men det var ein smal korridor rundt eit enormt bord med eit vattert teppe kasta over det og bobleplast vira rundt beina.

Masha trekte meg under bordet. Det var klamt og stille og støvete der under, og eg undertrykte eit nys medan vi krøkte oss saman blant eskene. Plassen var så trong at vi låg oppå kvarandre. Eg trur ikkje Ange ville ha passa inn der.

«Tispe,» sa eg, og såg på Masha.

«Hald kjeft. Du burde sleike støvlene mine i takksemd. Du ville ha hamna i fengsel innan ei veke, to på det meste. Ikkje Gitmo-ved-bukta. Syria, kanskje. Eg trur det var dit dei sende dei dei verkeleg ville få til å forsvinne.»

Eg la hovudet på knea og prøvde å puste djupt.

«Kvifor skulle du gjere noko så dumt som å erklære krig mot DHS uansett?»

Eg fortalde ho. Eg fortalde ho om å ha vorte arrestert, og eg fortalde ho om Darryl.

Ho klappa på lommene sine og fann fram ein telefon. Det var Charles sin. «Feil telefon.» Ho fann fram ein annan telefon. Ho slo den på, og lyset frå skjermen fylte den vesle fortet vårt. Etter å ha fiksa litt, viste ho den til meg.

Det var biletet ho hadde teke av oss, like før bombene smalt. Det var biletet av Jolu og Van og meg og –

Darryl.

Eg heldt i handa mi bevis på at Darryl hadde vore med oss minutt før vi alle hamna i DHS si varetekt. Bevis på at han hadde vore i live og frisk og i vårt selskap.

«Du må gje meg ein kopi av dette,» sa eg. «Eg treng det.»

«Når vi kjem til LA,» sa ho, og nappa telefonen tilbake. «Når du har vorte briefa om korleis du skal vere ein flyktning utan å få begge rævene våre fanga og sende til Syria. Eg vil ikkje at du skal få redningsidear om denne karen. Han er trygg nok der han er – førebels.»

Eg tenkte på å prøve å ta den frå ho med makt, men ho hadde allereie demonstrert sin fysiske dugleik. Ho må ha svart belte eller noko.

I mørkret sat vi og lytta til dei tre karane som lasta lastebilen med eske etter eske, batt ting fast, og stønna av anstrenginga. Eg prøvde å sove, men klarte det ikkje. Masha hadde ikkje noko slikt problem. Ho snorka.

Det skein framleis lys gjennom den smale, blokkerte korridoren som førte til den friske lufta utanfor. Eg stirde på det, gjennom skumringa, og tenkte på Ange.

Mi Ange. Håret hennar som strauk skuldrene hennar då ho snudde hovudet frå side til side, og lo av noko eg hadde gjort. Andletet hennar då eg såg ho sist, då ho fall i folkemengda på VampMob. Alle dei folka på VampMob, som folka i parken, nede og vridande seg, DHS som rykte inn med batongar. Dei som forsvann.

Darryl. Fanga på Treasure Island, sting i sida, teken ut av cella for endelause rundar med avhøyr om terroristane.

Faren til Darryl, ruinert og fyllesjuk, ubarbert. Utsliten og i uniforma si, «for bileta». Gråtande som ein liten gut.

Min eigen far, og måten han hadde endra seg på etter at eg forsvann til Treasure Island. Han hadde vore like knust som faren til Darryl, men på sin eigen måte. Og andletet hans, då eg fortalde han kvar eg hadde vore.

Det var då eg visste at eg ikkje kunne stikke.

Det var då eg visste at eg måtte bli og kjempe.

*
**

Pusten til Masha var djup og regelmessig, men då eg strekte sakte som ein isbre i lomma hennar for å hente telefonen, snufsa ho litt og rørte på seg. Eg fraus til og pusta knapt på to heile minutt, og talde tusen-og-ein tusen-og-to.

Sakte vart pusten hennar djupare igjen. Eg trekte telefonen fri frå jakkelomma hennar éin millimeter om gongen, fingrane og armen skalv av anstrenginga ved å bevege meg så langsam.

Så hadde eg den, ein liten, avlang sak.

Eg snudde meg for å gå mot lyset, då eg fekk eit glimt av eit minne: Charles, som heldt fram telefonen sin, vrikka den mot oss, og hånte oss. Det hadde vore ein avlang telefon, sølvfarga, dekt av logoane til eit dusin selskap som hadde subsidiert kostnaden av telefonen gjennom telefonselskapet. Det var den typen telefon der du måtte høyre på ein reklame kvar gong du ringde.

Det var for mørkt til å sjå telefonen tydeleg i lastebilen, men eg kunne kjenne den. Var det firmadekal på sidene? Ja? Ja. Eg hadde nettopp stole *Charles sin* telefon frå Masha.

Eg snudde meg langsam rundt igjen, sakte, og langsam, langsam, *sakte*, strekte eg meg tilbake i lomma hennar. *Hennar* telefon var større og meir klumpete, med eit betre kamera og kven veit kva anna?

Eg hadde vore gjennom dette ein gong før – det gjorde det litt enklare. Millimeter for millimeter igjen, lirka eg den laus frå lomma hennar, og stoppa to gonger då ho snufsa og rykte til.

Eg hadde telefonen fri frå lomma hennar, og eg var i ferd med å rygge vekk då handa hennar skaut ut, rask som ein slange, og greip handleddet mitt, hardt, fingertuppene mol mot dei små, ømme beina under handa mi.

Eg gispa og stirde inn i Masha sine vidopne, stirande auge.

«Du er ein slik idiot,» sa ho, i ein konverserande tone, og tok telefonen frå meg, og trykte på tastaturet med den andre handa. «Korleis hadde du tenkt å låse opp denne igjen?»

Eg svelgde. Eg kjende bein gni mot kvarandre i handleddet. Eg beit meg i leppa for å hindre at eg ropte ut.

Ho heldt fram med å taste med den andre handa. «Er det dette du trudde du skulle sleppe unna med?» Ho viste meg biletet av oss alle, Darryl og Jolu, Van og meg. «Dette biletet?»

Eg sa ingenting. Handleddet mitt kjendest som det skulle knuse.

«Kanskje eg berre burde slette det, fjerne freistinga frå din veg.» Den frie handa hennar rørte seg meir. Telefonen spurde ho om ho var sikker, og ho måtte sjå på den for å finne den rette knappen.

Det var då eg rørte på meg. Eg hadde framleis telefonen til Charles i den andre handa, og eg slo den ned på den knusande handa hennar så hardt eg kunne, og slo knokane mine i bordet over. Eg slo handa hennar så hardt at telefonen knuste, og ho hylte og handa hennar vart slapp. Eg var framleis i rørsle, og strekte meg etter den andre handa hennar, etter den no ulåste telefonen hennar med tommelen framleis klar over OK-knappen. Fingrane hennar spasma i den tomme lufta då eg nappa telefonen ut av handa hennar.

Eg bevega meg ned den smale korridoren på hender og kne, på veg mot lyset. Eg kjende hendene hennar klaske mot føtene og anklane mine to gonger, og eg måtte skubbe til side nokre av eskene som hadde murt oss inne som ein farao i ei grav. Nokre av dei fall ned bak meg, og eg hørde Masha stønne igjen.

Den rullande lastebildøra stod no på gløtt, og eg stupte mot den, og sklei ut. Trappa var fjerna, og eg fann meg sjølv hengande over vegen, og glei med hovudet først ned i den, og slo hovudet i den svarte asfalten med eit dunk som ringde i øyra mine som ein gongong. Eg kravla meg på beina, heldt i støtfangaren, og drog desperat ned i dørhandtaket, og smelte den att. Masha skreik inne – eg må ha treft fingertuppane hennar. Eg følte det som om eg skulle kaste opp, men eg gjorde det ikkje.

Eg sat hengelåsen på bilen i staden.

Kapittel 20

Dette kapittelet er dedikert til The Tattered Cover, Denvers legendariske uavhengige bokhandel. Eg snubla over The Tattered Cover heilt tilfeldig: Alice og eg hadde nettopp landa i Denver, komande frå London, og det var tidleg og kaldt, og vi trengde kaffi. Vi køyrde i formålsause leigebil-sirklar, og det var då eg såg det, skiltet til The Tattered Cover. Noko med det prikk i bakhovudet mitt – eg visste eg hadde høyrte om denne staden. Vi svinga inn (fekk ein kaffi) og gjekk inn i butikken – eit eventyrland av mørkt tre, heimekoselege lesestolar og milevis med bokhyller. The Tattered Cover

<http://www.tatteredcover.com/NASApp/store/Product?s=showproduct&isbn=9780765319852> 1628 16th St., Denver, CO USA 80202 +1 303 436 1070

Sekken gjekk raskt over hovudet mitt og vart stramma så hardt i halsen at eg hosta og kasta opp gratispizzaen min. Medan eg spasma og hosta kvelande, batt harde hender handledda mine, så anklane. Eg vart rulla over på ei bære og heist opp, boren inn i eit køyretøy, opp eit par klangfulle metalltrinn. Dei slapp meg ned på eit polstra golv. Det var ingen lyd i det heile tatt bak i køyretøyet då dei lukka dørene. Polstringa dempa alt bortsett frå mi eiga kveling.

«Vel, hallo igjen,» sa ho. Eg kjende varebilen gyngje då ho kravla inn med meg. Eg hosta framleis kvelande, og prøvde å gispe etter luft. Oppkast fylte munnen min og rann ned i luftrøyret.

«Vi vil ikkje la deg døye,» sa ho. «Om du sluttar å puste, skal vi sørge for at du byrjar igjen. Så ikkje bekymre deg for det.»

Eg hosta hardare. Eg sippa til meg luft. Litt kom gjennom. Ei djup skakande hostekule rista brystet og ryggen min, og løyste opp meir av spyet. Meir pust.

«Ser du?» sa ho. «Ikkje så ille. Velkomen heim, M1k3y. Vi har ein heilt spesiell stad å ta deg med til.»

Eg slappa av på ryggen, og kjende varebilen gyngje. Lukta av brukt pizza var overveldande først, men som med alle sterke stimuli, vart hjernen min gradvis van med den, filtrerte den ut til den berre var ein svak aroma. Gynginga til varebilen var nesten trøystande.

Det var då det skjedde. Ei utruleg, djup ro som sveipte over meg som om eg låg på stranda og havet hadde skylt inn og løfta meg så varsamt som ein forelder, halde meg oppe og sveipt meg ut på eit varmt hav under ei varm sol. Etter alt som hadde skjedd, var eg fanga, men det spelte inga rolle. Eg hadde fått informasjonen til Barbara. Eg hadde organisert Xnet. Eg hadde vunne. Og om eg ikkje hadde vunne, hadde eg gjort alt eg kunne ha gjort. Meir enn eg nokon gong trudde eg kunne gjere. Eg tok ein mental inventarliste medan eg køyrde, og tenkte på alt eg hadde oppnådd, som vi hadde oppnådd. Byen, landet, verda var full av folk som ikkje ville leve slik DHS ville vi skulle leve. Vi kom til å kjempe for alltid. Dei kunne ikkje fengsle oss alle.

Eg sukka og smilte.

Ho hadde snakka heile tida, innsåg eg. Eg hadde vore så langt inne i lykkestaden min at ho berre hadde forsvunne.

«—smart gut som deg. Ein skulle tru du visste betre enn å rote med oss. Vi har hatt eit auge med deg sidan den dagen du gjekk ut. Vi ville ha fanga deg sjølv om du ikkje hadde gått gråtande til den lesbiske journalist-forrædaren din. Eg forstår det berre ikkje – vi hadde ein avtale, du og eg ...»

Vi rumla over ei metallplate, støtdemparane til varebilen gynga, og så endra gynginga seg. Vi var på vatn. På veg til Treasure Island. Hei, Ange var der. Darryl òg. Kanskje.

*
**

Hetta vart ikkje teken av før eg var i cella mi. Dei brydde seg ikkje med lenkene på handledda og anklane mine, rulla meg berre av båra og ned på golvet. Det var mørkt, men i måneskinnet frå det eine, vesle, høge vindaugget kunne eg sjå at madrassen var teken av køya. Rommet inneheldt meg, eit toalett, ei sengeramme og ein vask, og ingenting anna.

Eg lukka auga og lét havet løfte meg. Eg flaut vekk. Ein stad, langt under meg, var kroppen min. Eg kunne ane kva som kom til å skje vidare. Eg skulle bli etterlaten for å pisse på meg. Igjen. Eg visste korleis det var. Eg hadde pissa på meg før. Det lukta vondt. Det klødde. Det var audmjukande, som å vere ein baby.

Men eg hadde overlevd det.

Eg lo. Lyden var rar, og den drog meg tilbake inn i kroppen min, tilbake til notida. Eg lo og lo. Eg hadde fått det verste dei kunne kaste på meg, og eg hadde overlevd det, og eg hadde *slått dei*, slått dei i månadsvis, vist dei fram som toskar og despotar. Eg hadde *vunne*.

Eg lét blæra sleppe laus. Den var sår og full uansett, så kvifor ikkje?

Havet sveipte meg vekk.

★
★★

Då morgonen kom, klippte to effektive, upersonlege vakter bindingane av handledda og anklane mine. Eg kunne framleis ikkje gå – når eg reiste meg, gav beina mine etter som på ei trådlus marionettdokke. For mykje tid i éin posisjon. Vaktene trekte armene mine over skuldrene og halv-drog/halv-bar meg ned den kjende korridoren. Strekkodane på dørene krølla seg opp og hang no laust, angripne av den ramsalte lufta.

Eg fekk ein idé. «Ange!» ropte eg. «Darryl!» ropte eg. Vaktene mine rykte meg raskare av garde, tydeleg forstyrtra, men usikre på kva dei skulle gjere med det. «Folkens, det er meg, Marcus! Ver frie!»

Bak ei av dørene høyrde eg hulking. Nokre andre ropte ut på det som høyrdest ut som arabisk. Så vart det kakofoni, tusen ulike ropande stemmer.

Dei tok meg med til eit nytt rom. Det var eit gammalt dusjrom, med dusjhovuda framleis til stades i dei mugne flisene.

«Hallo, M1k3y,» sa Sterng Frisyre. «Du ser ut til å ha hatt ein hendingsrik morgon.» Ho rynka på nasen med vilje.

«Eg pissa på meg,» sa eg, muntert. «Du burde prøve det.»

«Kanskje vi burde gje deg eit bad, då,» sa ho. Ho nikka, og vaktene mine bar meg til ei anna bære. Denne hadde festestropper langs heile lengda. Dei slapp meg ned på den, og den var iskald og gjennomvåt. Før eg visste ordet av det, hadde dei stroppene over skuldrene, hoftene og anklane mine. Eit minutt seinare var tre stropper til festa. Hendene til ein mann greip rekkverka ved hovudet mitt og løyste nokre låsar, og eit augneblink seinare vart eg vippt ned, med hovudet lågare enn føtene.

«La oss starte med noko enkelt,» sa ho. Eg strekte hals for å sjå ho. Ho hadde snudd seg mot ein pult med ein Xbox på, kopla til ein dyrt

utsjåande flatskjerm-TV. «Eg vil gjerne at du fortel meg innlogginga og passordet ditt for Piratparti-e-posten, er du snill?»

Eg lukka auga og lét havet bere meg vekk frå stranda.

«Veit du kva waterboarding er, M1k3y?» Stemma hennar drog meg inn. «Du blir spent fast slik, og vi heller vatn over hovudet ditt, opp i nasen og ned i munnen. Du kan ikkje undertrykkje brekningsrefleksen. Dei kallar det ein simulert avretting, og ut frå det eg kan sjå frå denne sida av rommet, er det ei rettferdig vurdering. Du vil ikkje klare å kjempe mot kjensla av at du dør.»

Eg prøvde å forsvinne. Eg hadde høyrte om waterboarding. Her var vi, ekte tortur. Og dette var berre byrjinga.

Eg klarte ikkje å forsvinne. Havet sveipte ikkje inn og løfta meg. Det var ei stramheit i brystet, augelokka mine blafra. Eg kunne kjenne klamt piss på beina og klam sveitte i håret. Huda mi klødde av det tørka spyet.

Ho symde inn i synsfeltet mitt over meg. «La oss starte med innlogginga,» sa ho.

Eg lukka auga, klemte dei att.

«Gje han ein drink,» sa ho.

Eg hørde folk bevege seg. Eg trekte pusten djupt og heldt den.

Vatnet starta som ein sildrande straum, ei ause med vatn som forsiktig vart helt over haka mi, leppene mine. Opp i dei oppovervende nasebora mine. Det rann tilbake i halsen min, og byrja å kvele meg, men eg ville ikkje hoste, ville ikkje gispe og suge det inn i lungene. Eg heldt på pusten og klemte auga hardare att.

Det var uro utanfor rommet, ein lyd av kaotiske støveltramp, sinte, harme rop. Ausa vart tømde i andletet mitt.

Eg hørde ho mumle noko til nokon i rommet, så sa ho til meg: «Berre innlogginga, Marcus. Det er eit enkelt spørsmål. Kva kunne eg gjort med innlogginga di, uansett?»

Denne gongen var det ei bøtte med vatn, alt på ein gong, ein flaum som ikkje stoppa, den må ha vore gigantisk. Eg kunne ikkje la vere. Eg gispa og sugde vatnet ned i lungene, hosta og fekk meir vatn i meg. Eg visste dei

ikkje kom til å drepe meg, men eg klarte ikkje å overtyde kroppen min om det. I kvar ein fiber i kroppen min visste eg at eg kom til å døy. Eg klarte ikkje eingong å gråte – vatnet fossa framleis over meg.

Så stoppa det. Eg hosta og hosta og hosta, men i den vinkelen eg låg i, rann vatnet eg hosta opp tilbake i nasen og brann nedover biholene. Hosten var så djup at den gjorde vondt, vondt i ribbeina og hoftene då eg vrei meg mot den. Eg hata korleis kroppen min forrådde meg, korleis sinnet mitt ikkje kunne kontrollere kroppen, men det var ingenting å gjere.

Til slutt hadde hosten lagt seg nok til at eg kunne ta inn det som skjedde rundt meg. Folk ropte, og det høyrdest ut som nokon slost, brytekamp. Eg opna auga og blinka i det skarpe lyset, strekte så halsen, medan eg framleis hosta litt.

Rommet hadde mange fleire folk i seg enn det hadde hatt då vi starta. Dei fleste såg ut til å ha på seg skotsikre drakter, hjelmar og røykfarga plastvisir. Dei ropte til Treasure Island-vaktene, som ropte tilbake, med årer som bulte i nakken.

«Legg dykk ned!» sa ein av dei i skotsikker drakt. «Legg dykk ned og ta hendene i vêret. De er arresterte!»

Streng Frisyre snakka i telefonen sin. Ein av dei hjelmkledde la merke til ho, og han gjekk raskt bort til ho og slo telefonen vekk med ei hanskekledd hand. Alle vart stille då den segla gjennom lufta i ein boge som spente over det vesle rommet, og klirra i bakken i ein dusj av delar.

Stilla vart broten, og dei pansra soldatane bevega seg inn i rommet. To greip tak i kvar av torturistane mine. Eg klarte nesten å smile av uttrykket i andletet til Streng Frisyre då to menn greip skuldrene hennar, snudde ho rundt, og slengde eit sett med plasthandjern rundt handledda hennar.

Ein av dei pansra soldatane kom fram frå dørkarmen. Han hadde eit videokamera på skuldra, eit seriøst utstyr med blendande kvitt lys. Han filma heile rommet, sirkla rundt meg to gonger medan han filma meg. Eg fann meg sjølv sitjande heilt stille, som om eg sat for eit portrett.

Det var latterleg.

«Trur de at de kunne fått meg laus frå denne tingen?» klarte eg å få ut med berre litt hosting.

To til av soldatane kom bort til meg, den eine ei kvinne, og byrja å løyse meg. Dei vippra opp visira og smilte til meg. Dei hadde raude krossar på skuldrene og hjelmane.

Under dei raude krossane var det eit anna merke: CHP. California Highway Patrol. Dei var delstatspoliti.

Eg byrja å spørje kva dei gjorde der, og det var då eg såg Barbara Stratford. Ho hadde tydelegvis vorte halden tilbake i korridoren, men no kom ho pressande og skubbande. «Der er du,» sa ho, knelte ved sida av meg og greip meg i den lengste, hardaste klemmen i mitt liv.

Det var då eg visste det – Guantanamo-ved-bukta var tapt til fiendane sine. Eg var redda.

Kapittel 21

Dette kapittelet er dedikert til Pages Books i Toronto, Canada. Pages, som lenge har vore ein fast del av den supertrendy Queen Street West-stripa, ligg tvers over vegen for CityTV og berre nokre få dører nedanfor den gamle Bakka-butikken der eg jobba. Vi på Bakka elska å ha Pages i gata vår: det vi var for science fiction, var dei for alt anna: handplukka materiale som representerte ting du aldri ville finne andre stader, ting du ikkje visste du leita etter før du såg det der. Pages har òg ein av dei beste avisioskane eg nokon gong har sett, rekkje på rekkje med utrulege magasin og fanziner frå heile verda.

Pages Books <http://pagesbooks.ca/> 256 Queen St W, Toronto, ON M5V 1Z8 Canada +1 416 598 1447

Dei lét meg og Barbara vere åleine i rommet då, og eg brukte det fungerande dusjhovudet til å skylje meg – eg vart plutselig flau over å vere dekt av piss og spy. Då eg var ferdig, stod Barbara i tårer.

«Foreldra dine—» byrja ho.

Eg følte det som om eg kunne kaste opp igjen. Gud, stakkars foreldra mine. Kva dei må ha gått gjennom.

«Er dei her?»

«Nei,» sa ho. «Det er komplisert,» sa ho.

«Kva?»

«Du er framleis arrestert, Marcus. Alle her er det. Dei kan ikkje berre storme inn og slå opp dørene. Alle her må gjennom det strafferettslege systemet. Det kan ta, vel, det kan ta månader.»

«Må eg vere her i *månadsvi*s?»

Ho greip hendene mine. «Nei, eg trur vi kjem til å få deg stilt for retten og lauslaten mot kausjon ganske raskt. Men ganske raskt er eit relativt omgrep. Eg ville ikkje forventa at noko skjer i dag. Og det kjem ikkje til å

bli som dei folka hadde det. Det vil vere humant. Det vil vere ekte mat. Ingen avhøyr. Besøk frå familien din.»

«Berre fordi DHS er ute, betyr det ikkje at du berre kan spasere ut herifrå. Det som har skjedd her, er at vi kvittar oss med den bizarro-versjonen av rettssystemet dei hadde innført, og erstattar den med det gamle systemet. Systemet med dommarar, opne rettssaker og advokatar.

«Så vi kan prøve å få deg overført til ein ungdomsanstalt på fastlandet, men Marcus, dei stadene kan vere veldig tøffe. Verkeleg, verkeleg tøffe. Dette kan vere den beste staden for deg til vi får deg lauslaten mot kausjon.»

Lauslaten mot kausjon. Sjølvsagt. Eg var ein kriminell – eg hadde ikkje vorte sikta enno, men det var garantert mange siktingar dei kunne tenkje seg. Det var praktisk talt ulovleg berre å tenkje ureine tankar om regjeringa.

Ho klemte hendene mine igjen. «Det er kjedeleg, men slik må det vere. Poenget er at det er over. Guvernøren har kasta DHS ut av delstaten, demontert kvar einaste kontrollpost. Statsadvokaten har utstedt arrestordrar for alle politibetjentar som var involverte i ‘stressavhøyr’ og hemmelege fengslingar. Dei kjem til å hamne i fengsel, Marcus, og det er på grunn av det du gjorde.»

Eg var nummen. Eg hørde orda, men dei gav knapt meining. På ein eller annan måte var det over, men det var ikkje over.

«Høyr her,» sa ho. «Vi har sannsynlegvis ein time eller to før alt dette roar seg, før dei kjem tilbake og puttar deg vekk igjen. Kva vil du gjere? Gå på stranda? Få deg eit måltid? Desse folka hadde eit utruleg personalrom – vi raida det på veg inn. Gourmet frå ende til anna.»

Endeleg eit spørsmål eg kunne svare på. «Eg vil finne Ange. Eg vil finne Darryl.»

*
**

Eg prøvde å bruke ei datamaskin eg fann for å slå opp cellenummera deira, men den kravde eit passord, så vi måtte gå i korridorane og rope namna deira. Bak celledørene skreik fangar tilbake til oss, eller gret, eller bad oss om å sleppe dei fri. Dei forstod ikkje kva som nettopp hadde

skjedd, kunne ikkje sjå vaktene som nett hadde passa på dei bli gjeta ned på kaia i plasthandjern, tekne vekk av California sine SWAT-team.

«Ange!» ropte eg over larmen, «Ange Carvelli! Darryl Glover! Det er Marcus!»

Vi hadde gått heile lengda av celleblokka, og dei hadde ikkje svara. Eg hadde lyst til å gråte. Dei hadde vorte sende utanlands – dei var i Syria eller verre. Eg kom aldri til å sjå dei igjen.

Eg sette meg ned og lente meg mot korridorveggen og la andletet i hendene. Eg såg andletet til Streng Frisyre, såg hånet hennar då ho bad meg om innlogginga mi. Ho hadde gjort dette. Ho kom til å hamne i fengsel for det, men det var ikkje nok. Eg tenkte at når eg såg ho igjen, kunne eg kome til å drepe ho. Ho fortente det.

«Kom igjen,» sa Barbara, «kom igjen, Marcus. Ikkje gje opp. Det er meir her, kom igjen.»

Ho hadde rett. Alle dørene vi hadde passert i celleblokka var gamle, rustne ting som stamma frå då basen først vart bygd. Men heilt i enden av korridoren, hengande open, var ei ny høgtryggleiksdør, like tjukk som ei ordbok. Vi trekte den opp og våga oss inn i den mørke korridoren innanfor.

Det var fire celledører til her, dører utan strekkodar. Kvar hadde eit lite elektronisk tastatur montert på seg.

«Darryl?» sa eg. «Ange?»

«Marcus?»

Det var Ange, som ropte ut bak den ytste døra. Ange, mi Ange, min engel.

«Ange!» ropte eg. «Det er meg, det er meg!»

«Å Gud, Marcus,» kvelva ho, og så var det berre hulk.

Eg banka på dei andre dørene. «Darryl! Darryl, er du her?»

«Eg er her.» Stemma var veldig lita, og veldig hes. «Eg er her. Eg er veldig, veldig lei meg. Ver så snill. Eg er veldig lei meg.» Han høyrdest ... knekt ut. Knust.

«Det er meg, D,» sa eg, og lente meg mot døra hans. «Det er Marcus. Det er over – dei arresterte vaktene. Dei kasta ut Department of Homeland Security. Vi får rettssaker, opne rettssaker. Og vi får vitne mot *dei*.»

«Eg er lei meg,» sa han. «Ver så snill, eg er så lei meg.»

California-patroljefolka kom til døra. Dei filma framleis. «Ms. Stratford?» sa ein. Han hadde visiret oppe, og han såg ut som ein kva som helst annan politimann, ikkje som min frelsar. Som nokon som var komen for å låse meg inne.

«Kaptein Sanchez,» sa ho. «Vi har lokalisert to av fangane av interesse her. Eg vil gjerne sjå dei lauslatne og inspisere dei sjølv.»

«Frue, vi har ikkje tilgangskodar til dei dørene enno,» sa han.

Ho heldt opp handa si. «Det var ikkje avtalen. Eg skulle ha full tilgang til denne anlegget. Det kom direkte frå guvernøren, sir. Vi rikkar oss ikkje før de opnar desse cellene.» Andletet hennar var heilt glatt, utan eit einaste hint av å gje etter eller bøye av. Ho meinte det.

Kapteinen såg ut som han trengde søvn. Han skar ei grimasje. «Eg skal sjå kva eg kan gjere,» sa han.

*
**

Omtrent ein halvtime seinare klarte dei å opne dørene. Det tok tre forsøk, men dei fekk til slutt tasta inn dei rette kodane, og matcha dei med arphid-brikkene på ID-korta dei hadde teke frå vaktene dei hadde arrestert.

Dei kom seg inn i cella til Ange først. Ho var kledd i ein sjukehuskjole, open bak, og cella hennar var endå meir naken enn mi hadde vore – berre polstring, ingen vask eller seng, ikkje noko lys. Ho kom blunkande ut i korridoren, og politikameraet var på ho, dei skarpe lysa i andletet hennar. Barbara steig vernande mellom oss og det. Ange steig forsiktig ut av cella si, subbande litt. Det var noko gale med auga hennar, med andletet hennar. Ho gret, men det var ikkje det.

«Dei dopa meg,» sa ho. «Fordi eg ikkje slutta å skrike etter advokat.»

Det var då eg klemte ho. Ho seig saman mot meg, men ho klemte tilbake, ho òg. Ho lukta gamal sveitte, og eg lukta ikkje noko betre. Eg ville aldri sleppe taket.

Det var då dei opna cella til Darryl.

Han hadde rive sund papir-sjukehuskjolen sin. Han låg krølla saman, naken, bakerst i cella, og skjerma seg mot kameraet og blikka våre. Eg sprang til han.

«D,» kviskra eg i øyret hans. «D, det er meg. Det er Marcus. Det er over. Vaktene har vorte arresterte. Vi skal bli lauslatne mot kausjon, vi skal heim.»

Han skalv og klemte auga att. «Eg er lei meg,» kviskra han, og snudde andletet vekk.

Dei tok meg vekk då, ein politimann i full mundur og Barbara, tok meg tilbake til cella mi og låste døra, og det var der eg tilbrakte natta.

*
**

Eg hugsar ikkje mykje frå turen til tinghuset. Dei hadde meg lenka til fem andre fangar, som alle hadde vore inne mykje lenger enn meg. Ein snakka berre arabisk – han var ein gamal mann, og han skalv. Dei andre var alle unge. Eg var den einaste kvite. Då vi hadde samla oss på dekket på ferja, såg eg at nesten alle på Treasure Island hadde hatt ein eller annan brunfarge.

Eg hadde berre vore inne éi natt, men det var for lenge. Det kom eit lett yr, normalt den typen ting som ville fått meg til å krumme skuldrene og sjå ned, men i dag slutta eg meg til alle dei andre med å strekkje hovudet bakover mot den uendelege grå himmelen, og naut den stikkande væta medan vi fór over bukta til ferjekaiane.

Dei tok oss vekk i bussar. Lenkene gjorde det klønete å klatre inn i bussane, og det tok lang tid for alle å kome seg om bord. Ingen brydde seg. Når vi ikkje strevde med å løyse geometrien i seks personar, éi lenke, smale bussgangar, såg vi berre rundt på byen rundt oss, opp bakken mot bygningane.

Alt eg kunne tenkje på var å finne Darryl og Ange, men ingen av dei var å sjå. Det var eit stort publikum, og vi fekk ikkje lov til å bevege oss fritt gjennom det. Delstatspolitiet som handterte oss var milde nok, men dei var framleis store, pansra og væpna. Eg trudde heile tida eg såg Darryl i folkemengda, men det var alltid nokon andre med det same slåtte,

samankrøkte uttrykket som han hadde hatt i cella si. Han var ikkje den einaste som var knust.

På tinghuset marsjerte dei oss inn i intervjurom i lenkegruppa vår. Ein ACLU-advokat tok informasjonen vår og stilte oss nokre spørsmål – då ho kom til meg, smilte ho og helsa meg med namn – og førte oss så inn i rettssalen framfor dommaren. Han hadde på seg ei ekte kappe, og verka å vere i godt humør.

Avtalen såg ut til å vere at alle som hadde eit familiemedlem til å stille kausjon kunne gå fri, og alle andre vart sende i fengsel. ACLU-advokaten snakka mykje med dommaren, og bad om nokre timar til medan familieane til fangane vart samla og bringa til tinghuset. Dommaren var ganske grei med det, men då eg innsåg at nokre av desse folka hadde vore innelåste sidan brua vart sprengd, tekne for døde av familieane sine, utan rettssak, utsette for avhøyr, isolasjon, tortur – fekk eg berre lyst til å bryte lenkene sjølv og setje alle fri.

Då eg vart ført fram for dommaren, såg han ned på meg og tok av seg brillene. Han såg sliten ut. ACLU-advokaten såg sliten ut. Vaktane såg slitne ut. Bak meg kunne eg høyre ein brå summing av samtale då namnet mitt vart ropt opp av vaktmannen. Dommaren slo klubba si ein gong, utan å sjå vekk frå meg. Han gnei seg i auga.

«Herr Yellow,» sa han, «påtalemakta har identifisert deg som ein fluktrisiko. Eg trur dei har eit poeng. Du har visselig meir, skal vi seie, *historikk*, enn dei andre her. Eg er freista til å halde deg varetektsfengsla fram til rettssaka, uansett kor mykje kausjon foreldra dine er villige til å stille.»

Advokaten min byrja å seie noko, men dommaren hysja på ho med eit blikk. Han gnei seg i auga.

«Har du noko å seie?»

«Eg hadde sjansen til å stikke,» sa eg. «Førre veke. Nokre tilbydde å ta meg vekk, få meg ut av byen, hjelpe meg med å byggje ein ny identitet. I staden stal eg telefonen hennar, rømde frå lastebilen vår, og stakk av. Eg overleverte telefonen hennar – som hadde bevis om vennen min, Darryl Glover, på seg – til ein journalist og gøymde meg her, i byen.»

«Du stal ein telefon?»

«Eg bestemte meg for at eg ikkje kunne stikke. At eg måtte møte rettferda – at fridomen min ikkje var verdt noko om eg var ein ettersøkt mann, eller om byen framleis var under DHS. Om venene mine framleis var innelåste. At fridom for meg ikkje var like viktig som eit fritt land.»

«Men du stal ein telefon.»

Eg nikka. «Det gjorde eg. Eg planlegg å gje den tilbake, om eg nokon gong finn den unge kvinna det gjeld.»

«Vel, takk for den talen, herr Yallow. De er ein svært veltalande ung mann.» Han glodde på aktor. «Nokre vil seie ein veldig modig mann, òg. Det var ein viss video på nyheitene i morges. Den antyda at De hadde ein legitim grunn til å unngå styresmaktene. I lys av det, og av den vesle talen Dykkar her, vil eg innvilge kausjon, men eg vil òg be aktor om å leggje til ei sikting for simpelt tjuveri i saka, når det gjeld telefonen. For dette forventar eg ytterlegare 50 000 dollar i kausjon.»

Han slo klubba si igjen, og advokaten min gav handa mi eit klem.

Han såg ned på meg igjen og retta på brillene. Han hadde flass, der på skuldrene av kappa si. Litt meir dryssa ned då brillene rørte ved det krusete, krøllete håret hans.

«De kan gå no, unge mann. Hald dykk unna trøbbel.»

*
**

Eg snudde meg for å gå, og nokon takla meg. Det var pappa. Han løfta meg bokstaveleg talt av føtene, og klemte meg så hardt at ribbeina mine knaka. Han klemte meg slik eg hugsa han klemte meg då eg var ein liten gut, då han snurra meg rundt og rundt i morosame, kvalmande flygeleikar som enda med at han kasta meg opp i lufta og fanga meg og klemte meg slik, så hardt at det nesten gjorde vondt.

Eit par mjukare hender lirka meg forsiktig ut av armene hans. Mamma. Ho heldt meg på armlengds avstand eit augneblink, og søkte i andletet mitt etter noko, utan å seie noko, medan tårene rann nedover andletet hennar. Ho smilte, og det vart til ein hulk, og så heldt ho meg òg, og armen til pappa omslutta oss begge.

Då dei sleppte, klarte eg endeleg å seie noko. «Darryl?»

«Faren hans møtte meg ein annan stad. Han er på sjukehuset.»

«Når kan eg sjå han?»

«Det er neste stopp,» sa pappa. Han var alvorleg. «Han er ikkje—» Han stoppa. «Dei seier han vil bli bra,» sa han. Stemma hans var kvelt.

«Kva med Ange?»

«Mora hennar tok ho med heim. Ho ville vente her på deg, men...»

Eg forstod. Eg var full av forståing no, for korleis alle familiane til alle dei som hadde vore innelåste måtte føle det. Rettssalen var full av tårer og klemmar, og sjølv ikkje vaktane kunne stoppe det.

«La oss dra og sjå Darryl,» sa eg. «Og kan eg få låne telefonen din?»

Eg kalla på Ange på veg til sjukehuset der dei heldt Darryl – San Francisco General, ned frå gata frå oss – og avtalte å møte ho etter middag. Ho snakka i ein rask kviskring. Mora hennar var usikker på om ho skulle straffe ho eller ikkje, men Ange ville ikkje freiste lagnaden.

Det var to delstatspoliti i korridoren der Darryl vart halden. Dei heldt unna ein legion av journalistar som stod på tå for å sjå rundt dei og ta bilete. Blitsane blinka i auga våre som strobelys, og eg rista på hovudet for å klarne det. Foreldra mine hadde teke med reine klede til meg, og eg hadde skifta i baksetet, men eg følte meg framleis ekkel, sjølv etter å ha skrubba meg i bada på tinghuset.

Nokre av journalistane ropte namnet mitt. Å ja, stemmer det, eg var kjendis no. Delstatspolitiet gav meg eit blikk, dei òg – enten hadde dei kjent att andletet mitt eller namnet mitt då journalistane ropte det ut.

Faren til Darryl møtte oss ved døra til sjukehusrommet hans, og snakka i ein kviskring for låg til at journalistane kunne høyre. Han var i sivile klede, dei jeansa og genseren eg vanlegvis tenkte på han i, men han hadde tenestebanda sine festa til brystet.

«Han søv,» sa han. «Han vakna for ei lita stund sidan, og han byrja å gråte. Han klarte ikkje å stoppe. Dei gav han noko for å hjelpe han med å sove.»

Han leia oss inn, og der var Darryl, håret hans reint og kjemt, sovande med open munn. Det var kvitt skum i munnvikene hans. Han hadde eit tomannsrom, og i den andre senga låg ein eldre mann med arabisk

utsjånad, i 40-åra. Eg innsåg at det var fyren eg hadde vore lenka til på veg av Treasure Island. Vi utveksla flaue vink.

Så snudde eg meg tilbake til Darryl. Eg tok handa hans. Neglene hans var bitne heilt ned. Han hadde vore ein neglebitar då han var liten, men han hadde slutta med den uvanen då vi kom på vidaregåande. Eg trur Van snakka han ut av det, og sa kor ekkelt det var at han hadde fingrane i munnen heile tida.

Eg hørde foreldra mine og faren til Darryl ta eit steg vekk, og trekkje forhenget rundt oss. Eg la andletet mitt ned ved sida av hans på puta. Han hadde eit pistrete, flekkete skjegg som minte meg om Zeb.

«Hei, D,» sa eg. «Du klarte det. Du kjem til å bli bra igjen.»

Han snorka litt. Eg sa nesten: «Eg elsker deg,» ein frase eg berre hadde sagt til éin ikkje-familiemedlem nokon gong, ein frase som var rar å seie til ein annan gut.

Til slutt klemte eg berre handa hans igjen. Stakkars Darryl.

Epilog

Dette kapittelet er dedikert til Hudson Booksellers, bokhandlarane som finst på praktisk talt alle flyplassar i USA. Dei fleste Hudson-utsala har berre nokre få titlar (sjølv om dei ofte er overraskande mangfaldige), men dei store, som den i AA-terminalen på O'Hare i Chicago, er like gode som kva som helst nabolagsbutikk. Det krev noko spesielt å bringe eit personleg preg til ein flyplass, og Hudson's har redda forstanden min på meir enn éin lang mellomanding i Chicago.

Barbara ringde meg på kontoret 4. juli-helga. Eg var ikkje den einaste som hadde kome på jobb i høgtidshelga, men eg var den einaste som hadde unnskyldninga at dagfrigjevingsprogrammet mitt ikkje ville la meg forlate byen.

Til slutt dømde dei meg for å ha stole telefonen til Masha. Kan du tru det? Påtalemakta hadde inngått ein avtale med advokaten min om å fråfalle alle siktingar relatert til «elektronisk terrorisme» og «oppfordring til opprør» i byte mot at eg erklærte meg skuldig i simpelt tjuveri. Eg fekk tre månader i eit arbeidsprogram med ein overgangsbustad for unge lovbrytarar i Mission. Eg sov på overgangsbustaden, og delte sovesal med ein gjeng faktiske kriminelle, gjeng-ungdommar og narkomane, eit par verkelege tullingar. Om dagen var eg «fri» til å gå ut og jobbe i «jobben» min.

«Marcus, dei slapp ho fri,» sa ho.

«Kven?»

«Johnstone, Carrie Johnstone,» sa ho. «Den lukka militærdomstolen frikjende ho for alle misferd. Saka er forseгла. Ho blir returnert til aktiv teneste. Dei sender ho til Irak.»

Carrie Johnstone var namnet til Streng Frisyre. Det kom fram i dei førebels høyringane i høgsteretten i California, men det var omtrent alt som kom fram. Ho ville ikkje seie eit ord om kven ho tok ordre frå, kva ho hadde gjort, kven som hadde vorte fengsla og kvifor. Ho sat berre, heilt stille, dag etter dag, i rettssalen.

Dei føderale, i mellomtida, hadde briska seg og ropt om guvernøren si «einsidige, ulovlege» nedstenging av anlegget på Treasure Island, og ordføraren si utdriving av føderalt politi frå San Francisco. Mange av dei

politifolka hadde enda opp i delstatsfengsel, saman med vaktene frå Gitmo-ved-bukta.

Så, ein dag, kom det inga utsegn frå Det kvite hus, ingenting frå delstatshovudstaden. Og neste dag var det ein tørr, anspent pressekonferanse halden i fellesskap på trappa til guvernørbustaden, der sjefen for DHS og guvernøren kunngjorde si «forståing».

DHS skulle halde ein lukka, militær domstol for å etterforske «moglege feilvurderingar» utført etter angrepet på Bay Bridge. Domstolen ville bruke kvart verktøy til rådvelde for å sikre at kriminelle handlingar vart straffa på rett vis. Til gjengjeld skulle kontrollen over DHS-operasjonar i California gå gjennom delstatssenatet, som ville ha makt til å stengje ned, inspisere eller omprioritere all innanlandsk tryggleik i delstaten.

Brølet frå journalistane hadde vore øyredøyvande, og Barbara hadde fått inn det første spørsmålet. «Herr Guvernør, med all respekt: vi har ugjendrivelig videobevís for at Marcus Yallow, ein borgar av denne delstaten, fødd her, vart utsett for ein simulert avretting av DHS-offiserar, tilsynelatande på ordre frå Det kvite hus. Er delstaten verkeleg villig til å forlate all pretensjon om rettferd for sine borgarar i møte med ulovleg, barbarisk *tortur*?» Stemma hennar skalv, men sprakk ikkje.

Guvernøren spreidde hendene. «Militærdomstolane vil oppnå rettferd. Viss herr Yallow – eller ein kva som helst annan person som har grunn til å klage på Sikkerheitsdepartementet – ønskjer ytterlegare rettferd, har han sjølv sagt rett til å saksøkje for slike skadeerstatningar som måtte tilkome han frå den føderale regjeringa.»

Det var det eg gjorde. Over tjue tusen sivile søksmål vart reist mot DHS i veka etter kunngjeringa til guvernøren. Mitt vart handtert av ACLU, og dei hadde levert inn forslag om å få tilgang til resultata frå dei lukka militærdomstolane. Så langt var domstolane ganske sympatiske til dette.

Men dette hadde eg ikkje forventa.

«Slapp ho heilt unna?»

«Pressemeldinga seier ikkje så mykje. ‘Etter ei grundig undersøking av hendingane i San Francisco og i det spesielle antiterror-varetektssenteret på Treasure Island, er det funnet av denne domstolen at frøken Johnstone sine handlingar ikkje rettferdiggjer ytterlegare

disiplinærtiltak.’ Der er det ordet, ‘ytterlegare’ – som om dei allereie har straffa ho.»

Eg fnyste. Eg hadde drøymt om Carrie Johnstone nesten kvar natt sidan eg vart lauslaten frå Gitmo-ved-bukta. Eg hadde sett andletet hennar tårne over mitt, det vesle, hånlege smilet då ho bad mannen gje meg ein «drikk».

«Marcus—» sa Barbara, men eg avbraut ho.

«Det går fint. Det går fint. Eg skal lage ein video om dette. Få den ut i løpet av helga. Måndagar er store dagar for virale videoar. Alle kjem tilbake frå høgtidshelga og leitar etter noko morosamt å vidaresende på skulen eller kontoret.»

Eg gjekk til ein psykolog to gonger i veka som ein del av avtalen min på overgangsbustaden. Då eg først kom over å sjå på det som ei slags straff, hadde det vore bra. Han hadde hjelpt meg med å fokusere på å gjere konstruktive ting når eg var opprørt, i staden for å la det ete meg opp. Videoane hjelpte.

«Eg må gå,» sa eg, og svelgde tungt for å halde kjenslene ute av stemma.

«Pass på deg sjølv, Marcus,» sa Barbara.

Ange klemte meg bakfrå då eg la på. «Eg las nettopp om det på nettet,» sa ho. Ho las ein million nyheitsstraumar, og henta dei med ein overskriftslesar som saug opp historier like fort som dei hamna på tråden. Ho var vår offisielle bloggar, og ho var flink til det, og klippte ut dei interessante historiene og slengde dei på nettet som ein kokk på ein gatekjøken som flipper spegelegg til frukostsvoltne gjester.

Eg snudde meg i armane hennar slik at eg klemte ho framanfrå. Sant å seie hadde vi ikkje fått gjort mykje arbeid den dagen. Eg fekk ikkje lov til å vere ute av overgangsbustaden etter middagstid, og ho kunne ikkje besøkje meg der. Vi såg kvarandre på kontoret, men det var vanlegvis mange andre folk der, noko som la ein dempar på kosinga. Å vere åleine på kontoret ein heil dag var ei for stor freisting. Det var varmt og lummert òg, noko som tydde at vi begge gjekk i singlet og shorts, mykje hud-mot-hud-kontakt medan vi jobba ved sida av kvarandre.

«Eg skal lage ein video,» sa eg. «Eg vil sleppe den i dag.»

«Bra,» sa ho. «La oss gjere det.»

Ange las pressemeldinga. Eg heldt ein liten monolog, synkronisert over det berømte opptaket av meg på i torturkammeret, auga ville i det harde lyset frå kameraet, tårene rann nedover andletet mitt, håret flokete og flekkete av spy.

«Dette er meg. Eg blir waterboarda. Eg blir torturert i ei simulert avretting. Torturen blir overvaka av ei kvinne kalla Carrie Johnstone. Ho jobbar for regjeringa. De hugsar ho kanskje frå denne videoen.»

Eg klippte inn videoen av Johnstone og Kurt Rooney. «Det er Johnstone og utanriksminister Kurt Rooney, presidentens sjefstrateg.»

«Nasjonen elsker ikkje den byen. Så vidt dei er bekymra, er det ein Sodoma og Gomorra av homsar og ateistar som fortener å rotne i helvete. Den einaste grunnen til at landet bryr seg om kva dei meiner i San Francisco, er at dei hadde den gode lukka å bli sprengde til helvete av nokre islamske terroristar.»

«Han snakkar om byen der eg bur. Ved siste teljing vart 4 215 av naboane mine drepne den dagen han snakkar om. Men nokre av dei vart kanskje ikkje drepne. Nokre av dei forsvann inn i det same fengselet der eg vart torturert. Nokre mødrer og fedrar, born og elskarar, brør og systrer vil aldri sjå sine kjære igjen – fordi dei vart hemmeleg fengsla i eit ulovleg fengsel her i San Francisco-bukta. Dei vart sende utanlands. Registreringane var omhyggelege, men Carrie Johnstone har krypteringsnøklane.» Eg klippte tilbake til Carrie Johnstone, opptaket av ho som sit ved møtebordet med Rooney, leande.

Eg klippte inn opptaket av Johnstone som blir arrestert. «Då dei arresterte ho, trudde eg vi skulle få rettferd. Alle dei ho knakk og fekk til å forsvinne. Men presidenten—» eg klippte inn eit stillbilete av han som ler og speler golf på ein av dei mange feriane sine «— og sjefstrategen hans—» no eit stillbilete av Rooney som handhelsar på ein berykta terrorleiar som pleidde å vere på «vår side» «— greip inn. Dei sende ho til ein hemmeleg militærdomstol, og no har den domstolen frikjend ho. På ein eller annan måte såg dei ingenting gale i alt dette.»

Eg klippte inn ein fotomontasje av dei hundrevis av bileta av fangar i cellene sine som Barbara hadde publisert på nettsida til Bay Guardian den dagen vi vart lauslatne. «Vi valde desse folka. Vi betaler løna deira.

Dei skal vere på vår side. Dei skal forsvare fridomane våre. Men desse folka—» ein serie bilete av Johnstone og dei andre som hadde vorte sende til domstolen «—svikta tilliten vår. Valet er om fire månader. Det er mykje tid. Nok til at du kan gå ut og finne fem av naboane dine – fem personar som har gjeve opp å stemme fordi valet deira er ‘ingen av dei ovanfor.’»

«Snakk med naboane dine. Få dei til å love å stemme. Få dei til å love å ta landet tilbake frå torturistane og bøllene. Dei folka som lo av venene mine då dei låg ferske i gravene sine på botnen av hamna. Få dei til å love å snakke med sine naboar.»

«Dei fleste av oss vel ingen av dei ovanfor. Det fungerer ikkje. Du må velje – velje fridom.

«Namnet mitt er Marcus Yallow. Eg vart torturert av landet mitt, men eg elskar framleis å vere her. Eg er sytten år gamal. Eg vil vekse opp i eit fritt land. Eg vil leve i eit fritt land.»

Eg tona ut til logoen til nettsida. Ange hadde bygd den, med hjelp frå Jolu, som skaffa oss all den gratis hostinga vi nokon gong kunne trenge på Pigspleen.

Kontoret var ein interessant stad. Teknisk sett heitte vi Koalisjonen av veljarar for eit fritt Amerika, men alle kalla oss Xnet-folka. Organisasjonen – ein veldedig ideell organisasjon – hadde vorte medstifta av Barbara og nokre av advokatvenene hennar rett etter frigjeringa av Treasure Island. Finansieringa vart starta av nokre teknologimillionærar som ikkje kunne tru at ein gjeng hacker-ungdomar hadde banka DHS. Nokre gonger bad dei oss om å dra ned til halvøya til Sand Hill Road, der alle risikokapitalistane heldt til, og gje ei lita presentasjon om Xnet-teknologi. For tida var det omtrent ein zillion oppstartsbedrifter som prøvde å tene pengar på Xnet.

Same det – eg trengde ikkje ha noko med det å gjere, og eg fekk ein pult og eit kontor med ein vindauge mot gata, rett der på Valencia Street, der vi gav bort ParanoidXbox-CD-ar og heldt workshops om å byggje betre WiFi-antenner. Eit overraskande tal vanlege folk stakk innom for å gje personlege donasjonar, både av maskinvare (du kan køyre ParanoidLinux på nesten kva som helst, ikkje berre Xbox Universals) og kontantar. Dei elska oss.

Den store planen var å lansere vårt eige ARG i september, akkurat i tide til valet, og verkeleg knyte det til å registrere veljarar og få dei til valurnene. Berre 42 prosent av amerikanarane møtte opp ved valurnene ved sist val – ikkje-stemmarar hadde eit enormt fleirtal. Eg prøvde stadig å få Darryl og Van med på eit av planleggingsmøta våre, men dei takka stadig nei. Dei tilbrakte mykje tid saman, og Van insisterte på at det var heilt uromantisk. Darryl ville ikkje snakke så mykje med meg i det heile, sjølv om han sende meg lange e-postar om nesten alt som ikkje handla om Van eller terrorisme eller fengsel.

Ange klemte handa mi. «Gud, eg hatar den kvinna,» sa ho.

Eg nikka. «Berre endå ein rotete ting dette landet har gjort mot Irak,» sa eg. «Om dei hadde sendt ho til min by, ville eg sannsynlegvis vorte ein terrorist.»

«Du vart ein terrorist då dei sende ho til din by.»

«Det gjorde eg visst,» sa eg.

«Skal du på høyringa til Ms. Galvez på måndag?»

«Absolutt.» Eg hadde introdusert Ange for Ms. Galvez eit par veker tidlegare, då den gamle læraren min inviterte meg over på middag. Lærarfagforeininga hadde fått til ei høyring for ho framfor styret i Unified School District for å argumentere for å få den gamle jobben tilbake. Dei sa at Fred Benson kom ut av (tidleg) pensjon for å vitne mot ho. Eg gledde meg til å sjå ho igjen.

«Vil du gå og ete ein burrito?»

«Absolutt.»

«La meg hente chilisausen min,» sa ho.

Eg sjekka e-posten min ein siste gong – Pirateparti-e-posten min, som framleis fekk eit dryss av meldingar frå gamle Xnet-folk som ikkje hadde funne Koalisjonen av veljarar-adressa mi enno.

Den siste meldinga var frå ei eingongs-e-postadresse frå ein av dei nye brasilianske anonymiseringstenestene.

Fann ho, takk. Du fortalde meg ikkje at ho var så h4wt.

«Kven er *den* frå?»

Eg lo. «Zeb,» sa eg. «Hugsar du Zeb? Eg gav han e-postadressa til Masha. Eg tenkte, om dei begge er under jorda, kan dei like gjerne bli introduserte for kvarandre.»

«Han synest Masha er *søt*?»

«Gje fyren ein pause, han har tydelegvis fått forvrengt tankegangen sin av omstenda.»

«Og du?»

«Eg?»

«Ja – vart tankegangen din forvrengt av omstenda?»

Eg heldt Ange ut på armlengds avstand og såg ho opp og ned og opp og ned. Eg heldt kinna hennar og stirde gjennom dei tjukke brilleinnfatningane hennar, inn i dei store, skjeltske, skeive auga. Eg strauk fingrane gjennom håret hennar.

«Ange, eg har aldri tenkt klårare i heile mitt liv.»

Ho kyssa meg då, og eg kyssa ho tilbake, og det gjekk ei stund før vi gjekk ut for den burritoen.

Etterord

Etterord av Bruce Schneier

Eg er ein tryggleiksteknolog. Jobben min er å gjere folk trygge. Eg tenkjer på tryggleikssystem og korleis ein kan knekke dei. Så, korleis ein kan gjere dei sikrare. Datatryggleikssystem. Overvakingssystem. Flyplasstryggleikssystem og stemmemaskiner og RFID-brikker og alt mogleg anna.

Cory inviterte meg inn på dei siste sidene av boka si fordi han ville at eg skulle fortelje dykk at tryggleik er gøy. Det er utruleg gøy. Det er katt og mus, kven som kan overliste kven, jeger mot bytte-gøy. Eg trur det er den gøyaste jobben ein kan ha. Om du synest det var gøy å lese om korleis Marcus overlista kameraa for gangelagsattkjenning med steinar i skoa, tenk på kor mykje gøyare det ville vore om du var den første personen i verda som tenkte på det.

Å jobbe med tryggleik betyr å kunne mykje om teknologi. Det kan bety å kunne om datamaskiner og nettverk, eller kamera og korleis dei fungerer, eller kjemien bak bomberegistrering. Men eigentleg er tryggleik ein mentalitet. Det er ein måte å tenkje på. Marcus er eit flott døme på den måten å tenkje på. Han leitar alltid etter måtar eit tryggleikssystem kan svikte på. Eg veddar på at han ikkje kunne gått inn i ein butikk utan å finne ut ein måte å stele på. Ikkje at han ville gjort det – det er skilnad på å vite korleis ein skal omgå eit tryggleikssystem og å faktisk gjere det – men han ville visst at han kunne.

Det er slik tryggleiksfolk tenkjer. Vi ser konstant på tryggleikssystem og korleis vi kan kome oss rundt dei; vi kan ikkje la vere.

Denne måten å tenkje på er viktig uansett kva side av tryggleiken du er på. Viss du har vorte hyra til å byggje ein tjuverisikker butikk, bør du vite korleis du steler. Viss du designar eit kamerasystem som registrerer individuelle gangelag, bør du planleggje for at folk puttast steinar i skoa sine. For viss du ikkje gjer det, kjem du ikkje til å designe noko bra.

Så når du vandrar gjennom dagen din, ta deg eit augneblink til å sjå på tryggleikssystema rundt deg. Sjå på kameraa i butikkane du handlar i. (Hindrar dei kriminalitet, eller flyttar dei den berre til nabobutikken?) Sjå korleis ein restaurant opererer. (Om du betaler etter at du har ete, kvifor

stikk ikkje fleire folk av utan å betale?) Følg med i tryggleikskontrollen på flyplassen. (Korleis kunne du fått eit våpen om bord i eit fly?) Sjå kva kasseraren gjer i ein bank. (Banktryggleik er designa for å hindre tilsette i å stele like mykje som den er for å hindre deg i å stele.) Stir på ein maurtue. (Insekt handlar berre om tryggleik.) Les grunnlova, og legg merke til alle måtane den gir folk tryggleik mot staten. Sjå på trafikklys og dørlåsar og alle tryggleikssystema på fjernsyn og i filmar. Finn ut korleis dei fungerer, kva truslar dei vernar mot og kva truslar dei ikkje vernar mot, korleis dei sviktar, og korleis dei kan utnyttast.

Bruk nok tid på dette, og du vil oppdage at du tenkjer annleis om verda. Du vil byrje å leggje merke til at mange av tryggleikssystema der ute faktisk ikkje gjer det dei hevdar, og at mykje av den nasjonale tryggleiken vår er bortkasta pengar. Du vil forstå personvern som essensielt for tryggleik, ikkje i motsetning til det. Du vil slutte å bekymre deg for ting andre folk bekymrar seg for, og byrje å bekymre deg for ting andre folk ikkje eingong tenkjer på. Nokre gonger vil du leggje merke til noko om tryggleik som ingen nokon gong har tenkt på før. Og kanskje du vil finne ut ein ny måte å knekke eit tryggleikssystem på.

Det var berre for nokre få år sidan at nokon fann opp *phishing*.

Eg blir ofte forbløffa over kor enkelt det er å knekke nokre ganske kjende tryggleikssystem. Det er mange grunnar til dette, men den største er at det er umogleg å bevise at noko er sikkert. Alt du kan gjere er å prøve å knekke det – viss du mislukkast, veit du at det er sikkert nok til å halde deg ute, men kva med nokon som er smartare enn deg? Kven som helst kan designe eit tryggleikssystem så sterkt at han sjølv ikkje kan knekke det.

Tenk på det eit sekund, for det er ikkje openbert. Ingen er kvalifisert til å analysere sine egne tryggleiksdesign, fordi designaren og analytikaren vil vere same person, med dei same avgrensingane. Nokre andre må analysere tryggleiken, fordi den må vere sikker mot ting designarane ikkje tenkte på.

Dette betyr at vi alle må analysere tryggleiken som andre folk designar. Og overraskande ofte, knekkjer ein av oss den.

Bedriftene til Marcus er ikkje usannsynlege; slikt skjer heile tida. Gå på nettet og slå opp «bump key» eller «Bic pen Kryptonite lock»; du vil finne

eit par verkeleg interessante historier om tilsynelatande sterk tryggleik som vart overvunnen av ganske enkel teknologi.

Og når det skjer, sørg for å publisere det på internett ein stad. Hemmelegald og tryggleik er ikkje det same, sjølv om det kan verke slik. Berre dårleg tryggleik baserer seg på hemmelegald; god tryggleik fungerer sjølv om alle detaljane om den er offentlege.

Og å publisere sårbarheiter tvingar tryggleiksdesignarar til å designe betre tryggleik, og gjer oss alle til betre forbrukarar av tryggleik. Viss du kjøper ei Kryptonite-sykkellås og den kan overvinnast med ein Bic-penn, får du ikkje særleg god tryggleik for pengane dine. Og likeins, viss ein gjeng smarte ungar kan overvinne DHS sine antiterror-teknologiar, då kjem dei ikkje til å gjere ein særleg god jobb mot ekte terroristar.

Å byte personvern mot tryggleik er dumt nok; å ikkje eingong få noko reell tryggleik på kjøpet er endå dummare.

Så lukk boka og gå. Verda er full av tryggleikssystem. Hack eit av dei.

Bruce Schneier <http://www.schneier.com>

Etterord av Andrew «bunnie» Huang, Xbox-hackar

Hackerar er utforskarar, digitale pionerar. Det ligg i ein hackar sin natur å stille spørsmål ved konvensjonar og bli freista av innfløkte problem. Eit kvart komplekst system er ein leikeplass for ein hackar; ein bieffekt av dette er hackaren sin naturlege affinitet for problem som involverer tryggleik. Samfunnet er eit stort og komplekst system, og er absolutt ikkje unntatt frå litt hacking. Som eit resultat blir hackarar ofte stereotypiserte som ikonoklastar og sosiale avvikarar, folk som trassar sosiale normer for trassens skuld.

Då eg hacka Xbox i 2002 medan eg var på MIT, gjorde eg det ikkje for å gjere opprør eller for å skade; eg følgde berre ein naturleg impuls, den same impulsen som fører til å fikse ein øydelagd iPod eller utforske taka og tunnelane på MIT. Diverre fører kombinasjonen av å ikkje følge sosiale normer og å vite «truande» ting som korleis ein les arphid-brikka på kredittkortet ditt eller korleis ein dirkar låsar, til at nokre folk fryktar hackarar. Men motiva til ein hackar er typisk like enkle som «eg er ein ingeniør fordi eg likar å designe ting.»

Folk spør meg ofte: «Kvifor hacka du tryggleikssystemet til Xbox?» Og svaret mitt er enkelt: For det første eig eg dei tinga eg kjøper. Viss nokon kan fortelje meg kva eg kan og ikkje kan køyre på maskinvara mi, så eig eg den ikkje. For det andre, fordi den er der. Det er eit system med tilstrekkeleg kompleksitet til å vere ein god sport. Det var ei flott avveksling frå dei seine kveldane med doktorgradsarbeidet.

Eg var heldig. Det faktum at eg var doktorgradsstudent på MIT då eg hacka Xbox-en, legitimerte aktiviteten i auga til dei rette folka. Men retten til å hacke bør ikkje berre gjelde for akademikarar. Eg starta med hacking då eg berre var ein gut på barneskulen, og tok frå kvarandre kvart einaste elektroniske apparat eg kunne få tak i, til stor fortvilning for foreldra mine. Lesestoffet mitt inkluderte bøker om modellrakettar, artilleri, kjernevåpen og produksjon av eksplosivar – bøker eg lånte frå skulebiblioteket mitt (eg trur den kalde krigen påverka utvalet i offentlege skular). Eg leika òg med min del av improvisert fyrverkeri og vandra rundt på opne byggjeplassar for hus som vart reiste i mitt nabolag i Midtvesten. Sjølv om det ikkje var det klokaste å gjere, var dette viktige erfaringar i mi modning, og eg voks opp til å bli ein fritenkjar på grunn av den sosiale toleransen og tilliten i samfunnet mitt.

Noverande hendingar har ikkje vore like nådige mot aspirerande hackarar. *Little Brother* viser korleis vi kan kome frå der vi er i dag til ei verd der sosial toleranse for nye og annleis tankar dør heilt ut. Ei nyleg hending understrekar nøyaktig kor nære vi er ved å krysse grensa inn i verda til *Little Brother*. Eg var heldig og fekk lese eit tidleg utkast av *Little Brother* tilbake i november 2006. Spol fram to månader til slutten av januar 2007, då politiet i Boston fann mistenkte eksplosive einingar og stengde ned byen for ein dag. Desse einingane viste seg å vere ingenting meir enn kretskort med blinkande LED-lys, som reklamerte for eit program for Cartoon Network. Kunstnarane som plasserte denne urbane graffitten vart tekne inn som mistenkte terroristar og til slutt sikta for grovt brotsverk; nettverksprodusentane måtte ut med eit forlik på 2 millionar dollar, og sjefen for Cartoon Network gjekk av som følgje av etterdønningane.

Har terroristane allereie vunne? Har vi gjeve etter for frykt, slik at kunstnarar, hobbyfolk, hackarar, ikonoklastar, eller kanskje ei uanseleg gruppe born som spelar Harajuku Fun Madness, så lett kan bli impliserte som terroristar?

Det finst eit omgrep for denne dysfunksjonen – det blir kalla ein autoimmun sjukdom, der forsvarssystemet til ein organisme går i så høggir at det ikkje kjenner att seg sjølv og angrip sine egne celler. Til slutt øydelegg organismen seg sjølv. Akkurat no er Amerika på randen av å gå i anafylaktisk sjokk over sine egne fridomar, og vi må inokulere oss sjølve mot dette. Teknologi er ingen kur for denne paranoiaen; faktisk kan den forsterke paranoiaen: den gjer oss til fangar av våre egne einingar. Å tvinge millionar av menneske til å kle av seg ytterkleda og gå berrføtt gjennom metalldetektorar kvar dag er heller ingen løysing. Det tener berre til å minne befolkninga kvar dag på at dei har ein grunn til å vere redde, medan det i praksis berre utgjer ein spinkel barriere for ein bestemt motstandar.

Sanninga er at vi ikkje kan stole på at nokon andre skal få oss til å føle oss frie, og M1k3y kjem ikkje og reddar oss den dagen fridomane våre går tapt til paranoia. Det er fordi M1k3y er i deg og i meg – *Little Brother* er ei påminning om at uansett kor uføreseieleg framtida kan vere, vinn vi ikkje fridom gjennom tryggleikssystem, kryptografi, avhøyr og stikkprøvekontrollar. Vi vinn fridom ved å ha motet og overtydinga til å leve kvar dag fritt og handle som eit fritt samfunn, uansett kor store truslane er i horisonten.

Ver som M1k3y: gå ut døra og våg å vere fri.

Bibliografi og takk

Ingen forfattar skapar frå ingenting – vi driv alle med det Isaac Newton kalla «å stå på skuldrene til kjemper». Vi låner, plyndrar og remiksar kunsten og kulturen skapt av dei rundt oss og av våre litterære forfedrar.

Om du likte denne boka og vil lære meir, finst det mange kjelder å vende seg til, på nettet og på ditt lokale bibliotek eller bokhandel. Hacking er eit flott emne. All vitskap baserer seg på å fortelje andre kva du har gjort slik at dei kan verifisere det, lære av det og forbetre det, og hacking handlar berre om den prosessen, så det er mykje publisert om emnet.

Start med Andrew «Bunnie» Huang si *Hacking the Xbox*, (No Starch Press, 2003), ei fantastisk bok som fortel historia om korleis Bunnie, då student ved MIT, revers-konstruerte Xbox-en sine anti-tukle-mekanismar og opna vegen for alle dei seinare kule hackane for plattformar. I

forteljinga har Bunnie òg skapt ein slags bibel for revers-konstruksjon og maskinvare-hacking.

Bruce Schneier sine *Secrets and Lies* (Wiley, 2000) og *Beyond Fear* (Copernicus, 2003) er dei definitive tekstane for lekfolk for å forstå tryggleik og tenkje kritisk om det, medan hans *Applied Cryptography* (Wiley, 1995) framleis er den autoritative kjelda for å forstå krypto. Bruce held ein framifrå blogg og e-postliste på schneier.com/blog. Krypto og tryggleik er domenet til den talentfulle amatøren, og «cypherpunk»-rørsla er full av ungar, husmødrer, foreldre, advokatar og alle andre typar menneske, som hamrar laus på tryggleiksprotokollar og chiffer.

Det finst fleire flotte magasin dedikert til dette emnet, men dei to beste er *2600: The Hacker Quarterly*, som er full av pseudonyme, skrytande forteljingar om utførte hack, og O'Reilly sitt *MAKE magazine*, som inneheld solide rettleiingar for å lage eigne maskinvareprosjekt heime.

Den digitale verda fløymer over med materiale om dette emnet, sjølv sagt. Ed Felten og Alex J. Halderman sin *Freedom to Tinker* (www.freedom-to-tinker.com) er ein blogg vedlikehalden av to fantastiske ingeniørprofessorar ved Princeton som skriv klårt om tryggleik, avlytting, anti-kopieringsteknologi og krypto.

Gå ikkje glipp av Natalie Jeremijenko sine «Feral Robotics» ved UC San Diego (Wayback Machine: <https://web.archive.org/web/20060901105346/https://xdesign.ucsd.edu/feralrobots/>). Natalie og studentane hennar koplar om leikerobothundar frå Toys R Us og gjer dei om til beinharde giftavfallsdetektorar. Dei slepp dei laus i offentlege parkar der store selskap har dumpa avfallet sitt og demonstrerer på ein medievennleg måte kor giftig bakken er.

Som mange av hacka i denne boka, er tunnelering-over-DNS-greiene ekte. Dan Kaminsky, ein tunnelektspert av første rang, publiserte detaljar i 2004 (<https://www.blackhat.com/presentations/bh-usa-04/bh-us-04-kaminsky/bh-us-04-kaminsky.ppt>).

Guruen for «borgarjournalistikk» er Dan Gillmor, som for tida driv Center for Citizen Media ved Harvard og UC Berkeley – han skreiv òg ei knakande god bok om emnet, *We, the Media* (O'Reilly, 2004).

Viss du vil lære meir om å hacke arphids, start med Annalee Newitz sin artikkel i Wired Magazine, «The RFID Hacking Underground» (<https://www.wired.com/2006/05/rfid-2/>). Adam Greenfield si *Everyware* (New Riders Press, 2006) er eit isnande blick på farane ved ei verd av arphids.

Neal Gershenfeld sitt Fab Lab ved MIT (fab.cba.mit.edu) hackar fram verdas første verkelege, billege «3D-printarar» som kan pumpe ut kva som helst objekt du kan drøyme om. Dette er dokumentert i Gershenfeld si framifrå bok om emnet, *Fab* (Basic Books, 2005). Bruce Sterling si *Shaping Things* (MIT Press, 2005) viser korleis arphids og fab labs kan brukast til å tvinge selskap til å byggje produkt som ikkje forgiftar verda.

Apropos Bruce Sterling, han skreiv den første store boka om hackarar og lova, *The Hacker Crackdown* (Bantam, 1993), som òg er den første boka utgitt av ein stor forleggjar som vart gitt ut på internett samstundes (kopiar finst i fleng; sjå stuff.mit.edu/hacker/hacker.html for ein). Det var lesinga av denne boka som tende meg på Electronic Frontier Foundation, der eg var privilegert nok til å jobbe i fire år.

Electronic Frontier Foundation (www.eff.org) er ein veldedig medlemsorganisasjon med studentrabatt. Dei bruker pengane privatpersonar gir dei til å halde internett trygt for personleg fridom, ytringsfridom, rettssikkerheit og resten av Bill of Rights. Dei er internettets mest effektive fridomskjemparar, og du kan bli med i kampen berre ved å melde deg på e-postlista deira og skrive til dei folkevalde når dei vurderer å selje deg ut i namnet til å kjempe mot terrorisme, piratkopiering, mafiaen, eller kva som helst busemann som har fanga merksemda deira i dag. EFF hjelper òg med å vedlikehalde TOR, The Onion Router, som er ein ekte teknologi du kan bruke akkurat no for å kome deg ut av sensur-brannmuren til regjeringa, skulen eller biblioteket ditt (tor.eff.org).

EFF har ei enorm, djup nettside med utruleg informasjon retta mot eit generelt publikum, det same har American Civil Liberties Union (aclu.org), Public Knowledge (publicknowledge.org), FreeCulture (freeculture.org), Creative Commons (creativecommons.org) – som alle òg fortener di støtte. FreeCulture er ei internasjonal studentrørsle som aktivt rekrutterer unge til å grunnleggje sine eigne lokallag på vidaregåande skular og universitet. Det er ein flott måte å engasjere seg og gjere ein forskjell på.

Mange nettstader krønikeskriv kampen for cyberfridomar, men få gjer det med same glød som Slashdot, «News for Nerds, Stuff That Matters» (slashdot.org).

Og sjølvsagt må du besøkje Wikipedia, det samarbeidande, nett-forfatta leksikonet som kven som helst kan redigere, med meir enn 1 000 000 oppslag berre på engelsk. Wikipedia dekkjer hacking og motkultur i forbløffande djupn og med utruleg, opp-til-nanosekundet-aktualitet. Ei åtvaring: du kan ikkje berre sjå på oppslaga i Wikipedia. Det er verkeleg viktig å sjå på «Historikk»- og «Diskusjon»-lenkene øvst på kvar Wikipedia-side for å sjå korleis den noverande versjonen av sanninga vart til, få ei forståing for dei konkurrerande synspunkta der, og bestemme sjølv kven du stolar på.

Om du vil få tak i nokre verkeleg forbodne kunnskapar, ta ein kikk rundt på Cryptome (cryptome.org), verdas mest utrulege arkiv med hemmeleg, undertrykt og frigjort informasjon. Cryptome sine modige utgjevarar samlar materiale som har vorte lirka ut av staten gjennom førespurnader om innsyn eller lekka av varslarar, og publiserer det.

Den beste skjønnlitterære skildringa av historia til krypto er, utan tvil, Neal Stephenson sin *Cryptonomicon* (Avon, 2002). Stephenson fortel historia om Alan Turing og nazistanes Enigma-maskin, og gjer den om til ein gripande krigsroman du ikkje vil kunne leggje frå deg.

Piratpartiet som er nemnt i *Little Brother* er ekte og i vekst i Sverige (www.piratpartiet.se), Danmark, USA og Frankrike i skrivande stund (juli 2006). Dei er litt ute på viddene, men ei rørsle treng alle slags folk.

Apropos ute på viddene, Abbie Hoffman og yippiane prøvde faktisk å levitere Pentagon, kaste pengar på børsen, og jobba med ei gruppe kalla Up Against the Wall Motherf_____ers. Abbie Hoffman si klassiske bok om å lure systemet, *Steal This Book*, er tilbake i trykk (Four Walls Eight Windows, 2002) og den finst òg på nettet som ein samarbeids-wiki for folk som vil prøve å oppdatere den (<https://stealthiswiki.com/special/index>). Hoffman sin sjølvbiografi, *Soon to Be a Major Motion Picture* (òg i trykk frå Four Walls Eight Windows) er ein av mine favoritt-memoarar nokon sinne, sjølv om den er svært fiksjonalisert. Hoffman var ein utruleg historieforteljar og hadde flotte aktivist-instinkt. Om du vil vite korleis han verkeleg levde livet sitt, prøv derimot Larry Sloman si *Steal This Dream* (Doubleday, 1998).

Meir motkultur-moro: Jack Kerouac si *On the Road* kan ein få tak i på nesten kva som helst bruktbokhandel for ein dollar eller to. Allan Ginsberg sin «HOWL» finst på nettet mange stader, og du kan høyre han lese den om du søker etter MP3-en på archive.org. For bonuspoeng, finn fram til albumet *Tenderness Junction* av The Fugs, som inkluderer lyden av Allan Ginsberg og Abbie Hoffman sin levitasjonsseremoni ved Pentagon.

Denne boka kunne ikkje ha vorte skriven om det ikkje var for George Orwell si storslåtte, verdsendrande *1984*, den beste romanen som nokon gong er publisert om korleis samfunn går gale. Eg las denne boka då eg var 12 og har lese ho 30 eller 40 gonger sidan, og kvar gong får eg noko nytt ut av ho. Orwell var ein meister i historieforteljing og var tydeleg sjuk over den totalitære staten som voks fram i Sovjetunionen. *1984* held stand i dag som eit genuint skremmande verk av science fiction, og det er ein av romanane som bokstaveleg talt endra verda. I dag er «orwellsk» synonymt med ein tilstand av allestadsnærverande overvaking, dobbelttenkning og tortur.

Mange romanforfattarar har teke for seg delar av historia i *Little Brother*. Daniel Pinkwater sitt ruvande komiske meisterverk, *Alan Mendelsohn: The Boy From Mars* (for tida i trykk som del av samleverket *5 Novels*, Farrar, Straus and Giroux, 1997) er ei bok kvar einaste nerd må lese. Viss du nokon gong har følt deg som ein utstøytt for å vere for smart eller rar, LES DENNE BOKA. Den endra livet mitt.

På ein meir moderne front har vi Scott Westerfeld si *So Yesterday* (Razorbill, 2004), som følgjer eventyra til kulejegerar og motkultur-jammarar. Scott og kona hans Justine Larbalestier var mi delvise inspirasjon til å skrive ei bok for unge vaksne – det same var Kathe Koja. Takk, folkens.

Takk til

Denne boka står i enorm gjeld til mange forfattarar, vener, mentorar og heltar som gjorde ho mogleg.

For hackarane og cypherpunkarane: Bunnie Huang, Seth Schoen, Ed Felten, Alex Halderman, Gweeds, Natalie Jeremijenko, Emmanuel Goldstein, Aaron Swartz

For heltane: Mitch Kapor, John Gilmore, John Perry Barlow, Larry Lessig, Shari Steele, Cindy Cohn, Fred von Lohmann, Jamie Boyle, George Orwell, Abbie Hoffman, Joe Trippi, Bruce Schneier, Ross Dowson, Harry Kopyto, Tim O'Reilly

For forfattarane: Bruce Sterling, Kathe Koja, Scott Westerfeld, Justine Larbalestier, Pat York, Annalee Newitz, Dan Gillmor, Daniel Pinkwater, Kevin Poulsen, Wendy Grossman, Jay Lake, Ben Rosenbaum

For venene: Fiona Romeo, Quinn Norton, Danny O'Brien, Jon Gilbert, danah boyd, Zak Hanna, Emily Hurson, Grad Conn, John Henson, Amanda Foubister, Xeni Jardin, Mark Frauenfelder, David Pescovitz, John Battelle, Karl Levesque, Kate Miles, Neil og Tara-Lee Doctorow, Rael Dornfest, Ken Snider

For mentorane: Judy Merrill, Roz og Gord Doctorow, Harriet Wolff, Jim Kelly, Damon Knight, Scott Edelman

Takk alle saman for å ha gjeve meg verktøya til å tenkje og skrive om desse ideane.

Omsetjars endringar: * 29.09.2025 Eg har oppdatert nokre URL-ar som hadde blitt utdatert sidan 2008.

Men, Andreas, kvifor?

Forfattar Cory Doctorow er aktivist for kulturdeling, og gir alle bøkene sine ut med opne lisensar sidan 2003 – det er ei politisk avgjerd som også gjev han «kunstnarleg, moralsk og kommersiell tilfredsstilling», men også noko han meiner fører til auka salg og spreining av bøkene sine.

Boka “Little Brother” tidlegare gitt ut på nynorsk frå Samlaget som “Veslebror ser deg” i 2009. Boka er vel omsett av Øystein Vidnes, som gav han Kulturdepartementets Oversetterprisen same året.

I motsetning til enkelte andre utgivingar i andre land vart ikkje Samlaget si omsetjing lagt ut med Creative Commons-lisensar – dei gav likevel først ut halve boka gratis på nett på veslebrorserdeg.com (Wayback Machine-lenke frå tidleg 2010), og resten kun på direkte oppfordring, før dei etter press frå forfattaren og nørds i Noreg gav ut heile boka gratis.

Men det tok ikkje lang tid før domenet døydde ut, og tilgangen til boka vart vekke – og i dag er einaste måten å få lest boka å låne den gjennom ei biblioteksteneste, å kjøpe den brukt, eller å få tilsendt PDF-fila frå ein anna fan. Eg vert glad når kultur meint for å vere i det fri får vere i det fri, og irriterte meg veldig då den norske omsetjinga sitt digitale fotavtrykk vart vekke.

Domenet veslebrorserdeg.com var tilgjengeleg, så eg kjøpte det. Eg ynskja å gjere boka elektronisk fritt tilgjengeleg igjen, men eg turte ikkje å legge ut Samlaget sin PDF. I samtale med Thomas Brevik vart eg påmint at Creative Commons-lisensen tillét bearbeida verk, som omsetjingar, så lenge dei er gitt ut under same lisens.

Så [[02-intro|dette er mi omsetjing]], dels støtta av maskinlæring med meg som redaktør og finlesar. Den er ikkje like god som Vidnes si, men den finst, og er fritt tilgjengeleg, og er lagt ut under same lisens som originalen. Om Samlaget ynskjer å få den opphavlege omsetjinga si ut i verda, så stiller eg meg tilgjengeleg for å legge den ut her.

“Little Brother” er ein heilt greit underhaldande pageturner med nørdete forteikn. Men det eg synest den gjer best, er å – allereie før overvåkingskapitalismen tok heilt av – vere ei snøgginnføring i arbeid mot undertrykking i ei stadig meir digitalisert verd, og den er stadig lynande aktuell, truleg endå meir no enn då den kom ut.

Som Doctorow sjølv skriv i [introduksjonen](#):

“Denne boka er meint å vere noko du *gjer*, ikkje berre noko du les.”

Men, Andreas, korleis?

Dette er fullstendig ukommersiell business. Om du vil gi nokon pengar, kjøp ei av Doctorow sine bøker i staden, eller [sjekk om du kan donere eksemplar av boka til lærarar eller andre trengande](#). Forlaget Kvefsebol er noko eg har tenkt skulle vere eit namn til om eg publiserte noko rollespelinnhald på nett, men sidan det aldri materialiserte seg, så blei det her i staden.

Sida er bygd opp av ei rekke markdown-filer som eg har forsøkt etter beste evne å finlese. Ved hjelp av systemet [JupyterBook](#) har eg så laga søkbare HTML-sider av filene, og publisert dei på [Github](#).

Når eg no oppdaterer ei markdown-file, så går eg til Terminal, opnar foreldremappa til prosjektet, og taster:

```
jupyter-book build veslebrorserdeg/
```

Så

```
cd veslebrorserdeg  
ghp-import -n -p -f _build/html
```

Så tek Github seg av resten!

But, Andreas, why?

Author Cory Doctorow is a cultural sharing activist, and has released all his books since 2003 with open licenses – it is a political decision that gives him “artistic, moral and commercial satisfaction”, but also something he believes leads to increased sales and distribution of his books.

The book **“Little Brother”** was previously released in Nynorsk by the publisher Samlaget as **“Veslebror ser deg”** (“Little Brother is Watching You”) in 2009. The book was well translated by **Øystein Vidnes**, which earned him the Ministry of Culture’s Translator’s Prize the same year.

Unlike some other releases in other countries, Samlaget's translation was not published with Creative Commons licenses – however, they first released half the book for free online at veslebrorserdeg.com (Wayback Machine link from early 2010), and the rest only upon direct request, before they released the entire book for free after pressure from the author and nerds in Norway.

But it didn't take long before the domain died out, and access to the book was gone – and today the only way to read the book is to borrow it through a library service, buy it second-hand, or get the PDF file sent from another fan. I get happy when culture intended to be in the open is allowed to be in the open, and I was very annoyed when the Norwegian translation's digital footprint disappeared.

The domain veslebrorserdeg.com was available, so I bought it. I wanted to make the book freely available electronically again, but I didn't dare to upload Samlaget's PDF. In a conversation with Thomas Brevik, I was reminded that the Creative Commons license allows for derivative works, like translations, as long as they are released under the same license.

So, [this is my translation](#), partly supported by machine learning with me as editor and proofreader. It is not as good as Vidnes's, but it exists, it is freely available, and it is released under the same license as the original. If Samlaget wishes to get their original translation out into the world, this space is readily available.

"Little Brother" is a an entertaining pageturner with a nerdy slant. But what I think it does best is to — even before surveillance capitalism really took off — be a quick introduction to the work against oppression in an increasingly digitalized world, and it is still strikingly relevant, probably even more so now than when it was released.

As Doctorow himself writes in the [introduction](#):

"This book is meant to be something you do, not just something you read."

But, Andreas, how?

This business is strictly noncommercial. If you want to pay someone for something, buy a Doctorow book, and [check if you can donate copies of the book to a teacher](#). Kvefsebol (Hornet's Nest) Press is a name I had

picked out in case I wanted to publish RPG adventures online, but this book got there first.

This page is built from a long line of markdown files which I am trying

Denne sida er bygd opp av ei rekke markdown-filer som eg har forsøkt etter beste evne å finlese. Ved hjelp av systemet [JupyterBook](#) har eg så laga søkbare HTML-sider av filene, og publisert dei på [Github](#) med [ghp-import](#).

Now, when I update one of my markdown files, I open Terminal, navigate to the parent folder, and type:

```
jupyter-book build veslebrorserdeg/
```

Then:

```
cd veslebrorserdeg  
ghp-import -n -p -f _build/html
```

Then Github hopefully handles the rest!

Nyttige lenker og læremateriell om boka

Cory Doctorow hadde ein boklanseringsrunde i Noreg på Litteraturhuset i 2009, diverre på valgdagen så hovuddelen av publikum var nok oppteken av andre ting. Her har eg forsøkt å samle diverse lenker til undervisningsmateriell, videoar, artiklar og liknande.

- [Telefonintervju med Cory Doctorow](#)
- Litteraturhuset i Oslo 2009
  - [Presentasjon av Cory Doctorow på Litteraturhuset i Oslo](<https://vimeo.com/6657959>)
  - Panelsamtale med Eirik Newth, Bjarne Buaset og Bente Kalsnes, leia av Martin Grüner-Larsen – [del 1](#), [del 2](#)
  - Dagsavisen: [På Litteraturhuset i kveld kan du høre hvorfor forfatteren av fjorårets beste ungdomsbok gir bort bøkene sine gratis.](#)
- Norske anmeldelser
  - Barnebokkritikk.no: [En bibel for fremtidens hackere](#)
  - Magasinet: [Spennning og kamp for fridom](#)
  - NRK Kultur: [Veslebror ser deg](#)
  - Framtida: [Om å “overnatte” på Finsehytta, og lese Veslebror ser deg](#)
- Omtale av Samlaget og Creative Commons
  - NRK Kultur: [Vil ikkje publisere bok på internett](#)
  - Teknisk Ukeblad: [Forfatteren som krever fri fildeling](#)
  - NRKbeta: [Du får halvparten av en gratis bok – resten må du kjøpe på papir](#)
- Undervisningsopplegg og aktivitetar til boka hos nynorskbok.no
  - Undervisningsopplegg: <https://tidforti.no/enkeltoppgaver-til-veslebror-ser-deg/>
  - Aktivitetar: <https://tidforti.no/aktiviteter/aktivitet-veslebror-ser-deg/>

Creative Commons-lisens

Navngivelse-IkkeKommersiell-DelPåSammeVilkår 4.0 Internasjonal (CC by-nc-sa)

Ved å benytte de Lisensierte Rettigheter (definert nedenfor), er Du enig i og aksepterer å være forpliktet av de vilkår og betingelser som fremgår av denne Creative Commons Navngivelse-IkkeKommersiell-DelPåSammeVilkår 4.0 Internasjonal Offentlige Lisens («Offentlige Lisens»). I den utstrekning denne Offentlige Lisensen kan tolkes som en kontrakt er Du tildelt disse Lisensierte Rettigheter som motytelse for at Du aksepterer disse vilkår og betingelser, og Lisensgiveren tildeler deg slike rettigheter som motytelse for de fordeler Lisensgiveren får ved å gjøre det Lisensierte Materialet tilgjengelig under disse vilkår og betingelser.

Del 1 – Definisjoner.

1. **Bearbeidet Materiale** betyr materiale underlagt Opphavsrett og Lignende Rettigheter som er avledet fra eller basert på det Lisensierte Materialet og hvor det Lisensierte Materialet er oversatt, forandret, arrangert, transformert eller på annen måte endret på en måte som krever tillatelse under Opphavsrett og Lignende Rettigheter som tilhører Lisensgiveren. I de tilfellene det Lisensierte Materialet er et musikkverk, en musikkframføring, eller et lydopptak, er Bearbeidet Materiale alltid produsert etter denne Offentlige Lisensen når det Lisensierte Materialet er synkronisert i tidsbestemt forhold til et bevegelig bilde.
2. **Bearbeiderens Lisens** betyr den lisensen Du benytter på Din Opphavsrett og Lignende Rettigheter i det som er Ditt bidrag til Bearbeidet Materiale i samsvar med vilkårene og betingelsene i denne Offentlige Lisensen.
3. **Lisens Kompatibel med BY-NC-SA** betyr en lisens som er listet opp på creativecommons.org/compatiblelicenses, som er godkjent av Creative Commons som i all vesentlighet likeverdig med denne Offentlige Lisensen.
4. **Opphavsrett og Lignende Rettigheter** betyr opphavsrettigheter og/eller opphavsrettslignende rettigheter, inklusive, men ikke begrenset til, framføring, kringkasting, lydopptak, og Sui Generis Databaserettigheter, uten hensyn til hvordan rettighetene er

merket eller kategorisert. Når det gjelder denne Offentlige Lisensen er rettighetene som er spesifisert i avsnitt 2(b)(1)-(2) ikke Opphavsrett og Lignende Rettigheter.

5. **Effektive Teknologiske Tiltak** betyr de tiltak som, i fravær av rett bemyndigelse, ikke kan omgå under lover som oppfyller forpliktelsene under artikkel 11 i WIPO-traktaten om opphavsrett (WCT) av 20. desember 1996, og/eller lignende internasjonale avtaler.
6. **Unntak og Begrensninger** betyr *fair use* , *fair dealing* , og/eller andre unntak og avgrensninger i Opphavsrett og Lignende Rettigheter som gjelder for Din bruk av det Lisensierte Materialet.
7. **Lisenselementer** er lisensegenskapene som er merket i navnet på en Creative Commons Offentlig Lisens. Lisenselementene til denne Offentlige Lisensen er Navngivelse, IkkeKommersiell og DelPåSammeVilkår.
8. **Lisensiert Materiale** betyr det kunstneriske eller litterære verk, database, eller annet materiale som Lisensgiver har underlagt denne Offentlige Lisensen.
9. **Lisensierte Rettigheter** betyr rettigheter som gis Deg i henhold til vilkårene og betingelsene i denne Offentlige Lisensen, som er begrenset til Opphavsrett og Lignende Rettigheter som gjelder for Din bruk av det Lisensierte Materialet og som Lisensgiveren har rett til å lisensiere.
10. **Lisensgiver** betyr individ(ene), eller de juridiske person(ene) som gir rettigheter under denne Offentlige Lisensen.
11. **IkkeKommersiell** betyr i hovedsak ikke ment for, eller rettet inn mot, å oppnå en kommersiell fordel eller økonomisk godtgjørelse. Når det gjelder denne Offentlige Lisensen skal utveksling av det Lisensierte Materialet mot annet materiale underlagt Opphavsrett eller Lignende Rettigheter ved digital fildeling eller liknende metoder anses som IkkeKommersiell forutsatt at det ikke skjer noen utbetaling av økonomisk godtgjørelse i forbindelse med utvekslingen.
12. **Dele** betyr å gjøre materialet allment tilgjengelig ved hjelp av hvilket som helst middel eller metode som krever tillatelse under de Lisensierte Rettigheter, slik som reproduksjon, offentlig framvisning, offentlig framføring, distribusjon, formidling, kommunikasjon, eller innførsel, og å gjøre materialet tilgjengelig

for allmennheten på en slik måte at medlemmer av allmennheten selv kan velge sted og tid for tilgang til materialet.

13. **Sui Generis Databaserettigheter** betyr andre rettigheter enn opphavsrettigheter som følger av direktiv 96/9/EC fra Europaparlamentet og Rådet av 11. mars 1996 om rettslig vern av databaser, som endret og etterfulgt, så vel som i hovedsak sammenfallende rettigheter ethvert annet sted i verden.
14. **Du** betyr det individ eller den juridiske person som utøver de Lisensierte Rettigheter under denne Offentlige Lisens. **Din** og **Ditt** har en tilsvarende mening.

Del 2 – Virkefelt.

15. Lisensrettigheter .

1. Under vilkårene og betingelsene i denne Offentlige Lisensen, gir lisensgiver Deg herved en global, vederlagsfri, ikke-videreisensierbar, ikke-eksklusiv, ugjenkallelig lisens til å utnytte de Lisensierte Rettighetene i det Lisensierte Materialet til å:
  1. reprodusere og Dele det Lisensierte Materialet, helt eller delvis, men bare for IkkeKommersielle formål; og
  2. produsere, reprodusere, og Dele Bearbeidet Materiale, men bare for IkkeKommersielle formål.
2. Unntak og Begrensninger . For å unngå tvil, der hvor Unntak og Begrensninger kommer til anvendelse for din Bruk, gjelder ikke denne Offentlige Lisensen, og Du trenger ikke å overholde dens vilkår og betingelser.
3. Varighet . Varigheten av denne offentlige lisensen er spesifisert i avsnitt [6\(a\)](#) .
4. Media og formater; tekniske endringer er tillatt . Lisensgiver gir Deg rett til å utøve de Lisensierte Rettighetene i alle kjente og fremtidige media og formater, og til å gjøre de tekniske endringene som er nødvendig for å oppnå dette. Lisensgiver fraskriver seg og/eller godtar å ikke påberope noen rett eller autoritet til å forby Deg å gjøre de tekniske endringene som er nødvendig for å utøve de Lisensierte Rettighetene, inklusive tekniske endringer som er nødvendig for å omgå Effektive Tekniske Tiltak. Når det gjelder denne offentlige lisensen, så vil det å gjøre

endringer med hjemmel i dette avsnitt 2(a)(4) aldri produsere Bearbeidet Materiale.

5. Downstream recipients .

1. Offer from the Licensor – Licensed Material Tilbud fra Lisensgiveren – Lisensiert Materiale . Enhver mottaker av det Lisensierte Materialet mottar automatisk et tilbud fra Lisensgiveren om å utøve de Lisensierte Rettighetene under de vilkår og betingelser som fremgår av denne Offentlige Lisensen.
2. Additional offer from the Licensor – Adapted Material Ytterligere tilbud fra Lisensgiveren – Bearbeidet Materiale . Enhver mottaker av Bearbeidet Materiale fra Deg mottar automatisk et tilbud fra Lisensgiveren om å utøve de Lisensierte Rettighetene til det Bearbeidede Materialet under de betingelser av den Bearbeiderens Lisens som Du gjør gjeldende.
3. No downstream restrictions Ingen nedstrøms-restriksjoner . Du kan ikke tilby eller pålegge ytterligere eller andre vilkår og betingelser, eller benytte noen Effektive Teknologiske Tiltak, på det Lisensierte Materialet dersom dette begrenser utøvelsen av de Lisensierte Rettigheter for en mottaker av det Lisensierte Materialet.
6. No endorsement Ingen anbefaling . Ingenting i denne Offentlige Lisensen utgjør, eller kan tolkes som tillatelse til å hevde eller påstå at Du er, eller at Din bruk av det Lisensierte Materialet er, forbundet med, eller støttet av, eller anbefalt av, eller gitt en offisiell status av Lisensgiveren eller som er utpekt til å motta navngivelse slik som angitt i avsnitt 3(a)(1)(A)(i) .

16. Andre rettigheter .

1. Ideelle rettigheter, så som respektretten, blir ikke lisensiert under denne Offentlige Lisensen, og heller ikke blir reklame-, privatliv- og/eller andre lignende personvernrettigheter lisensiert; imidlertid, i den grad det er mulig, fraskriver Lisensgiver og/eller samtykker Lisensgiver i ikke å hevde slike rettigheter som tilhører

Lisensgiver i den avgrensede grad dette er nødvendig for å la Deg utnytte de Lisensierte Rettighetene, men ikke på andre måter.

2. Patent- og varemerkerettigheter lisensieres ikke under denne Offentlige Lisensen.
3. I den utstrekning det er mulig fraskriver Lisensgiver seg retten til å motta vederlag for bruk («royalties») fra Deg for utøvelse av de Lisensierte Rettighetene, enten direkte eller via en vederlagsorganisasjon under frivillige eller fravikbare lovbestemte eller obligatoriske lisensordninger. I alle andre tilfeller forbeholder Lisensgiveren seg uttrykkelig retten til å motta slike vederlag, inklusive når det Lisensierte Materialet benyttes til annet enn IkkeKommersielle formål.

Del 3 – Lisensbetingelser.

Din utøvelse av de Lisensierte Rettighetene er uttrykkelig gjenstand for følgende betingelser.

17. Navngivelse .

1. Dersom Du Deler det Lisensierte Materialet (også i endret utgave), må Du:
  1. beholde det påfølgende dersom det er stilt til rådighet av Lisensgiver sammen med det Lisensierte Materialet:
    1. identifikasjon av den/de som har skapt det Lisensierte Materialet og enhver annen som er utpekt til å motta navngivelse, på enhver rimelig måte som Lisensgiver har anmodet om, (inklusive ved pseudonym dersom et slikt er angitt);
    2. en opphavsrettsnotis;
    3. en notis som viser til denne Offentlige Lisensen;
    4. en notis som viser til garantifraskrivelsen;

5. en URI eller hyperlenke til det Lisensierte Materialet i den utstrekning det er rimelig å gjøre dette i praksis;
  2. indikere dersom Du har endret det Lisensierte Materialet og beholde indikasjoner på tidligere endringer; og
  3. indikere at det Lisensierte Materialet er lisensiert under denne Offentlige Lisensen og inkludere teksten til, eller URLen eller hyperlenken som peker på, denne Offentlige Lisensen.
2. Du kan tilfredsstillе vilkårene i avsnitt [3\(a\)\(1\)](#) på enhver rimelig måte basert på det medium, middel, og den kontekst der Du Deler det Lisensierte Materialet. For eksempel kan det være rimelig å oppfylle vilkårene ved å tilby en URI eller hyperlenke til en ressurs som inneholder de nødvendige opplysningene.
  3. Dersom Lisensgiveren anmoder om det, må Du fjerne enhver av de opplysningene som kreves ifølge avsnitt [3\(a\)\(1\)\(A\)](#) i den grad dette er praktisk mulig.

18. DelPåSammeVilkår .

I tillegg til vilkårene i avsnitt [3\(a\)](#) gjelder følgende tilleggsvilkår dersom Du deler Bearbeidet Materiale som Du har laget.

1. Den Bearbeiderens Lisens som Du anvender må være en Creative Commons-lisens med de samme Lisenselementene som denne, enten denne versjonen eller en nyere versjon, eller en Lisens Kompatibel med BY-NC-SA.
2. Du må inkludere lisensteksten til, eller URLen eller hyperlenken til, den Bearbeiderens Lisens som Du anvender. Du kan tilfredsstillе dette på enhver rimelig måte basert på det medium, det middel, og i den sammenheng Du deler det Bearbeidede Materialet.
3. Du kan ikke tilby eller pålegge ytterligere eller ulike vilkår og betingelser, eller benytte noen Effektive Teknologiske Tiltak, som begrenser utøvelsen av de rettigheter til det

Lisensierte Materialet som gis under den Bearbeiderens
Lisens som Du anvender.

Del 4 – Sui Generis Databaserettigheter.

Der de Lisensierte Rettighetene omfatter Sui Generis
Databaserettigheter som gjelder for Din bruk av det Lisensierte
Materialet:

19. for å unngå tvil, avsnitt 2(a)(1) gir Deg rett til å trekke ut, gjenbruke, reprodusere, og Dele hele eller vesentlige deler av innholdet i databasen, men bare for IkkeKommersielle formål;
20. dersom Du inkluderer hele eller vesentlige deler av innholdet i en database i en database der Du har Sui Generis Databaserettigheter, så er databasen der Du har Sui Generis Databaserettigheter (men ikke dens individuelle innhold) å anse som Bearbeidet Materiale, inklusive det som er angitt i avsnitt 3(b) ; og
21. Du må overholde vilkårene i avsnitt 3(a) dersom Du Deler hele eller vesentlige deler av innholdet i databasen.

For å unngå tvil, denne del 4 supplerer og erstatter ikke Dine forpliktelser i henhold til denne Offentlige Lisensen der hvor de Lisensierte Rettighetene omfatter andre Opphavsrettigheter og Lignende Rettigheter.

Del 5 – Garantifraskrivelse og ansvarsbegrensing.

22. **Med mindre Lisensgiveren har meddelt deg noe annet gjennom en separat handling, tilbyr Lisensgiveren, i den utstrekning det er mulig, det Lisensierte Materialet som det er og som det er tilgjengelig, og gir ingen garantier av noe slag om det Lisensierte Materialet, verken direkte, indirekte, som følge av lov, eller på annen måte. Dette inkluderer, uten begrensning, garantier om eiendomsrett, salgbarhet, egnethet for et bestemt formål, manglende krenkelse, fravær av latente eller andre defekter, nøyaktighet, eller tilstedeværelse eller fravær av feil, enten slike er ukjente eller oppdagbare. Der hvor garantifraskrivelse ikke er tillatt helt eller delvis kan det være at denne fraskrivelsen ikke gjelder for Deg.**
23. **I den grad det er mulig vil Lisensgiveren ikke under noen omstendighet være ansvarlig ovenfor Deg på noe rettslig**

grunnlag (inkludert, uten begrensning, uaktsomhet) eller på annen måte for noe direkte, spesielt, indirekte, utilsiktet, tilsiktet, straffbart, ikke-økonomisk eller annet tap, kostnad, utgift eller skade som oppstår som følge av denne Offentlige Lisensen eller bruk av det Lisensierte Materialet, selv om Lisensgiveren har blitt informert om muligheten for at det kan oppstå slike tap, kostnader, utgifter eller skader. Der hvor ansvarsbegrensninger ikke er tillatt helt eller delvis kan det være at denne begrensningen ikke gjelder for Deg.

24. De garantifraskrivelser og ansvarsbegrensninger som er nevnt ovenfor, skal tolkes på en måte som, i den grad det er mulig, mest mulig tilsvarer en absolutt fraskrivelse av alt ansvar.

Del 6 – Varighet og Opphør.

25. Denne Offentlige Lisensen varer så lenge Opphavsrett og Lignende Rettigheter som blir lisensiert her gjelder. Imidlertid, dersom Du ikke overholder denne Offentlige Lisensen vil de rettigheter Du er gitt under denne Offentlige Lisens automatisk opphøre.
26. Dersom Din rett til å bruke det Lisensierte Materialet har opphørt under avsnitt 6(a), vil den gjeninnsettes:
1. automatisk fra den dato overtredelsen er reparert, forutsatt at den er reparert innen 30 dager etter Du er blitt gjort kjent med overtredelsen; eller
  2. ved uttrykkelig gjeninnsettelse fra Lisensgiveren.
- For å unngå tvil, dette avsnittet 6(b) påvirker ikke den rett Lisensgivers kan ha til kompensasjon for Din overtredelse av denne Offentlige Lisensen.
27. For å unngå tvil, Lisensgiveren kan også tilby det Lisensierte Materialet under separate vilkår eller betingelser eller stoppe distribusjonen av det Lisensierte Materialet på ethvert tidspunkt; imidlertid vil dette ikke bringe denne Offentlige Lisensen til opphør.
28. Avsnittene 1 , 5 , 6 , 7 , og 8 overlever opphør av denne Offentlige Lisensen.

Del 7 – Andre Villkår og Betingelser.

29. Lisensgiveren skal ikke være bundet av andre eller avvikende villkår eller betingelser Du har meddelt med mindre dette er uttrykkelig avtalt.
30. Enhver ordning, forståelse, eller avtale omkring det Lisensierte Materialet som ikke er nevnt her er adskilt fra og uavhengig av de villkår og betingelser som utgjør denne Offentlige Lisensen.

Del 8 – Tolkning.

31. For å unngå tvil, denne Offentlige Lisensen begrenser ikke, og skal ikke bli tolket slik at den reduserer, begrenser eller setter villkår for, bruken av det Lisensierte Materialet dersom bruken er lovlig uten at det er gitt tillatelse under denne Offentlige Lisensen.
32. I den utstrekning det er mulig, dersom en bestemmelse i denne Offentlige Lisensen ansees for å være ugyldig eller ikke gjennomførbar, skal den automatisk endres, dog i så liten utstrekning som mulig, slik at den blir gyldig og gjennomførbar. Dersom bestemmelsen ikke kan endres, skal den tas ut av den Offentlige Lisensen uten å påvirke gyldigheten eller gjennomførbarheten av de gjestående villkår og betingelser.
33. Intet villkår eller betingelse angitt i denne Offentlige Lisensen vil bli frafalt og intet brudd på villkårene vil bli bifalt, med mindre det foreligger uttrykkelig samtykke fra Lisensgiveren.
34. Ingenting i denne Offentlig Lisensen utgjør eller kan tolkes som en begrensning, eller fraskrivelse, av noe privilegium eller særrettighet som gjelder for Lisensgiveren eller for Deg, inklusive fra de rettslige prosesser i noen jurisdiksjon eller myndighet.